

BIBLIOTEKA SKARBOWA

POD REDAKCJĄ

D-ra RUDOLFA LANGRODA

TOM TRZECI

USTAWA

O PAŃSTWOWYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM

w brzmieniu obecnie obowiązującym

wraz

z rozporządzeniami wykonawczymi i instrukcją Ministra Skarbu

OPRACOWALI

DR. KAROL BIRGFELLNER

Szef Sekcji Ministerstwa Skarbu

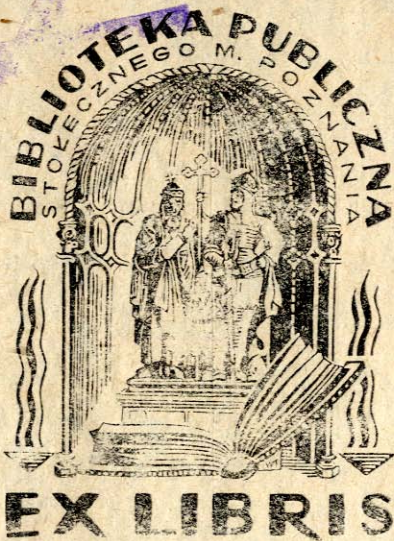
i

LEON TOWARNICKI

Naczelnik Wydziału Ministerstwa Skarbu

NAKŁAD GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA = LUBLIN = ŁÓDŹ = POZNAŃ
KRAKÓW — G. GEBETHNER I SPÓŁKA

BIBLIOTEKA SKARBOWA

TOM 3

USTAWA

O PAŃSTWOWYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM

w brzmieniu obecnie obowiązującym

wraz

z rozporządzeniami wykonawczymi i instrukcją Ministra Skarbu

OPRACOWALI:

DR. KAROL BIRGFELLNER

Szef Sekcji Ministerstwa Skarbu

i

LEON TOWARNICKI

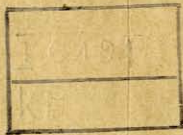
Naczelnik Wydziału Ministerstwa Skarbu

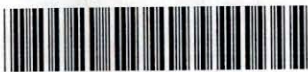
NAKŁAD GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA — LUBLIN — ŁÓDŹ — POZNAŃ
KRAKÓW — G. GEBETHNER I SPÓŁKA

246433

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FUW0161761

W/458/04p

DRUK KLAMKOWSKIEGO i RAJSKIEGO
WARSZAWA, CIASNA 5 (przy Ś-to Jerskiej)

Obowiązująca na obszarze byłego zaboru rosyjskiego w chwili wybuchu wojny światowej ustawa o państwowym podatku przemysłowym z dnia 8 czerwca 1898 r. (ustawa o podatkach bezpośrednich, Zbiór praw rosyjskich, Tom V wydanie z roku 1903) wraz z uzupełniającymi ustawami z dnia 4 października 1914 r. (№ 308 Zbioru praw i rozporządzeń, z r. 1914) i z dnia 9 stycznia 1915 r. (№ 19 Zbioru praw i rozporządzeń z r. 1915) uległa w czasie nieprzyjacielskiej okupacji poważnym zmianom.

Na obszarze b. okupacji niemieckiej t. j. w północnej części b. Królestwa Kongresowego uchyliła władza okupacyjna moc obowiązującą rosyjskich ustaw o podatku przemysłowym i zaprowadziła rozporządzeniem b. Jeneralnego Gubernatorstwa w Warszawie z dnia 5 lipca 1916 r. № rozp. 109* (Dz. rozp. № 38) oraz przepisem

wykonawczym z dnia 7 sierpnia 1916 r. Nr. rozp. 125 (Dz. rozp. Nr. 40) nowe przepisy o podatku przemysłowym, które w zasadzie opierały się wprawdzie na poprzedniej konstrukcji tego podatku, jednakże w ważnych szczegółach tak materialnych jak i formalnych przepisów, znacznie od tej konstrukcji odbiegały. Przedewszystkiem rozszerzono wydatnie podmiotowy obowiązek podatkowy z jednej strony przez uchylenie licznych zwolnień od podatku, zawartych w ustawie rosyjskiej (art. 371 i 372), z drugiej strony przez podciągnięcie pod dodatkowy podatek przemysłowy dochodów całej kategorii zajęć zawodowych jak lekarzy, adwokatów, redaktorów, artystów, agentów i t. p. Stawki zasadniczego podatku uległy różnorodnemu podwyższeniu, tabela klasyfikacji przedsiębiorstw do ustanawiania tego podatku, tudzież podział miejscowości na klasy zostały zmienione. Odmienne od ustawy rosyjskiej poddano przedsiębiorstwa, nie obowiązane do publicznego składania rachunków, podatkowi dodatkowemu wyłącznie w postaci podatku repartycyjnego, uchylając dla takich przedsiębiorstw podatek procentowy od zysku przekraczającego ustawową normę. Wymiar i pobór sumy kontygensowej podatku repartycyjnego powierzono gminom za procentowem wynagrodze-

niem. Wprowadzono znaczne zmiany proceduralne oraz kompetencyjne i t. d.

Władze okupacyjne austriacko-węgierskie, działające na obszarze południowej części b. Kongresówki naogół trzymały się ustawy rosyjskiej. Zmiany, zaprowadzone rozporządzeniem b. Jeralnego Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 3 marca 1918 r. Nr. 300,014 uchyliły dodatkowy podatek przemysłowy dla przedsiębiorstw nie obowiązanych do publicznego składania rachunków. Miejsce jego zajął podatek od czystego zysku wedle progresywnej stopy procentowej. Pozatem podwyższono także i na tym obszarze stawki podatku zasadniczego oraz zmieniono niektóre przepisy proceduralne i kompetencyjne.

Władze skarbowe polskie, obejmując administrację skarbową kraju uznały faktycznie i formalnie moc obowiązującą rozporządzeń wydanych przez okupantów, gdyż nagłe ich uchylenie musiałoby w owych przełomowych chwilach wywołać niebezpieczny chaos i zaszkodzić malej jeszcze wówczas sprawności organów skarbowych, przejętych przeważnie od okupantów. Również i Sejm ustawodawczy stanął następnie na tem samem stanowisku, gdyż drogą ustawy sejmowej uchylał w kilku wypadkach moc obowiązującą rozporządzeń okupacyjnych,

Utrzymanie w mocy tych rozporządzeń miało jednak ten ujemny skutek, że ciężary podatkowe dla tych samych kategorii płatników różniły się znacznie między sobą zależnie od miejsca opodatkowania, co oczywiście musiało wywierać niekorzystny wpływ na warunki gospodarcze kraju w ogólności, a szczególnie na produkcję i handel. Koniecznem było wobec tego przynajmniej na obszarze b. Kongresówki ujednolicić zasady opodatkowania przemysłu, handlu i zawodów wyzwolonych, zanim nowa ustawa podatkowa, wydana dla całego Państwa, wprowadzi jednolite opodatkowanie na całym obszarze Polski. Zadanie to zostało ze względów praktycznych uskutecznione w ten sposób, iż ustawą sejmową z dnia 6 lipca 1920 Dz. u. Nr. 66, poz. 437, uchylono rozporządzenia władz okupacyjnych w przedmiocie podatku od handlu i przemysłu i przywrócono moc obowiązującą powołanej wyżej ustawy rosyjskiej wraz z wydaniami do tej ustawy nowelami z dnia 4 października 1914 (Nr. 308 Zb. praw i rozp. z 1914 r.) i z dnia 9 stycznia 1915 r. (Nr. 19 Zb. praw i rozp. z 1915 r.). Równocześnie jednak z uwagi na zmienione zasadniczo wskutek wojny i spowodowanych nią warunków gospodarczych stosunki zarobkowe i ekonomiczne płatników podatku

z jednej strony, a stosunki walutowe z drugiej strony, dalej licząc się ze wzmożonemi potrzebami Skarbu Państwa zmieniono odpowiednio i uzupełniono te ustawy, mając równomiernie na względzie uzasadnione interesy płatników oraz nieodzowne wymogi fiskalne.

I tak podział miejscowości na klasy dla celów wymiaru zasadniczego podatku przemysłowego poddano rewizji z uwzględnieniem ich rozwoju ekonomicznego ale zarazem i zniszczeń wojennych i spowodowanego niemi czasowego zastoju gospodarczego w niektórych z tych miejscowości.

Z uwagi na zaprowadzenie ogólnego państwowego podatku dochodowego uchylono zasadniczy podatek przemysłowy od zajęć osobistych pracowników towarzystw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, jak przewodniczących i członków zarządów, dyrektorów, ich zastępców, dalej subjektów zarządzających przedsiębiorstwami handlowemi lub przemysłowemi, wreszcie subjektów pomocniczych. Dodatki państwowe do zasadniczego podatku przemysłowego zostały skasowane wobec podwyższenia stawek podatku. Przy opodatkowaniu towarzystw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, podatkiem procentowym od zysku wprowadzono

daleko idące zmiany i uzupełnienia, które powodują dla tych towarzystw poważne ulgi przy obliczaniu podatku. Zmiany te dotyczą znacznego rozszerzenia zakresu wydatków, które mogą być potrącone przy ustalaniu zysku, podlegającego opodatkowaniu. Za takie wydatki uznaje nowa ustawa poza dotychczasowymi, względnie odmiennie niż dotąd, pensje i wynagrodzenia osób, zarządzających przedsiębiorstwami, ich zastępców i pełnomocników w wysokości 5% sumarycznie od kapitału zakładowego bez żadnego dalszego ograniczenia, dalej składki członkowskie w organizacjach gospodarczych oraz stowarzyszeniach i związkach zawodowych, przelane do specjalnych rezerw odpisania na straty na dłużnikach i kursie, spodziewane jako prawdopodobny wynik stosunków przedsiębiorstwa, bezpośrednio straty wojenne w szerokim zakresie, które wolno amortyzować w ciągu lat dziesięciu w drodze corocznych odpisów, tudzież ofiary na cele ogólnopństwowe i na złagodzenie klęsk żywiołowych. Procenty pasywne ponad 8% oraz odpisania na amortyzację w wysokości przewyższającej dotychczasowe normy będą w razie szczegółowego udowodnienia uwzględniane. Przedsiębiorstwa i zajęcia, których zyski nie przekraczają 2000 M. rocznie, są wolne od podatku

procentowego od zysku. Przedsiębiorstwa o nieznacznym zysku, mające za zadanie popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub ogólnie użytecznych, mogą być zwolnione od podatku. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie, w szczególności w razie strat wojennych mogą być przyznawane ulgi podatkowe aż do umożliwienia należności włącznie. Wreszcie ograniczono opodatkowanie przemysłu i handlu na rzecz związków komunalnych przez wprowadzenie do ustawy zasady, że mogą być pobierane tylko dodatki do podatku zasadniczego, przyczem dla dopuszczalnej wysokości procentowej dodatków na rzecz wszystkich uprawnionych do poboru związków łącznie określone są maksymalne granice.

Względy fiskalne znalazły wyraz w następujących postanowieniach ustawy. O podwyższeniu stawek zasadniczego podatku przemysłowego wspomniano już wyżej. Zawarte w rosyjskiej ustawie bardzo liczne uwolnienia od podatku poddano dokładnej rewizji, uchylając przywilej podatkowy we wszystkich tych wypadkach, w których dalsze jego utrzymanie wydawało się w obecnych warunkach nieuzasadnione. Podatek od kapitału przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, został wy-

datnie podwyższony. Tak zwany podatek reparyacyjny od przedsiębiorstw nie obowiązanych do publicznego składania rachunków oraz od pewnych kategorii osobistych zajęć przemysłowych uchylono, rozszerzając na te przedmioty podatkowe obowiązek opłaty podatku procentowego od zysku (jako jedynego dodatkowego podatku przemysłowego) wedle nowych norm, t. j. wedle postępowej skali procentowej w zależności od opodatowanego zysku względnie zarobku.

Odmienne od ustawy rosyjskiej z 4 października 1914 nie zalicza się na poczet podatku procentowego kwoty zasadniczego podatku przemysłowego, opłaconego za dane przedsiębiorstwo lub osobiste zajęcie przemysłowe.

Równocześnie zwiększono zakres płatników tego procentowego podatku, poddając mu także zarobki, uzyskane przez samodzielne wykonywanie wolnych zajęć zawodowych, wyliczonych w ustawie. Ze względów technicznych przedłużono terminy do sprawdzania przez władzę skarbową rocznych rachunków i bilansów przedsiębiorstw sprawozdawczych oraz do powzięcia decyzji przez tę władzę w razie zażądania dodatkowych wiadomości od tychże przedsiębiorstw. Wreszcie zezwala ustawa na wymierzanie kar za prowadzenie handlu lub innych zajęć bez nale-

żytego świadectwa przemysłowego oraz na pobór podatku w tych wypadkach za poprzednie lat pięć zamiast dotychczasowych lat trzech dla podatku a jednego roku dla kary.

Inne postanowienia ustawy są natury formalnej. Należą tu przepisy o przeliczaniu kwot rublowych na walutę markową oraz miar rosyjskich na jednostki miar, obowiązujące w Polsce, następnie szczegółowe przepisy kompetencyjne, w końcu postanowienia normujące postępowanie przy wymiarze podatku procentowego od zysku, tudzież przy poborze wymierzonych należności podatkowych.

Nowa ustawa ma moc obowiązującą tylko na rok podatkowy 1920. Pobrane już na ten rok podatki przemysłowe mają być zaliczone na poczet podatków, które będą wymierzone na rok 1920 na nowych podstawach. Tylko zasadniczy podatek przemysłowy należy pobrać także na rok 1921 na zasadach niniejszej ustawy, zaliczając wpłacone kwoty na poczet podatku przemysłowego, który będzie wprowadzony z upływem mocy obowiązującej tej ustawy.

Terenem obowiązywania ustawy jest ta część Polski, która stanowiła dawniej zabór rosyjski.

Wydanie niniejsze obejmuje ustawy o podatku przemysłowym wraz z przepisami wykonawczymi i instrukcją. Jednakże dla ułatwienia przy posługiwaniu się tą książką w praktyce nie ograniczono się do wydrukowania wszystkich rosyjskich ustaw i polskiej oddzielnie, lecz zebrano te ustawy w jedną całość, tak iż niniejszy tekst przedstawia obowiązujące obecnie przepisy o podatku przemysłowym z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych nowelami do pierwotnej ros. ustawy o podatku przemysłowym.

Pierwotny tekst, o ile obecnie jeszcze obowiązuje, podany jest normalnemi czcionkami. Te ustępy lub słowa, które bądźto wskutek powstania Państwa Polskiego straciły swe znaczenie jako dostosowane do dawniejszego ustroju państwowego, bądźteż nie obowiązują z powodu zmian, zaprowadzonych nowelami do ustawy, wydrukowano w tekście kursywą, o ile chodzi o drobniejsze zmiany, zaś zwykłym drukiem jednak linjami zgęszczonemi z większym odstępem i z *, jeżeli zmiana dotyczy całego ustępu. Kursywa i zgęszczone linje mają zatem to same znaczenie. Wyjątek stanowią te części, gdzie miejsce dawnego przepisu zajął nowy; w tych ostatnich wypadkach nowy tekst podano tłustym drukiem w tekście, zaś stary umieszczono pod

tekstem w uwadze drobnym drukiem z odpowiednim odsyłaczem. Numerację artykułów utrzymano według ustawy rosyjskiej (tom V Zbioru praw ros. wydanie z r. 1903 i dalszy ciąg z r. 1912) podając w odpowiednich miejscach pod tekstem wyjaśnienie oraz liczbę artykułu noweli polskiej w formie uwagi. Dodatki do artykułów ustawy zamieszczono wzorem rosyjskiego wydania po tekście ustawy. Te artykuły noweli polskiej, które nie podają nowego brzmienia przepisów pierwotnej ustawy, a zawierają tylko zasady stosowania tej ustawy i wskazówki ogólne, wydrukowane są w całości po tekście ustawy rosyjskiej. Przepisy wykonawcze do ustawy łącznie z instrukcją podane są po tekście samej ustawy przyczem z formularzy zamieszczono tylko najważniejsze, które interesują ogół płatników, pomijając natomiast formularze, przeznaczone tylko dla władz skarbowych. Tekst ustawy przyjęto wedle urzędowego tłumaczenia polskiego Ministerstwa Skarbu (Ustawa o podatkach bezpośrednich wydana przez Ministerstwo Skarbu w Warszawie 1918 r.).

Objaśnienia rodzajów druku.

Druk normalny oznacza tekst przepisów obecnie obowiązujących.

Druk normalny zgęszczony (bez interlinij) z większym odstępem i opatrzone gwiazdką przed numerem artykułu, oznacza przepisy uchylone lub niemające obecnie znaczenia. To samo znaczenie ma *kursywa* przy drobniejszych zmianach.

Tłusty druk oznacza przepisy nowe, wprowadzone do tekstu ustawy w miejsce dawnych.

Druk drobny uwidacznia objaśnienia i uwagi pod tekstem.

USTAWA

O PAŃSTWOWYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM

z dnia 8 czerwca 1898 r. (ustawa o podatkach bezpośrednich, Zbiór praw rosyjskich, Tom V, wydanie z roku 1903) z uwzględnieniem zmian, zaprowadzonych ustawami z dnia 4 października 1914 r. (№ 308 Zbioru praw i rozporządzeń z r. 1914) i z dnia 9 stycznia 1915 r. (№ 19 Zbioru praw i rozporządzeń z r. 1915) tudzież ustawą sejmową z dnia 6 lipca 1920 r. Dz. ust. R. P. № 66, poz. 437.

DZIAŁ PIERWSZY.

Ustawa o państwowym podatku przemysłowym *).

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 366. Państwowy podatek przemysłowy opłacają: 1) przedsiębiorstwa handlowe, w tej liczbie przedsiębiorstwa kredytowe i ubezpiecze-

*) Numerację artykułów zatrzymano według wydania rosyjskiego z r. 1903 i dalszy ciąg z r. 1912.

niowe, pośrednictwa handlowe, wszelkiego rodzaju antreprzy i dostawy; 2) przedsiębiorstwa przemysłowe: zakłady fabryczne (w tem fabryczno-górnice), rzemieślnicze, górnicze i przewozowe; 3) osobiste zajęcia przemysłowe; 4) samodzielne wolne zajęcia zawodowe ¹⁾).

Art. 367. Państwowy podatek przemysłowy składa się z podatku zasadniczego i dodatkowego.

Art. 368. Zasadniczy podatek przemysłowy opłacają przez wykupienie świadectw przemysłowych wszystkie wymienione w art. 366, l. 1 do 3²⁾ przedsiębiorstwa i zajęcia, z wyjątkiem wskazanych w art. 371 i 372. Dla określenia wysokości podatku, miejscowości państwa dzielą się na klasy, odpowiednio do stopnia rozwoju w nich handlu i przemysłu, przedsiębiorstwa zaś handlowe i przemysłowe oraz osobiste zajęcia przemysłowe dzielą się na kategorie. Podział miejscowości państwa na klasy oraz przedsiębiorstw i zajęć na kategorie, jak również wysokość norm zasadniczego podatku przemysłowego,

¹⁾ Patrz art. 16, część 2 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Samodzielne wolne zajęcia zawodowe (art. 366, l. 4) podlegają wedle art. 16, część 2 ustawy z 6 lipca 1920 r. tylko podatkowi dodatkowemu (procentowemu od zysku).

ustanawiają rozkłady i wykazy załączone przy niniejszym. *Wykazy i rozkłady te podlegają rewizji w drodze prawodawczej co lat pięć*¹⁾.

UWAGA. Moc obowiązująca ustanowionych przez artykuł 368 wykazów i rozkładów zostaje przedłużona do czasu wprowadzenia trybem prawodawczym zmian i uzupełnień niniejszej ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Art. 369. Ministrowi skarbu po porozumieniu się z odpowiednimi władzami państwowymi służy prawo przenoszenia poszczególnych miejscowości z klasy wyższej do klasy niższej, jeśli w miejscowościach tych stwierdzić się daje upadek handlu i przemysłu. Rozporządzenia w tym przedmiocie winny być złożone senatowi rządzącemu w celu opublikowania i ²⁾ uzyskują moc obowiązującą od 1 stycznia następującego po ich opublikowaniu roku.

Art. 370. Dodatkowy podatek przemysłowy pobiera się: 1) od przedsiębiorstw akcyjnych i innych, obowiązanych do sprawozdań publicznych

¹⁾ Przepis ten stracił znaczenie wobec art. 40 ustawy z 6 lipca 1920 r., ograniczającego moc obowiązującą ustawy tylko na rok podatkowy 1920.

²⁾ Przepis ten stracił znaczenie wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

nych, oraz od przedsiębiorstw, wymienionych w artykule 521, w postaci: a) podatku od kapitału i b) podatku procentowego od zysku; 2) od pozostałych przedsiębiorstw, jeżeli nie są one uwolnione od podatku dodatkowego (art. 483), w postaci a) podatku repartycyjnego i b) podatku procentowego od zysku, *przenoszącego normę określoną w art. 518¹⁾*.

UWAGA 1 i 2 nie dotyczą Królestwa Polskiego.

Art. 371²⁾. Podatku przemysłowego nie opłacają:

- 1) Wszelkiego rodzaju kasy pomocy, emerytalne (oszczędnościowo-pożyczkowe), po-

¹⁾ Niema zastosowania wobec uchylenia podatku repartycyjnego oraz odmiennego uregulowania podatku procentowego od zysku ustawą z dnia 6 lipca 1920.

²⁾ To brzmienie wprowadził art. 9 ustawy z dnia 6 lipca 1920 dla art. 371 i 372. Pierwotne brzmienie art. 371 ust. ros. było następujące:

Art. 371. Państwowego podatku przemysłowego nie opłacają:

- 1) Przedsiębiorstwa, prowadzone przez państwo wyłącznie na potrzeby państwowe, państwowe instytucje kredytowe, eksploatacja lasów państwowych, oraz zakłady, fabryki i składy, należące do zarządu skarbowej sprzedaży trunków.

2) Przedsiębiorstwa państwowe, częściowo przeznaczone na potrzeby prywatne a wykazane w oddzielnym spisie, zatwierdzonym przez Ministra skarbu, po porozumieniu się z odpowiednimi władzami państwowymi,

grzebowe i tym podobne kasy pracowników instytucji państwowych komunalnych i społecznych, oraz przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

3) Przedsiębiorstwa, prowadzone przez gabinet jego ces. mości, oraz przez wydział instytucji cesarskiej Marji.

4) Zakłady, prowadzone przez wydział do spraw duchowych a mające na celu wytwarzanie i zbyt podręczników naukowych, książek treści religijno-moralnej, przedmiotów niezbędnych do sprawowania służby Bożej (w tem — świec woskowych kościelnych), oraz oliwy do lamp kościelnych i kadzidła.

5) Nie oddane w dzierżawę przedsiębiorstwa, prowadzone przez instytucje ziemskie, miejskie i stanowe w celach: a) dobrobytu społecznego, jak: kanalizacja, wodociągi, oświetlenie, asenizacja, przystanie i porty i t. p.; b) zdrowia publicznego, jak: laboratorja do badania produktów, komory dezynfekcyjne, rzeźnie i t. p.; c) zaopatrywania ludności, jak: kuchnie ludowe, herbaciarnie i t. p.; i d) popieranie rolnictwa i rozwoju przemysłu ludowego, jak: składy do sprzedaży nasion, nawozów, maszyn i narzędzi rolniczych, oraz innych przedmiotów potrzebnych w gospodarstwie wiejskiem, zakłady, mające na celu udoskonalenie ras bydła, oraz składy wyrobów i wzorów do ich wytwarzania.

6) Utrzymywanie przez rolnicze, gospodarcze i tym podobne zrzeszenia i instytucje składy maszyn rolniczych, nasion, nawozów i innych przedmiotów w gospodarstwie wiejskiem używanych, jak również, za każdorazowym zezwoleniem Ministra skarbu, prowadzone przez te zrzeszenia i instytucje zakłady, wspomniane w punkcie 5 (lit. d.), oraz składy wyrobów i wzorów przemysłu ludowego i materiałów do ich wytwarzania.

7) Przedsiębiorstwa i instytucje wzajemnych ubezpieczeń, niezależnie od sumy ich kapitałów, i utrzymywane przez nie składy narzędzi pożarnych, oraz prywatne

- 2) Wszelkiego rodzaju związki robocze, mające na celu dostarczenie odpowiedzialnych pracowników.
- 3) Zakładane lub utrzymywane przy pomocy

przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe z kapitałem zakładowym nie wyższym nad dziesięć tysięcy rubli.

8) Utrzymywanie koni w celach powinności powodowej.

9) Jadłodajnie, herbaciarnie i bufety, urządzone przez kuratora, komitety i towarzystwa trzeźwości; utrzymywane przy oddziałach wojsk, przy instytucjach rządowych, publicznych i stanowych oraz przy zakładach naukowych jadłodajnie, herbaciarnie i bufety, jeżeli nie są oddane w dzierżawę i nie sprzedają produktów osobom obcym; tudzież urządzone przy oddziałach wojsk i przy instytucjach i zakładach wojskowych towarzystwa oficersko-ekonomiczne, jeśli wykazują nieznaczne obroty.

UWAGA. Wskazanie tych towarzystw oficersko-ekonomicznych, które ze względu na wielkość obrotów podlegają państwowemu podatkowi przemysłowemu, zależy od porozumienia się Ministrów wojny, skarbu i spraw wewnętrznych oraz Kontrolera państwa.

10) Utrzymywane przez miasta i gminy lombardy i kasy pożyczkowe na zastaw ruchomości, towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowe i kasy oszczędności, oparte na zasadzie wzajemności, wszelkiego rodzaju i nazwy wiejskie instytucje kredytowe z wyjątkiem wzmiankowanych w p. 10¹ art. 371, oraz stowarzyszenia spożywcze, jeżeli suma kapitału zakładowego każdego z wymienionych przedsiębiorstw nie przenosi dziesięciu tysięcy rubli.

10¹) Instytucje drobnego kredytu (ust. kred. część X, art. 86, 87 wraz z uwagą).

11) Wszelkiego rodzaju kasy pomocy, emerytalne, pożyczkowo-oszczędnościowe, pogrzebowe i t. p. pracowników instytucji rządowych, publicznych i stanowych, jak również kasy pracowników dróg żelaznych, przedsię-

państwa i samorządu lub instytucji społecznych, oświatowych i dobroczynnych, wszelkiego rodzaju zakłady naukowe i wychowawcze, przytułki, zakłady poprawcze,

biorstw przemysłowych, handlowych, żeglugi i przedsiębiorstw przewozowych.

12) Wszelkiego rodzaju związki robocze lub artele, jeżeli kapitał zakładowy każdego z nich nie przenosi dziesięciu tysięcy rubli, a liczba zatrudnionych w nich robotników-najemników nie przenosi czterech.

13) Zakłady higieniczne i lecznicze oraz źródła naturalnych wód mineralnych.

14) Wszelkiego rodzaju zakłady naukowe, warsztaty wzorowe, zakładane lub utrzymywane przy współudziale instytucji rządowych, ziemskich, miejskich, stanowych i dobroczynnych, oraz zakładane przez osoby prywatne przytułki poprawcze.

15) Biblioteki i czytelnie ogólnokształcące muzea, galerie i wystawy obrazów.

16) Wydawnictwa wszelkiego rodzaju dzieł druku, oraz utrzymywane poza obrębem stolic i miejscowości pierwszej klasy zakłady do sprzedaży dzieł druku.

17) Teatry, cyrki i tym podobne widowiska i zabawy publiczne.

18) Urządzane w celach dobroczynnych bazy, widowiska, koncerty, loterie i zabawy, nawet z bufetami, oraz wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia dobroczynne.

19) Rolniczy pierwotkowy przerób płodów, pochodzących z własnego, dzierżawionego lub w części okolicznego gospodarstwa rolnego oraz z własnego gospodarstwa leśnego, jakoto: oczyszczanie i suszenie wszelkiego rodzaju ziarna, czyszczenie bawełny, moczenie, miedlenie i trzepanie konopi i lnu, wyrób konserw z wszelkiego rodzaju owoców i jarzyn, tłoczenie wina z winogron, owoców i jagód, obrabianie w lasach drzewa, wypalanie węgla i t. p.

biblioteki i czytelnie publiczne, ogólnie kształcające muzea, galerje i wystawy, warsztaty szkolne, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe sale gimnastyczne lub fechtunkowe i cyklodromy.

20) Zakłady rolnicze, znajdujące się poza obrębem miast, wyłącznie w granicach własnych lub dzierżawionych majątków i gruntów, jeżeli służą do przerabiania płodów własnego, a także w części okolicznego gospodarstwa rolnego i leśnego, a mianowicie:

a) cegielnie, fabryki dachówek, zakłady garncarskie, piece wapienne, krochmalnie, smolarnie i zakłady suchej destylacji drzewa, masłarnie i serowiarnie, jeżeli liczba najemników nie przenosi dwudziestu, chociażby były stosowane silniki mechaniczne;

b) tartaki, mające nie więcej nad jedną ramową obrabiarkę, chociażby były poruszane lokomobilą, oraz istniejące przy tych tartakach urządzenia do wyrobu klepek, gontów i tym podobnych przedmiotów, jeżeli niema to charakteru roboty stolarskiej;

c) wiatraki, młyny wodne i młyny, poruszane silnikami mechanicznymi (lokomobilami), jeżeli posiadają nie więcej nad cztery kamienie żarnowe lub jeden walcowy (a młyny wodne — i przy dwóch kamieniach walcowych), oraz urządzone przy młynach przyrządy do mielenia krup, posiadające najwyżej cztery stępy; folarnie, greplarnie, stępornie i tym podobne urządzenia, służące nie do mielenia mąki, jeżeli każde z tych urządzeń posiada najwyżej jeden kamień;

d) olejarnie, zatrudniające najwyżej dziesięciu najemników i posiadające najwyżej trzy ręczne prasy; przy użyciu zaś pras mechanicznych — działające najdłużej cztery miesiące w ciągu roku.

UWAGA 1. W zakładach rolniczych nie zaliczają się do robotników: osoby zajęte dostawą do tych zakładów

4) Nieoddane w dzierżawę teatry państwowe i komunalne.

5) Urządzane w celach filantropijnych zabawy i widowiska, bez bufetów lub z bufetami.

paliwa i materiałów surowych oraz wożeniem wytworzonych w tych zakładach przedmiotów lub odpadków produkcji.

UWAGA 2. nie dotyczy Królestwa Polskiego.

21) Eksploatowanie pokładów torfowych i układanie cegiełek torfowych, kamieniołomy i pierwsiastkowe obrabianie wszelkiego rodzaju kamieni, łupku, kamienia wapiennego, kredy i fosforytów, wydobywanie gliny, piasku i rudy błotnej w obrębie gruntów własnych lub dzierżawionych.

22) Obróbka drzewa w cudzych lasach, eksploatacja pokładów torfowych, wyrób cegiełek torfowych, kamieniołomy i pierwsiastkowe obrabianie wszelkiego rodzaju kamieni, łupku, kamienia wapiennego, kredy i fosforytów, wydobywanie gliny, piasku i rudy błotnej — na cudzych gruntach, jeżeli te roboty są prowadzone przez ludność rolniczą, choćby nawet przy pomocy robotników najemnych, lecz nie więcej nad czterech.

23) Sprzedaż i dostawa wszelkiego rodzaju wytworów własnego, dzierżawionego lub nawet w części okolicznego gospodarstwa rolnego i własnego gospodarstwa leśnego, oraz przedmiotów, wytwarzanych w przemysłach rolnych, wskazanych w punk. 19—22, bez utrzymywania w tym celu oddzielnych zakładów handlowych i pomieszczeń składowych poza obrębem własnych lub dzierżawionych majątków i gruntów, albo z utrzymywaniem składów wspomnianych produktów tylko na jarmarkach, przy stacjach dróg żelaznych, na przystaniach i w innych punktach wysyłki i odbioru ładunków.

24) Zakłady ogniowe wytwarzające wódkę z owoców i z winogron, jeżeli przerabiają produkty ogrodów własnych lub dzierżawionych.

25) Gorzelnictwo rolnicze (art. 312 Ust. akc.).

26) Wydobywanie srebra.

tami oraz wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia filantropijne.

- 6) Gospodarstwa rolne i leśne na gruntach własnych lub dzierżawionych i połączone

27) Zajmowanie się rzemiosłem i przemysłem ludowym bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków rodziny albo jednego tylko stałego najemnika, oraz zajmowanie się przewozem przy czasowej pomocy najwyżej czterech najemników.

28) Zajmowanie się procederem szyprowskim pojedynczo albo w spółce z innymi szypami.

29) Wszelkiego rodzaju osobiste zajęcia przemysłowe, prócz wymienionych w dodatku V do art. 868.

30) Handel obnośny wszędzie, nie wyłączając skupień miejskich, towarami, wymienionymi w załączonym przy niniejszym spisie, i sprzedaż tychże towarów z wszelkiego rodzaju ruchomych i przenośnych urządzeń, oraz handel obwoźny towarami wyszczególnionymi w punkcie 1, 2, 3 i 10 wspomnianego spisu.

31) Przedsiębiorstwa handlowe trzeciej, czwartej i piątej kategorii i osobiste zajęcia przemysłowe—na wszelkich jarmarkach, a wszelkie przedsiębiorstwa handlowe na bazarach i na jarmarkach, trwających najwyżej dni czterdzieści.

32) Wywóz zagranicę bez utrzymywania specjalnych kantorów lub zakładów handlowych i pomieszczeń składowych:

- a) wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego i własnego gospodarstwa leśnego;
- b) wyrobów własnych zakładów przemysłowych;
- i c) wyrobów krajowej produkcji oraz innych wytworów i towarów, wyszczególnionych w spisie, zatwierdzonym przez Ministra skarbu po porozumieniu się z właściwymi władzami państwowymi i opublikowanym trybem ustanowionym.

33) Antrepryzy i dostawy za sumę do pięciuset rubli.

z nimi: hodowla inwentarza i drobiu, ogrodnictwo, sadownictwo, rybołówstwo i polowanie, z wyjątkiem prowadzonych zawodowo w celach handlowych rybołów-

34) Utrzymywanie wszelkiego rodzaju domów noclegowych, oraz pokojów umeblowanych, bez sprzedaży napojów wysokokowych i bez stołowania, jeżeli jeden utrzymujący wynajmuje w tym celu najwyżej sześć pokojów.

35) Nabywanie zarówno w granicach państwa jak i za granicą towarów dla własnych zakładów handlowych, surowców dla własnych zakładów przemysłowych, towarów i zapasów dla antrepryz i dostaw, oraz dla zaopatrywania i żywienia robotników zakładów przemysłowych.

36) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa przemysłowe wyłącznie w celu przechowywania należących do nich maszyn zapasowych i narzędzi, surowców i paliwa, wyrobów przez te przedsiębiorstwa wytworzonych, oraz zapasów spożywczych i odzieży niezbędnej dla robotników, jeżeli zbyt tych towarów robotnikom za pieniądze lub na rachunek płacy zarobkowej nie posiada charakteru handlowego.

37) Hurtowa sprzedaż wyrobów własnej produkcji na giełdach, z własnych zakładów przemysłowych lub z kantorów albo zakładów handlowych, utrzymywanych przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie tej miejscowości, gdzie się zakład przemysłowy znajduje.

38) Detaliczna sprzedaż wyrobów własnej produkcji bezpośrednio z własnego zakładu przemysłowego, jeśli nie urządzi się w tym celu oddzielnego magazynu ani sklepu do detalicznej sprzedaży towarów.

39) Utrzymywanie na morzach zewnętrznych oraz na wewnętrznych wodach Turkiestanu wszelkiego rodzaju statków; utrzymywanie na morzu Kaspijskim oraz wszędzie na wodach wewnętrznych nieparowych statków oraz parowców z kotłami, których powierzchnia ogrzewalna nie przenosi stu stóp kwadratowych; utrzymywanie przystani

stwa, ogrodnictwa i sadownictwa, browarów, gorzelni, cukrowni, tudzież tartaków i młynów obrabiających więcej drzewa, względnie mielących więcej zboża, niż na użytek własnego gospodarstwa potrzeba.

i kantorów żeglugi, prócz głównych kantorów przedsiębiorstw żeglugi, nie uwolnionych od państwowego podatku przemysłowego.

40) Doki okrętowe, oraz warsztaty służące wyłącznie do budowy i naprawy okrętów.

41) Drogi żelazne z trakcją konną, elektryczną lub parową, oprócz miejskich i podmiejskich, oraz warsztaty należące do uwolnionych od państwowego podatku przemysłowego dróg żelaznych, jeżeli służą wyłącznie na potrzeby budowy i eksploatacji tych dróg.

42) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa kolejowe, żeglugi i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przewozowe, oraz składy, utrzymywane przy pomienionych przedsiębiorstwach przez osoby prywatne w celu czasowego przechowywania w nich przewożonych ładunków.

43) Przechowywanie towarów w pomieszczeniach, pozostających pod zarządkiem władz celnych, w przeciągu jednego miesiąca od dnia złożenia towarów na komorze.

44) — nie dotyczy Królestwa Polskiego.

45) Należące do pozostałych po śmierci osób duchownych i służby kościelnej wdów i niezamężnych córek i należące do żołnierzy dymisjonowanych, którzy wstąpili do służby przed ukończeniem dziesiątego spisu ludności (t. j. przed 3 października 1858 r.), oraz ich żon, wdów i niezamężnych córek:

a) przedsiębiorstwa handlowe trzeciej i czwartej kategorii, prócz zakładów przemysłu restauracyjnego i zakładów do sprzedaży napojów wysokowych;

b) przedsiębiorstwa przemysłowe, nie posiadające

- 7) Przemysł ludowy prowadzony przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych mieszkańców wiejskich bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków własnej rodziny.
- 8) Warsztaty rzemieślnicze prowadzone bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków rodziny.
- 9) Wszelkiego rodzaju osobiste zajęcia przemysłowe z wyjątkiem zajęć wymienionych w art. 6 niniejszej (z 6/VII 1920) ustawy.
- 10) Wszelkie przedsiębiorstwa handlowe na jarmarkach, trwających najwyżej 1 dzień.
- 11) Wszelkiego rodzaju antrepyzy i dostawy na sumę nie przewyższającą 1,000 marek.
- 12) Wywóz zagranicę bez utrzymywania spe-

silników mechanicznych i zatrudniające najwyżej piętnastu robotników.

UWAGA. Z ustanowionej w tym ustępie ulgi nie korzystają: 1) córki duchownych i służby kościelnej, jeżeli matki ich prowadzą w miejscu ich wspólnego zamieszkania zakład handlowy lub przemysłowy, nie opłacający państwowego podatku przemysłowego; i 2) żony i córki żołnierzy, jeżeli w takich samych, jak powyżej, warunkach prowadzą podobne zakłady ich mężowie lub rodzice.

46) Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa, które na mocy specjalnych ustaw są uwolnione od podatku od handlu i innych procedurów.

cyjnych kantorów lub zakładów handlowych i pomieszczeń składowych:

- a) wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego i własnego gospodarstwa leśnego;
 - b) wyrobów własnych zakładów przemysłowych.
- 13) Odnajmowanie pokoiów umeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli jedna osoba odnajmuje nie więcej niż 2 pokoje.
 - 14) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa przemysłowe wyłącznie w celu przechowywania należących do nich maszyn zapasowych i narzędzi, surowców i paliwa, wyrobów przez te przedsiębiorstwa wytwarzanych, oraz zapasów żywności i odzieży niezbędnej dla robotników, o ile zbyt tych towarów robotnikom za pieniądze lub na rachunek płacy zarobkowej nie posiada charakteru handlowego.
 - 15) Sprzedaż hurtowa towarów własnego wyrobu na giełdach, z własnych zakładów przemysłowych lub kantorów albo zakładów utrzymywanych przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie tej miejsco-

wości, gdzie się zakład przemysłowy znajduje.

- 16) Sprzedaż detaliczna towarów własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia przy nim oddzielnego magazynu lub sklepu do sprzedaży detalicznej towarów.
 - 17) Warsztaty, utrzymywane przez koleje żelazne wyłącznie dla potrzeb przebudowy i eksploatacji tych kolei.
 - 18) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa kolejowe, żeglugowe i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przewozowe oraz składy, utrzymywane przy tych przedsiębiorstwach przez osoby prywatne w celu czasowego przechowywania w nich przewożonych ładunków.
 - 19) Przechowywanie towarów w pomieszczeniach, pozostających pod zarządem władz celnych, w ciągu jednego miesiąca od dnia złożenia towarów na komorze.
 - 20) Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa i zajęcia, które na zasadzie specjalnych ustaw są uwolnione od podatku przemysłowego.
- Uwolnienie, wskazane w ust. 9 niniejszego art. nie rozciąga się na pobór podatku procen-

towego od zarobku z zajęć zawodowych, wymienionych w art. 16 ust. 2 (ust. z 6/VII 1920).

*Art. 372¹⁾. Państwowego podatku nie opłacają:

1) Należące do skarbu przemysły i tereny z pokładami złota i platyny, oddane w dzierżawę, na podstawie specjalnych warunków, osobom prywatnym w celu wydobywania złota i platyny.

2—7) — nie dotyczą Królestwa Polskiego.

8) Zakłady wychowawczo-poprawcze dla nieletnich.

9) Stałe składy hurtowe, utrzymywane przez stowarzyszenia plantatorów tytoniu w celu przechowywania i sprzedaży tytoniu w liściach, pochodzącego z plantacji, należących do członków wspomnianych stowarzyszeń.

10) Patronaty nad uwolnionymi z więzień, również jak instytucje i przedsiębiorstwa dobroczynne.

Art. 373. Obowiązujące przepisy, dotyczące ograniczenia prawa handlu i innych procedur według *praw stanowych*²⁾, położenia służ-

¹⁾ Postanowienia tego artykułu odpadły wobec nowego brzmienia, nadanego artykułom 371 i 372 w artykule 9 ustawy z dnia 6 lipca 1920.

²⁾ Ograniczenia te obecnie nie istnieją.

bowego i innych zasad, wyłączone są we właściwych ustawach.

*Art. 373¹⁾ nie dotyczy Królestwa Polskiego.

ROZDZIAŁ II.

O urzędach do spraw państwowego podatku przemysłowego *).

*Art. 374. Ogólny na państwo zarząd sprawami, dotyczącymi państwowego podatku przemysłowego, oraz piecza nad ścisłym i jednolitym wykonywaniem przepisów i rozstrzyganie kwestji spornych co do stosowania tych przepisów, wreszcie rozstrzyganie zażeń, wnoszonych na decyzje komisji okręgowych¹⁾, należy do Ministerstwa Skarbu, w szczególności do departamentu podatków bezpośrednich.

*) Podane w tym dziale zgęszczonym drukiem z * artykuły 375, 376, 378, 380 do 394, 397, 398, 404 do 407, dotyczące władz i organów skarbowych, ich zakresu działania, organizacji wewnętrznej, tudzież norm postępowania, nie mają zastosowania wobec zmian spowodowanych ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. u. № 65). W miejsce tych postanowień wступują wydane na podstawie art. 14 część 2 ustawy z 6 lipca 1920 postanowienia §§ 4 do 16 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 grudnia 1920 Dz. ust. R. P. № 1/921, poz. 1. (§§ 19 do 33 instrukcji).

¹⁾ Patrz art. 33 część 2 ustawy z 6 lipca 1920 r.

*Art. 375. Dla przedwstępnego rozważania i opracowywania spraw, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i dla roztrząsania wniosków co do rozdziału między gubernje i obwody ogólnej, wyznaczonej na państwo sumy podatku repartycyjnego (art. 489), przy departamencie podatków bezpośrednich istnieje urząd specjalny do spraw podatku przemysłowego.

*Art. 376. Do składu specjalnego urzędu do spraw podatku przemysłowego (art. 375), pozostającego pod przewodnictwem dyrektora departamentu podatków bezpośrednich, należą w charakterze członków: wice-dyrektor tegoż departamentu, po jednym przedstawicielu departamentu opłat celnych, głównego zarządu podatków niestałych i skarbowej sprzedaży trunków oraz kancelarii do spraw kredytu, z nominacji Ministra skarbu; po jednym przedstawicielu Ministerstw: spraw wewnętrznych, wojny, sprawiedliwości, handlu i przemysłu, oraz kontroli państwa i głównego zarządu urzędów rolnych i rolnictwa — z nominacji głównych naczelników odpowiednich wydziałów; członek petersburskiego ziemstwa gubernjalnego i członek zarządu m. Petersburga, mianowani przez właściwe władze; oraz osiem osób, zatwierdzanych na przeciąg lat czterech przez Ministra skarbu z pomiędzy kandydatów, wybieranych po

dwu przez komitety giełdowe i urzędy kupieckie poszczególnych okręgów państwa, wskazane przez Ministra skarbu. Obok każdego przedstawiciela władz państwowych, ziemstwa, miasta, komitetów giełdowych i urzędów kupieckich mianuje się po jednym zastępcy.

Art. 377. Ogólny miejscowy zarząd sprawami państwowego podatku przemysłowego powierza się Izbowi skarbowym, a w szczególności zarządzającym temi Izbami.

*Art. 378. Sprawy, dotyczące dodatkowego podatku przemysłowego, rozpoznaje się w ogólnym komplecie Izby skarbowej, z udziałem, z prawami członków: po jednym przedstawicielu miejscowych zarządów akcyzy i górnictwa; po jednym członku ziemstwa gubernjalnego i zarządu miasta gubernjalnego, mianowanych przez te zarządy, i sześciu osób z liczby kontrahentów dodatkowego podatku przemysłowego, wybieranych: cztery osoby—przez zgromadzenie kupieckie w miastach gubernjalnych (w tych zaś miastach, gdzie istnieją giełdy—dwie osoby są wybierane przez giełdę, dwie przez zgromadzenie kupieckie), jedna osoba—przez zebranie ziemskie gubernjalne i jedna—przez radę miejską miasta gubernjalnego. W tych gubernjach, gdzie istnieją doradcze instytucje handlowo-przemysłowe, posiadają one prawo wyboru z grona swych członków do

ogólnego kompletu Izby skarbowej po jednym przedstawicielu.

*UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 379 wraz z uwagami nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 380. Do rozpoznawania skarg na decyzje Izb skarbowych oraz ich ogólnych kompletów w sprawach o dodatkowy podatek przemysłowy tworzą się gubernjalne lub obwodowe urzędy do spraw podatku przemysłowego. Jeżeli obręb działalności Izby skarbowej nie obejmuje wyłącznie granic jednej gubernji lub obwodu, to wspomniany w niniejszym artykule urząd tworzy się w tem gubernjalnem lub obwodowym mieście, gdzie się znajduje Izba skarbowa.

*UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 381. Gubernjalny lub obwodowy urząd do spraw podatku przemysłowego (art. 380) składa się, pod przewodnictwem gubernatora: z wice-gubernatora, zarządzającego Izbą skarbową, zarządzającego akcyzą, prokuratora lub wice-prokuratora miejscowego sądu okręgowego, przewodniczącego gubernjalnego zarządu ziemskiego i prezydenta miasta gubernjalnego lub osób, które ich zastępują, a nadto z dwóch osób, wybieranych na okres czteroletni z liczby kontrybuentów dodatkowego podatku prze-

mysłowego, przyczem jedną osobę wybiera zgromadzenie ziemstwa gubernjalnego, a drugą — rada miejska gubernjalnego miasta.

*UWAGA 1 i 2 nie dotyczą Królestwa Polskiego.

*Art. 382. Przy rozpoznawaniu w gubernjalnym lub obwodowym urzędzie do spraw podatku przemysłowego spraw o kary za wykroczenia przeciwko przepisom niniejszej ustawy, do kompletu wzmiankowanego urzędu winien być zaproszony w charakterze członka prezes lub sędzia miejscowego sądu okręgowego. W sprawach tych uczestniczący w posiedzeniu reprezentant urzędu prokuratorskiego przedstawia urzędowi swoje wnioski, lecz nie bierze udziału w wyrokowaniu. W wyrokowaniu nie biorą również udziału i członkowie urzędu z grona kontrybuentów.

*Art. 383. W gubernjalnym lub obwodowym urzędzie do spraw podatku przemysłowego referat, w sprawach o kary za wykroczenia przeciwko przepisom niniejszej ustawy, prowadzi jeden z urzędników kancelarii gubernatora lub urzędu gubernjalnego, mianowany przez gubernatora, a referat w sprawach pozostałych — naczelnik tego wydziału Izby skarbowej, w którym rozpoznawane są sprawy z tytułu państwowego podatku przemysłowego.

*Art. 384. Dla dokonywania repartycji

podatku repartycyjnego tworzą się w każdym okręgu podatkowym urzędy do spraw podatku repartycyjnego.

*Art. 385. Urzędy okręgowe do spraw podatku repartycyjnego (art. 384) składają się, pod przewodnictwem miejscowego inspektora podatkowego lub jego pomocnika, z następujących członków: jednego przedstawiciela akcyzy, mianowanego przez zarządzającego akcyzą, jednego przedstawiciela wydziału górniczego, mianowanego przez zarząd górniczy w tych miejscowościach, gdzie znajdują się przedsiębiorstwa zarządowi górniczemu podlegające, oraz z sześciu osób, wybieranych z grona kontrybuentów podatku repartycyjnego.

*Art. 386. W razie potrzeby Ministrowi skarbu służy prawo zezwalać, odpowiednio do miejscowych warunków:

1) na utworzenie w jednym okręgu podatkowym kilku urzędów repartycyjnych lub jednego urzędu na kilka okręgów podatkowych;

i 2) na wybór do składu urzędów repartycyjnych, zamiast wskazanych w art. 385 kontrybuentów podatku repartycyjnego, zarządzających przedsiębiorstwami hadlowymi i przemysłowymi, należącymi do tych kontrybuentów.

*Art. 387. Członków urzędów repartycyjnych z grona kontrybuentów wybiera:

1) w okręgach miejskich—rada miej-

ska, gdzie zaś istnieją zrzeszenia giełdowe i kupieckie—w równej liczbie rada miejska i każde z tych zrzeszeń;

2) w okręgach poza obrębem miast—zebranie ziemstwa powiatowego;

3) w okręgach, w których skład wchodzi zarówno miasta, jak osady wiejskie — rada miejska i zebranie ziemstwa powiatowego, w liczbie, określonej przez właściwych gubernatorów, po porozumieniu się z zarządzającymi Izbami skarbowymi.

*Art. 388. W stolicach i innych miejscowościach ze znacznie rozwiniętym handlem i przemysłem Minister skarbu może, zgodnie z inicjatywą ogólnych kompletów Izb skarbowych, zezwalać na tworzenie specjalnych urzędów repartycyjnych do rozkładania podatku repartycyjnego na przedsiębiorstwa wielkiego handlu i przemysłu lub na oddzielne gałęzie handlu i przemysłu. Urzędy te składają się, pod przewodnictwem osoby, mianowanej przez Ministra skarbu na przedstawienie zarządzającego Izbą skarbową, z następujących członków: po jednym ze strony wydziałów górniczego i akcyzy, oraz sześciu osób, wybranych z grona kontrybuentów podatku repartycyjnego tej gałęzi handlu i przemysłu, dla której specjalny urząd repartycyjny został utworzony. Dwie z tych osób wybiera: w miastach — miejscowa rada miejska, poza obrębem miast — zebranie

ziemstwa gubernjalnego, w okręgach zaś składających się z osad miejskich i wiejskich — każda z tych instytucji wybiera jednego członka; pozostałe cztery osoby wybierają stowarzyszenia kupieckie i giełdowe, oraz miejscowe instytucje doradcze handlu i przemysłu, w liczbie określonej przez właściwych gubernatorów po porozumieniu się z zarządzającymi Izdami skarbowymi. W miejscowościach, gdzie niema instytucji ziemskich, ani nie istnieją stowarzyszenia kupieckie i giełdowe, członkowie z liczby kontrybuentów są wybierani w równej liczbie przez radę miejską lub zastępującą tę radę instytucję, i przez miejscowe instytucje doradcze handlowe i przemysłowe.

*Art. 389 nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 390. W gubernjach, którym nie nadano ustawy o instytucjach ziemskich ani ustawy o zarządzie gospodarką ziemską, oraz w miastach, na które nie rozciąga się moc ustawy miejskiej, przedstawiciele ziemskich i miejskich instytucji społecznych do ogólnych kompletów Izby skarbowej (art. 378) oraz do gubernjalnych lub obwodowych urzędów do spraw podatku przemysłowego (art. 380) zastępują osoby mianowane przez gubernatora, wybieranych zaś przez ziemstwa i rady miejskie członków z grona kontrybuentów dodatkowego po-

datku przemysłowego, zarówno w wymienionych urzędach jak i w urzędach reparycyjnych (art. 387), zastępują osoby mianowane przez gubernatora, po porozumieniu się z zarządzającym Izbą skarbową, z pośród tychże kontrybuentów.

*UWAGA 1. W gubernjach Królestwa Polskiego przedstawiciele instytucji ziemskich zastępują w ogólnych kompletach Izb skarbowych (art. 378) i w urzędach gubernjalnych do spraw podatku przemysłowego (art. 381) stali członkowie miejscowych urzędów gubernjalnych do spraw własciańskich, przedstawiciele zaś instytucji miejskich zastępują: w m. Warszawie — pomocnik prezydenta miasta, a w pozostałych miastach gubernjalnych — jeden z radców miejscowego rządu gubernjalnego, mianowany przez gubernatora.

*UWAGA 2 nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 391. Obok członków z pośród kontrybuentów, do urzędów do spraw podatku przemysłowego należy wybierać albo mianować zastępców sposobem wskazanym w art. 378, 381 i 387—390, przynajmniej po jednym zastępcy na każdych dwóch członków.

*Art. 392. Na członków z pośród kontrybuentów oraz ich zastępców wybiera się lub mianuje, na przeciąg lat czterech, przedstawiciele, jeżeli tylko można, różnych ro-

dzajów handlu i procederów, przyczem tylko z pomiędzy osób, czyniących zadość warunkom, wskazanym w art. 407. Co dwa lata od czasu wyboru lub mianowania tych osób połowa przedstawicieli różnych kategorii kontrybuentów ustępuje: za pierwszym razem przez losowanie, a następnie podług starszeństwa wyboru lub nominacji. Ustępujący mogą być wybrani lub mianowani ponownie.

*Art. 393. Jeżeli przy wyborze lub mianowaniu członków urzędu repartycyjnego z pośród kontrybuentów okaże się, że względu na miejscowe warunki, niemożliwym zastosowanie przepisu, zawartego w art. 799 ustawy o stanach (wyd. z r. 1899), wtedy na niezbędne od przepisu tego odstępstwa zezwala gubernator po porozumieniu się z zarządzającym miejscową Izbą skarbową.

*Art. 394. Osoba, wybrana lub mianowana na członka ogólnego lub specjalnego kompletu Izby skarbowej oraz gubernjalnego lub obwodowego urzędu do spraw podatku przemysłowego, nie może jednocześnie być członkiem podległego tym urzędowi urzędu repartycyjnego.

Art. 395. Przewodniczącym komisji ¹⁾ do spraw państwowego podatku przemysłowego slu-

¹⁾ Patrz art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

ży prawo zapraszać, w razie potrzeby, na posiedzenia tych komisji ¹⁾ biegłych.

Art. 396. Ci członkowie komisji ¹⁾ do spraw państwowego podatku przemysłowego, którzy nie pozostają w służbie państwowej ani społecznej, oraz zapraszani na posiedzenia komisji ¹⁾ biegli, przy obejmowaniu swych obowiązków składają pod przysięgą ²⁾ przyrzeczenie, że zachowywać będą w tajemnicy wszystkie podawane im w komisjach ¹⁾ wiadomości o położeniu majątkowym kontrybuentów, ich zobowiązaniach dłużniczych, obrotach i zyskach. Tajemnicę powyższą winni zachować również przewodniczący oraz członkowie komisji ¹⁾, pozostający w służbie państwowej lub społecznej.

*Art. 397. Posiedzenia urzędów do spraw państwowego podatku przemysłowego zwołują w miarę potrzeby ich przewodniczący; posiedzenia są prawomocne, jeżeli uczestniczy w nich, oprócz przewodniczącego, najmniej dwóch członków, w tem jeden członek z pomiędzy kontrybuentów, zaś w urzędach repartycyjnych — najmniej

¹⁾ Patrz art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Odpada wobec określonej przez Ministra Skarbu na zasadzie art. 14 część 2 ustawy z 6 lipca 1920 organizacji komisji (§ 14 rozporządzenia wyk.).

trzech członków, w tem dwóch z pomiędzy kontrybuentów.

*Art. 398. Jeżeli po pierwszym zaproszeniu przewodniczącego nie odbędzie się posiedzenie urzędu repartycyjnego z powodu nieprzybycia określonej w poprzedzającym artykule liczby członków, wtedy wyznacza się powtórne posiedzenie. W razie nieprzybycia i na to posiedzenie wskazanej liczby członków, repartycji dokonywa przewodniczący z udziałem przybyłych na posiedzenie członków urzędu, oraz najmniej dwóch biegłych, zaproszonych z pomiędzy kontrybuentów podatku repartycyjnego.

Art. 399. We wszystkich komisjach ¹⁾ do spraw podatku przemysłowego sprawy rozstrzyga się prostą większością głosów. Przy równym podziale głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 400. Wszelkiego rodzaju zapytania, wezwania, zawiadomienia, awizacje i odpisy postanowień w sprawach podatku przemysłowego posyła się za pośrednictwem policji i uznaje się za doręczone, jeżeli dystarczono je podług miejsca zamieszkania kontrybuenta lub miejsca, gdzie znajduje się jeden z należących do niego

¹⁾ Patrz art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

zakładów i jeżeli oddano je za pokwitowaniem kontrybuenta lub w razie jego nieobecności komukolwiek z jego domowników, pracowników lub oficjalistów, lub wreszcie gospodarza domu, w którym mieszka kontrybuent albo posiada zakład.

Art. 401. Bezpośredni nadzór nad wykonywaniem przepisów niniejszej ustawy oraz sprawdzanie handlu i innych procederów w granicach okręgów podatkowych powierza się miejscowym Naczelnikom Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych ¹⁾ i ich pomocnikom z udziałem deputatów handlowych i zastępujących ich funkcjonarjuszów miejscowego dozoru handlowego ²⁾. W razie potrzeby, do sprawdzania handlu i procederów mogą być delegowani urzędnicy Izb skarbowych z rozporządzenia zarządzających temi Izbami. Rewizja prawidłowości opodatkowania handlu i innych procederów może być również powierzana urzędnikom centralnego zarządu Ministerstwa skarbu, z rozporządzenia departamentu podatków bezpośrednich.

UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. u. № 65).

²⁾ Niema zastosowania wobec zasad organizacyjnych ustalonych w powołanej wyżej pod 1) ustawie z r. 1919.

Art. 402. Nadzór nad wykonywaniem przepisów niniejszej ustawy na giełdach powierza się miejscowym Naczelnikom Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych¹⁾ i ich pomocnikom oraz osobom, wyznaczonym do tego przez komitety giełdowe.

Art. 403. Sprawdzanie handlu i innych procederów w zakładach, podlegających dozorowi akcyzy, a w razie potrzeby, na mocy zezwolenia Ministra skarbu, i w innych zakładach, powierza się tak Naczelnikom Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych¹⁾ i ich pomocnikom, jak również urzędnikom miejscowego Urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych¹⁾.

*Art. 404. Deputaci handlowi (art. 401) są wybierani w liczbie najmniej po dwóch z każdego miasta, w miastach zaś podzielonych na kilka okręgów podatkowych przynajmniej po dwóch z każdego okręgu. W miastach, gdzie z powodu nieznacznego rozwoju handlu i przemysłu wprowadzenie instytucji deputatów okaże się zbyteczne lub utrudnione, gubernator, po porozumieniu się z zarządzającym Izłą skarbową, może powierzać obowiązki deputatów han-

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. u. № 65).

dlowych urzędnikom miejscowego zarządu miejskiego¹⁾.

*Art. 405. Deputaci handlowi oraz zastępcy deputatów, licząc po jednym zastępcy na dwóch deputatów, są wybierani przez rady miejskie, magistraty lub instytucje równorzędne na cztery lata; zatwierdza ich na tym urzędzie gubernator, po porozumieniu się z zarządzającym Izłą skarbową. Co dwa lata od czasu wyboru deputatów handlowych połowa z nich ustępuje: za pierwszym razem przez losowanie, a następnie — podług starszeństwa wyboru. Ustępujący mogą być wybierani ponownie¹⁾.

*Art. 406. Obowiązki deputatów handlowych poza obrębem miast spełniają starostowie wołostni, wójci gmin i inni tego rodzaju urzędnicy administracji wioskowej. We wsiach o znacznie rozwiniętym handlu i przemyśle deputaci handlowi w liczbie najmniej dwóch, oraz zastępcy deputatów po jednym na każdych dwóch deputatów, za zezwoleniem gubernatora, po porozumieniu się z zarządzającym Izłą skarbową — są wybierani przez zebrania gromadzkie, gdzie zaś tych niema — przez miejscowych kupców. Względem terminu wyboru rzeczonych deputatów, ich ustępowania i za-

¹⁾ Niema zastosowania wobec zasad organizacyjnych, ustalonych w ustawie z 31 lipca r. 1919 (Dz. u. № 65).

twierdzenia na urzędach winny być przez strzegane przepisy, ustanowione w art. 405¹⁾.

*Art. 407. Na deputatów handlowych i zastępców deputatów wybiera się osoby płci męskiej, liczące najmniej dwadzieścia pięć lat, z grona umiających czytać i pisać miejscowych obywateli, uprawiających lub którzy uprawiali handel lub inne procedery, jeżeli przytem osoby te nie są z mocy ustaw pozbawione prawa uczestniczenia w wyborach¹⁾.

Art. 408. Ministrowi skarbu, *po porozumieniu się z kontrolerem państwa i właściwymi wydziałami*²⁾, służy prawo ustanawiać dla spraw państwowego podatku przemysłowego odpowiednie formy biurowości, rachunkowości i sprawozdań.

ROZDZIAŁ III.

O zasadniczym podatku przemysłowym.

I. O Świadectwach przemysłowych i prawach z nich wynikających.

Art. 409. Świadectwa przemysłowe (artykuł 368) mają być opłacane na każdy zakład

¹⁾ Niema zastosowania wobec zasad organizacyjnych, ustalonych w ustawie z 31 lipca r. 1919.

²⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

handlowy lub przemysłowy¹⁾, na każdy parowiec, oraz na każdy proceder lub osobiste zajęcie przemysłowe, z wyjątkiem zakładów, parowców, procederów i osobistych zajęć przemysłowych, nie podlegających państwowemu podatkowi przemysłowemu (art. 371 i 372)²⁾.

*UWAGA 1. Na zakłady handlowe i przemysłowe, wolne od państwowego podatku przemysłowego na zasadzie p. 45 art. 371, mają być brane co rok bezpłatne bilety przemysłowe podług odrębnego wzoru³⁾.

*UWAGA 2. Osoby wymienione w art. 427 opłacają zasadniczy podatek przemysłowy nie przez nabycie świadectw przemysłowych, lecz trybem, wskazanym w uwadze do art. 427⁴⁾.

¹⁾ Wedle orzeczenia b. ros. senatu z 17 marca 1908, № 3622, wypożyczanie w celach zarobkowych towarów na jakiś czas za wynagrodzeniem traktuje się narówni ze sprzedażą tych towarów; podlega ono zatem podatkowi zasadniczemu wedle znamion, ustanowionych dla przedsiębiorstw handlowych.

²⁾ Art. 372 odpadł wobec nowego brzmienia, nadanego artykułom 371 i 372 w artykule 9 ustawy z dnia 6 lipca 1920.

³⁾ Uwaga ta straciła znaczenie wobec uchylenia uwolnienia od podatku osób wymienionych w art. 371, ustęp 45, ustawy ros. w brzmieniu pierwotnem.

⁴⁾ Pienis ten stracił znaczenie wobec uchylenia obowiązku podatkowego osób wymienionych w art. 427 ustawy ros. (art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.),

Art. 410. Każde świadectwo przemysłowe na zakład handlowy daje prawo do wolnego od podatku utrzymywania następującej liczby pomieszczeń składowych: świadectwo pierwszej kategorii — trzech pomieszczeń składowych, świadectwo drugiej kategorii — dwóch pomieszczeń składowych i świadectwo trzeciej kategorii — jednego pomieszczenia składowego. Na pozostałe ponad wskazaną liczbę pomieszczenia składowe przedsiębiorstw handlowych, oraz na wszelkie pomieszczenia składowe przedsiębiorstw przemysłowych, oprócz wymienionych w p. 14¹⁾ i 18¹⁾ art. 371, mają być nabywane sposobem, określonym w art. 409, niezależnie od świadectw przemysłowych na zakłady, specjalne świadectwa przemysłowe na pomieszczenia składowe (dod. IV do art. 368).

UWAGA. Na każde pomieszczenie składowe, wolne od państwowego podatku przemysłowego na zasadzie 14¹⁾ art. 371 i niniejszego (410) artykułu, powinien być uzyskany oddzielny bezpłatny bilet przemysłowy.

Art. 411. Za oddzielny zakład handlowy uznaje się wszelkiego rodzaju i nazwy, zajmo-

¹⁾ Numeracja zmieniona wskutek nowego brzmienia art. 371 ustawy ros., nadanego temu artykułowi artykułem 9 ustawy z 6 lipca 1920

wane w jednym budynku i należące do jednego właściciela lub do kilku współwłaścicieli oddzielne pomieszczenie, urządzone lub zastosowane do prowadzenia handlu, chociażby to pomieszczenie składało się z kilku połączonych ze sobą pokoiów i miało kilka wejść¹⁾.

Art. 412. Za oddzielny zakład przemysłowy (fabrykę, wytwórnię, zakład rzemieślniczy lub warsztat i t. p.) uznaje się jedno lub kilka zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, znajdujących się w obrębie urządzenia fabryki lub zakładu i pozostających ze sobą w bezpośrednim związku pod względem rodzaju produkcji. W razie wydzierżawienia fabryki lub zakładu

¹⁾ Wedle orzeczenia b. ros. senatu z 15 maja 1901, № 4892 skutecznianie w składzie rozrachunków z kupującymi przystacza skład w samoistny zakład handlowy (sprzedaż bezpośrednio ze składu).

Wedle orzeczenia tegoż senatu z 28 września 1905, № 7561, biura (kantoru), którego działalność polega wyłącznie na zarządzeniach administracyjnych i gospodarczych tudzież czynnościach, dotyczących zakładów handlowych danego przedsiębiorstwa, nie uważa się za przedsiębiorstwo handlowe; nie podlega ono zatem podatkowi.

Wedle wyjaśnienia ros. Min. sk. z dn. 29 marca 1899 № 11389 kantory zakładów farbiarskich, przewozowych, pogrzebowych i tym podobnych przedsiębiorstw, założone oddzielnie od zakładu przemysłowego, wyłącznie w celu przyjmowania i wydawania zamówień tylko dla własnego zakładu przemysłowego, nie podlegają odrębnie opłacie zasadniczego podatku przemysłowego.

częściowo różnym osobom, każdą z tych części uznaje się za oddzielny zakład przemysłowy.

Art. 413. Za oddzielny proceder górniczy uważa się jedną lub kilka wyróbek górniczych (szybów, sztolni, min, jezior słonych, otworów wiertniczych i t. p.), znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego, pokładu, grupy jezior słonych, obszaru naftodajnego i t. p. i pozostających ze sobą w bezpośrednim związku pod względem rodzaju eksploatacji. Eksploatację pokładów rudy i kopalnie węgla kamiennego, oraz wydobywanie nafty i wszelkiej soli, oprócz warzonki, uważa się za oddzielny proceder górniczy, niezależnie od zakładów górniczych, chociażby się znajdowały w obrębie tego samego, co zakłady górnicze, urządzenia fabrycznego.

Art. 414. Za oddzielne pomieszczenie składowe uważa się otwarte lub zamknięte pomieszczenie, z oddzielnem wejściem lub z kilkoma wejściami, chociażby składało się ono z kilku połączonych ze sobą pokoiów, służące nie do prowadzenia handlu i przemysłu, lecz wyłącznie do przechowywania, suszenia, czyszczenia, sortowania, brakowania, przeładowywania i pakowania towarów. Jednej piwnicy lub lodowni, utrzymywanej przy zakładzie handlowym wyłącznie w celu przechowywania przedmiotów, podlegających

rychłemu zepsuciu, nie uważa się za oddzielne pomieszczenie składowe.

Art. 415. Każdą antreprzyę i każdą dostawę uważa się za oddzielne przedsiębiorstwo i na każdą z nich należy nabywać, stosownie do sumy zobowiązania, oddzielne świadectwo przemysłowe. Osoby, które prowadzą zakłady przemysłowe i handlowe, podlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu, mają prawo, bez nabywania oddzielnych świadectw, zaciągać zobowiązania:

1) osoby, prowadzące zakłady przemysłowe — co do dostaw wyrobów własnej fabrykacji na jakąkolwiek sumę;

2) osoby, prowadzące przedsiębiorstwa transportowe i przedsiębiorstwa żeglugi parowej — co do przewożenia ładunków, również na jakąkolwiek sumę;

i 3) osoby, prowadzące zakłady handlowe — co do dostawy towarów, sprzedawanych w tych zakładach, na sumę, określoną w dod. II do art. 368 dla antrepryz i dostaw wedle tej kategorii przedsiębiorstw handlowych, do której należy dany zakład.

Art. 416. Na każde pomieszczenie, służące do rozwożenia lub roznoszenia towarów w celu sprzedaży jak np. wóz, łódkę, stół przenośny, ladę i t. p., ma być opłacane oddzielne świa-

dectwo przemysłowe. Za temi świadectwami, *niezależnie od handlu towarami, wyszczególnionemi w dodatku do p. 30 art. 371, według przepisów w tym punkcie wyłuszczonych*¹⁾, dozwala się prowadzić handel wszędzie w państwie, lecz tylko poza obrębem miast i tylko towarami, wymienionemi w oddzielnych spisach, które za twierdza Minister Skarbu *po porozumieniu się z odpowiedniami wydziałami i przedstawia senatowi rządzącemu w celu opublikowania*²⁾.

Art. 417. Każdy zakład do prowadzenia handlu na jarmarkach, trwających dłużej niż jeden dzień³⁾, ma być zaopatrzony w oddzielne świadectwo przemysłowe, jeżeli nie podlega uwolnieniu od państwowego podatku przemysłowego na zasadzie p. 31 art. 371⁴⁾; świadectwo należy opłacić na każdy jarmark, odpowiednio do rodzaju handlu (hurtowego lub detalicznego), prowadzonego w tym zakładzie na jarmarku.

¹⁾ Odpada wskutek uchylenia punktu 30 art. 371 (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

²⁾ Straciło znaczenie wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

³⁾ Pierwotny wolny od podatku 14 dniowy okres (dawniej ustęp 31 art. 371) został ograniczony do jednego dnia (ustęp 10 art. 371 wedle brzmienia art. 9 ustawy z 6 lipca 1920).

⁴⁾ Zastrzeżenie to straciło znaczenie wobec ustępu 10 art. 371 wedle brzmienia art. 9 ust. z 6 lipca 1920.

To świadectwo upoważnia do prowadzenia handlu jedynie w ciągu trwania jarmarku, na który zostało wydane.

Art. 418. Jeżeli w zakładzie handlowym prowadzi się handel mieszany (np. hurtowy i detaliczny albo drobny), to zakład ten ma być zaopatrzony w świadectwo przemysłowe najwyższej pod względem rodzaju handlu kategorii.

Art. 419. Na prowadzone przez przedsiębiorstwa przemysłowe oddzielnie od zakładów przemysłowych zakłady handlu chociażby wyrobami własnej produkcji, prócz kantorów i zakładów handlowych sprzedaży hurtowej tych wyrobów (punkt 15¹⁾ art. 371), mają być opłacane świadectwa przemysłowe według odpowiedniej kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Art. 420. Utrzymujący przedsiębiorstwa przemysłowe, jeżeli obok fabrykacji wyrobów prowadzą handel zarówno własnymi, jak cudzemi wyrobami, opłacają, niezależnie od świadectwa na przedsiębiorstwa przemysłowe, oddzielne świadectwa na zakłady handlowe, stosownie do rodzaju prowadzonego handlu.

Art. 421. Jeżeli obłożenie przedsiębiorstw przemysłowych zasadniczym podatkiem przemy-

¹⁾ Dawniej punkt 37, obecnie 15 art. 371 (wedle brzmienia art. 9 ustawy z 6 lipca 1920).

słowym normuje się według liczby robotników, to do robotników zalicza się wszystkich bez wyjątku najemników płci obojga, niezależnie od sposobu najmu, zarówno utrzymywanych do robót w fabrykacji głównej i we wszystkich warsztatach pomocniczych, jako też zajętych robotami dla zakładu pobocznie; nadto majstrów, niższych oficjalistów do bezpośredniego dozoru nad robotami i do ich kontrolowania, oraz robotników stałych, utrzymywanych do rozwożenia materiałów w obrębie zakładu przemysłowego; przyczem młodszych od lat siedemnastu i starszych ponad lat pięćdziesiąt pięć liczy się dwóch za jednego. Do robotników nie zalicza się robotników czasowych, zajętych przysposabianiem lub dostawą do zakładu przemysłowego paliwa i surowców i odwożeniem z zakładu wyrobów gotowych i odpadków fabrykacji, oraz najętych do czasowych robót budowlanych lub przy odnawianiu.

Art. 422. Jeżeli w jednym zakładzie przemysłowym (art. 412 i 413) skupia się kilka gałęzi fabrykacji, pozostających w bezpośrednim ze sobą związku, a podpadających pod różne normy zasadniczego podatku przemysłowego, to świadectwo przemysłowe należy opłacić podług skali tej fabrykacji, która została zaliczona do

najwyższej kategorii. Jeżeli zaś każda z tych gałęzi fabrykacji podlega zasadniczemu podatkowi przemysłowemu według liczby robotników, a określona na zasadzie powyżej wskazanej wysokość podatku przemysłowego będzie niższa od tej, jakaby przypadała według ogólnej liczby robotników zatrudnionych w zakładzie, to świadectwo należy opłacić z uwzględnieniem ogólnej liczby robotników zatrudnionych w zakładzie, nie biorąc pod uwagę różnicy fabrykacji.

Art. 423. Pomieszczenia składowe, niewyłączając wolnych od opodatkowania (art. 410), mogą być utrzymywane przez przedsiębiorstwa handlowe z wyjątkiem wymienionych w art. 424: pierwszej kategorii — wszędzie w państwie; drugiej kategorii — tylko w tych osadach, gdzie się znajdują zakłady handlowe, do których należą pomieszczenia składowe; a trzeciej kategorii — tylko przy zakładzie handlowym, i przytem najwyżej dwa pomieszczenia składowe na każde świadectwo przemysłowe. Zakładom handlowym czwartej kategorii nie wolno utrzymywać pomieszczeń składowych.

UWAGA. Pomieszczenia składowe do przechowywania surowych płodów gospodarstwa rolnego i leśnego, jak np. zboża, kartofli, lnu, wełny, materiałów drzewnych i t. p., oraz przed-

miotów, których przechowywanie podlega specjalnym przepisom ze względu na zdrowotność i bezpieczeństwo publiczne, jak np. prochu, nafty i t. p., mogą być utrzymywane przez przedsiębiorstwa handlowe drugiej kategorii w obrębie całego powiatu, w którym się znajdują zakłady tych przedsiębiorstw.

Art. 424. Przedsiębiorstwom handlowym, zajmującym się skupowaniem i sprzedażą wszelkiego rodzaju surowców krajowych, wytworów gospodarstwa rolnego i leśnego, jak również zwierząt i ptactwa domowego, pozwala się utrzymywać kantory, pomieszczenia składowe i place ogrodzone, stosownie do kategorii, do której należą ze względu na opłatę podatku przemysłowego, w następujących miejscowościach i ilości: 1) pierwszej kategorii nieograniczoną ilość kantorów, pomieszczeń składowych i placów ogrodzonych — wszędzie; 2) drugiej kategorii — jeden kantor i nie więcej jak pięć pomieszczeń składowych i placów ogrodzonych, z których dwa wolne od podatku — w powiecie, w którym znajduje się kantor i w granicach powiatów sąsiednich; 3) trzeciej kategorii — dwa pomieszczenia składowe lub place ogrodzone, z których jedno wolne od podatku — w obrębie tej miejscowości, gdzie właściciel przedsiębiorstwa stale

mieszka; 4) czwartej kategorii — jedno wolne od podatku pomieszczenie składowe lub jeden plac ogrodzony — w obrębie tej miejscowości, gdzie właściciel przedsiębiorstwa stale mieszka.

*Art. 425. W każdym podlegającym zasadniczemu podatkowi przemysłowemu zakładzie handlowym i przemysłowym, którym nie zarządza osobiście sam właściciel lub członkowie jego rodziny, powinna być przynajmniej jedna osoba zarządzająca zakładem, która ma odpowiednie świadectwo na prowadzenie osobistych zajęć przemysłowych ¹⁾.

*UWAGA. Za członków rodziny w znaczeniu niniejszego (425) artykułu poczytuje się ojca, matkę, męża, żonę i pozostające z rodzicami we wspólnocie majątkowej dzieci i wnuki, w rodzinie zaś kupieckiej — wszystkich członków rodziny, wpisanych do jednego świadectwa kupieckiego z głową rodziny ¹⁾.

Art. 426. Przedsiębiorstwa handlowe czwartej kategorii oraz osoby, handlujące na mocy

¹⁾ Przepis ten stracił w tym związku znaczenie wobec zwolnienia tego rodzaju osobistych zajęć przemysłowych od obowiązku podatkowego (art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.) Por. natomiast ustęp a) § 204 instrukcji, który powołuje się na Uwagę do art. 425 przy określaniu potrąceń z dochodu brutto, a także klasyfikację III kategoria trzecia, ustęp 1 (dodatek do art. 368 ust. ros.).

świadczeń na handel rozwozowy mogą utrzymywać po jednym subjeckie-najemniku na każde przedsiębiorstwo lub pomieszczenie do handlu rozwozowego *a instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym do dziesięciu tysięcy rubli mogą utrzymywać po dwóch subjecków płatnych*¹⁾. Utrzymywanie subjecków płatnych jest całkiem wzbronione osobom handlującym na mocy świadectw na handel obnośny. Utrzymywanie podróżyjących subjecków (komiwojażerów) dozwolone jest przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, opłacającym zasadniczy podatek przemysłowy w ilości najmniej *stu pięćdziesięciu rubli rocznie*²⁾.

*Art. 427. Dla osób, wchodzących z wyboru lub najmu do składu zarządów, rad, komitetów dyskontowych i nadzorczych oraz komisji rewizyjnych w przedsiębiorstwach, wskazanych w art. 460, jak również w przedsiębiorstwach, wymienionych w punktach 39, 40 i 41 artykułu 371, jeżeli te przedsiębiorstwa obowiązane są do publicznego składania sprawozdań, oraz dla admi-

¹⁾ Przepis ten stracił znaczenie wobec art. 4 ustęp 1 a) noweli z 9 stycznia 1915 r. (№ 19 Zb. praw i rozp. z roku 1915).

²⁾ Stawce tej odpowiada obecnie wedle art. 5 ustawy z 6 lipca 1920 r. dla przedsiębiorstw handlowych kwota zasadniczego podatku przemysłowego 6250 M., a dla przemysłowych 2500 M. (§ 89 instrukcji).

nistratorów tych przedsiębiorstw, ich pomocników i pełnomocników, wysokość zasadniczego podatku przemysłowego oblicza się z ogólnej sumy otrzymywanej przez wymienione osoby na rok pensji i wszelkiego wynagrodzenia pieniężnego we wszystkich przedsiębiorstwach, w których owe osoby urzędują.

*UWAGA 1. Zasadniczy podatek przemysłowy osoby te wnoszą do kasy skarbowej za kwitem urzędu skarbowego, bez nabywania osobistych świadectw przemysłowych. Jeżeli wysokość otrzymywanej przez te osoby pensji i innego wynagrodzenia pieniężnego jest z góry określona i wiadoma, to podatek wnosi się do kasy skarbowej z góry za rok w terminie 1-go stycznia; jeżeli zaś wysokość otrzymywanej pensji i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia pieniężnego lub jego części na początku roku jest niewiadoma, to należny od pomienionych osób podatek zatrzymują zarządy i agentury przedsiębiorstw, w których urzędują pomienione osoby i przelewają do kasy skarbowej w terminach, ustanowionych do opłaty dodatkowego podatku przemysłowego przez przedsiębiorstwa obowiązane do składania sprawozdań publicznych.

*UWAGA 2. Tymczasowo, do 1 stycznia 1915 roku, postanowiono: dla osób, wchodzących z wyboru lub najmu do składu

zarządów, rad, komitetów dyskontowych i nadzorczych oraz komisji rewizyjnych w przedsiębiorstwach, wyszczególnionych w artykule 460 i w punktach 39, 40 i 41 artykułu 371, jeżeli te przedsiębiorstwa obowiązane są do składania sprawozdań publicznych i dla administratorów tych przedsiębiorstw, ich pomocników i pełnomocników, jak również dla wszystkich innych osób, które urzędują w przedsiębiorstwach, wymienionych w tymże artykule 460, a ze względu na rodzaj sprawowanych obowiązków należą do osób, wykazanych w kategoriach IV — VII listy V, dodanej do artykułu 368, wysokość zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych wylicza się na podstawie ogólnej sumy otrzymywanej przez pomienioną osobę przez rok pensji i wszelakiego wynagrodzenia pieniężnego we wszystkich przedsiębiorstwach, w których te osoby urzędują i pobiera się od każdego stu rubli wynagrodzenia według norm następujących:

przy wynagrodz.	w sumie do 1000 rb.	1 ⁰ / ₀
ponad	1000 rb. do 3000 rb.	2 ⁰ / ₀
"	3000 " " 5000 "	3 ⁰ / ₀
"	5000 " " 10000 "	4 ⁰ / ₀
"	10000 " " 15000 "	5 ⁰ / ₀
"	15000 " " 20000 "	6 ⁰ / ₀
"	20000 "	7 ⁰ / ₀

*Uwaga niniejsza stosuje się również do dod. V do art. 368¹⁾.

Art. 428. Jeżeli przed upływem terminu świadectwa przemysłowego przedsiębiorstwo handlowe lub przemysłowe albo osobiste zajęcie przemysłowe przejdzie do wyższej kategorii lub do wyższej klasy miejscowości, to ma być wniesiona odpowiednia dopłata do zasadniczego podatku przemysłowego wedle wyższej kategorii świadectwa lub wyższej klasy miejscowości.

UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

Art. 429. Świadectwo przemysłowe wyższej ze względu na cenę wartości daje prawo do prowadzenia czynności handlowych i przemysłowych lub osobistych zajęć przemysłowych, które wolno prowadzić na podstawie takich samych świadectw niższej ze względu na cenę wartości.

II. O sposobie wydawania świadectw przemysłowych.

Art. 430. Świadectwa przemysłowe, oraz bezpłatne bilety przemysłowe (art. 409, uw.

¹⁾ Art. 427 wraz z Uwagami do tego artykułu stracił znaczenie wobec zwolnienia wymienionych w tym artykule, względnie w Uwagach do niego osób od zasadniczego podatku przemysłowego (art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.),

1) art. 410, uw.), wydaje się zarówno na imię oddzielnych osób i współwłaścicieli przedsiębiorstw, jako też na imię wszelkiego rodzaju towarzystw, spółek i instytucji; są one ważne tylko względem tych osób i instytucji, na których imię zostały wydane lub odstąpione w sposób określony w art. 438 i jedynie na te zakłady, procedury lub osobiste zajęcia przemysłowe, na które zostały wydane.

Art. 431. Świadcstwa przemysłowe wydaje się z góry na rok i odnawia się przed 1 stycznia każdego roku. Na nowopowstające zakłady, procedury lub osobiste zajęcia przemysłowe świadectwa mogą być opłacane w ciągu całego roku, przyczem przed 1 lipca wydaje się świadectwa roczne, a po 1 lipca — świadectwa półroczne. Moc świadectw rocznych i półrocznych kończy się z dniem 31 grudnia tego roku, w którym zostały wydane.

UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

Art. 432. Półroczne świadectwa przemysłowe wydaje się w ciągu całego roku na prowadzenie różnego rodzaju robót budowlanych, ziemnych i innych, trwających najwyżej pół ro-

1) Patrz uwagę 1 do art. 409.

ku, lecz moc tych świadectw upływa w sześć miesięcy po ich wydaniu.

UWAGA. Ministrowi skarbu, *po porozumieniu się z kontrolerem państwa i odpowiednimi wydziałami* 1), służy prawo zastosowania niniejszego (432) artykułu i do innych rodzajów handlu i przemysłu.

Art. 433. Świadcstwa przemysłowe na antreprzy i dostawy nabywa się przy zawieraniu umów stosownie do miejsca ich wykonania, a w razie gdy antreprzyza i dostawa wykonywa się w kilku powiatach — stosownie do miejsca zawarcia umowy. Jeżeli wykonanie zobowiązań trwa kilka lat, to świadectwo przemysłowe powinno być opłacane na każdy rok, odpowiednio do przypadającej na ten rok zapłaty za antreprzyę lub dostawę. Jeżeli suma antreprzy lub dostawy nie może być zawczasu określona, to wydaje się bezpłatny bilet przemysłowy, a przypadający od antreprzy lub dostawy zasadniczy podatek przemysłowy płaci się po upływie każdego roku, odpowiednio do sumy tej części zobowiązania, która w ciągu roku została wykonana.

Art. 434. Wydawanie świadectw przemysłowych i bezpłatnych biletów przemysłowych

1) Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

odbywa się, podług bliższych wskazówek zarządzających Izbami skarbowymi, z miejscowych kas skarbowych, urzędów *miejskich, magistratów, urzędów kupieckich, zarządów wołosnych, gminnych i odpowiadających im instytucji*. Wydawanie świadectw może być powierzone urzędowi ziemskiemu, po porozumieniu się tych urzędów z zarządzającymi Izbami skarbowymi, a w wypadkach wyjątkowych — inspektorom podatkowym i ich pomocnikom¹⁾.

Art. 435. Celem otrzymania świadectw przemysłowych należy podać, prócz deklaracji płatniczej, specjalną, według przepisanej wzoru, deklarację na każdy w szczególności zakład handlowy lub przemysłowy z należącymi do niego pomieszczeniami składowymi, oraz na każdy oddzielny przemysł lub osobiste zajęcie przemysłowe. Deklaracja ma zawierać:

1) *powołanie* ²⁾, imię, *imię ojca* ²⁾ i na-

¹⁾ Niema zastosowania wobec przepisów o organizacji władz i urzędów skarbowych (ustawa z dnia 31 lipca 1919, Dz. u. № 65 i przepis wykonawczy z 30 stycznia 1920, Dz. u. № 15, poz. 81); wydawanie świadectw przemysłowych i bezpłatnych biletów przemysłowych może być poruczone przez Izby skarbowe kasom związków samorządowych (część 2 § 96 instrukcji).

²⁾ Straciło znaczenie wobec odmiennego sposobu oznaczania imiennego osób fizycznych w Polsce.

zwisko osoby albo nazwę towarzystwa, spółki lub instytucji, na które imię świadectwo się opłaca;

2) rodzaj i miejsce zakładu i pomieszczeń składowych, albo nazwę procederu lub zajęcia przemysłowego;

i 3) wysokość zasadniczego podatku przemysłowego, przypadająca ze względu na kategorię świadectwa przemysłowego (dod. IV i V do artykułu 368).

Art. 436. Wydawanie świadectw odbywa się na zasadzie wspomnianych w poprzedzającym (435) artykule deklaracji, przyczem jednocześnie z opłatami, przypadającymi na rzecz skarbu, ściaga się również ustanowione od tych świadectw dodatki do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego na rzecz związków komunalnych¹⁾.

Art. 437. W razie zgubienia świadectwa przemysłowego, Izba skarbową, na prośbę osoby, na której imię świadectwo zostało wzięte, zarządzi wydanie duplikatu rzeczonoego świadectwa, z pobraniem jedynie przypadającej z tego

¹⁾ Wedle art. 39 ustawy z 6 lipca 1920 w miejsce dopuszczalnych pierwotnie „ziemskich, miejskich i innych opłat miejscowych” wstąpiły dodatki procentowe w wysokości ograniczonej.

tytułu opłaty stemplowej w myśl przepisów ustawy o opłatach.

Art. 438. Jeżeli przedsiębiorstwo przejdzie przed upływem terminu świadectwa albo biletu przemysłowego na innego właściciela, albo będzie przeniesione do innej miejscowości, lub do innego zakładu tego samego właściciela, to w ciągu miesiąca należy zawiadomić o tem właściwy Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych ¹⁾ w celu zaznaczenia o zaszczej zmianie na świadectwie lub bilecie, pod groźbą nieważności świadectwa lub biletu. Jednocześnie mają być obowiązkowo zapłacone obciążające poprzedniego właściciela zaległości państwowego podatku przemysłowego. Świadectwa przemysłowe na osobiste zajęcia przemysłowe nie mogą być odstępowane osobom trzecim.

Art. 439. Świadectwa przemysłowe na zakłady i pomieszczenia składowe, bezpłatne bilety przemysłowe oraz świadectwa na imię najemników ²⁾, mają się znajdować w zakładach na miejscu widocznem. Oprócz tego każdy zakład

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz urzędów skarbowych z 31 lipca 1919, Dz. u. № 65).

²⁾ Niema zastosowania wobec zwolnienia tych osób od zasadniczego podatku przemysłowego wedle art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.

lub pomieszczenie składowe powinno mieć odpowiedni szyld.

III. O kontroli opłacania świadectw przemysłowych.

Art. 440. Naczelnicy Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych ¹⁾ i ich pomocnicy oraz urzędnicy akcyzy dopełniają sprawdzania handlu i innych procederów (art. 401), celem przekonania się o prawidłowości opłacania świadectw przemysłowych, bądź osobiście, bądź przy współudziale innych osób, należących do miejscowego dozoru handlowego. W razie dokonywania tych czynności przez deputatów handlowych, ma brać w nich udział najmniej dwóch deputatów, w razie zaś dokonywania tych czynności przez osobę, należącą do wioskowego dozoru handlowego, wzywa się dwóch świadków ²⁾.

Art. 441. Przy sprawdzaniu handlu i innych procederów na linjach kolei żelaznych, oso-

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. u. № 65).

²⁾ Niema zastosowania wobec zasad organizacyjnych, ustalonych w powołanej wyżej pod 1) ustawie i przepisach wykonawczych do niej.

by, dopełniające tych czynności, działają w asystencji urzędników policji kolei żelaznych lub policji ogólnej, zawiadamiając o tem również przedstawicieli miejscowej administracji kolei żelaznych. Przy sprawdzaniu zakładów, znajdujących się w budynkach wojskowych lub obozach, urzędnicy *dozoru handlowego* ¹⁾, przystępując do sprawdzenia, mają skomunikować się zawnazas z odpowiednią zwierzchnością wojskową, której służy prawo wydelegować do asystowania przy tych czynnościach przedstawiciela władzy wojskowej.

Art. 442. Sprawdzenie odbywa się w ciągu całego roku. Zarządzający Izbą skarbową określa termin, w którym te czynności mają być w każdym okręgu podatkowym ukończone.

Art. 443. Rządowe, gminne i *stanowe* ²⁾ instytucje oraz urzędnicy państwowi obowiązani są dostarczać do miejscowych Izb skarbowych, na ich żądanie, w sposób ustanowiony na mocy

¹⁾ Niema zastosowania wobec zasad organizacyjnych, ustalonych w ustawie z 31/VII 1919 r. (Dz. u. № 65) i przepisach wykonawczych do niej.

²⁾ Obecnie bez znaczenia.

porozumienia się Ministra skarbu z odpowiednimi władzami ¹⁾:

1) wiadomości co do zawartych w ubiegłym roku antrepryz i dostaw;

i 2) inne dane, dotyczące handlu i przemysłu, niezbędne Izbom skarbowym do prawidłowego wymiaru podatku.

Art. 444. Naczelnikom Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych ²⁾, ich pomocnikom, sprawdzającym handel i inne procedery, urzędnikom akcyzy oraz delegowanym urzędnikom Izb skarbowych nadaje się prawo, przy pomocy administracji kolei żelaznych oraz urzędników przedsiębiorstw żeglugi parowej, transportowych i ubezpieczeniowych, czerpać z ksiąg kolei żelaznych i wzmiankowanych przedsiębiorstw wiadomości co do wysyłanych, odbieranych i ubezpieczanych ładunków.

Art. 445. Wszystkim urzędnikom sprawdzającym przedsiębiorstwa ³⁾ nadaje się prawo wolnego wstępu do zakładów handlowych i prze-

¹⁾ Pierwotnie: „wydziałami“, miejsce których zajmują obecnie władze w ogólnem znaczeniu.

²⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. u. № 65).

³⁾ Pierwotnie: dozoru handlowego (patrz wyżej uw. 2).

mysłowych, pomieszczeń składowych i innych miejsc, gdzie się prowadzi handel lub inne procedery.

Art. 446. Naczelnicy Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych ¹⁾ i ich pomocnicy, w razie otrzymania wiarogodnych informacji o prowadzeniu handlu lub innych procederów bez odpowiedniego świadectwa przemysłowego w jakimkolwiek lokalu, nie mającym cech i charakteru zakładu handlowego lub przemysłowego, mają prawo przystąpić do obejrzenia tego lokalu *w obecności deputata handlowego lub* ²⁾ dwóch wezwanych w tym celu świadków oraz jednego z urzędników policji miejscowej.

Art. 447. Urzędnicy policji winni okazywać niezbędną pomoc przy dokonywaniu sprawdzenia handlu i innych procederów wszystkim urzędnikom sprawdzającym przedsiębiorstwa ³⁾ i komunikować im niezwłocznie o wszystkich sprawdzonych wypadkach prowadzenia handlu

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 (Dz. u. № 65).

²⁾ Odpada wobec przepisów powołanej wyżej pod 1) ustawy oraz przepisów wykonawczych do niej.

³⁾ Pierwotnie: dozoru handlowego (patrz wyżej uw. 1).

i innych procederów oraz osobistych zajęć przemysłowych bez świadectwa przemysłowego.

Art. 448. W razie niedostateczności lub niejasności cech zewnętrznych, według których opłacane być mają świadectwa przemysłowe, oraz w razie jakichkolwiek wątpliwości co do prawidłowości ich opłacenia, urzędnicy sprawdzający przedsiębiorstwa ¹⁾ biorą za podstawę do określenia normy zasadniczego podatku przemysłowego wskazane w dodatku do niniejszego artykułu kategorie świadectw, odpowiednio do wysokości zysku, obliczanego z przedsiębiorstwa z tytułu opłaty dodatkowego podatku przemysłowego za rok ubiegły. Względem przedsiębiorstw posiadających półroczne świadectwa przemysłowe (art. 431 i 432), za podstawę do sprawdzenia prawidłowości ich opłacenia, w przewidzianych w niniejszym (448) artykule wypadkach, służy wspomniana wyżej wysokość zysku zmniejszona o połowę.

Art. 449. Sprawdzanie odbywa się w obecności właściciela zakładu lub osoby zarządzającej zakładem, a w razie ich nieobecności — wobec dwóch świadków. O czasie sprawdzenia

¹⁾ Pierwotnie: dozoru handlowego (patrz wyżej uw. 1 do art. 446).

robi się wzmiankę na świadectwach przemysłowych.

Art. 450. O wyniku sprawdzenia sporządza się według przepisanej przez Ministra skarbu wzoru protokół, który podpisują wszyscy obecni przy sprawdzeniu i który składa się w właściwych Urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych ¹⁾.

Art. 451. O każdym stwierdzonym przy sprawdzaniu handlu i innych procederów przekroczeniu przeciwko przepisom niniejszej ustawy spisuje się protokół w obecności właściciela przedsiębiorstwa lub jego zastępcy, a w razie nieobecności tych osób — wobec dwóch świadków obcych.

Art. 452. Protokół ma być sporządzony niezwłocznie i o ile można, na miejscu wykrycia przekroczenia; jeżeli zaś protokół spisano po upływie dwunastu godzin od chwili wykrycia przekroczenia, albo poza obrębem tego miejsca, gdzie przekroczenie wykryto, to o przyczynach tego ma być w protokole złożone odpowiednie wyjaśnienie.

¹⁾ Zmiana spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 (Dz. u. № 65).

Art. 453. W protokole wyszczególnia się:

- 1) czas i miejsce sporządzenia protokołu;
- 2) kto, kiedy i gdzie ujawnił przekroczenie;
- 3) na czym ono polega i jakie stwierdzają je okoliczności;
- 4) imię, *imię ojca* ¹⁾, nazwisko, *powołanie* ¹⁾ i miejsce zamieszkania oskarżonego;
- 5) świadkowie obecni przy ujawnieniu przekroczenia;
- 6) zeznania oskarżonego i świadków oraz zadyktowane zarzuty;
- 7) objaśnienie co do nich sporządzającego protokół;
- i 8) wszystkie okoliczności, mogące mieć wpływ na wymiar kary.

Art. 454. Przy sporządzaniu protokołu o prowadzeniu handlu bez odpowiedniego świadectwa przemysłowego z pomieszczeń ruchomych, oraz handlu rozwozowego i obnośnego i o sprzedaży towarów na podstawie próbek (komivojażerowie), urzędnicy sprawdzający przed-

¹⁾ Straciło znaczenie wobec odmiennego sposobu oznaczania imiennego osób fizycznych w Polsce.

siębiorstwa¹⁾ obowiązani są zażądać od oskarżonego kaucji na zabezpieczenie kary za to przekroczenie, zaznaczając to w protokóle. W razie niezłożenia kaucji mają oni prawo zasekwestrować do wysokości egzekwowanej sumy towary, znalezione u oskarżonego, w celu ich sprzedaży przez licytację, z rozporządzenia Izby skarbowej²⁾, na pokrycie należności.

UWAGA. W razie zasekwestrowania towarów, oprócz protokółu (art. 451 — 453) sporządza się spis i ocenę towarów i dokonywa się ich opieczętowania, a w protokóle zaznacza się: a) rodzaj i ilość przedmiotów zasekwestrowanych; b) liczbę pak lub pomieszczeń, w których towary ułożono; i c) liczbę pieczęci, położonych na każdej z tych pak lub pomieszczeń.

Art. 455. Protokół, po odczytaniu go w obecności wszystkich osób obecnych przy jego sporządzeniu, osoby te podpisują. Za niepiśmiennych, na ustną ich prośbę, podpisują ci, którym niepiśmienni to powierzają. Jeżeli oskar-

¹⁾ Pierwotnie: dozoru handlowego.

²⁾ Odpada wobec przepisów ustawy o organizacji władz i urzędów skarbowych, przekazujących tę czynność kompetencji władzy skarbowej I instancji.

żony odmówi podpisania protokółu, okoliczność tę zaznacza się w protokóle i stwierdza się ją podpisami osób obecnych przy spisaniu protokółu.

Art. 456. Kontrola i sporządzanie protokółu o przekroczeniach nie powinno przeszkadzać prowadzeniu handlu i innych procederów oraz robót w zakładach przemysłowych. Jeżeli jednak prowadzi się zakład handlowy lub przemysłowy wogóle bez świadectwa przemysłowego i jeżeli w ciągu dwóch tygodni po spisaniu protokółu nie będzie na ten zakład nabyte odpowiednie świadectwo, to zakład taki podlega niezwłocznemu zamknięciu, co też należy zaznaczyć w protokóle.

*Art. 457. Protokoły o ujawnionych przekroczeniach przesyłają do właściwej Izby skarbowej, najpóźniej w trzy dni po ich sporządzeniu albo pierwszą odchodzącą pocztą: inspektorowie podatkowi, ich pomocnicy i urzędnicy akcyzy bezpośrednio, a pozostali urzędnicy miejscowego dozoru handlowego — za pośrednictwem właściwych inspektorów podatkowych lub ich pomocników¹⁾.

¹⁾ Artykuł ten stracił znaczenie wobec zmiany omówionej wyżej w uw. 2 do art. 454.

Art. 458. W razie niedokładności lub niejasności protokółów przesyłanych Naczelnikowi Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych¹⁾ lub jego pomocnikowi, osoby te obowiązane są uzupełnić je przez zebranie brakujących wiadomości. W tym celu mają oni prawo osobiście zbadać na miejscu oskarżonych, świadków i biegłych, lub polecić to *deputatom handlowym i*²⁾ innym urzędnikom sprawdzającym przedsiębiorstwa²⁾. Przy zbieraniu wskazanych w niniejszym artykule wiadomości dodatkowych, wszystkie te osoby działają na podstawie przepisów o prowadzeniu dochodzeń przez urzędników policji.

Art. 459. Jeżeli dowiedzione będzie, po rozpoznaniu skargi strony obrażonej, że zamknięcie zakładu, rewizja lub zabranie rzeczy dokonane zostały nieprawidłowo, to osoby, które wydały nieprawidłowe rozporządzenie, ponoszą odpowiedzialność za wszelkie szkody i straty, zrządzone ich czynnościami.

¹⁾ Zmiana, spowodowana ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 (Dz. u. № 65).

²⁾ Pierwotnie: dozoru handlowego.

ROZDZIAŁ IV.

O podatku dodatkowym od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

I. O podatku od kapitału.

Art. 460. Podatek od kapitału opłacają przedsiębiorstwa, należące do towarzystw i spółek akcyjnych i innych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, jak również wszelkiego rodzaju instytucje kredytowe, które, na zasadzie statutów lub zastępujących je przepisów, są obowiązane do ogłaszania sprawozdania o swych operacjach lub do składania pomienionych sprawozdań do zatwierdzenia, gdzie należy.

Art. 461. Podatek od kapitału przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, wynosi 0.5% od każdych 100 M. kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, przy czem sumy kapitału mniejsze od 100 M. w rachubę nie wchodzi¹⁾.

¹⁾ Zmiana wprowadzona art. 11 część 2 ustawy z dnia 6 lipca 1920; pierwotne brzmienie tego artykułu było następujące:

Art. 461. Podatek od kapitału płaci się w wysokości piętnastu kopiejek od każdych stu rubli kapitału za-

Art. 462. Na poczet podatku od kapitału zalicza się sumę zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconą od wszystkich należących do przedsiębiorstwa zakładów i pomieszczeń składowych. Jeżeli otrzymana suma okaże się równą lub wyższą od tej, jakaby wypadła na mocy obrachunku, oznaczonego w poprzedzającym (461) artykule, to podatku od kapitału przedsiębiorstwa nie pobiera się.

Art. 463. Za kapitał zakładowy przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi (art. 460), uznaje się sumę nominalną tego kapitału, wykazaną w sprawozdaniu przedsiębiorstwa z ubiegłego roku operacyjnego. Narówni z kapitałem zakładowym liczy się: kapitał składkowy, udziałowy i inne tym podobne zastępujące go kapitały.

Art. 464. Za kapitał zakładowy instytucji kredytowych, emitujących listy zastawne lub obligacje i nie posiadających kapitałów zakładowego przedsiębiorstwa, przyczem sumy kapitału mniej-
 sze od stu rubli w rachubę nie wchodzi.

UWAGA. Tymczasowo do 1 stycznia 1915 r., podatek od kapitału od przedsiębiorstw, obowiązanych do sprawozdań publicznych, których czysty zysk nie przewyższa trzech procent ich kapitału zakładowego, pobiera się w wysokości piętnastu kopiejek, a od innych — w wysokości dwudziestu kopiejek od każdego stu rubli zakładowego kapitału przedsiębiorstwa.

wych (art. 463), jak np. towarzystwa kredytowe miejskie, banki ziemskie, towarzystwa kredytowe ziemskie i t. p., uznaje się dziesiątą część emitowanych przez te instytucje listów zastawnych lub obligacji.

Art. 465. Za kapitał zakładowy przedsiębiorstw, należących do towarzystw i spółek zagranicznych, których zarządy znajdują się poza *obrębem państwa*¹⁾, uznaje się tę sumę rzeczowego kapitału, która jest wydzielona na operacje w *Rosji*²⁾.

Art. 466. Podatek od kapitału oblicza się w tych samych terminach i w tym samym sposobie, jak podatek procentowany od zysku. Do podatku tego stosuje się sposób płacenia i zażaleń, ustanowiony dla podatku procentowego od zysku.

¹⁾ Obecnie: poza obszarem obowiązywania niniejszej ustawy (porównaj art. 470, ustęp 1) h).

²⁾ Obecnie: na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy. Okólnikiem z dnia 3 marca 1919 l. 2382, wyjaśniło Ministerstwo Skarbu, że jeśli wydzielenie kapitału jeszcze nie nastąpiło, decyduje stosunek rozmiaru tegoż oddziału do rozmiaru całego przedsiębiorstwa, a o ile ustalenie tegoż nie jest możliwe, określa się do czasu rzeczywistego wydzielenia lub uzyskania samodzielnej koncesji kapitał w przypuszczalnej wysokości i wymierza się podatek prowizorycznie do późniejszego wyrównania.

II. O podatku procentowym od zysku.

Art. 467. Wymienione w art. 460 przedsiębiorstwa, których czysty zysk nie przewyższa trzech procent ich kapitału zakładowego (artykuły 463—465), nie podlegają podatkowi procentowemu od zysku. Wszystkie pozostałe, wymienione w artykule 460, przedsiębiorstwa, oprócz zasadniczego podatku przemysłowego i podatku od kapitału płać podatek procentowy od zysku w następującej wysokości:

1) *te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty:*

ponad 3 ⁰ / ₀	do 4 ⁰ / ₀	. .	3 ⁰ / ₀
" 4 ⁰ / ₀	" 5 ⁰ / ₀	. .	4 ⁰ / ₀
" 5 ⁰ / ₀	" 6 ⁰ / ₀	. .	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
" 6 ⁰ / ₀	" 7 ⁰ / ₀	. .	5 ⁰ / ₀
" 7 ⁰ / ₀	" 8 ⁰ / ₀	. .	5 ¹ / ₂ "
" 8 ⁰ / ₀	" 9 ⁰ / ₀	. .	5 ³ / ₄ "
" 9 ⁰ / ₀	" 10 ⁰ / ₀	. .	6 ⁰ / ₀

2) *te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty ponad 10⁰/₀ swego kapitału zakładowego — sześć procent całej sumy osiągniętego czystego zysku i prócz tego jeszcze pięć procent tej części czystego zysku, która prze-*

*wyższa dziesięć procent kapitału zakładowego*¹⁾.

UWAGA. Tymczasowo, do 1 stycznia 1915 r., przedsiębiorstwa, obowiązane do sprawozdań publicznych, których czysty zysk przewyższa trzy procent ich kapitału zakładowego, płać, oprócz zasadniczego podatku przemysłowego i podatku od kapitału, podatek procentowy od zysku w następującej wysokości²⁾:

1) *te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty:*

ponad 3 ⁰ / ₀	do 4 ⁰ / ₀	. .	4.5 ⁰ / ₀
" 4 ⁰ / ₀	" 5 ⁰ / ₀	. .	6 ⁰ / ₀
" 5 ⁰ / ₀	" 6 ⁰ / ₀	. .	7.5 ⁰ / ₀
" 6 ⁰ / ₀	" 7 ⁰ / ₀	. .	8.25 ⁰ / ₀
" 7 ⁰ / ₀	" 8 ⁰ / ₀	. .	9 ⁰ / ₀
" 8 ⁰ / ₀	" 9 ⁰ / ₀	. .	9.75 ⁰ / ₀
" 9 ⁰ / ₀	" 10 ⁰ / ₀	. .	10.5 ⁰ / ₀
" 10 ⁰ / ₀	" 11 ⁰ / ₀	. .	11.25 ⁰ / ₀

¹⁾ Ustępy 1) i 2) art. 467 zostały zmienione uwagą do tego artykułu.

²⁾ Uwaga, zawierająca ograniczenie czasu trwania wprowadzonych nią podwyżek stawki podatkowej, została zmieniona nowelą z 4 października 1914 (№ 308 Zb. praw i rozp. z 1914 r.), a następnie art. 2 ustawy z 6 lipca 1920 w ten sposób, iż zawarte w uwadze względnie w noweli ograniczenie co do czasu trwania mocy obowiązującej podwyżek zostało uchylone.

ponad 11 ⁰ / ₀	do 12 ⁰ / ₀	. .	12 ⁰ / ₀
" 12 ⁰ / ₀	" 13 ⁰ / ₀	. .	12.75 ⁰ / ₀
" 13 ⁰ / ₀	" 14 ⁰ / ₀	. .	13.5 ⁰ / ₀
" 14 ⁰ / ₀	" 15 ⁰ / ₀	. .	14.25 ⁰ / ₀
" 15 ⁰ / ₀	" 16 ⁰ / ₀	. .	15 ⁰ / ₀
" 16 ⁰ / ₀	" 17 ⁰ / ₀	. .	16.5 ⁰ / ₀
" 17 ⁰ / ₀	" 18 ⁰ / ₀	. .	18 ⁰ / ₀
" 18 ⁰ / ₀	" 19 ⁰ / ₀	. .	19.5 ⁰ / ₀
" 19 ⁰ / ₀	" 20 ⁰ / ₀	. .	21 ⁰ / ₀ ¹⁾

2) te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty ponad dwadzieścia procent swego kapitału

¹⁾ Stawki podatkowe podane są z uwzględnieniem podwyżki, wprowadzonej nowelą z 4 października 1914; pierwotnie brzmiał ustęp 1 uwagi, jak następuje:

1) te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty:

ponad 3 ⁰ / ₀	do 4 ⁰ / ₀	. .	3 ⁰ / ₀
" 4 " "	" 5 " "	. .	4 "
" 5 " "	" 6 " "	. .	5 "
" 6 " "	" 7 " "	. .	5.5 ⁰ / ₀
" 7 " "	" 8 " "	. .	6 ⁰ / ₀
" 8 " "	" 9 " "	. .	6.5 ⁰ / ₀
" 9 " "	" 10 " "	. .	7 ⁰ / ₀
" 10 " "	" 11 " "	. .	7.5 ⁰ / ₀
" 11 " "	" 12 " "	. .	8 ⁰ / ₀
" 12 " "	" 13 " "	. .	8.5 ⁰ / ₀
" 13 " "	" 14 " "	. .	9 ⁰ / ₀
" 14 " "	" 15 " "	. .	9.5 ⁰ / ₀
" 15 " "	" 16 " "	. .	10 ⁰ / ₀
" 16 " "	" 17 " "	. .	11 "
" 17 " "	" 18 " "	. .	12 "
" 18 " "	" 19 " "	. .	13 "
" 19 " "	" 20 " "	. .	14 "

zakładowego—dwadzieścia jeden ¹⁾ procent całej sumy osiągniętego czystego zysku i prócz tego jeszcze piętnaście ¹⁾ procent tej części czystego zysku, która przewyższa dwadzieścia procent kapitału zakładowego.

Art. 468. Podatek procentowy od zysku płaci się za rok bieżący od czystego zysku, osiągniętego ze wszystkich prowadzonych przez przedsiębiorstwo operacji, obliczonego zgodnie z art. 470.

Art. 469. Podatkowi procentowemu od zysku przedsiębiorstw wspomnianych w art. 465 podlega jedynie czysty zysk, osiągnięty z operacji, prowadzonych przez te przedsiębiorstwa *w państwie* ²⁾. W razie układania sprawozdań tych przedsiębiorstw w walucie zagranicznej, czysty zysk zamienia się na ruble, na zasadzie wartości tej waluty, określonej w najwyższych rozkazach z dnia 15 sierpnia i 21 listopada 1897r. ³⁾.

Art. 470. Za czysty zysk, podlegający podatkowi procentowemu od zysku, uważa się różnicę, obliczoną na podstawie sprawozdania

¹⁾ Podwyżka, wprowadzona nowelą z 4 października 1914.

²⁾ Obecnie: na obszarze obowiązywania ustawy.

³⁾ Obecnie zamienia się walutę obcą na marki według kursu giełdowego.

przedsiębiorstwa z ubiegłego roku operacyjnego, pomiędzy sumą dochodu brutto a następującymi rzeczywistymi rozchodami i potrąceniami z dochodu brutto.

1) Na zarząd, utrzymanie i eksploatację przedsiębiorstwa:

a) na pensje i wszelkiego rodzaju wynagrodzenie: osób, które wchodzi do składu zarządów, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych, zastępców na te urzędy i osób, upoważnionych do samodzielnego prowadzenia interesów całego przedsiębiorstwa — w wysokości do 5% sumarycznie od kapitału zakładowego.

Minister Skarbu może na prośbę zainteresowanych przedsiębiorstw powiększać wskazaną powyżej normę wydatków na wynagrodzenie osób, wymienionych w p. 1) a), stosownie do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa ¹⁾.

b) na płacę zarobkową oraz utrzymanie robotników i pracowników nieetatowych w zakładach i pomieszczeniach składowych przedsiębiorstwa;

¹⁾ Brzmienie to wprowadził ustęp 1 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.; pierwotne brzmienie było następujące:

c) na wypłatę komisowego, kurtażu i wynagrodzenie maklerów, oraz na wydatki podrózne, kancelaryjne i sądowe; na składki członkowskie w organizacjach gospodarczych oraz stowarzyszeniach i związkach zawodowych ¹⁾.

d) na dzierżawę oraz uprawę eksploatowanych parceli gruntowych;

e) na najem i utrzymanie fabryk, wytwórni, zakładów handlowych i przemysłowych i pomieszczeń składowych, oraz innych gmachów i zabudowań, tudzież inwentarza żywego i martwego;

f) na zakup i przewóz przedmiotów obrotu handlowego oraz materiałów do fabrykacji;

a) na wszelkiego rodzaju wynagrodzenie (pensje, gratyfikacje i t. p.) osób, należących do składu zarządów, rad, komitetów dyskontowych i nadzorczych i komisji rewizyjnych (jak np. prezesów, dyrektorów zarządzających, członków i t. p.) oraz administratorów przedsiębiorstw, ich pomocników i pełnomocników, nie więcej jednak nad dziesięć tysięcy rubli rocznie na jedną osobę i z tem zastrzeżeniem, ażeby ogólna suma potrąconego na tę potrzebę rozchodu rocznego nie przenosiła trzech procent należącego do przedsiębiorstwa kapitału zakładowego.

UWAGA. Ministrowi skarbu służy prawo powiększać, na prośbę przedsiębiorstw zainteresowanych, ustanowioną w ustępie niniejszym trzyprocentową normę rozchodów, ulegających potrąceniu z dochodu brutto przedsiębiorstwa.

¹⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem 2 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.

g) na opał, światło, wodę i utrzymanie w czystości;

h) na pokrycie wykazanych w sprawozdaniu przedsiębiorstwa niepewnych jego wierzytelności i strat rzeczywistych, poniesionych w operacyjnym roku sprawozdawczym, przyczem nie ulegają potrąceniu straty znajdujących się na obszarze obowiązywania tej ustawy ¹⁾ przedsiębiorstw należących do ¹⁾ zagranicznych towarzystw i spółek z tytułu operacji, dokonanych przez nie poza tym obszarem ¹⁾,

na straty na dłużnikach i na kursie, spodziewane jako prawdopodobny wynik stosunków przedsiębiorstwa, jeżeli odpisania na ten cel zostały przebrane do specjalnych funduszków rezerwowych, przyczem wysokość tych odpisów władza skarbowa ma prawo ustalić w drodze odpowiednich dochodzeń. W razie użycia tych funduszków na jakiegokolwiek inne cele należy użyte w ten sposób sumy dodatkowo opodatkować, doliczając je do zysków tych lat operacyjnych, z których pochodzą według ko-

¹⁾ Zmiany względnie uzupełnienia, wprowadzone częścią 1 ustępu 3 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r. (pierwotnie: znajdujących się w Rosji, poza granicami Rosji).

lejności przebrania ich do specjalnych funduszków rezerwowych ¹⁾,

bezpośrednie straty wojenne jako to: z tytułu zniszczeń wojennych, rekwizycji, wywłaszczeń, sprzedaży przymusowych i t. p., z wyłączeniem w każdym razie strat w dochodach, o ile odrazu nie zostały umorzone, wolno amortyzować wciągu lat dziesięciu w wysokości nie przewyższającej kosztów odbudowy zniszczonego przedsiębiorstwa w drodze corocznych wolnych od podatku odpisów z zysków przedsiębiorstwa. Z chwilą uzyskania odszkodowania należy zwolnione rezerwy opodatkować w myśl zasad, wyłuszczonych powyżej. Straty te powinny być szczegółowo wykazane wobec właściwych władz skarbowych ¹⁾;

i) na umorzenie nominalnej sumy kapitału zakładowego w tych przedsiębiorstwach, które po upływie określonego w ich statutach terminu przejść mają bezpłatnie na własność skarbu, instytucji publicznych lub osób prywatnych;

k) na umorzenie listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez przedsiębiorstwa kredytu długoterminowego na rachunek osób trzecich, oraz

¹⁾ Uzupełnienia, wprowadzone częścią 2 i 3 ustępu 3 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.

na opłatę procentów od tych listów i obli-gacji;

l) na spłatę procentów, w wysokości do ośmiu procentów rocznie, od wszelkiego rodzaju długów przedsiębiorstwa, jak również od znajdujących się w obrocie przedsiębiorstwa, lecz do niego nie należących kapitałów specjalnych.

Procenty ponad 8% w stosunku rocznym będą uwzględniane w razie szczegółowego udowodnienia ¹⁾;

m) na dokonywane przez towarzystwa ubezpieczeń odpisy na rachunek rezerwy premji;

n) na uiszczenie polskich ²⁾ państwowych, ziemskich i miejskich podatków i opłat, oprócz podatku procentowego od zysku.

2) Na konserwację przedsiębiorstwa:

a) na ubezpieczenie należącego do przedsiębiorstwa majątku ruchomego i nieruchomego;

b) na konserwację należącego do przedsiębiorstwa majątku i na rzeczywiście dokonany remont tego majątku, bez powiększenia jego wartości bilansowej, przyczem do remontu i konserwacji majątku nie mogą być zaliczane rozchody na renowację majątku, połączone z po-

¹⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem 4 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: rosyjskich.

większeniem jego wartości, ani rozchody na rozszerzenie przedsiębiorstwa;

c) na amortyzację pierwotnej wartości należącego do przedsiębiorstwa majątku aż do zupełnego zamortyzowania, w wysokości: dla budowli i urządzeń murowanych i metalowych oraz okrętów metalowych, a w przedsiębiorstwach górniczych — dla gruntów, z których wnętrza wydobywa się minerały, dla szybów, sztolni, dróg głównych i chodników poprzecznych — nie więcej nad pięć procent, a dla budowli i statków drewnianych, dla maszyn i innych narzędzi fabrykacji i wogóle dla inwentarza żywego i martwego — nie więcej nad dziesięć procent ich wartości. Odpisy na amortyzację ruchomego i nieruchomego majątku, będącego własnością przedsiębiorstw przemysłu złotego i platynowego, są dozwolone w wysokości nie większej nad jedną dziesiątą część wartości majątku.

Wyższe odpisania na amortyzację będą uwzględniane w razie szczegółowego udowodnienia ¹⁾.

3) Na sprawy o charakterze dobroczynnym:

¹⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem 5 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.

a) na polepszenie bytu urzędników i robotników, oraz członków ich rodzin, jak np. odpisy na rzecz kas wszelkiego rodzaju, oraz na rzecz kapitałów, przeznaczonych na ubezpieczenie robotników i na wypłatę im emerytur i zapomóg;

b) na urządzenie i utrzymanie mających związek z przedsiębiorstwem zakładów leczniczych, naukowych i tym podobnych, jak również na wszelkiego rodzaju przewidziane w statutach przedsiębiorstw cele dobroczynne; ofiary na cele ogólnopństwowe i na złagodzenie klęsk żywiołowych ¹⁾).

UWAGA 1. Rozchody, wzmiankowane w ustępie 1 (lit. b, f, g) niniejszego (470) art., potrąca się z dochodu brutto tylko o tyle, o ile rozchód przypada na obrót operacyjnego roku sprawozdawczego.

UWAGA 2. Nie przewidziane w niniejszym (470) artykule rozchody, wpływające ze szczególnych właściwości eksploatacji tego lub owego rodzaju przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, mogą być potrącane z dochodu brutto, na zasadzie specjalnych pozwoleń, udzielanych przez Ministra skarbu, *po porozumieniu się z kon-*

¹⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem 6 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.

trolerem państwa i z odpowiedniami wydziałami ¹⁾, z tem zastrzeżeniem, *ażebym o tem komunikowano senatowi rządzącemu w celu opublikowania i* ²⁾ *żeby takie same pozwolenia stosowane były do wszystkich przedsiębiorstw tego samego rodzaju.*

Art. 471. Zarząd przedsiębiorstwa w ciągu miesiąca po zatwierdzeniu przez ogólne zebranie lub odpowiedni organ zastępczy sprawozdania rocznego, a główni przedstawiciele i odpowiedzialne agentury wspomnianych w art. 465 przedsiębiorstw — w ciągu dwóch miesięcy po zatwierdzeniu winni złożyć Izbie Skarbowej za pośrednictwem właściwego Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych, a w Warszawie bezpośrednio Izbie Skarbowej ³⁾ całkowite sprawozdanie roczne i bilans w czterech egzemplarzach, oraz odpis protokołu o zatwierdzeniu rzeczzonego sprawozdania. Te przedsiębiorstwa, które prowadzą operacje zarówno na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy jak i poza tym

¹⁾ i ²⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

³⁾ Uzupełnienie, spowodowane zasadami organizacji skarbowości (ustawa z 31 lipca 1919 oraz przepis wykonawczy do niej).

obszarem ¹⁾ obowiązane są złożyć, prócz sprawozdań i bilansów z operacji, dokonywanych na tym obszarze ¹⁾ również ogólne sprawozdania i bilanse ze wszystkich operacji przedsiębiorstwa.

Art. 472. Sprawozdania i bilanse wspomnianych w art. 460 przedsiębiorstw, prócz tych, dla których w tym względzie wydane zostały specjalne prawa, sporządza się podług wzorów, zatwierdzonych dla różnych rodzajów przedsiębiorstw przez Ministra skarbu, *po porozumieniu się z kontrolerem państwa i z odpowiednimi wydziałami* ²⁾. Do sprawozdań, bilansów i protokółów, sporządzanych w języku obcym, powinny być dołączone przekłady na język polski ³⁾, w przepisany sposób poświadczone.

Art. 473. Niezależnie od tego, zarządy, odpowiedzialne agentury i główni przedstawiciele przedsiębiorstw obowiązani są w terminach, wskazanych w art. 471, ogłaszać co roku podług ustanowionej przez Ministra skarbu taryfy w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“ ⁴⁾,

¹⁾ Pierwotnie: w Rosji, jak i zagranicą, względnie w Rosji.

²⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

³⁾ Pierwotnie: rosyjski.

⁴⁾ Pierwotnie: w „Gońcu finansów, przemysłu i handlu“.

bilanse zamknięcia przedsiębiorstw i wyciągi z ich sprawozdań rocznych, o czym jednocześnie zawiadamiać powinni właściwą Izbę skarbową. W wyciągach tych obowiązkowo powinny być wykazywane:

1) suma kapitału zakładowego, zapasowego, rezerwowego i innych;

2) rachunek zysków i strat w roku sprawozdawczym;

i 3) rozdział zysku czystego, z oznaczeniem w odpowiednich wypadkach wydanej lub przeznaczonej do wydania dywidendy na każdą akcję lub udział.

W razie niewykonania podanego w niniejszym (473) artykule przepisu Izba skarbową sama przesyła do redakcji „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu“ ¹⁾ bilans zamknięcia i całkowite sprawozdanie roczne, w celu opublikowania ich na rachunek przedsiębiorstwa.

Art. 474. Podatek procentowy od zysku płaci się według siedziby głównych zarządów przedsiębiorstw, a od przedsiębiorstw, wspomnianych w artykule 465, według siedziby na obszarze obowiązywania ustawy ²⁾ odpowie-

¹⁾ Jak uw. 4) do art. 473.

²⁾ Pierwotnie: w państwie,

działnych agentur lub głównych przedstawicieli tych przedsiębiorstw, jednocześnie ze złożeniem Izbie skarbowej sprawozdania z przedsiębiorstwa (art. 471).

Art. 475. Przedsiębiorstwa, których sprawozdania z ubiegłego roku operacyjnego nie zostały zatwierdzone w terminie, wskazanym w ich ustawach, obowiązane są najpóźniej we dwa miesiące po upływie tego terminu wnieść do skarbu podatek procentowy od zysku w sumie, jaka przypadła od nich za poprzedzający rok operacyjny, z którego sprawozdanie było zatwierdzone.

Art. 476. Na wezwanie Izby skarbowej lub zarządzającego Izbą, zarządy, odpowiedzialne agentury i główni przedstawiciele przedsiębiorstw obowiązani są dostarczać, najpóźniej w terminie miesięcznym od dnia otrzymania wezwania, wszystkie zażądane dodatkowo wiadomości i wyjaśnienia, niezbędne do sprawdzenia sprawozdań.

Art. 477. Złożone sprawozdanie roczne i bilanse sprawdza się we właściwej Izbie skarbowej ¹⁾ z uwzględnieniem wszystkich posiada-

¹⁾ Tymczasowo z polecenia Ministra Skarbu wymiary podatku procentowego od zysku dla towarzystw sprawozdawczych na całym obszarze obowiązywania ustawy

nych przez Izbę wiadomości i dokumentów. Wykazane w tych sprawozdaniach i bilansach czysty zysk i kapitał zakładowy uważa się za zatwierdzone jako podstawa do nałożenia na przedsiębiorstwo dodatkowego podatku przemysłowego, jeżeli w ciągu dwunastu ¹⁾ miesięcy, licząc od dnia złożenia Izbie skarbowej sprawozdania i bilansu, Izba lub zarządzający Izbą nie zażąda dodatkowych wiadomości, albo nie poczyni zarzutów przeciwko zawartym w sprawozdaniu rachunkom. W razie zażądania wiadomości dodatkowych ma Izba skarbową powziąć ostateczny co do nich wniosek w ciągu sześciu ²⁾ miesięcy, licząc od dnia ich dostarczenia ³⁾.

Art. 478. Jeżeli po sprawdzeniu sprawozdania przedsiębiorstwa okaże się, że podatek

skoncentrowane są w Izbie skarbowej w Warszawie, która też sprawdza złożone sprawozdania (okólnik z dnia 7 lutego 1919 L: 7142.

¹⁾ Pierwotny termin 6 miesięczny zmieniony art. 35 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotny termin 3 mies. zmieniony jak uw. 1).

³⁾ Okólnikiem Ministerstwa Skarbu z 6 lutego 1919, l. 1612, wyjaśniono, że niezakwestjonowanie sprawozdań w terminie z art. 477 nie wyklucza prawa sprawdzenia, czy obliczenie podatku przez towarzystwo sprawozdawcze odpowiada wykazanemu w złożonym i niezakwestjonowanym sprawozdaniu, a w danym razie żądania zapłaty różnicy podatku (np. w razie mylnego zastosowania stawki podatku lub pomyłki w rachunku i t. p.).

procentowy od zysku wniesiono w mniejszej, niż należało, ilości, to zarządy, odpowiedzialne ajentury lub główni przedstawiciele przedsiębiorstw winni uiścić przypadającą różnicę w terminie miesięcznym od dnia postawienia w tym względzie żądania Izby skarbowej.

Art. 479. W razie niezłożenia sprawozdań w ciągu sześciu miesięcy po upływie wyznaczonego w tym celu terminu (art. 471) lub wątpliwości co do prawidłowości z złożonych sprawozdań, niejasności lub niedokładności dostarczonych dodatkowo wiadomości i wyjaśnień, oraz w razie niemożności określenia w inny sposób czystego zysku z przedsiębiorstwa, zarządzający Izłą skarbowa ma prawo zażądać od zarządu, ajentury lub przedstawicieli przedsiębiorstwa obejrzenia i sprawdzenia ksiąg handlowych i dokumentów usprawiedliwiających, jak również samych zakładów, należących do przedsiębiorstwa. Obejrzenie to i sprawdzanie zarządza Izba skarbowa i może zlecić dokonanie tych czynności delegowanemu urzędnikowi ¹⁾. O obejrzeniu i sprawdzeniu spisuje się protokół.

¹⁾ Zmiana, wprowadzona art. 36 ustawy z 6 lipca 1920 r. Pierwotne brzmienie było następujące:

Obejrzenia tego i sprawdzenia dopełnia nie in-

*Art. 480. W razie niezgodzenia się zarządzającego Izłą skarbowa z decyzją ogólnego tejże Izby kompletu w sprawach, dotyczących podatku procentowego od zysku, sprawy te przenosi się w terminie dwutygodniowym na rozstrzygnięcie gubernjalnego lub obwodowego urzędu do spraw podatku przemysłowego ¹⁾.

Art. 481. Skargi na decyzje *ogólnego lub specjalnego kompletu* ²⁾ Izby skarbowej znosi się, za pośrednictwem Izb skarbowych, do Komisji okręgowych ³⁾ do spraw podatku przemysłowego w terminie miesięcznym od dnia ogłoszenia tych decyzji; skargi te mają być rozpoznane przez Komisję okręgową ³⁾ do spraw podatku przemysłowego w terminie miesięcznym od dnia ich złożenia lub otrzymania dodatkowych co do

czej, jak za każdorazowem pozwoleniem Ministra skarbu prezes i jeden z członków ogólnego lub specjalnego kompletu Izby skarbowej, w obecności zarządu, ajentury albo głównego przedstawiciela przedsiębiorstwa.

¹⁾ Odpada z uwagi na przekazanie spraw wymiaru dodatkowego podatku przemysłowego dla towarzystw sprawozdawczych Izłom skarbowym na zasadzie ustawy o organizacji władz i urzędów skarbowych z 31 lipca 1919 tudzież rozporządzenia wykonawczego do niej.

²⁾ Patrz wyżej uw. ¹⁾.

³⁾ Zmiana wprowadzona art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.; pierwotnie: gubernjalne lub obwodowe urzędy.

nich wiadomości. Złożenie skargi wstrzymuje wykonanie zaskarżonej decyzji.

Art. 482. Zażalenia ¹⁾ na decyzje Komisji okręgowych ²⁾ do spraw podatku przemysłowego składa się, za pośrednictwem pomienionych urzędów, do Ministra skarbu ³⁾ w terminie miesięcznym od dnia ogłoszenia rzeczonych decyzji i przedstawia się Ministrowi skarbu ³⁾ z objaśnieniami Komisji ²⁾. Złożenie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji.

ROZDZIAŁ V.

O dodatkowym podatku od przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

I. O procentowym podatku od zysku ⁴⁾.

Art. 483. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nie wymienione w art. 460, a pomię-

¹⁾ Zmiana wprowadzona częścią 2 art. 33 ustawy z 6 lipca 1920 r.; pierwotnie: skargi.

²⁾ Zmiana, wprowadzona art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.; pierwotnie: gubernjalne lub obwodowe urzędy.

³⁾ Zmiana wprowadzona jak w uw. ¹⁾; pierwotnie: senat rządzący (departament 1).

⁴⁾ Procentowy podatek od zysku wstąpił w myśl

dzy niemi wszelkiego rodzaju podlegające zasadniczemu podatkowi przemysłowemu przedsiębiorstwa państwowe, oraz osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone, według dodatku V do art. 368, do drugiej i trzeciej kategorii, oraz ajencji, zaliczeni do kategorii czwartej osobistych zajęć przemysłowych ¹⁾, opłacają oprócz zasadniczego podatku przemysłowego podatek procentowy od zysku z wyjątkami, wskazanymi w art. 484—486.

Podatek procentowy od zysku pobiera się nadto od zarobków, nie objętych postanowieniem ust. 1, a uzyskanych przez samodzielne wykonywanie wolnych zajęć zawodowych: lekarzy, dentystów, lekarzy weterynarii, felczerów, adwokatów, obrońców sądowych, notariuszów, wydawców pism periodycznych, literatów,

art. 12 ustawy z 6 lipca 1920 r. w miejsce uchylonego podatku „repartycyjnego” (por. także art. 16, ust. 2 i art. 19 powołanej wyżej ustawy). Wobec tego w rozdziale tym określenie podatku „repartycyjnego” zmieniono wszędzie na podatek procentowy od zysku, z wyjątkiem tych artykułów, które obecnie nie mają zastosowania.

¹⁾ Uzupełnienie z uwagi na art. 16 ustęp 2 ustawy z 6 lipca 1920 r., wedle którego ajencji należą do podlegających procentowemu podatkowi od zysku samodzielnych wolnych zajęć zawodowych,

artystów, architektów, inżynierów, techników, chemików, agentów ¹⁾).

UWAGA. Przedsiębiorstwa, które z liczby podlegających podatкови procentowemu od zysku przeszły do kategorii opłacających podatków od kapitału i podatek procentowy od zysku według art. 460—482 lub naodwrot, pociąga się w roku, w którym zaszła zmiana: pierwsze—do podatku repartycyjnego i ²⁾ podatku procentowego od zysku według artykułów 483 — 520, drugie—do podatku od kapitału i podatku procentowego od zysku według art. 460—482.

Art. 484 *wraz z uwagami nie dotyczy Królestwa Polskiego.*

Art. 485. Od podatku procentowego od zysku wolne są:

1) *wszystkie nowo powstające przedsiębiorstwa, co do których na 1 kwietnia nie upłynął termin roczny od dnia ich otwarcia* ³⁾).

¹⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem drugim art. 16 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Odpada wobec tego, że procentowy podatek od zysku wstąpił w myśl art. 12 ustawy z 6 lipca 1920 r. w miejsce uchylonego podatku „repartycyjnego” i dawnego podatku procentowego od zysku.

³⁾ Uchylone art. 20 ustawy z 6 lipca 1920 r. wedle którego wszystkie w ciągu roku podatkowego powstałe

UWAGA. Za nowopowstające przedsiębiorstwa nie uważa się antrepryz i dostaw, chociażby ich wykonanie trwało nie dłużej niż rok, oraz tych przedsiębiorstw, które w ciągu roku: a) zostały przeniesione z jednego pomieszczenia do drugiego lub z jednej miejscowości do drugiej; b) przeszły od jednej osoby lub instytucji do drugiej; c) chociaż nie prowadzą operacji stale w ciągu roku, lecz wznawiają je co rok na pewien okres czasu.

2) przedsiębiorstwa handlowe czwartej i piątej kategorii, przedsiębiorstwa przemysłowe siódmej i ósmej kategorii, oraz przedsiębiorstwa żeglugi parowej, jeżeli ogólna powierzchnia ogrzewalna kotłów parowych nie przekracza 300 stóp kwadratowych ¹⁾).

3) przedsiębiorstwa i zajęcia, których zyski, względnie zarobki, ze wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych lub z czynności jednej osoby w obrębie jednego

przedsiębiorstwa i rozpoczęte zajęcia, wymienione w ust. 1 i 2 art. 16 tejże ustawy, podlegają podatкови procentowemu już za pierwszy rok ich istnienia.

¹⁾ Warunki uwolnienia dla przedsiębiorstw żeglugi zostały odmiennie unormowane postanowieniem art. 3, ust. 4 noweli z 9 stycznia 1915 r.

okręgu podatkowego nie przenoszą 2000 mk. rocznie ¹⁾).

4) *ekspedytorzy przy komorach, maklerzy giełdowi i notariusze giełdowi (kateg. II i III, dod. V do art. 368), których zysk nie przenosi podwójnej wysokości zasadniczego podatku przemysłowego, opłaconego za prawo uprawiania procederu* ²⁾).

Art. 486. Komisjom do spraw podatku przemysłowego ³⁾ służy prawo uwalniać od podatku procentowego od zysku przedsiębiorstwa i osobiste zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe ⁴⁾ z większym zyskiem, niż to jest wskazane w p. 3 i 4 poprzedzającego (485) artykułu, w razie złożenia dowodów, że te przedsiębiorstwa lub osobiste zajęcia prze-

¹⁾ Zmiana, wprowadzona art. 18 ustawy z 6 lipca 1920 r. Pierwotne brzmienie było następujące:

3) przedsiębiorstwa, których zyski ze wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych lub z czynności jednej osoby w obrębie jednego okręgu podatkowego nie przenoszą: w stolicach — 300 r., w miejscowościach I klasy — 250 r., II klasy — 200 r., III klasy — 150 r. i IV klasy — 100 r., oraz przedsiębiorstwa żeglugi parowej, których zysk nie przenosi 200 rubli.

²⁾ Uchylone częścią drugą art. 18 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie „urzędy repartycyjne“; zmiana wprowadzona częścią 1 art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

⁴⁾ Patrz uw. ¹⁾ na stronie 100.

mysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe ¹⁾ znajdują się w szczególnie trudnem położeniu.

*Art. 487. Ogólną na państwo sumę podatku repartycyjnego ustanawia się na każde trzy lata w drodze prawodawczej ²⁾).

*UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 488. Ustanowioną zgodnie z poprzedzającym (487) artykułem sumę zmniejsza się co rok o taką część podatku repartycyjnego, jaka przypadała od przedsiębiorstw, które przeszły w ubiegłym roku z liczby podlegających podatkowi repartycyjnemu do kategorii przedsiębiorstw, opłacających podatek od kapitału i podatek procentowy od zysku (art. 460 i 521).

*Art. 489. Rozdział ogólny na państwo sumy podatku repartycyjnego (art. 487 i 488) na gubernje i obwody skutecznia się co roku, odpowiednio do stopnia rozwoju w nich handlu i przemysłu, po rozważeniu odpowiednich wniosków departamentu podatków bezpośrednich, w specjalnym urzędzie do spraw podatku przemysłowego (art. 375). Postanowienia tego urzędu wprowadza-

¹⁾ Patrz uw. ¹⁾ na stronie 100.

²⁾ Art. 487 do 490 nie mają zastosowania wobec uchylenia podatku repartycyjnego (patrz uw. ⁴⁾ do „Rozdziału V“ tej ustawy na stronie 98 i 99).

dza się w wykonanie, po zatwierdzeniu ich przez Ministra skarbu i porozumieniu się w odpowiednich wypadkach z Ministrami spraw wewnętrznych, handlu i przemysłu, wojny, głównym zarządzającym rolnictwem i urządzeniami rolnymi oraz z kontrolerem państwa.

*UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

*Art. 490. Wyznaczoną na gubernję lub obwód sumę podatku repartycyjnego rozdziela ogólny komplet Izby skarbowej na początku każdego roku pomiędzy okręgi podatkowe (art. 384 i p. 1 art. 386) lub poszczególne gałęzie handlu i przemysłu (art. 388) na zasadzie zawartych w repartycjach poprzedniego roku wiadomości o liczbie przedsiębiorstw tudzież sumie ich obrotu i zysku, oraz po uwzględnieniu zarówno stanu miejscowego handlu i innych procederów w ciągu ubiegłego roku, jak widoków na rok bieżący.

*UWAGA 1. W razie wielkich pożarów, powodzi, epidemji i tym podobnych klęsk, któremi dotknięte zostały przedsiębiorstwa w danym okręgu podatkowym, Minister skarbu, na wniosek ogólnych kompletów Izb skarbowych, ma prawo zmniejszać lub umarzać sumę podatku repartycyjnego, wyznaczoną, zgodnie z niniejszym (490) artykułem, na poszkodowany okręg podatkowy.

*UWAGA 2 nie dotyczy Królestwa Polskiego.

Art. 491. Komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego ¹⁾ dzielą przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz osobiste zajęcia przemysłowe, według gałęzi i rodzajów handlu i innych procederów, na grupy, które ustanawia ogólny komplet Izby skarbowej. Dla każdej grupy urząd repartycyjny określa procent średniej zyskowości od obrotu (art. 495), podlegający zatwierdzeniu przez ogólny komplet Izby skarbowej ²⁾.

Art. 492. Na każde przedsiębiorstwo handlowe I i II kategorii, przedsiębiorstwo przemysłowe pierwszych pięciu kategorii, oraz na każde znajdujące się w stolicy i w miejscowościach pierwszych trzech klas przedsiębiorstwo handlowe III kategorii i przedsiębiorstwo przemysłowe VI kategorii, wreszcie co do każdego samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego ³⁾ ma być

¹⁾ Pierwotnie: „urzędy repartycyjne”; zmiana wprowadzona częścią 1 art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Niema zastosowania wobec art. 19 ustawy z 6 lipca 1920 r., który postanawia, że procent średniego zysku po określeniu obrotu ma oznaczyć komisja w każdym poszczególnym wypadku.

³⁾ Patrz uw. ¹⁾ na stronie 100.

składana co rok, najpóźniej 1 kwietnia, we właściwym Urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych ¹⁾ deklaracja według przepisane go wzoru, w której wykazuje się: 1) *powołanie* ²⁾, imię, *imię ojca* ²⁾ i nazwisko osoby, na której imię zostało wydane dotyczące zakładu świadectwo przemysłowe, względnie osoby wykonywującej samodzielne wolne zajęcie zawodowe ³⁾; 2) miejsce zamieszkania tej osoby; 3) rodzaj i miejsce znajdowania się każdego należącego do niej w obrębie okręgu podatkowego zakładu handlowego lub zakładu przemysłowego i pomieszczenia składowego, względnie rodzaj i miejsce wykonywania wolnego zajęcia zawodowego ³⁾; 4) cechy, wskazujące zakres handlu i innych procederów (art. 494); 5) obrót osiągnięty w każdym zakładzie lub przemyśle w najbliższym roku ubiegłym, z doliczeniem obrotów handlu jarmarcznego oraz antrepryz i dostaw (art. 495), względnie z wykonywania zajęcia zawodowego ³⁾ i 6) według uznania deklarującego, osiągnięty przezeń z każdego zakładu w tymże roku zysk rzeczywisty, względnie zarobek ³⁾,

¹⁾ Pierwotnie: Urządzie repartycyjnym; zmiana zgodnie z zasadami organizacji władz skarbowych w Polsce.

²⁾ Patrz uwaga do art. 453.

³⁾ Patrz uw. ¹⁾ na stronie 100.

z zaznaczeniem okoliczności, które wpłynęły na powiększenie lub zmniejszenie zysku względnie zarobku ¹⁾ w porównaniu z rokiem poprzedzającym.

Art. 493. Co do podlegających podatkowi procentowemu od zysku przedsiębiorstw i zajęć osobistych ¹⁾, które nie złożą wskazanych w poprzedzającym (492) artykule deklaracji, lub które nie są obowiązane do składania tych deklaracji, wspomniane w nich wiadomości zbierają urzędnicy Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych ²⁾ przy współudziale członków z pośród kontrybuentów w Komisjach miejscowych do spraw podatku przemysłowego ³⁾.

Art. 494. Za cechy, wskazujące zakres handlu i innych procederów, uznaje się: 1) co do przedsiębiorstw handlowych — pomieszczenia, zajęte tak na zakłady handlowe, jak na składy towarów, oraz komorne roczne za te pomieszczenia, liczbę pracowników zatrudnionych w zakładach, oraz wysokość rocznego ich wynagrodzenia i uposażenia, wreszcie cechy, określające kategorię świadectwa przemysłowego zgodnie z dod. II do art.

¹⁾ Patrz uw. ¹⁾ na stronie 100.

²⁾ Pierwotnie: dozoru podatkowego; patrz wyżej uw. ¹⁾ na poprzedniej stronie.

³⁾ Patrz uw. ³⁾ do art. 486.

368; 2) co do przedsiębiorstw przemysłowych — liczbę i siłę czynnych w ciągu roku maszyn i narzędzi fabrykacji, liczbę robotników i urzędników, ich roczną płacę zarobkową i uposażenie, wreszcie ilość wydobytych surowców oraz wytworzonych i sprzedanych w ciągu roku wyrobów; i 3) co do osobistych zajęć przemysłowych — cechy, określające kategorię świadectwa przemysłowego zgodnie z kategorią II i III dod. V do art. 368 ¹⁾).

Art. 495. Za podstawę do określenia obrotu przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych (art. 491) służy:

1) dla zakładów bankierskich, kas zaliczkowych i kantorów wymiany — suma rocznego wpływu brutto z operacji czynnych, prowadzonych zarówno własnym kapitałem, jak i puszczeniem w obieg depozytów i wszelkiego rodzaju środków obrotowych (według kasy, rachunków i operacji komisowych);

2) dla przedsiębiorstw handlowych — suma rocznego wpływu brutto ze sprzedaży towarów tak za gotówkę, jak i na kredyt, wliczając w to

sumy, otrzymywane z antrepryz i dostaw oraz z handlu jarmarcznego;

3) dla oddzielnych antrepryz i dostaw — suma brutto, otrzymana przez antreprenera lub dostawcę albo przypadająca mu za wykonane przezeń w ciągu roku zobowiązania;

4) dla przedsiębiorstw przemysłowych, zajmujących się wydobywaniem lub przetwarzaniem surowców, oraz produkcją wyrobów z wydobytych lub kupionych na własny rachunek materiałów — wartość brutto sprzedanych surowców, albo wytworzonych i sprzedanych w ciągu roku wyrobów; dla zakładów zaś, wykonywających roboty tylko z cudzych materiałów — roczny zarobek brutto;

5) dla przedsiębiorstw przewozowych, arteli roboczych, oraz dla wszelkiego rodzaju pośrednictwa handlowego — roczny zarobek brutto ¹⁾).

Art. 496. Podane przez kontrybuentów deklaracje (art. 492) przed rozpoznaniem ich w miejscowej komisji ²⁾ sprawdza przewodniczący tejże komisji ²⁾. W tym celu ma on prawo:

¹⁾ Co do samodzielnych wolnych zajęć zawodowych patrz część trzecia § 217 instrukcji.

¹⁾ Co do samodzielnych wolnych zajęć zawodowych patrz część 3 § 217 instrukcji.

²⁾ Patrz uw. ²⁾ do art. 486,

1) żądać od kontrybuentów niezbędnych wyjaśnień, jako uzupełnienia podanych deklaracji;

2) zbierać, drogą rozpytywania biegłych, niezbędne wiadomości w celu prawidłowego określenia obrotu każdego zakładu lub przemysłu (art. 495) ¹⁾;

3) czerpać niezbędne wiadomości z akt instytucji rządowych, publicznych i stanowych ²⁾, z zachowaniem w tym względzie sposobu postępowania, ustanowionego przez Ministra skarbu ³⁾;

4) dokonywać oględzin zakładów i pomieszczeń składowych w obecności ich właścicieli, domowników lub pełnomocników;

i 5) w razie szczególnej konieczności, przeglądać, za zgodą kontrybuentów, w dzienniku lub w książce, oraz w księgach kasowych i towarowych (art. 670 — 672 ust. handl., wyd. z r. 1903 i art. 8 — 17 kodeksu handlowego Królestwa Polskiego) wpisy wpływów i sprzedaży przedsiębiorstw, w zakładach zaś bankier-

¹⁾ Co do samodzielnych wolnych zajęć zawodowych patrz część 3 § 217 instrukcji.

²⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

³⁾ Pierwotnie: na mocy porozumienia Ministra skarbu z odpowiednimi wydziałami; patrz wyżej uw. ²⁾.

skich, kasach zaliczkowych i kantorach wymiany — przeglądać księgi operacji czynnych.

Art. 497. Po sprawdzeniu deklaracji kontrybuentów i ustaleniu obrotu w roku poprzedzającym każdego zakładu handlowego i przemysłowego, komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego ¹⁾ określa zysk ²⁾ zakładu lub procederu do pobrania podatku procentowego od zysku.

UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

Art. 498. Względem kontrybuentów, którzy przedstawia miejscowej komisji ³⁾ księgi handlowe lub poświadczone u rejenta wyciągi z ksiąg handlowych, dostateczne do określenia faktycznie osiągniętego zysku, i oświadczą przytem zgodę na sprawdzenie rzeczonych wyciągów zapomocą przejrzenia ksiąg handlowych, za podstawę do obliczenia przypadającego od przedsiębiorstwa podatku procentowego od zysku służy zysk faktycznie osiągnięty, sprawdzony w razie potrzeby przez przewodniczącego miejscowej komisji ³⁾.

¹⁾ Patrz uw. ³⁾ do art. 486.

²⁾ Co do samodzielnych wolnych zajęć zawodowych patrz część 3 § 217 instrukcji.

³⁾ Patrz uw. ³⁾ do art. 486.

Art. 499. Względem kontrybuentów, którzy nie poddadzą się przepisom, wskazanym w art. 498, albo przedstawia księgi handlowe lub wyciągi, które po sprawdzeniu będą uznane przez miejscową komisję ¹⁾ za niedostateczne do określenia faktycznie osiągniętego zysku, za podstawę do obliczenia należnej od przedsiębiorstwa wysokości podatku procentowego od zysku służy ustalony obrót przedsiębiorstwa w roku ubiegłym i procent średniej zyskowności od obrotu, określony dla podobnego przedsiębiorstwa z ²⁾ danej grupy przedsiębiorstw (art. 491).

UWAGA nie dotyczy Królestwa Polskiego.

Art. 500. Jeżeli przedsiębiorstwo lub proceder z pomiędzy wspomnianych w art. 499 znajduje się w warunkach średniej zyskowności, to zysk dla nałożenia podatku procentowego od zysku określa się procentem zyskowności od obrotu, wskazanym w art. 491. Dla tych zaś przedsiębiorstw lub procederów, które znajdują się w szczególnie pomyślnych lub niepomyślnych warunkach, zależnie od rodzaju samego przemysłu oraz od przejściowych lub przygodnych

¹⁾ Patrz uw. ³⁾ do art. 486.

²⁾ Patrz uw. ²⁾ do art. 491.

okoliczności, miejscowej komisji ¹⁾ służy prawo wyznaczać odpowiednio podwyższone lub obniżone procenty zyskowności, z obowiązkiem uzasadnienia tego w protokóle i z tem zastrzeżeniem, ażeby procent podwyższony nie przenosił procentu, ustanowionego dla podobnego przedsiębiorstwa z ²⁾ danej grupy przedsiębiorstw, więcej niż o połowę.

Art. 501. Wskutek próśb kontrybuentów podatku procentowego od zysku, posiadających w obrębie jednego okręgu podatkowego po kilka zakładów, komisja miejscowa wymierza podatek, na tych płatników przypadający, na podstawie sumarycznej wysokości zysku, osiągniętego we wszystkich zakładach. Ci kontrybucenci podatku procentowego od zysku, którzy posiadają po kilka zakładów, podległych różnym komisjom miejscowym ¹⁾, lecz znajdujących się w obrębie jednego miasta lub powiatu, mogą czynić starania o opodatkowanie ich zakładów na podstawie sumarycznej wysokości zysku, faktycznie osiągniętego, w tej komisji miejscowej, w której ¹⁾ okręgu prowadzi się książki handlowe i rachunkowość co do wszystkich znajdujących się w jednym mieście lub powiecie zakładów kontrybuenta.

¹⁾ Patrz uw. ³⁾ do art. 486.

²⁾ Patrz uw. ²⁾ do art. 491.

*Art. 502¹⁾. Wyznaczoną na okręg lub na osobną gałąź handlu lub przemysłu sumę podatku repartycyjnego rozdziela urząd repartycyjny na wszystkie podlegające temu podatkowi przedsiębiorstwa i osobiste zajęcia przemysłowe, proporcjonalnie do zysku, dla każdego z nich określonego, z tem zastrzeżeniem, ażeby cała suma podatku repartycyjnego była rozdzielona bez reszty. W razie konieczności przy rozkładaniu dozwolone są zaokrąglenia wymierzonych na kontrybuentów kwot podatkowych w jednostkach rubli.

*Art. 503. Po ukończeniu repartycji przewodniczący urzędu repartycyjnego zawiadamia kontrybuentów:

- 1) o domniemanej sumie zysku z każdego zakładu lub poszczególnego procederu
- i 2) o projektowanej sumie podatku repartycyjnego.

W awizacjach tych ma być wskazany sposób wnoszenia reklamacji ze strony kontrybuentów.

*Art. 504. Awizacje mają być doręczane kontrybuentom przez policję (art. 400) w terminie dwutygodniowym.

¹⁾ Artykuły 502 do 516 straciły z wyjątkiem „Uwagi do art. 506” moc obowiązującą wskutek uchylecia podatku repartycyjnego ustawą z dnia 6 lipca 1920 r. i zastąpienia go podatkiem procentowym od zysku. W miejsce tych artykułów weszły artykuły 24 do 33 powyższej ustawy, uzupełnione art. 17 do 23 oraz 34 tejże ustawy.

*Art. 505. O czasie rozesłania awizacji przewodniczący urzędu repartycyjnego komunikuje Izbie skarbowej, która ogłasza o tem w miejscowym organie gubernjalnym.

*Art. 506. W ciągu miesiąca od dnia wskazanej w poprzedzającym (505) artykule publikacji kontrybuenti podatku repartycyjnego mogą wnosić do urzędu repartycyjnego reklamacje, popierając je, jeżeli to uznają za potrzebne, księgami handlowymi oraz innymi wiarogodnymi dowodami piśmieniemi, w celu określenia zysku, faktycznie przez nich osiągniętego; za podstawę do obliczenia wysokości podatku repartycyjnego służyć będzie w tych wypadkach zysk faktycznie osiągnięty.

UWAGA. Kontrybuenti, którzy nie wyrazili zgody na sprawdzenie ich deklaracji trybem, wskazanym w pun. 5 art. 496, tracą prawo wnoszenia wspomnianych w niniejszym (506) artykule reklamacji¹⁾.

*Art. 507. Rozważywszy podniesione przez kontrybuentów zarzuty, urząd repartycyjny stawia co do każdego zarzutu wniosek, a następnie przedstawia repartycję wraz z reklamacjami ze strony kontrybu-

¹⁾ Utrzymane w mocy art. 26 ustawy z 6 lipca 1920 r. odnośnie do reklamacji na podstawie powołanego artykułu.

entów i odmiennymi poglądami osób, które brały udział w pracach urzędu, do zatwierdzenia ogólnemu lub specjalnemu kompletowi Izby skarbowej.

*Art. 508. Jeżeli przewodniczący urzędu repartycyjnego uzna, że zasady, przyjęte do określenia zysku kontrybuentów przez większość członków urzędu, sprzeciwiają się przepisom niniejszej ustawy i instrukcjom Ministra skarbu (artykuł 549), to poddaje zarzuty swe w tym względzie, w terminie siedmiodniowym, pod decyzję ogólnego lub specjalnego kompletu Izby skarbowej.

*Art. 509. Ogólny lub specjalny komplet Izby skarbowej, przekonawszy się o ścisłym zachowaniu przepisów, dotyczących się dokonywania repartycji, przystępuje do rozważenia reklamacji ze strony kontrybuentów, wniosków urzędu repartycyjnego oraz wspomnianych w art. 507 odmiennych zdań. Co do każdej z reklamacji ogólny lub specjalny komplet Izby skarbowej wydaje decyzję, zmieniając w razie potrzeby obliczenie zysku i wysokość przypadającego od przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia przemysłowego podatku repartycyjnego, oraz poprawiając, w czem należy, repartycję, z zachowaniem przepisów, wyłuszczonych w art. 502.

*Art. 510. Jeżeli ogólny lub specjalny komplet Izby skarbowej uzna, że przy

dokonywaniu repartycji dopuszczono się istotnych przekroczeń przeciwko ustanowionym w tym względzie przepisom, to zwraca repartycję do właściwego urzędu repartycyjnego dla sprostowania stwierdzonych nieprawidłowości. Do poprawionej repartycji stosuje się przepisy, wyłączone w art. 502—509.

*Art. 511. Po zatwierdzeniu repartycji Izba skarbowa rozsyła kontrybuentom nakazy płatnicze, w sposób wskazany w art. 400.

*Art. 512. Przedsiębiorstwa, które podlegają podatkowi repartycyjnemu, a które nie weszły do ogólnej repartycji, pociąga się do pomienionej opłaty poza repartycją w wysokości takiego samego procentu od zysku, jaki zastosowano w ogólnej repartycji na rok bieżący, przyczem termin miesięczny do wnoszenia reklamacji ze strony kontrybuentów liczy się od dnia doręczenia im awizacji urzędu repartycyjnego (art. 504).

*Art. 513. Podatek repartycyjny wnosi się do właściwych kas skarbowych najpóźniej 1 października każdego roku. Ministrowi skarbu, na wniosek ogólnych lub specjalnych kompletów Izb skarbowych, służy prawo wyznaczać do uiszczenia tego podatku odleglejszy termin, bez pobierania kary. Przedsiębiorstwa, pociągnięte do podatku repartycyjnego poza repartycją (art.

512), obowiązane są uiścić ten podatek w terminie miesięcznym od dnia doręczenia im nakazów płatniczych.

*Art. 514. Co do zakładania skarg na decyzje ogólnych lub specjalnych kompletów Izb skarbowych w sprawach o podatek repartycyjny, przenoszenia tych spraw, z powodu niezgodzenia się zarządzającego Izbą skarbową z zapadłą decyzją, do gubernjalnego lub obwodowego urzędu do spraw podatku przemysłowego, wreszcie co do zakładania skarg na decyzje tego ostatniego urzędu, przestrzega się przepisów, wyłuszczonych w artykułach 480—482, lecz podanie skargi na postanowienie, na mocy którego podniesione przeciw opinii urzędu repartycyjnego zarzuty (art. 506 i 509) nie odniosły skutku, nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego postanowienia.

*Art. 515. Podatek repartycyjny, umorzony kontrybuentom po zatwierdzeniu repartycji na rok bieżący, oprócz podatku, umorzonego na zasadzie uwagi do art. 490, dolicza się do ogólnej sumy rzeczono go podatku, wyznaczonego na następny rok na tę samą gubernję lub obwód.

*Art. 516. Przy podziale wyznaczonej na gubernję lub obwód sumy podatku repartycyjnego na okręgi lub na gałęzie handlu i przemysłu (art. 490), oraz przy podziale przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych na grupy i zatwierdzaniu

procentów średniej zyskowości od obrotu (art. 491), na posiedzenie ogólnego kompletu Izby skarbowej oprócz jej stałych członków (art. 378), zaprasza się: zarządzającego miejscową Izbą obrachunkową z prawami członka, w razie zaś potrzeby—przewodniczących miejscowych urzędów repartycyjnych z prawem głosu doradczego. Oprócz tego mają być powołani, z prawem głosu doradczego, biegli, o ile można, ze wszystkich gałęzi handlu i innych zawodów. Biegłych zaprasza się obowiązkowo na tych samych zasadach również do urzędów repartycyjnych we wszystkich sprawach, dotyczących się ustalenia zysków, podlegających podatkowi repartycyjnemu.

II. O podatku procentowym od zysku ¹⁾.

*Art. 517. Wszystkie przedsiębiorstwa i zajęcia podlegające podatkowi repartycyjnemu (art. 483) opłacają prócz tego procentowy podatek od zysku, na zasadach wyłuszczonych w art. 518 — 520. Zwalnia się od podatku procentowego: 1) składy hurtowe wódki i okowity oraz fabryki

¹⁾ Niema zastosowania wobec wprowadzenia ogólnego procentowego podatku od zysku ustawą z 6 lipca 1920 r.

i wytwórnie wyrobów, obciążonych akcyzą;
2) przedsiębiorstwa handlowe III kategorii
i przedsiębiorstwa przemysłowe VI kategorii — w miejscowościach czwartej klasy;
i 3) przedsiębiorstwa oraz osobiste zajęcia przemysłowe, uwolnione od podatku repartycyjnego (art. 485, 486 i uw. 1 do 490).

*UWAGA. Tymczasowo, do 1 stycznia 1915 r., przedsiębiorstwa wymienione w punk. 1 i 2 art. 517 opłacają procentowy podatek od zysku.

*Art. 518. Podatek procentowy pobiera się tylko od tej części zysku, obciążonego podatkiem repartycyjnym, która przewyższa trzydzieści razy wzięty zasadniczy podatek przemysłowy, opłacony za dane przedsiębiorstwo lub osobiste zajęcie przemysłowe.

*UWAGA. Tymczasowo, do 1 stycznia 1915 r., podatek procentowy od przedsiębiorstw nie obowiązanych do składania publicznych sprawozdań pobiera się od tej części zysku, obciążonego podatkiem repartycyjnym, która przewyższa dwadzieścia razy wzięty zasadniczy podatek przemysłowy, opłacony za dane przedsiębiorstwo lub osobiste zajęcie przemysłowe. Podatek pobiera się w wysokości jednego rubla od każdego dwudziestu rubli rzeczoney nadwyżki.

*Art. 519. Podatek procentowy pobiera się w wysokości jednego rubla od każdego trzydziestu rubli wspomnianej w po-

przedzającym (518) artykule nadwyżki, przy czem sumy zysku mniejsze od trzydziestu rubli nie wchodzą w rachubę.

*Art. 520. Podatek procentowy od zysku wymierza się jednocześnie z podatkiem repartycyjnym i wpisuje się do tych samych nakazów piątnicznych. Co do ustalenia zysku do obciążenia tym podatkiem, poboru tego podatku i wnoszenia zażaleń — obowiązuje tryb postępowania, jak przy podatku repartycyjnym.

Art. 521. Z pomiędzy przedsiębiorstw podlegających podatkowi procentowemu od zysku (art. 483) spółki firmowe i firmowo-komandytowe oraz przedsiębiorstwa handlowe pierwszej kategorii i przemysłowe pierwszych trzech kategorii, skoro ich właściciele wyrażą w tym względzie życzenie swoje Izbie skarbowej, zamiast podatku *repartycyjnego* i ¹⁾ procentowego według art. 483—520, opłacać będą podatek od kapitału i podatek procentowy według art. 460—482, pod warunkiem, iż stwierdzą wysokość swych kapitałów zakładowych i składać będą prawidłowe sprawozdania, w myśl przepisów, ustanowionych dla przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

¹⁾ Odpada wobec uchylenia tego podatku.

ROZDZIAŁ VI.

O zaległościach i karach.

I. O zaległościach.

Art. 522. W razie nieuiszczenia we właściwym terminie dodatkowego podatku przemysłowego lub sum zaliczonych jako zaległość zasadniczego podatku przemysłowego, od opieszłych kontrybuentów pobiera się karę za zwłokę w wysokości jednego procentu miesięcznie od sumy zaległości. Przytem niecały miesiąc liczy się za cały, a zaległość w ilości pięćdziesięciu lub więcej fenigów ¹⁾ za jedną markę ¹⁾; zaległość zaś w ilości mniejszej od pięćdziesięciu fenigów ¹⁾ nie wchodzi w rachubę.

Art. 523. Upoważnia się Izby skarbowe ²⁾ — w razie odpowiednich starań ze strony kontrybuentów, znajdujących się w kłopotliwym położeniu — do rozkładania na raty zaległości państwowego podatku przemysłowego na okres nie dłuższy jak jeden rok w wysokości do

¹⁾ Pierwotnie w walucie rublowej.

²⁾ Pierwotnie: ogólne lub specjalne komplety Izby skarbowych; zmiana wprowadzona ustawą o organizacji władz i urzędów skarbowych z 31 lipca 1919 oraz rozporządzeniem wykonawczem do tej ustawy.

10.000 M. ¹⁾. Rozłożenia na raty dopuszcza się bez doliczenia nawiązki, za rękojmią co do zapłaty zaległości przez kaucję lub poręczenie, a w razie gdy zalegający w opłacie jest osobą pewną — i bez rękojmi. Rozłożenie na raty zaległości powyżej sum wskazanych lub na okresy dłuższe może być dozwolone jedynie na mocy upoważnienia ze strony Ministerstwa skarbu.

Art. 524. Jeżeli na kontrybuentach państwowego podatku przemysłowego ciąży zaległość tego podatku, której wypłaty na raty nie rozłożono, to, Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych ²⁾ wzywa zalegającego do uiszczenia się z zaległości w terminie miesięcznym. Jeżeli i w ciągu tego terminu uiszczenie się z zaległości nie nastąpi, to towary, znajdujące się w zakładzie, będącym własnością zalegającego kontrybuenta, będą niezwłocznie zasekwestrowane i sprzedane przez licytację w celu pokrycia zaległości; ściąganie zaś zaległości od osób, uprawiających osobiste zajęcia przemysłowe

¹⁾ Zmiana, wprowadzona powołanymi w uw. ²⁾ na str. 122 przepisami; pierwotnie:... pięcioletni; mocą ich władzy — na sumę do tysiąca rubli, a za zgodą właściwych Izby obrachunkowych — na sumę ponad tysiąc rubli do pięciu tysięcy rubli.

²⁾ Pierwotnie: z rozporządzenia Izby skarbowej, policja miejscowa; zmiana jak zaznaczono wyżej w uw. ²⁾ do art. 523.

słowe, będzie skierowane albo na ich majątek, albo na pobieraną przez nich *pensję* lub wynagrodzenie.

Art. 525. Sumy, które z tytułu państwowego podatku przemysłowego wpłynęły ponad normę, ulegają zwrotowi z rozporządzenia Izby skarbowej bez względu na wysokość sumy ¹⁾, a zaległości narachowane bezzasadnie lub niemożliwe do ściągnięcia umarza się — z rozporządzenia Izb skarbowych, w wysokości 1500 M. zaś z rozporządzenia Ministerstwa skarbu w kwotach wyższych ²⁾.

II. O karach za przekroczenie przepisów o państwowym podatku przemysłowym.

Art. 526. Za prowadzenie handlu i innych procederów oraz osobistych zajęć przemysłowych bez świadectwa przemysłowego, albo na podsta-

¹⁾ Uzupełnienie zgodnie z § 238 instrukcji do niniejszej ustawy opierającym się również na ustawie o organizacji władz i urzędów skarbowych, która upoważnia Ministra skarbu do zmiany kompetencji władz skarbowych w drodze rozporządzenia (art. 13 ustawy z 31 lipca 1919).

²⁾ Pierwotnie: bez względu na wysokość sumy; zmiana jak zaznaczono wyżej w uw. ¹⁾ do art. 523.

wie świadectwa mniejszej wartości, niż to, jakie opłacić należało, właściciele przedsiębiorstw lub osoby uprawiające zajęcia przemysłowe, oprócz obowiązku opłacenia należytego świadectwa lub zamiany posiadanego przez nich świadectwa za odpowiednią dopłatą, ulegną karze grzywnien do wysokości trzykrotnie wziętej nie opłaconej lub nie dopłaconej należności za świadectwo, jakie winni byli opłacić.

UWAGA. W razie prowadzenia handlu lub innych procederów bez należytego świadectwa przemysłowego w ciągu lat kilku, karę grzywnien i zalegający podatek mogą być wymierzone i ściągnięte za poprzednie lat pięć ¹⁾.

*Art. 527. Właściciele przedsiębiorstw, którzy dopuścili do wykonywania czynności nie posiadających należytych świadectw na zajęcia przemysłowe pełnomocników, subjektów i wogóle osoby zarządzające, w charakterze subjektów, zakładami i przedsiębiorstwami handlowymi i przemysłowymi, lub choćby osobnemi oddziałami tych przedsiębiorstw, ulegną karze grzywnien do wy-

¹⁾ Zmiana wprowadzona art. 37 ustawy z 6 lipca 1920 r.; pierwotne brzmienie: wymierza się tylko za nieposiadanie należytego świadectwa w roku wykrycia przekroczenia; przypadający zaś zasadniczy podatek przemysłowy ściągają się i za poprzednie lata, lecz najwyżej za trzy lata.

sokości dwukrotnie wziętej sumy, nie opłaconej za świadectwo jakie opłacić należało ¹⁾).

*Art. 528. Za nieposiadanie w zakładzie handlowym lub przemysłowym osoby, upoważnionej do zarządzania tym zakładem (art. 425), właściciel zakładu ulega karze grzywnien do wysokości ceny właściwego świadectwa na osobiste zajęcie przemysłowe, upoważniającego do zarządzania zakładem ¹⁾).

Art. 529. Za prowadzenie rozwozowego i obnośnego handlu takimi towarami, których rozwozić ani roznosić w celu sprzedaży nie wolno (art. 371 p. 30 ²⁾), dod. i art. 416), oraz za prowadzenie handlu rozwozowego i obnośnego ³⁾ w obrębie miast (art. 416) chociażby na mocy należytego świadectwa— osoby, uprawiające taki proceder, ulegną karze grzywnien do wysokości dwukrotnie wziętej ceny świadectwa przemysłowego.

Art. 530. Winni prowadzenia handlu i przemysłu za bezpłatnym biletem przemysłowym, wydanym na imię osoby trzeciej (art. 430), oraz

¹⁾ Odpada wobec uwolnienia tych osób od opłaty podatku zasadniczego art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Odpada wobec art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Por. § 82 instrukcji Min. sk.

osoby, które bilet taki odstąpiły, ulegną karze grzywnien do wysokości po 200 M. ¹⁾).

Art. 531. Za nieumieszczenie w zakładzie w miejscu widocznym świadectwa przemysłowego lub świadectw osób, pracujących z najmu w zakładzie (art. 439) ²⁾, jak również za nieokazanie organom kontrolnym ³⁾ świadectw przemysłowych na handel rozwozowy lub obnośny, właściciele przedsiębiorstw albo osoby prowadzące handel ulegną karze grzywnien do pięćdziesięciu marek ⁴⁾).

Art. 532. Za nieposiadanie w zakładzie lub pomieszczeniu składowym szyldu (art. 439), właściciele przedsiębiorstw ulegną karze grzywnien do dwudziestu marek ⁵⁾).

Art. 533. Za niezłożenie w terminie przepisany właściwej Izbie skarbowej sprawozdań i odpisów protokółów ogólnych zebrań przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (art. 471), albo za niezłożenie zażą-

¹⁾ Pierwotnie 100 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Odpada; por. wyżej uw. ²⁾ do art. 528.

³⁾ Pierwotnie: osobom należącym do dozoru handlowego; zmiana na zasadzie ustawy o organizacji władz turyzmu skarbowych oraz przepisów wykonawczych do niej.

⁴⁾ Pierwotnie: 25 rb.; por. wyżej uw. ¹⁾ do art. 530.

⁵⁾ Pierwotnie: 10 rb.; por. wyżej uw. ¹⁾ do art. 530.

danych przez Izbę od zarządów, odpowiedzialnych agentur lub głównych przedstawicieli tych przedsiębiorstw dodatkowych do sprawozdań wiadomości i wyjaśnień (art. 476), przedsiębiorstwa, które się dopuściły tych przekroczeń, ulegną karze grzywnien do sześciuset M. ¹⁾.

Art. 534. Za niezłożenie w terminie przepisany bez powodów usprawiedliwionych deklaracji do podatku procentowego od zysku lub niezamieszczenie w deklaracji danych, niezbędnych do określenia obrotu i zysku przedsiębiorstwa (art. 492), kontrybucji rzeczowego podatku ulegną karze grzywnien do dwustu M. ²⁾.

Art. 535. W razie popełnienia przez jedną osobę kilku przekroczeń, karę pieniężną określa się oddzielnie za każde przekroczenie.

Art. 536. Moc obowiązująca artykułów 526—535 rozciąga się na wypadki przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym ze strony instytucji rządowych, ziemskich, miejskich i *stanowych* ³⁾, przyczem winni przekroczeń urzędnicy tych instytucji będą ścigani trybem, jak za przewinienia służbowe.

¹⁾ Pierwotnie: 300 rb.; por. uw. ¹⁾ do art. 530.

²⁾ Pierwotnie: 100 rb.; por. uw. ¹⁾ do art. 530.

³⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

III. O postępowaniu w sprawach co do wymiaru kar za przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym.

Art. 537. Wytaczanie spraw o przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym jest obowiązkiem:

1) co do zasadniczego podatku przemysłowego — Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych ¹⁾;

2) co do dodatkowego podatku przemysłowego, pobieranego od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych — *ogólnego lub specjalnego kompletu* ²⁾ Izby skarbowej;

i 3) co do dodatkowego podatku przemysłowego, pobieranego od przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych — Komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego ³⁾.

Art. 538. Sprawy o przekroczenia przepisów o zasadniczym podatku przemysłowym roz-

¹⁾ Pierwotnie: osób, należących do dozoru handlowego; zmiana, spowodowana zasadami organizacji polskich władz skarbowych.

²⁾ Odpada; patrz wyżej uw. ¹⁾.

³⁾ Pierwotnie: urzędów repartycyjnych; zmiana zgodnie z częścią pierwszą art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

strzyga Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych ¹⁾, zaś o przekroczenia przepisów o dodatkowym podatku przemysłowym, pobieranym od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych Izba skarbową, zaś od przedsiębiorstw, nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych Komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego ²⁾.

Art. 539. Oskarżeni mają prawo składać Izbie skarbowej, względnie Urzędowi skarbowemu podatków i opłat skarbowych lub Komisji miejscowej ³⁾ objaśnienia piśmienne do protokółów, które uznają za niesłuszne.

Art. 540. Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych ⁴⁾ najpóźniej w ciągu miesiąca od czasu otrzymania protokołu lub dodatkowych do niego wiadomości, Izba skarbową zaś, względnie Komisja miejscowa ⁵⁾ najpóźniej w ciągu miesiąca od czasu wytoczenia sprawy lub zebrania dodatkowych wiadomości, obowiązane

¹⁾ Pierwotnie: Izba skarbową, por. uw. ¹⁾ do art. 537.

²⁾ Pierwotnie: rozstrzyga ogólny lub specjalny komplet Izby skarbowej; por. wyżej uw. ¹⁾ do art. 537, oraz art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Uzupełnienie zgodnie ze zmianą art. 538.

⁴⁾ Pierwotnie: Izba skarbową; zgodnie z art. 538;

⁵⁾ Pierwotnie: ogólny zaś lub specjalny komplet Izby skarbowej; zgodnie z art. 538.

są sprawę rozpatrzyć i powziąć co do niej decyzję.

Art. 541. Skargi na decyzję Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych ¹⁾, Izby skarbowej oraz Komisji miejscowej ¹⁾ znosi się, za pośrednictwem władzy, która wydała decyzję, do Komisji okręgowej ²⁾ do spraw podatku przemysłowego w terminie miesięcznym od dnia doręczenia odpisu decyzji. Decyzje, nie zaskarżone w oznaczonym terminie, wprowadza się w wykonanie sposobem ustanowionym (art. 547).

Art. 542. Zarządzający Izbą skarbową składa do rozpatrzenia przez Komisję okręgową ³⁾ do spraw podatku przemysłowego decyzje Izby skarbowej, oraz decyzje Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych, względnie Komisji miejscowej ⁴⁾, jeżeli przed wprowadzeniem tych decyzji w wykonanie wyszły na jaw nowe okoliczności, które nie były brane pod uwagę przy pierwotnem rozpoznawaniu sprawy.

¹⁾ Uzupełnienie zgodnie ze zmianą art. 538.

²⁾ Pierwotnie: Izby skarbowej, do gubernalnego lub obwodowego urzędu; zmiana spowodowana art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: Urząd gubernalny lub obwodowy; por. art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

⁴⁾ Pierwotnie: jej ogólnego lub specjalnego kompletu; por. art. 538.

Art. 543. O dniu rozpoznania sprawy w Komisji okręgowej ¹⁾, do spraw podatku przemysłowego oskarżonemu posyła się awizację, przy czem służy mu prawo asystowania przy referowaniu sprawy i prawo składania ustnych oraz piśmiennych objaśnień; wszakże niestawiennictwo oskarżonego lub jego pełnomocnika nie wstrzymuje rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 544. Zażalenia ²⁾ na decyzję Komisji okręgowych ³⁾ do spraw podatku przemysłowego zanoszą się, za pośrednictwem rzeczonych urzędów, do Ministra skarbu ²⁾ w terminie miesięcznym od dnia doręczenia odpisu decyzji i składa się Ministrowi skarbu ²⁾ z objaśnieniami Komisji ²⁾. Podanie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji.

*Art. 545. Decyzje gubernialnego lub obwodowego urzędu do spraw podatku przemysłowego, co do których zarządzający Izbą skarbową lub zasiadający w urzędzie przedstawiciel urzędu prokuratorskiego założą w ciągu dwu tygodni protesty, wstrzymuje się w wykonaniu i składa się, również

¹⁾ Pierwotnie: gubernjalnym lub obwodowym urzędzie; por. art. 14 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Patrz zmiany w art. 482 i uwagę ²⁾ i ³⁾ do tego art.

³⁾ Pierwotnie: gubernialnego lub obwodowego urzędu; por. wyżej uw. ¹⁾.

w terminie dwutygodniowym, za pośrednictwem Ministerstwa skarbu, do rozstrzygnięcia senatowi rządzącemu (1 mu departamentowi ¹⁾).

Art. 546. Jeżeli przy rozpoznawaniu spraw o przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym wykryte będą czyny, za które winny podlegać karze według ustaw karnych, to komunikuje się o tem właściwym władzom sądowym, co jednak nie wstrzymuje rozpoznania spraw o pomienione przekroczenia i wprowadzenia w wykonanie decyzji w tych sprawach, jeżeli decyzja nie zależy od wyroku sądowego.

Art. 547. Doręczanie oskarżonym wszelkiego rodzaju awizacji i odpisów decyzji, jak również wykonanie decyzji, powierza się policji, z zachowaniem postanowienia, wyłączonego w art. 400. W razie niezapłacenia kary w terminie miesięcznym, sumę, nie rozłożoną na raty ustanowionym sposobem, egzekwuje się niezwłocznie przez Urząd skarbowy podatków i opłat

¹⁾ Straciło znaczenie wobec odmiennej organizacji administracji w Polsce oraz zmienionego składu komisji podatkowej II instancji.

skarbowych ¹⁾ i z zachowaniem środków, wskazanych w art. 524.

Art. 548. Izba skarbową ma prawo, na prośbę osoby, na którą nałożona została kara, rozłożyć tę karę na raty, bez doliczenia nawiązki trybem, wskazanym w art. 523 ²⁾. Decyzja, mocą której karę rozkłada się na raty, nie może być zaskarżona. Jeżeli osoba, której karę rozłożono na raty, nie przedstawi we właściwym terminie zabezpieczenia, jakiego od niej zażądano, lub jeżeli nie będzie wносиła we właściwym czasie rat należności, to cała niezapłacona suma podlega natychmiastowej egzekucji.

ROZDZIAŁ VII.

O stosowaniu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 549. Szczegóły, dotyczące wydawania świadectw przemysłowych i bezpłatnych biletów przemysłowych, pobierania przypadającego za te świadectwa zasadniczego podatku przemysłowego, oraz dodatków do państwowego zasadnicze-

go podatku przemysłowego na rzecz związków komunalnych ¹⁾, oceny zysku przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, oraz określania obrotów i zysków przedsiębiorstw do składania tych sprawozdań nieobowiązanych, jak również podatku procentowego od zysku; wymiaru i poboru dodatkowego podatku przemysłowego; sprawdzania handlu i innych procedurów, wreszcie zbierania wiadomości do wymiaru podatku niezbędnych — określają instrukcje, zatwierdzane przez Ministra skarbu po porozumieniu się z kontrolerem państwa i innemi wydziałami ²⁾. Zastrzega się przytem, że instrukcje te mają nie przeczyć przepisom niniejszej ustawy i nie mają dotyczyć rzeczy i spraw, które ze względu na swą istotę podlegają rozpatrzeniu sądowemu lub prawodawczemu. Wzmiankowane instrukcje składa się senatowi rządzącemu celem podania ich do wiadomości publicznej ²⁾.

Art. 550 nie dotyczy Królestwa Polskiego

¹⁾ Pierwotnie: policję z rozporządzenia Izby skarbowej; zmiana spowodowana zasadami organizacji władz i urzędów skarbowych.

²⁾ Porównaj także uw. ¹⁾ na str. 123.

¹⁾ Porównaj uw. do art. 436.

²⁾ Straciło znaczenie wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

DZIAŁ DRUGI.

O opłatach specjalnych od handlu i przemysłu.

*Art. 551. Tytułem zapomogi na rzecz skarbu państwa na pokrycie wydatków na kwaterunek wojsk, ustanawia się czasowo dodatkową opłatę od świadectw przemysłowych w miejscowościach następujących: 1)..... 2)..... i 3) w gubernjach Królestwa Polskiego w wysokości 10⁰/₀ od ceny świadectw na zakłady handlowe i przemysłowe oraz na osobiste zajęcia przemysłowe ¹⁾).

Art. 552 *nie dotyczy Królestwa Polskiego.*

Art. 553. Tytułem zapomogi na rzecz skarbu państwa na pokrycie wydatków na utrzymanie sądów gminnych, ustanawia się w gubernjach Królestwa Polskiego opłaty następujące:

1) *w wysokości 10⁰/₀ od ceny wszystkich wydawanych w tych gubernjach świadectw przemysłowych ²⁾;*

i 2) *od fabryk i wytwórni, znajdujących się w obrębie gmin wiejskich, w wysokości następującej: od budynków murowanych 1¹/₂⁰/₀, od bu-*

dynków zaś drewnianych 1¹/₃⁰/₀ szacunku ubezpieczeniowego wzajemnego i prywatnego, obliczonego na podstawie przepisów o wzajemnem ubezpieczeniu budynków od ognia, obowiązujących w gubernjach Królestwa Polskiego,

Art. 554. Celem poboru tych opłat art. 553), ustanawia się następujące przepisy ogólne:

1) *opłatę od świadectw przemysłowych (p. 1 art. 553) pobiera się przy wydawaniu świadectw ¹⁾;*

2) *opłatę od fabryk i wytwórni (p. 2 art. 553) zarządy powiatowe wciągają, jako oddzielną pozycję, do rejestru składek ubezpieczeniowych, przypadających na zasadzie wzajemnego ubezpieczenia budynków od ognia, i ściągają równocześnie z temi składkami, trybem do ich ściągania przepisany.*

Art. 555. Minister skarbu, w porozumieniu z kontrolerem państwa i Ministrem sprawiedliwości, określa sposób prowadzenia rachunkowości, przechowywania, składania sprawozdań i kontroli co do wymienionych w art. 553 opłat.

Art. 556 — 558 *nie dotyczą Królestwa Polskiego.*

¹⁾ Uchylone art. 8 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Uchylone jak wyżej uw. ¹⁾).

¹⁾ Uchylone jak wyżej uw. ¹⁾ na stronie 136.

Art. 559. Na pokrycie wydatków, związanych z nadzorem nad ubezpieczeniem, pobiera się na rzecz skarbu opłata specjalna od ogólnej sumy składek asekuracyjnych, zarówno od prywatnych towarzystw asekuracyjnych, jak i towarzystw wzajemnego ubezpieczenia w miastach (art. 130 ustawy o ubezpieczeniu wzajemnem), oraz wzajemnego gubernjalnego ubezpieczenia od ognia (art. 86 tejże ustawy). Wysokość powyższej opłaty określa się trybem prawodawczym co trzy lata ¹⁾.

UWAGA 1 nie dotyczy Królestwa Polskiego.

UWAGA 2 uchylona.

Dodatek do art. 368.

I. Klasyfikacja miejscowości pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego ²⁾.

A) M. st. Warszawa.

B) Miejscowości klasy I. Miasta: Łódź, Lublin, Sosnowiec.

C) Miejscowości klasy II. Miasta: Biały-

¹⁾ Porównaj także rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 5 lipca 1919 Dz. urz. Min. Skarbu № 18 poz. 248.

²⁾ Zmiana, wprowadzona art. 3 ustawy z 6 lipca

stok, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Łomża, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Siedlce, Suwałki, Tomaszów (wojew. łódzkie), Włocławek.

Powiaty: będziński, dąbrowski, łódzki, warszawski.

D) Miejscowości klasy III. Miasta: Augustów, Biała (ziemi Siedl.), Biłgoraj, Busk, Chełm, Ciechanów, Ciechocinek, Hrubieszów, Kalwarja, Kałuszyn, Koło, Konin, Końskie, Krasnystaw, Lubartów, Łęczycza, Łowicz, Łuków, Mława, Miechów, Międzyrzec, Nowomińsk, Nowo-

1920 r. Pierwotne brzmienie z uwzględnieniem jedynie miejscowości b. zaboru rosyjskiego było następujące:

KLASA I.

Warszawa, Łódź.

KLASA III.

Gub. kaliska: miasto Kalisz.

„ kielecka: miasto Kielce.

„ lubelska: powiat lubelski.

„ łomżyńska: miasto Łomża.

„ piotrkowska: miasta: Piotrków, Tomaszów, Częstochowa i Pabjanice; powiaty: będziński, brzeziński i łódzki.

Gub. płocka: miasto Płock.

„ radomska: miasto Radom.

„ siedlecka: miasto Siedlce.

„ suwalska: miasto Suwałki.

„ warszawska: miasto Włocławek i powiaty: błoński, warszawski i kutnowski.

KLASA IV.

Wszystkie pozostałe miejscowości.

radomsk, Opatów, Opoczno, Ostrołęka, Ostrów, Pińczów, Płońsk, Puławy, Pułtusk, Rawa (wojew. łódzkie), Radzymin, Radzyń, Sandomierz, Sieradz, Sierpc, Słomniki, Skierniewice, Sokółów, (wojew. lubelskie), Szydłowiec, Tomaszów, (wojew. lubelskie), Turek, Węgrów, Wieluń, Włodawa, Zamość, Zduńska-Wola.

Powiaty: błoński, brzeziński, częstochowski, kaliski, kutnowski, lubelski, olkuski, radomski, włocławski.

E) Miejscowości klasy IV: wszystkie inne miejscowości.

UWAGA. Przez powiat w znaczeniu niniejszej klasyfikacji należy rozumieć wszystkie znajdujące się w obrębie powiatu miasta, osady, miasteczka, wsie i t. p., z wyjątkiem osobno wymienionych a zaliczonych do wyższej lub niższej klasy miejscowości.

II. Klasyfikacja przedsiębiorstw handlowych pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego.

KATEGORIA PIERWSZA.

1. Handel hurtowy, czyli zbył wszelkiego rodzaju towarów, przeważnie partjami, głównie kupcom i przemysłowcom.

2. Skup zawodowy w celu odprzedaży wewnątrz państwa lub na wywóz za granicę, za sumę wyższą nad sześćset tysięcy marek¹⁾ rocznie:

a) wszelkiego rodzaju towarów, prócz wskazanych pod literą b niniejszego punktu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek kantorów, zakładów handlowych i pomieszczeń składowych;

b) surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa, oraz zwierząt domowych i drobiu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych.

3. Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym ponad czterysta tysięcy marek²⁾.

4. Domy bankierskie, kantory i wszelkiego rodzaju i nazwy prywatne przedsiębiorstwa bankierskie, prócz wzmiankowanych w punkcie 4 kategorii drugiej niniejszej klasyfikacji.

UWAGA. Przez przedsiębiorstwa bankierskie należy rozumieć nie tylko zakłady bankierskie (art. 171 części X ust. kred., wyd. z r. 1903³⁾), lecz również zawodowe zajmowanie się opera-

¹⁾ Pierwotnie: 300.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: 200.000 rb.; patrz wyżej uw. 1).

³⁾ Porównaj także ustawę z 23 marca 1920 r. Dz. U. R. P. № 30, poz. 175.

cjami pieniężnymi na giełdzie oraz w innych miejscach, nawet bez utrzymywania specjalnych lokali.

5. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze (spożywcze, kredytowe i t. p.) oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe ¹⁾ z kapitałem zakładowym ponad czterysta tysięcy marek ²⁾.

6. Domy komisowe i przewozowe, oraz ich główne kantory.

7. Domy i kantory ekspedycyjne.

8. Elewatory, urządzone do przechowywania wszelkiego rodzaju zboża w ilości ponad 8,187,750 kilogramów ³⁾.

9. Zakłady przemysłu restauracyjnego, jeżeli komorne za zajęte przez nie lokale przenosi dziesięć tysięcy marek ⁴⁾ rocznie, albo jeżeli wartość najemna tych lokali, określona dla wymiaru podatku państwowego od nieruchomości miejskich, nie jest niższa od sumy powyżej wskazanej, lub jeżeli specjalny podatek restauracyjny, pobierany od tych zakładów na rzecz miasta,

¹⁾ Uzupełnienie z ustępu 1 § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z 6 lipca 1920 r. (art. 10, część 3).

²⁾ Pierwotnie: 200.000 rb.; patrz uw. ¹⁾ na str. 141.

³⁾ Pierwotnie: 500.000 pudów; patrz uw. ¹⁾ na str. 141.

⁴⁾ Pierwotnie: 5.000 rb.; patrz wyżej uw. ¹⁾ na str. 141.

przewyższa: w stolicy — trzy tysiące marek ¹⁾, a w pozostałych miastach — dwa tysiące marek ¹⁾ rocznie.

10. Hurtowe składy handlu zagranicznym i krajowym tytuniem w liściach ²⁾.

11. Apteki w stolicy i miejscowościach I i II klasy, jeżeli komorne za zajmowane przez nie lokale przewyższa sumę dziesięć tysięcy marek ³⁾ rocznie.

12. Łaźnie z oddzielnymi kabinami w stolicy, przy liczbie kabin powyżej dziesięciu.

13. Antreprzyzy i dostawy na sumę ponad czterysta tysięcy marek ⁴⁾.

KATEGORJA DRUGA.

1. Handel detaliczny, czyli przeważnie drobna sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów, zarówno drobnym kupcom jak i spożywcom.

2. Skup zawodowy w celu odprzedaży wewnątrz państwa lub wywozu za granicę — za

¹⁾ Pierwotnie: 1.500 rb., względnie 1.000 rb.; patrz uw. ¹⁾ na str. 141.

²⁾ Porównaj: instrukcja § 61.

³⁾ Pierwotnie: 5.000 rb.; patrz uw. ¹⁾ na str. 141.

⁴⁾ Pierwotnie: 200.000 rb.; patrz uw. ¹⁾ na str. 141.

sumę ponad sto tysięcy do sześciuset tysięcy marek ¹⁾ rocznie:

a) wszelkiego rodzaju towarów, prócz wskazanych pod literą *b* niniejszego punktu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych i pomieszczeń składowych;

b) surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa, oraz zwierząt domowych i drobiu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych.

3. Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym ponad sto tysięcy do czterystu tysięcy marek ²⁾.

4. Lombardy i kasy pożyczkowe na zastaw ruchomości, oraz kantory wymiany, których operacje ograniczają się wyłącznie do wymiany pieniędzy.

5. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze (spożywcze, kredytowe i t. p.) oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe ³⁾ z kapitałem zakładowym ponad sto tysięcy do czterystu tysięcy marek ²⁾.

¹⁾ Pierwotnie: 50.000 do 300.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: 50.000 do 200.000 rb. patrz wyż. uw. ¹⁾.

³⁾ Uzupełnienie jak uw. ¹⁾ do ustępu 5 kategorii pierwszej.

6. Filje i agentury domów i kantorów komisowych i przewozowych.

7. Przedsiębiorstwa przewozowe (z wyjątkiem procederu furmańskiego i przedsiębiorstw żeglugi parowej), które zajmują się przewozem ładunków i pasażerów, jeżeli nie utrzymują w innych miejscowościach specjalnych kantorów ani filji.

8. Informacyjne i techniczne biura i kantory, biura pośrednictwa, oraz inne podobnego rodzaju zakłady pośrednictwa handlowego, prócz wzmiankowanych w punkcie 6 kategorii trzeciej.

9. Elewatory, urządzone do przechowywania nie więcej niż 8,187.750 kilogramów ¹⁾ wszelkiego rodzaju zbóż, oraz pomieszczenia składowe, utrzymywane jako samodzielne przedsiębiorstwa, w celu przechowywania obcych ładunków i towarów za specjalną opłatą.

10. Zakłady przemysłu restauracyjnego, jeżeli komorne za zajęte przez nie lokale wynosi ponad dwa tysiące marek do dziesięciu tysięcy marek ²⁾ rocznie, lub jeżeli wartość najemna tych lokali, określona dla wymiaru podatku pań-

¹⁾ Patrz uw. do ustępu 8 kategorii pierwszej.

²⁾ Pierwotnie: 1.000 rb. do 5.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

stwowego od nieruchomości miejskich, nie jest niższa od sumy powyżej wskazanej, albo jeżeli specjalny podatek restauracyjny od tych zakładów, pobierany na rzecz miasta, wynosi: w stolicy — ponad czterysta marek do trzech tysięcy marek ¹⁾, w pozostałych zaś miastach — ponad czterysta marek do dwóch tysięcy marek ²⁾ rocznie, oraz wszelkie bufety na głównych stacjach dróg żelaznych.

11. Pokoje umeblowane bez sprzedaży trunków wysokowych i bez stołowania, jeżeli liczba wynajmowanych pokoiów przenosi dwa dziesięcia.

12. Hurtowe składy wódki i okowity, oraz handle win zagranicznych ³⁾.

13. Hurtowe składy, sprzedające wyłącznie krajowy tytuń w liściach i machorkę, oraz dystrybucje, sprzedające detalicznie tytuń zagraniczny i krajowy i wyroby tytoniowe ⁴⁾.

14. Apteki w stolicy i miejscowościach I i II klasy, jeśli komorne za zajmowane przez

¹⁾ Pierwotnie: 200 rb. do 1.500 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: 200 rb. do 1.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Porównaj § 62 instrukcji.

⁴⁾ Porównaj § 61 instrukcji.

nie lokale wynosi ponad dwa tysiące marek do dziesięciu tysięcy marek ¹⁾ rocznie.

15. Łaźnie w stolicy, posiadające nie więcej nad dziesięć oddzielnych kabin, oraz wszelkie łaźnie z kabinami w miejscowościach I klasy.

16. Zakłady handlu książkami, gazetami i innemi wytworami druku w stolicy, jeżeli komorne za zajęte przez nie lokale przenosi dwa tysiące marek ²⁾ rocznie.

17. Antrepyzy i dostawy na sumę ponad sto tysięcy do czterystu tysięcy marek ³⁾.

18. Zakłady hygieniczne i lecznicze oraz źródła naturalnych wód mineralnych ⁴⁾.

KATEGORJA TRZECIA.

1. Handel drobny, czyli drobna sprzedaż towarów (prócz wymienionych w specjalnym wykazie, wydawanym przez Ministra skarbu *po po-*

¹⁾ Pierwotnie: 1000 rb. do 5000 rb.; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: 1.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: 50.000 do 200.000 rb.; patrz wyżej uw. ²⁾.

⁴⁾ Uzupełnienie, wprowadzone częścią 2 art. 10 ustawy z 6 lipca 1920 r.

rozumieniu się z odpowiednimi władzami państwowymi, a przedstawianym senatowi rządzącemu do opublikowania) ¹⁾ wyłącznie spożywcom w zakładach, składających się z jednego pokoju, jeśli w nich pracuje, prócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka jego rodziny (uwaga do art. 425), najwyżej jeden dorosły płatny subjekt handlowy.

UWAGA. Subjektów handlowych w wieku powyżej lat pięćdziesięciu liczy się dwóch za jednego, młodsi zaś od lat siedemnastu w rachubę nie wchodzi.

2. Skup zawodowy w celu odprzedaży wyłącznie wewnątrz państwa, a o ile to dotyczy ludności pogranicznej — i w celu wywozu za granicę, za sumę ponad dwadzieścia tysięcy marek do stu tysięcy marek ²⁾ rocznie:

a) wszelkiego rodzaju towarów, prócz wskazanych pod literą b niniejszego punktu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych i pomieszczeń składowych;

b) surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa, oraz zwierząt domowych i dro-

¹⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

²⁾ Pierwotnie: 10.000 rb. do 50.000 rb. por. art. 4 y z 6 lipca 1920 r.

biu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych.

3. Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym do stu tysięcy marek ¹⁾.

4. Budki, stoły i skarbczyki do wymiany pieniędzy w stolicy i miejscowościach I klasy.

5. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze (spożywcze, kredytowe itp). oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe ²⁾ z kapitałem zakładowym ponad dwadzieścia tysięcy marek do stu tysięcy marek ³⁾.

6. Kantory i inne zakłady stręczenia oficjalistów i służby domowej.

7. Zakłady przemysłu restauracyjnego, prócz wyliczonych w kategoriach: I (p. 9), II (p. 10) i IV (p. 5).

8. Bilardy, utrzymywane oddzielnie od zakładów przemysłu restauracyjnego.

9. Pokoje umeblowane bez sprzedaży trunków wysokowych i bez stołowania, jeżeli liczba

¹⁾ Pierwotnie: ponad 10.000 do 50.000 rb.; zmiana wprowadzona ustępem 1 a) art. 4 noweli z 9 stycznia 1915, zaś zmiana waluty na podstawie art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Uzupełnienie jak uw. do ustępu 5 kategorii pierwszej.

³⁾ Pierwotnie: 10.000 rb. do 50.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

wynajmowanych pokoi wynosi powyżej sześciu do dwudziestu.

10. Herbaciarnie, kawiarnie i mleczarnie, zajmujące więcej niż jeden pokój w celach spożycia na miejscu sprzedawanych w nich produktów.

11. Dystrybucje, sprzedające detalicznie tytoń i wyroby tytoniowe, wyłącznie produkcji krajowej ¹⁾.

12. Zakłady detalicznej sprzedaży trunków wysokowych, prócz handli win zagranicznych (kategoria II, p. 12), oraz hurtowe składy piwa, miodu i rosyjskiego wina winogronowego ²⁾.

13. Apteki w stolicy i miejscowościach I i II klasy, jeżeli komorne za zajmowane przez nie lokale nie przenosi dwóch tysięcy marek ³⁾ rocznie, oraz wszystkie apteki w miejscowościach III i IV klasy.

14. Łaźnie.

a) z oddzielnymi kabinami w miejscowościach II, III i IV ⁴⁾ klasy;

¹⁾ Porównaj § 61 instrukcji.

²⁾ Porównaj § 62 instrukcji.

³⁾ Pierwotnie: tysiąc rubli; porów. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

⁴⁾ Uzupełnienie, wprowadzone ustępem 1) b) art. 4 noweli z 9 stycznia 1915 r.

b) bez oddzielnych kabin (ogólne) — w stolicy i miejscowościach I, II, III i IV ¹⁾ klasy.

c) Łazienki z wannami ¹⁾.

15. Zakłady handlu książkami, gazetami i innymi wytworami druku: w stolicy — jeżeli komorne za zajmowane przez nie lokale nie przenosi dwóch tysięcy marek ²⁾ rocznie, w miejscowościach zaś I klasy — wszystkie tego rodzaju zakłady.

16. Dostawy i antrepyzy na sumę ponad dwa tysiące marek do stu tysięcy marek ³⁾.

17. Prywatne biblioteki i czytelnie prowadzone w celach zysku, jeżeli obrót roczny przekracza sto tysięcy marek ⁴⁾.

18. Prowadzone przez osoby prywatne zakłady naukowe wszelkiego rodzaju ⁴⁾.

KATEGORJA CZWARTA.

1. Drobną sprzedaż towarów, wyszczególnionych w spisie, załączonym do punktu

¹⁾ Uzupełnienia, wprowadzone ustępem 1) b) i c) art. 4 noweli z 9 stycznia 1915 r.

²⁾ Pierwotnie: tysiąc rubli; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: 10.000 rb. do 50.000 rb.; zmiana wprowadzona ustępem 1) d) art. 4 noweli z 9 stycznia 1915 r., względnie co do waluty art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

⁴⁾ Uzupełnienia, wprowadzone ustępami 6 i 7 § 3 rozp. wykonawczego do ustawy z 6 lipca 1920 r. (art. 10, część 3).

30 ¹⁾ artykułu 371, ze stałych niewielkich pomieszczeń, nie posiadających wyglądu i przeznaczenia pokoju, bez pomieszczenia składowego i bez zatrudniania płatnych subiektów handlowych ²⁾).

2. Skup zawodowy w celu odprzedaży wewnątrz państwa za sumę do dwudziestu tysięcy marek ³⁾ rocznie:

a) wszelkiego rodzaju towarów, prócz wskazanych pod literą *b* niniejszego punktu, bez utrzymywania w tym celu zakładów handlowych i pomieszczeń składowych;

b) surowców krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa, oraz zwierząt domowych i drobiu, bez utrzymywania w tym celu gdziekolwiek zakładów handlowych.

3. *Instytucje kredytowe (z wyjątkiem oznaczonych w punkcie 10 art. 371) z kapitałem zakładowym do dziesięciu tysięcy rubli ⁴⁾.*

¹⁾ Odpada wskutek uchylenia punktu 30 art. 371 (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920).

²⁾ Porównaj art. 424 i 426 ust. ros., które postanowienie powyższe częściowo zmieniono (patrz część 3 § 41 instrukcji).

³⁾ Pierwotnie: 10.000 rb.; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

⁴⁾ Odpada wobec postanowienia ustępu 1 a) art. 4 noweli z 9 stycznia 1915; porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu 3 kategorii III przedsiębiorstw handlowych.

4. Budki, stoły i skarbczyki do wymiany pieniędzy w miejscowościach II, III i IV klasy.

5. Zajazdy i gospody poza obrębem miast, bez sprzedaży trunków wysokowych, tytoniu i wyrobów tytoniowych.

6. Herbaciarnie, kawiarnie i mleczarnie, zajmujące najwyżej jedną izbę do spożycia na miejscu sprzedawanych tam produktów.

7. Zakłady sprzedaży lemoniady, wody selterskiej i innych napojów chłodzących.

8. *Łaźnie:*

a) z oddzielnymi kabinami w miejscowościach IV klasy;

i b) bez oddzielnych kabin (ogólne) — w miejscowościach II, III i IV klasy.

9. *Łaźnie, łazienki z wannami ¹⁾, pralnie i miejsca do pojenia bydła, utrzymywane w celach handlowych.*

10. Dostawy i antreprzyzy na sumę ponad tysiąc do dwu tysięcy marek ²⁾.

11. Utrzymywanie pokoiówumeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków,

¹⁾ Ustęp 8 i część 9 przeniesione do kategorii trzeciej; porównaj uw. ⁴⁾ i ¹⁾ do ustępu 14 tej kategorii.

²⁾ Pierwotnie: 500 do 10.000 rb.; por. uw. ³⁾ do ustępu 16 kategorii trzeciej.

jeżeli ilość odnajmowanych pokoi wynosi ponad dwa do sześciu ¹⁾).

12. Domy noclegowe ¹⁾).

13. Prywatne biblioteki i czytelnie, prowadzone w celach zysku, jeżeli obrót roczny nie przekracza stu pięćdziesięciu tysięcy marek ¹⁾).

14. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze (spożywcze, kredytowe i t. p.) oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe z kapitałem zakładowym do dwudziestu tysięcy marek ¹⁾).

KATEGORJA PIĄTA.

1. Handel roz-
wzowy	{	poza obrębem miast ²⁾) towarami,
wyszczególnionymi w specjal-
nych wykazach zatwierdzanych
przez Ministra skarbu <i>po poro-</i>
<i>zumieniu się z odpowiednimi</i>
<i>wydziałami</i> ³⁾) i publikowanych
trybem ustanowionym.
2. Handel ob-
nośny		

¹⁾ Uzupełnienia, wprowadzone ustępami 3, 4, 5 i 6 § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z 6 lipca 1920 r. (art. 10 część 3).

²⁾ Odpada wobec uchylecia punktu 30 art. 371 ust. ros. (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.), wskutek czego ograniczenie handlu na obszar poza miastami dotyczy tylko handlu rozwozowego (patrz § 82 instrukcji).

³⁾ Niema zastosowania wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

III. Klasyfikacja przedsiębiorstw przemysłowych dla celów poboru zasadniczego podatku przemysłowego.

KATEGORJA PIERWSZA.

1. Wszelkiego rodzaju fabryki, wytwórnie, przemysł górniczy, utrzymywanie związków roboczych (arteli) oraz samoistne artele giełdowe i inne, proceder przewozowy i rybołówstwo ogrodnictwo oraz sadownictwo ¹⁾) handlowe, oraz wszelkiego innego rodzaju przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające więcej niż tysiąc robotników, jeżeli nie są zaliczone do przedsiębiorstw, wyszczególnionych w następujących punktach 2 — 14.

2. Następujące przedsiębiorstwa przemysłowe z liczbą robotników powyżej pięciuset:

- a) przędzalnie bawełny;
- b) blicharnie, farbiarnie i apretury;
- c) walcownie szyn, żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn, odlewnie miedzi i bronzu, oraz zakłady mechanicznego wyrobu pudełek żelaznych;

¹⁾ Uzupełnienie z uwagi na postanowienie ustępu 6 art 371 w brzmieniu ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (art. 9).

d) zakłady wytapiania tłuszczów, zakłady ekstraktów z tłuszczów i olejów, fabryki margaryny, mydła, stearyny oraz garbarnie (wyrób wszelkiego rodzaju skór, sajanu, skór łojkowych i zamszu);

e) fabryki chemiczne, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych, aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, olejów mineralnych i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

3. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren przenosi 152·4 m. ¹⁾.

4. Olejarnie parowe o liczbie czynnych pras powyżej dwudziestu.

5. Rafinerje cukru i cukrownie z rafinerjami, wyrabiające ponad 29.475 ctn. m. 90 kg ²⁾ rafinady.

6. Cukrownie, wyrabiające ponad 32.751 ctn. m. ³⁾ kryształu.

¹⁾ Pierwotnie: 6.000 cali; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie 180.000 pudów; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: 200.000 pudów; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

7. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze, wyrabiające ponad 4.094 ctn. m. ¹⁾ drożdży prasowanych.

8. Fabryki wódek, wyrabiające ponad 12.300 hektolitrów ²⁾ różnego rodzaju wyrobów wódczanych.

9. Browary oraz warzelnie piwa i miodu, wyrabiające ponad 61.500 hektolitrów ³⁾ zacierowych piwa i miodu.

10. Fabryki tytoniu, wykupujące banderoli za sumę powyżej sześciuset tysięcy marek ⁴⁾.

11. Kopalnie węgla kamiennego, których wydajność wynosi 1.965.060 ctn. m. ⁵⁾ węgla.

12. Eksploatacja pokładów rudy, jeśli produkcja wszelkiego rodzaju rud przenosi 2.456.325 ctn. m. ⁶⁾.

13. Przedsiębiorstwa naftowe, jeśli produkcja nafty przenosi 3.275.100 ctn. m. ⁷⁾.

¹⁾ Pierwotnie: milion funtów ros.; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: sto tysięcy wiader; patrz art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: 500.000 wiader; por. art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r. Zamiast ilości zacieru piwa należy przyjmować ilość rzeczywiście wyrobionego piwa w myśl orzeczenia b. Senatu ros. z 16 marca 1911, № 2935.

⁴⁾ Pierwotnie: 300.000 rb.

⁵⁾ Pierwotnie: 12.000 000 pudów.

⁶⁾ Pierwotnie: 15.000.000 pudów.

⁷⁾ Pierwotnie: 20.000.000 pudów.

14. Przedsiębiorstwa dobywające sól, jeśli produkcja przenosi 1.228.162 ctn. m. 50 kg. ¹⁾

15. Przedsiębiorstwa państwowych kolei żelaznych ²⁾.

KATEGORIA DRUGA.

1. Wszelkiego rodzaju fabryki, wytwórnie, przemysł górniczy, utrzymywanie związków roboczych (arteli), oraz samoistne artele giełdowe i inne, proceder przewozowy i rybołówstwo, ogrodnictwo oraz sadownictwo ³⁾ handlowe, oraz wszelkie inne przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające ponad pięćset do tysiąca robotników, jeżeli nie są zaliczone do przedsiębiorstw, wyszczególnionych w następujących punktach 2—16.

2. Następujące przedsiębiorstwa przemysłowe z liczbą robotników powyżej dwustu do pięciuset:

a) przędzalnie bawełny;

b) blicharnie, farbiarnie i apretury;

¹⁾ Pierwotnie: 7.500.000 pudów.

²⁾ Uzupełnione ustępem 9 § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z 6 lipca 1920 r. (art. 10 ustawy).

³⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszych przedsiębiorstw przemysłowych.

c) walcownie szyn, żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn odlewnie miedzi i bronzu, oraz zakłady mechanicznego wyrobu pudełek żelaznych;

d) zakłady wytapiania tłuszczów, zakłady ekstraktów z tłuszczów i olejów, fabryki margaryny, mydła, stearyny oraz garbarnie (wyrób wszelkiego rodzaju skór, sajanu, skóry łojkowej, i zamszu);

e) fabryki chemiczne, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych i aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, olejów mineralnych i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

3. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi powyżej 101·6 do 152·4 m. ¹⁾.

4. Olejarnie parowe o liczbie czynnych pras powyżej trzynastu do dwudziestu.

5. Rafinerje cukru i cukrownie z rafinerjami, wyrabiające ponad 16.375.5 do 29.475.9 ctn. m. ²⁾ rafinady.

6. Cukrownie, wyrabiające ponad 21.288.15 do 32.751 ctn. m. ³⁾ kryształu.

¹⁾ Pierwotnie: 4.000 do 6.000 cali.

²⁾ Pierwotnie: 100.000 do 180.000 pudów.

³⁾ Pierwotnie: 130.000 do 200.000 pudów.

7. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze, wyrabiające ponad 3.070.5 do 4.094 ctn. m. ¹⁾ drożdży prasowanych.

8. Fabryki drożdży prasowanych, wyrabiające ponad 4.094 ctn. m. ²⁾ drożdży prasowanych.

9. Rektyfikacje okowity, jeżeli ilość oczyszczonej przez nie okowity przenosi 2,460.000 stopni hektolitrowych ³⁾.

10. Fabryki wódek, wyrabiające ponad 8.610 do 12.300 hektolitrow ⁴⁾ różnego rodzaju wyrobów wódczanych.

11. Browary i warzelnie piwa i miodu, wyrabiające ponad 36.900 do 61.500 hektolitrow ⁵⁾ zacierowych piwa i miodu.

12. Fabryki tytoniu, wykupujące banderoli za sumę ponad 400.000 do 600.000 Marek ⁶⁾.

13. Kopalnie węgla kamiennego, których wydajność wynosi ponad 1,310.040 do 1,965.060 ctn. m. ⁷⁾.

¹⁾ Pierwotnie: 750.000 do 1.000.000 funtów ros.

²⁾ Pierwotnie: 1.000.000 funtów ros.

³⁾ Pierwotnie: 20.000.000 stopni (wiadrowych).

⁴⁾ Pierwotnie: 70.000 do 100.000 wiader.

⁵⁾ Pierwotnie: 300.000 do 500.000 wiader; patrz uwaga ³⁾ do ustępu 9 kagorji pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

⁶⁾ Pierwotnie: 200.000 do 300.000 rubli.

⁷⁾ Pierwotnie: 8.000.000 do 12.000.000 pudów.

14. Eksploatacja pokładów rudy, jeśli produkcja wszelkiego rodzaju rud wynosi ponad 1,637.550 do 2,456.325 ctn. m. ¹⁾.

15. Przedsiębiorstwa naftowe, jeśli produkcja nafty wynosi powyżej 2,129.155 do 3,275.100 ctn. m. ²⁾.

16. Przedsiębiorstwa dobywające sól, jeśli produkcja soli wynosi powyżej 818.775 do 1,228.162 ctn m. i 50 kg. ³⁾.

KATEGORJA TRZECIA.

1. Wszelkiego rodzaju fabryki, wytwórnie, przemysł górniczy, utrzymywanie związków roboczych (arteli), oraz samoistne artele giełdowe i inne, proceder przewozowy, rybołówstwo, ogrodnictwo oraz sadownictwo ⁴⁾ handlowe, oraz wszelkie inne przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające powyżej dwustu do pięciuset robotników, jeżeli nie są zaliczone do przedsiębiorstw, wyszczególnionych w następujących punktach 2 — 20.

¹⁾ Pierwotnie: 10.000.000 do 15.000.000 pudów.

²⁾ Pierwotnie: 13.000.000 do 20.000.000 pudów.

³⁾ Pierwotnie: 5.000.000 do 7.500.000 pudów.

⁴⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kagorji pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

2. Następujące przedsiębiorstwa przemysłowe z liczbą robotników powyżej stu do dwustu:

- a) przedsiębiorstwa bawełny;
- b) blicharnie, farbiarnie i apretury;
- c) walcownie szyn, żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn, odlewnie miedzi i brązu, oraz zakłady mechanicznego wyrobu pudełek żelaznych;

d) zakłady wytapiania tłuszczów, zakłady ekstraktów z olejów i tłuszczów, fabryki margaryny, mydła, stearyny, oraz garbarnie (wyrób wszelkiego rodzaju skór, saffjanu, skóry łojkowej i zamszu);

e) fabryki chemiczne, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych i aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, tłuszczów mineralnych i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

3. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi powyżej 50·8 do 101·6 metrów ¹⁾.

4. Olejarnie parowe, jeśli liczba czynnych pras wynosi powyżej siedmiu do trzynastu.

¹⁾ Pierwotnie: 2.000 do 4.000 cali.

5. Rafinerje cukru i cukrownie z rafinerjami wyrabiające do 19.650·6 ctn. m. ¹⁾ rafinady.

6. Cukrownie, wyrabiające powyżej 10.644·075 do 21.288·15 ctn. m. ²⁾ kryształu.

7. Gorzelnie, pędzące ponad 24.600 hektolitrow ³⁾ wódki 40-stopniowej (ponad 984.000 stopni hektolitrowych ⁴⁾).

8. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze, wyrabiające powyżej 1.228·2 do 3.070·5 ctn. m. ⁵⁾ drożdży prasowanych.

9. Fabryki drożdży prasowanych, wyrabiające od 2.047 do 4.094 ctn. m. ⁶⁾ drożdży prasowanych.

10. Rektyfikacje okowity, jeśli ilość oczyszczonej przez nie okowity wynosi powyżej 1,230.000 do 2,460.000 stopni hektolitrowych ⁷⁾).

11. Fabryki wódek, wyrabiające powyżej 4305 do 8610 hektolitrow ⁸⁾ różnego rodzaju wyrobów wódczanych.

¹⁾ Pierwotnie: 120.000 pudów.

²⁾ Pierwotnie: 65.000 do 130.000 pudów.

³⁾ Pierwotnie: 200.000 wiader.

⁴⁾ Pierwotnie: 8.000.000 stopni (wiadrowych).

⁵⁾ Pierwotnie: 300.000 do 750.000 funtów ros.

⁶⁾ Pierwotnie: 500.000 do 1.600.000 funtów ros.

⁷⁾ Pierwotnie: 10 do 20 milionów stopni (wiadrowych).

⁸⁾ Pierwotnie: 35.000 do 70.000 wiader.

12. Browary i warzelnie piwa i miodu, wyrabiające od 18.450 do 36.900 hektolitrow ¹⁾ zacierowych piwa i miodu.

13. Fabryki tytoniu, wykupujące banderoli za sumę od 200.000 do 400.000 marek ²⁾.

14. Fabryki zapalek z liczbą robotników powyżej pięciuset.

15. Kopalnie węgla kamiennego, jeśli produkcja węgla wynosi powyżej 655.020 do 1.310.040 ctn. m. ³⁾.

16. Eksploatacja pokładów rudy, jeśli produkcja wszelkiego rodzaju rud wynosi powyżej 818.775 do 1.637.550 ctn. m. ⁴⁾.

17. Przedsiębiorstwa naftowe, jeśli produkcja ropy wynosi powyżej 1.146.285 do 2.128.815 ctn. m. ⁵⁾.

18. Przedsiębiorstwa dobywające sól, jeśli produkcja soli wynosi powyżej 409.387⁵ do 818.775 ctn. m. ⁶⁾.

¹⁾ Pierwotnie: 150.000 do 300.000 wiader; patrz uwaga ²⁾ do ustępu 9 kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

²⁾ Pierwotnie: 100.000 do 200.000 rubli.

³⁾ Pierwotnie: 4 do 8 milionów pudów.

⁴⁾ Pierwotnie: 5 do 10 milionów pudów.

⁵⁾ Pierwotnie: 7 do 13 milionów pudów.

⁶⁾ Pierwotnie: 2⁵ do 5 milionów pudów.

19. Przedsiębiorstwa wodociągowe, gazownie i elektrownie ¹⁾.

20. Miejskie i podmiejskie drogi żelazne z trakcją konną, elektryczną lub parową.

21. Przedsiębiorstwa wykonywania zdjęć fotograficznych dla kinematografów ²⁾.

KATEGORIA CZWARTA!

1. Wszelkiego rodzaju fabryki i wytwórnie, przemysł górniczy, utrzymywanie związków roboczych (arteli) i samoistne artele giełdowe i inne, proceder przewozowy, rybołówstwo ogrodnictwo oraz sadownictwo ³⁾ handlowe, oraz wszel-

¹⁾ Orzeczeniem b. ros. Senatu z 26 kwietnia 1904, № 3636 wyjaśniono, że pod tę kateg. podpadają elektrownie o charakterze przemysłowym i znaczniejszych rozmiarach, mogące zasilać prócz miasta znaczniejszą ilość odbiorców (każdego, kto tego żąda).

Polskie Ministerstwo skarbu orzekło w kilku konkretnych wypadkach, że małe elektrownie o charakterze zakładów pomocniczych przy innych przedsiębiorstwach przemysłowych (młynach, tartakach i t. p.) o nieznacznej produkcji światła, lub samoistne mniejsze elektrownie, nie mające wybitnego charakteru zarobkowego, należy zaklasować wedle ilości zatrudnionych robotników.

²⁾ Uzupełnione ustępem 10 § 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy z 6 lipca 1920 r. (art. 10 ustawy).

³⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

kie inne przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające powyżej pięćdziesięciu do dwustu robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych — zatrudniające powyżej dwudziestu pięciu do dwustu robotników, jeżeli zakłady te nie są zaliczone do przedsiębiorstw, wyszczególnionych w następujących punktach 2 — 18.

2. Następujące przedsiębiorstwa przemysłowe, z liczbą robotników powyżej pięćdziesięciu do stu — przy fabrykacji ręcznej, powyżej zaś dwudziestu pięciu do stu — przy stosowaniu silników mechanicznych:

- a) przędzalnie bawełny;
- b) blicharnie, farbiarnie i apretury;
- c) walcownie szyn, żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn, odlewnie miedzi i bronzu, oraz zakłady mechanicznego wyrobu pudełek żelaznych;

d) zakłady wytapiania tłuszczów, ekstraktów z tłuszczów i olejów, fabryki margaryny, mydła, stearyny, oraz garbarnie (wyrób wszelkiego rodzaju skór, sajanu, skóry łojkowej i zamszu);

e) fabryki chemiczne, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych i aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, olejów mineralnych i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

3. Młyny do mielenia mąki, jeśli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi ponad 15·24 do 50·8 metrów ¹⁾).

4. Olejarnie parowe o liczbie czynnych pras nie wyżej siedmiu.

5. Cukrownie, wyrabiające nie wyżej 10.644·075 ctn. m. ²⁾ krysztalu.

6. Gorzelnie, pędzące powyżej 12.300 do 24.600 hektolitrow ³⁾ wódki 40-stopniowej (powyżej 492.000 do 984.000 stopni hektolitrowych) ⁴⁾).

7. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze, wyrabiające powyżej 40.940 do 122.820 kg. ⁵⁾ drożdży prasowanych.

8. Fabryki drożdży prasowanych, wyrabiające od 61.410 do 204.700 kg. ⁶⁾ drożdży prasowanych.

9. Rektyfikacje, jeżeli ilość oczyszczonej przez nie okowity wynosi ponad 369.000 do 1,230.000 stopni hektolitrowych ⁷⁾).

¹⁾ Pierwotnie: 600 do 2.000 cali.

²⁾ Pierwotnie: 65.000 pudów.

³⁾ Pierwotnie: 100.000 do 200.000 wiader.

⁴⁾ Pierwotnie: 4 do 8 milionów stopni (wiadrowych).

⁵⁾ Pierwotnie: 100.000 do 300.000 funtów ros.

⁶⁾ Pierwotnie: 150.000 do 500.000 funtów ros.

⁷⁾ Pierwotnie: 3 do 10 milionów stopni (wiadrowych).

10. Fabryki wódek, wyrabiające powyżej 1.230 do 4.305 hektolitrow ¹⁾ różnego rodzaju wyrobów wódczanych.

11. Browary i warzelnie piwa i miodu, wyrabiające od 6.150 do 18.450 hektolitrow ²⁾ zacierowych piwa i miodu.

12. Fabryki tytoniu, wykupujące banderoli za sumę od 60.000 do 200.000 marek ³⁾.

13. Fabryki zapatek: przy fabrykacji ręcznej z liczbą robotników powyżej dwustu do pięciuset, a przy stosowaniu silników mechanicznych — z liczbą robotników powyżej stu do pięciuset.

14. Kopalnie węgla kamiennego, jeżeli produkcja węgla wynosi powyżej 196.506 do 655.020 ctn. m. ⁴⁾.

15. Eksploatacja pokładów rudy, jeżeli produkcja wszelkiego rodzaju rud wynosi powyżej 245.632·5 do 818.775 ctn. m. ⁵⁾.

¹⁾ Pierwotnie: 10.000 do 35.000 wiader.

²⁾ Pierwotnie: 50.000 do 150.000 wiader; patrz uwaga ³⁾ do ustępu 9 kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

³⁾ Pierwotnie: 30.000 do 100.000 rubli.

⁴⁾ Pierwotnie: 1.200.000 do 4.000.000 pudów.

⁵⁾ Pierwotnie: 1.500.000 do 5.000.000 pudów.

16. Przedsiębiorstwa naftowe, jeśli produkcja nafty wynosi powyżej 327.510 do 1,146,285 ctn. m. ¹⁾.

17. Przedsiębiorstwa, dobywające sól, jeśli produkcja wynosi powyżej 122.816·25 do 409.387·5 ctn. m. ²⁾.

18. Poniżej wymienione zakłady rzemieślnicze (warsztaty) w stolicy i miejscowościach I ej klasy, z liczbą robotników ponad piętnastu — przy fabrykacji ręcznej, a ponad dziesięciu przy stosowaniu silników mechanicznych, jeżeli zakłady te, ze względu na liczbę robotników, nie podlegają obciążeniu, na zasadzie punktu drugiego kategorii pierwszej, drugiej i trzeciej, a mianowicie: zakłady jubilerskie, zegarmistrzowskie, wyrobów złotych i srebrnych, bronzów artystycznych, instrumentów fizycznych, chirurgicznych i lekarskich, zakłady instalacji urządzeń gazowych i wodociągowych, wyrobu octu, smarów do kół i kopyt, sztucznych wód mineralnych, wyrobów perfumeryjnych, oraz cukiernie i piekarnie.

¹⁾ Pierwotnie: 2 do 7 milionów pudów.

²⁾ Pierwotnie: 750.000 do 2.500.000 pudów.

KATEGORJA PIĄTA.

1. Wszelkiego rodzaju fabryki, wytwórnie, przemysł górniczy, utrzymywanie związków roboczych (arteli), oraz samoistne artele giełdowe i inne, proceder przewozowy i rybołówstwo, ogrodnictwo oraz sadownictwo ¹⁾ handlowe, oraz inne przedsiębiorstwa przemysłowe, z liczbą robotników powyżej piętnastu do pięćdziesięciu, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych z liczbą robotników powyżej dziesięciu do dwudziestu pięciu, jeżeli zakłady te nie należą do liczby przedsiębiorstw, wyszczególnionych w następujących punktach 2 — 17.

2. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi powyżej 7.62 do 15.24 metrów ²⁾.

3. Gorzelnie, pędzące powyżej 6.150 do 12.300 hektolitrow ³⁾ wódki 40-stopniowej (powyżej 246.000 do 492.000 stopni hektolitrowych ⁴⁾).

¹⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

²⁾ Pierwotnie: 300 do 600 cali.

³⁾ Pierwotnie: 50.000 do 100.000 wiader.

⁴⁾ Pierwotnie: 2 do 4 milionów stopni (wiadrowych).

4. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze, wyrabiające do 40.940 kg. ¹⁾ drożdży prasowanych.

5. Fabryki drożdży prasowanych, wyrabiające od 20.470 do 61.410 kg. ²⁾ drożdży prasowanych.

6. Rektyfikacje, jeżeli ilość oczyszczonej przez nie okowity nie przenosi 369.000 stopni hektolitrowych ³⁾).

7. Fabryki wódek, wyrabiające do 1.230 hektolitrow ⁴⁾ różnego rodzaju wyrobów wódczanych.

8. Browary i warzelnie piwa i miodu, wyrabiające od 1.845 do 6.150 hektolitrow ⁵⁾ zacierowych piwa i miodu.

9. Fabryki wódek z owoców i winogron, z wyjątkiem wskazanych w punkcie 25 artykułu 371 ⁶⁾ jeżeli ze względu na liczbę robotników zakłady te nie podlegają obciążeniu na ogólnych zasadach w kategorii wyższej.

¹⁾ Pierwotnie: 100.000 funtów ros.

²⁾ Pierwotnie: 50.000 do 150.000 funtów ros.

³⁾ Pierwotnie: 3.000.000 stopni (wiadrowych).

⁴⁾ Pierwotnie: 10.000 wiader.

⁵⁾ Pierwotnie: 15.000 do 50.000 wiader; patrz uwaga ³⁾ do ustępu 9 kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

⁶⁾ Odpada wobec uchylecia tego uwolnienia (patrz obecne brzmienie art. 371).

10. Fabryki tytoniu, wykupujące banderol: za sumę do 60.000 marek ¹⁾).

11. Fabryki zapalek, z liczbą robotników do dwustu — przy fabrykacji ręcznej i do stu — przy stosowaniu silników mechanicznych.

12. Kopalnie węgla kamiennego, jeżeli produkcja węgla wynosi powyżej 65.502 do 196.506 ctn. m. ²⁾).

13. Eksploatacja pokładów rudy, jeżeli produkcja wszelkiego rodzaju rudy wynosi powyżej 81.877'5 do 245.632'5 ctn. m. ³⁾).

14. Przedsiębiorstwa naftowe, jeżeli produkcja nafty wynosi powyżej 98.253 do 327.510 cnt. m. ⁴⁾).

15. Przedsiębiorstwa, dobywające sól, jeżeli produkcja soli wynosi od 40.938'75 do 122.816'25 cnt. m. ⁵⁾).

16. Główne kantory przedsiębiorstw żeglugi, *nie uwolnionych od państwowego podatku przemysłowego* ⁶⁾).

¹⁾ Pierwotnie: 30.000 rubli.

²⁾ Pierwotnie: 400.000 do 1.200.000 pudów.

³⁾ Pierwotnie: 500.000 do 1.500.000 pudów.

⁴⁾ Pierwotnie: 600.000 do 2.000.000 pudów.

⁵⁾ Pierwotnie: 250.000 do 750.000 pudów.

⁶⁾ Odpada wobec uchylenia dotyczących uwolnień na zasadzie nowego brzmienia art. 371 (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.)

17. Poniżej wymienione zakłady rzemieślnicze (warsztaty) w stolicy i miejscowościach I klasy, z liczbą robotników powyżej dziewięciu do piętnastu — przy fabrykacji ręcznej i powyżej siedmiu do dziesięciu — przy stosowaniu silników mechanicznych, a mianowicie: zakłady jubilerskie, zegarmistrzowskie, wyrobów złotych i srebrnych, bronzów artystycznych, instrumentów fizycznych, chirurgicznych i lekarskich, zakłady instalacji urządzeń gazowych i wodociągowych, zakłady wyrabiające ocet, szuwaks, smary do kół i kopyt, lakiery, farby, sztuczne wody mineralne, wyroby perfumeryjne, oraz cukiernie i piekarnie.

KATEGORIA SZÓSTA.

1. Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przemysłowe, prócz wyszczególnionych w następujących punktach 2—10, z liczbą robotników powyżej dziewięciu do piętnastu — przy fabrykacji ręcznej, i powyżej siedmiu do dziesięciu — przy stosowaniu silników mechanicznych, oraz artele robocze, proceder przewozowy i rybołówstwo ogrodnictwo oraz sadownictwo ¹⁾ handlo-

¹⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

we — z liczbą robotników powyżej dziewięciu do piętnastu.

2. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi powyżej 3·81 do 7·62 metrów ¹⁾).

3. Gorzelnie, pędzące do 6.150 hektolitrow ²⁾ wódki 40 stopniowej (nie więcej nad 246.000 stopni hektolitrowych ³⁾).

4. Miodosytnie, zakłady wyrabiające lakier spirytusowy i politurę, jeżeli ze względu na liczbę robotników zakłady te nie podlegają obciążeniu na zasadach ogólnych w kategorii wyższej.

5. Browary i warzelnie piwa i miodu, wyrabiające do 1·845 hektolitrow ⁴⁾ zacierowych piwa i miodu.

6. Fabryki drożdży, wyrabiające do 20.470 kg. ⁵⁾ drożdży prasowanych.

7. Kopalnie węgla kamiennego, jeżeli produkcja węgla wynosi do 65.502 cnt. m. ⁶⁾).

¹⁾ Pierwotnie: 150 do 300 cali.

²⁾ Pierwotnie: 50.000 wiader.

³⁾ Pierwotnie: 2.000.000 stopni (wiadrowych).

⁴⁾ Pierwotnie: 15.000 wiader; patrz uwaga ³⁾ do ustępu 9 kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

⁵⁾ Pierwotnie: 50.000 funtów ros.

⁶⁾ Pierwotnie: 200.000 do 400.000 pudów; zmiana wprowadzona ustępem 2 a) artykułu 4 noweli z 9 stycznia 1915, względnie co do wagi art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

8. Eksploatacja pokładów rudy, jeżeli produkcja wszelkiego rodzaju rud wynosi do 81.877·5 cnt. m. ¹⁾).

9. Przedsiębiorstwa naftowe, jeżeli produkcja nafty wynosi do 98.253 cnt. m. ²⁾).

10. Przedsiębiorstwa, dobywające sól, jeżeli produkcja soli wynosi do 40.938·75 cnt. m. ³⁾).

KATEGORJA SIÓDMA.

1. Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przemysłowe, prócz wyszczególnionych w następujących punktach 2—4, z liczbą robotników powyżej czterech do dziewięciu — przy fabrykacji ręcznej i powyżej czterech do siedmiu — przy stosowaniu silników mechanicznych; oraz artele robocze, proceder przewozowy i rybołówstwo ogrodnictwo oraz sadownictwo ⁴⁾ handlowe —

¹⁾ Pierwotnie: 250.000 do 500.000 pudów; por. uwagę ⁶⁾ do ustępu 7 tej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych.

²⁾ Pierwotnie: 300.000 do 600.000 pudów; zmiana wprowadzona ustępem 2 b) artykułu 4 noweli z 9 stycznia 1915 r., względnie co do ilości art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Pierwotnie: od 120.000 do 250.000 pudów; por. uwagę ²⁾ do ustępu 9 tej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych.

⁴⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

z liczbą robotników powyżej czterech do dziewięciu.

2. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich żaren wynosi od 1·27 do 3·81 metrów ¹⁾.

3. Kopalnie węgla kamiennego i rudy, jeżeli produkcja węgla wynosi do dwustu tysięcy pudów, a produkcja wszelkiego rodzaju rud — do dwustu pięćdziesięciu tysięcy pudów ²⁾.

4. Przedsiębiorstwa, dobywające naftę i sól, jeżeli produkcja ropy wynosi do trzystu tysięcy pudów, a produkcja soli — do stu dwudziestu tysięcy pudów ³⁾.

KATEGORJA ÓSMA.

1. Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przemysłowe, prócz wymienionych w punkcie 2, z liczbą robotników *od dwóch* ⁴⁾ do czterech—

¹⁾ Pierwotnie: od 50 do 150 cali.

²⁾ Odpada wobec postanowienia ustępu 2 a) artykułu 4 noweli z 9 stycznia 1915 r.; porównaj ustępy 7 i 8 kategorii VI przedsiębiorstw przemysłowych.

³⁾ Odpada wobec postanowienia ustępu 2 b) artykułu 4 noweli z 9 stycznia 1915 r.; porównaj ustępy 9 i 10 kategorii VI przedsiębiorstw przemysłowych.

⁴⁾ Odpada wobec postanowienia ustępu 8) art. 371 ustawy wedle brzmienia nadanego mu art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 (ustęp 9, § 3 rozporządzenia wykonawczego).

zarówno przy fabrykacji ręcznej, jak przy stosowaniu silników mechanicznych; oraz proceder przewozowy i rybołówstwo, ogrodnictwo oraz sadownictwo ¹⁾ handlowe, z taką samą liczbą stałych robotników (patrz ustępy 7 i 8 ²⁾ art. 371).

2. Młyny do mielenia mąki, jeżeli ogólna długość średnicy wszystkich par żaren wynosi do 1·27 metra ³⁾.

UWAGA 1. Przez silniki mechaniczne w niniejszej klasyfikacji należy rozumieć wszelkiego rodzaju silniki, prócz poruszanych siłą ludzką, wiatrem, lub siłą zwierzęcą.

UWAGA 2. Przy łącznej pracy w młynach do mielenia mąki, kamieni walcowych i żaren, lub przy stosowaniu wyłącznie kamieni walcowych, 0·0254 metra ⁴⁾ długości pary kamieni walcowych należy uważać za równy 0·0762 metra ⁴⁾ średnicy pary żaren, trzy zaś łącznie czynne walce liczą się za dwie pary.

UWAGA 3. Przedsiębiorstwa górnicze, zaliczone do VI, VII i VIII kategorii, oraz wzmiankowane w VI kategorii gorzelnie, browary i wa-

¹⁾ Porównaj uwagę ¹⁾ do ustępu pierwszego kategorii pierwszej przedsiębiorstw przemysłowych.

²⁾ Pierwotnie p. 27; zmiana, wprowadzona art. 9 ust. z 6/VII 1920.

³⁾ Pierwotnie: 50 cali.

⁴⁾ Pierwotnie: 1 cal, względnie 3 cale.

rzelnie piwa i miodu, miodosytnie i zakłady, wyrabiające lakier spirytusowy i politurę, oraz zakłady, wyrabiające drożdże, podlegają obciążeniu zasadniczym podatkiem przemysłowym według stawek, określonych dla I klasy miejscowości, bez względu na to, gdzie się wspomniane przedsiębiorstwa znajdują.

IV. Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego, ustanowionych dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych ¹⁾.

A) Dla Przedsiębiorstw Handlowych.

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach			
				K l a s y			
				I	II	III	IV
M a r e k							
I	Dla zakład. handlowych	16600	—	—	—	—	—
	Dla ich pomieszczeń składowych	1660	—	—	—	—	—

¹⁾ Zmiana, powyższego wykazu (IV) oraz następującego (V) wprowadzona artykułami 5 i 6 ustawy z 6 lipca 1920 r. Pierwotne brzmienie tych wykazów było następujące:

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W War- szawie	W miejscowościach				
				K l a s y				
				I	II	III	IV	
				M a r e k				
II	Dla zakład. handlowych	—	6250	5250	4250	3250	2250	
	Dla ich po- mieszczeń składowych	—	625	525	425	325	225	
III	Dla zakład. handlowych	—	1750	1500	1250	1000	750	
	Dla ich po- mieszczeń składowych	—	175	150	125	100	75	

IV. Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego, ustanowionych dla przedsiębiorstw handlow. i przemysłow.

P A T E N T Y		Kwota podatku					
		wszędzie	w stolicach	w miejscowościach			
				I	II	III	IV
				k l a s y			
		R u b l e					
A. Dla przedsiębiorstw handlowych.							
I kategorii:							
1)	na zakłady handlowe.	500	—	—	—	—	—
2)	na istniejące przy nich pomieszczenia składowe	30	—	—	—	—	—

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach			
				K l a s y			
				I	II	III	IV
				M a r e k			
IV	Dla zakład. handlowych	—	500	425	325	250	125
V	a) Dla handlu rozwozowego	750	—	—	—	—	—
	b) Dla handlu obnośnego	250	—	—	—	—	—

P A T E N T Y

II kategorii:		—	150	125	100	75	50
1)	na zakłady handlowe . . .	—	150	125	100	75	50
2)	na istniejące przy nich po- mieszczenia składowe . . .	—	25	20	15	12	10
III kategorii:		—	30	25	20	15	10
1)	na zakłady handlowe . . .	—	30	25	20	15	10
2)	na istniejące przy nich po- mieszczenia składowe . . .	—	6	5	4	3	2
IV kategorii:		—	12	10	8	6	3
1)	na zakłady handlowe . . .	—	12	10	8	6	3
V kategorii:		20	—	—	—	—	—
1)	na handel rozwozowy . . .	20	—	—	—	—	—
2)	na handel obnośny . . .	6	—	—	—	—	—

B) Dla Przedsiębiorstw Przemysłowych.

		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach			
				K l a s y			
				I	II	III	IV
				M a r e k			
I	kategorja.	25000	—	—	—	—	—
II	"	16500	—	—	—	—	—
III	"	8300	—	—	—	—	—
IV	"	2500	—	—	—	—	—
V	"	900	—	—	—	—	—
VI	"	—	700	600	500	400	300
VII	"	—	280	220	180	120	80
VIII	"	—	100	80	60	40	30

P A T E N T Y

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych, prócz wspomnianych w ustępie D).

I kategorii		1500	—	—	—	—
II	"	1000	—	—	—	—
III	"	500	—	—	—	—
IV	"	150	—	—	—	—
V	"	50	—	—	—	—
VI	"	—	30	25	20	15
VII	"	—	15	12	10	7
VIII	"	—	6	5	4	3

C) Dla Handlu Jarmarcznego.

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego
	Marek	Marek
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	2000	500
Na jarmarkach, trwających ponad 7 do 21 dni	1500	425
Na jarmarkach, trwających od 2 do 7 dni	600	170

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego
	Ruble	Ruble
C. Dla handlu jarmarcznego.		
Na jarmarkach I klasy (w Niżnim Nowogrodzie)	100	25
Na jarmarkach II klasy (ponad 21-dniowych)	50	13
Na jarmarkach III klasy (od 15 do 21 dni).	40	10

D. Dla statków parowych, prócz wzmiankowanych w punkcie 39 artykułu 371.

We wszystkich miejscowościach od każdej stopy kwadratowej powierzchni ogrzewalnej kotłów parowych 7 kop.

UWAGA. Przy wymiarze podatku odrzuca się ułamki stóp kwadratowych.

D) Przedsiębiorstwa żeglugi.

(P. 3 ustawy z 9 stycznia 1915 r. № 19 Zbioru praw i rozp. z 1915):

1) Statki parowe, według powierzchni ogrzewalnej kotłów parowych, po 1 M. za każde 0·10 m² tej powierzchni,

V. Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych.

Kategorie	Nazwa zajęcia przemysłowego	Kwota Ruble
I.	Osoby wchodzące z wyboru lub z najmu w skład zarządów, rad, komitetów dyskontowych i nadzorczych, oraz komisji rewizyjnych, np. przewodniczący, dyrektorzy, zarządzający, członkowie i t. p., w przedsiębiorstwach wskazanych w artykule 427, oraz administratorzy przedsiębiorstw, ich zastępcy i pełnomocnicy: od każdych stu rubli otrzymanego przez nich wynagrodzenia pieniężnego	2
II.	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych kantorów i subjektów, a zajmujący się osobiście, na własny rachunek, opłacaniem na komorach celnych ceł za towary, otrzymywane z zagranicy przez osoby trzecie: 1) przy głównych składowych komorach i komorach I klasy: Petersburskiej Ładowej, Wierbołowskiej, Aleksandrow-	

2) statki motorowe, według siły motorów, po 4 M. za każdą jednostkę siły (koń parowy),

3) żaglowce metalowe, według powierzchni pokładu, po 1'20 M. za każde 4'5 m². powierzchni pokładu,

4) żaglowce z drzewa z pokładem, według

Kategorie	Nazwa zajęcia przemysłowego	Kwota Ruble
	skiej, Sosnowieckiej i w Granicy, oraz Irkuckiej	150
	2) przy pozostałych komorach I klasy, znajdujących się przy drogach żelaznych, oraz Astrachańskiej	125
	3) przy wszystkich innych komorach I klasy	100
	4) przy komorach II i III klasy i rogatkach celnych	75
III.	Maklerzy i notariusze giełdowi:	
	1) na giełdach: Petersburskiej i Moskiewskiej	150
	2) na giełdach: Warszawskiej, Kijowskiej, Libawskiej, Odeskiej, Ryskiej i Rostowskiej (nad Donem)	100
	3) na pozostałych giełdach	75
IV.	Inspektorzy i agenci towarzystw ubezpieczeniowych, żegluga i innych przedsiębiorstw przewozowych, oraz instytucji kredytowych, jeśli prowadzą operacje bez utrzymywania oddzielnych kantorów lub filji; oraz wszelkiego rodzaju i nazwy pośrednicy handlowi,	

powierzchni pokładu, po 0'80 M. za każde 4'5 m² tej powierzchni,

5) żaglowce z drzewa bez pokładu (berlinki), według powierzchni, obliczonej przez pomnożenie długości żaglowca (berlinki) przez jego szerokość, po 0'40 M. za każde 4'5 m² tej powierzchni.

Kategorie	Nazwa zajęcia przemysłowego	Kwota Ruble
	zajmujący się swym procederem bez prowadzenia oddzielnych zakładów:	
	1) w stolicach	35
	2) w miejscowościach I klasy	25
	3) " " II " "	20
	4) " " III i IV " "	10
V.	Subjekci I klasy i wogóle osoby (prócz wskazanych w uwadze do artykułu 425), które zarządzają, z prawami subiektów, podlegającymi opłacie państwowego podatku przemysłowego handlowemu lub przemysłowemu przedsiębiorstwami, albo oddzielnymi ich gałęziami lub częściami:	
	1) I kategorii przedsiębiorstw handlowych i I, II i III kategorii przedsiębiorstw przemysłowych	35
	2) II kategorii przedsiębiorstw handlowych i IV kategorii przedsiębiorstw przemysłowych:	
	a) w stolicach i miejscowościach I klasy	25

V. Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych.

NAZWA ZAJĘCIA PRZEMYSŁOWEGO.

Kategoria II.

Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych kantorów i pomocników handlowych, lecz

Kategorie	Nazwa zajęcia przemysłowego	Kwota
		Ruble
	b) w miejscowościach II, III i IV klasy	20
	3) III kategorii przedsiębiorstw handlowych i V i VI kategorii przedsiębiorstw przemysłowych:	
	a) w stolicach i miejscowościach I klasy	10
	b) w miejscowościach II, III i IV klasy	6
	4) VII i VIII kategorii przedsiębiorstw przemysłowych:	
	a) w stolicach i miejscowościach I klasy	6
	b) w miejscowościach II, III i IV klasy	4
	5) IV kategorii przedsiębiorstw handlowych:	
	a) w stolicach i miejscowościach I klasy	4

trudniący się osobiście na własny rachunek opłacaniem w urzędach celnych ceł za towary, otrzymywane z zagranicy przez osoby trzecie:

Kategorie	Nazwa zajęcia przemysłowego	Kwota
		Ruble
	b) w miejscowościach II, III i IV klasy	2
	6) zarządzający przedsiębiorstwami handlu rozwozowego	4
VI.	Subjekci podróżujący (komiwojażerowie)	50
	UWAGA. Za subjektów podróżujących (komiwojażerów) uważa się osoby, przyjmujące zamówienia na wyroby i towary oraz handlujące na podstawie próbek, na rachunek mocodawców (art. 426).	
VII.	Subjekci II klasy, t. j. ci, którzy nie zarządzają samodzielnie handlowymi i przemysłowymi przedsiębiorstwami, ani ich oddzielnymi gałęziami lub częściami, lecz pracują w charakterze pomocników właścicieli lub subjektów I klasy, w wieku powyżej lat 17:	
	a) I kategorii przedsiębiorstw handlowych i I, II oraz III kategorii przedsiębiorstw przemysłowych we wszystkich miejscowościach	6
	b) II kategorii przedsiębiorstw handlowych i IV oraz V kategorii przedsiębiorstw przemysłowych we wszystkich miejscowościach	4

1) przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych 7.500 Mk.

2) przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych linjach kolei żelaznych 5.250 Mk,

3) przy urzędach celnych, znajdujących się przy wszelkich innych linjach 4.250 Mk.

Kategoria III.

Maklerzy giełdowi:

1) na giełdzie warszawskiej 5.100 Mk.

2) na innych giełdach 3.900 Mk.

Kategoria IV.

Inspektorzy i agenci Towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw przewozowych, oraz instytucji kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania oddzielnych kantorów lub filji; oraz wszelkiego rodzaju i nazwy pośrednicy handlowi, zajmujący się swym procederem bez prowadzenia oddzielnych zakładów;

1) w Warszawie i miejscowościach I klasy 1.000 Mk.

2) w miejscowościach II klasy 800 Mk.

3) w miejscowościach III i IV klasy 600 Mk.

Kategoria IV.

Subjekci podróżujący (komiwojażerowie)
1.000 Mk.

Podział linii kolejowych na główne i boczne ustanowi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych ¹⁾.

Dodatek do p. 1 kategorii 3, klasyfikacji II,
dodatku do art. 368.

Wykaz towarów, któremi nie wolno handlować na podstawie świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe trzeciej kategorii.

(№ 155 Zbioru praw i rozporządzeń rządu z 1898 r.).

1. Drogie kamienie, wyroby złote i platynowe.

2. Wyroby ze srebra, bronzu, platerowane i z brytaniku, z wyjątkiem drobnych tanich wyrobów z tych metali, jak krzyżyki, pierścionki, kolczyki i t. p.

¹⁾ Patrz specjalne rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych z dnia 10 grudnia 1920 r. Dz. Ust. R. P. z r. 1921 № 3 poz. 14.

3. Wszelkiego rodzaju wyroby z marmuru, jaspisu, nefrytu i innych drogich kamieni, z wyjątkiem drobnych takich wyrobów z tych kamieni.

4. Wszelkiego rodzaju wyroby majolikowe.

5. Kość słoniowa, szyldkret, korale, burztyń, perłowa macica, pianka morska, oraz wyroby z tych materiałów, z wyjątkiem drobnych takich wyrobów z tych materiałów.

6. Starożytności.

7. Maszyny oraz ich części, prócz używanych części maszyn rolniczych.

UWAGA. Nie zalicza się do maszyn: młynków do kawy, maszynek do siekania mięsa i innych tego rodzaju przedmiotów domowego użytku.

8. Metale, prócz żelaza, żelaza lanego, cyny i ołowiu.

9. Pojazdy na resorach i sprężynach oraz wszelkie do nich przybory.

10. Trumny metalowe, kasy ogniotrwałe, łóżka i umywalnie, prócz lichych, materace sprężynowe i siatkowe.

11. Samowary — oprócz mosiężnych, rondle miedziane, miednice i dzbany.

12. Wszelkiego rodzaju broń.

13. Przybory optyczne, fotograficzne, chirurgiczne, fizyczne i t. p., oraz armatury elektryczne.

14. Aparaty do filtrowania wody i przybory wodociągowe; metalowe natryski i wanny.

15. Meble wyścielane, rzeźbione, politowane i woskowane, oprócz używanych.

16. Zwierciadła większe niż 948·38 cm. ¹⁾ kwadratowych powierzchni.

17. Instrumenty muzyczne prócz ludowych.

18. Obrazy ręcznie malowane.

19. Wyroby gumowe i gutaperkowe, prócz kaloszy, zabawek dzieciennych i wyrobów drobnych, jak grzebienie, kółka, guziki i t. p.

20. Uprząż wszelka i wyroby rymarskie, prócz prostej upręży chłopskiej i do zaprzęgów furmańskich z odpowiednimi przyborami i prócz takich siodeł, używanych przez ludność miejscową.

21. Jaszczur, skóra giemzowa, zamsz, biała skóra, łosica, skóra lakierowana i odciskana, oraz wyroby z tych skór.

22. Farby — prócz klejowych; artykuły apteczne w stolicy i miejscowościach pierwszych dwóch klas.

23. Futra — z wyjątkiem wilczych, zajęczych, wiewiórczych i ze zwierząt domowych, puch edredonowy i łabędzi, oraz pióra do ozdoby, przywożone z zagranicy.

¹⁾ Pierwotnie: 48 werszków.

24. Gotowe nowe ubrania, z wyjątkiem ludowych, i bielizna do noszenia z cienkiego płótna lnianego.

25. Koronki zagraniczne, tiul, gazy oraz naszycia i hafty na batyscie.

26. Wszelkiego rodzaju materje i tkaniny, prócz barchanu, perkalu, płótna domowej roboty, kretonu, nankinu, kitajki, sarpinki, kumaczy, pasów, wstążek, taśmy, jak również prostego perkalu krajowego wyrobu ¹⁾ w kawałkach i w skrawkach, mających nie więcej jak 7·11 metrów ²⁾.

27. Wszelkiego rodzaju wyroby produkcji zagranicznej, prócz drobnych artykułów galanteryjnych, jak guziki, haftki, igły, szpilki i t. p.

28. Dywany wyrobu fabrycznego, rzeczy oficerskie i gotowe kapelusze męskie i damskie, prócz ludowych.

29. Wyroby porcelanowe i kryształowe, prócz naczyń stołowych.

30. Towary gastronomiczne i kolonjalne.

UWAGA. Specjalny handel cukrem, herbatą, kawą, wyrobami perfumeryjnemi, lampami, obiciami, przędzą i koronkami krajowemi ¹⁾ zakładom trzeciej kategorii nie jest dozwolony.

¹⁾ Pierwotnie: rosyjskie.

²⁾ Pierwotnie: 10 arszynów.

Dodatek do p. 30 ¹⁾ art. 371.

Wykaz towarów, które pozwala się sprzedawać bez płacenia państwowego podatku przemysłowego ¹⁾ w handlu obnośnym, oraz z wszelkiego rodzaju ruchomych i przenośnych pomieszczeń, a na podstawie świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe czwartej kategorii — również ze stałych niewielkich pomieszczeń.

1. Wszelkiego rodzaju produkty rolnicze, bydło, ptactwo, drwa, węgiel, drzewo budulcowe, kamienie, glina i inne materiały budowlane.

2. Chleb pieczony, sól, mięso, ryby, owoce, jarzyny, warzywa i inne artykuły żywności, surowe lub przyrządzone do spożycia, oraz kwas, „zbiżeń“, lody i łakocie ludowe.

3. Wyroby przemysłu ludowego i domowego, z wyjątkiem wyrobów złotych, srebrnych i z drogich kamieni.

4. Ubranie i obuwanie ludowe, wyroby pończosnicze i wołokowe, oraz chustki bawełniane i wełniane i chusteczki kobiece.

5. Drobne artykuły galanteryjne ludowe i zabawki dziecinne.

¹⁾ Odpada wobec uchylecia uwolnienia z p. 30 pierwotnego brzmienia art. 371 ust. ros. (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

6. Używane sprzęty domowe, łom żelazny, szkło stłuczone, gałgany i kości.

7. Sierpy, kosy, łopaty, topory i inne ręczne narzędzia rolnicze.

8. Smoła, dziegieć, rogoże, łyko, szczecina, puch, pierze, mydło i gąbki.

9. Zapałki, hubka i krzesiwo.

10. Kwiaty, rośliny i ptaki śpiewające.

11. Gazety, książki i inne dzieła druku tudzież obrazy.

UWAGA 1 nie dotyczy Królestwa Polskiego.

UWAGA 2. Minister skarbu w porozumieniu z odpowiednimi wydziałami ¹⁾ mocen jest uzupełniać niniejszy wykaz przez dodanie towarów powyżej nie wymienionych, byleby rozporządzenia w tym względzie były składane senatowi rządzącemu, celem podania do wiadomości powszechnej ¹⁾.

12. Wyroby tytoniowe ²⁾.

13. Nafta.

¹⁾ Odpada wobec odmiennego ustroju administracyjnego w Polsce.

²⁾ Ustępy 12 do 17 stanowią uzupełnienia wykazu, zarządzane później przez ros. Ministra skarbu po podstawie uw. 2 do tego dodatku.

14. Herbata w paczkach do 5 dk. jeżeli cały zapas nie wynosi więcej niż 120 dk.

15. Cukier, o ile zapas nie wynosi więcej niż jedna głowa.

16. Herbata prasowana, o ile zapas nie wynosi więcej niż 10 cegiełek.

17. Odpadki naftowe.

Dodatek do art. 416.

Wykaz towarów, które pozwala się sprzedawać na podstawie świadectw przemysłowych dla handlu obnośnego i rozwozowego poza obrębem osad miejskich.

(Zatwierdzony przez Ministra skarbu po porozumieniu się z Kontrolerem Państwa i Ministrami spraw wewnętrznych, rolnictwa i dóbr państwowych 1 grudnia 1898 r. ogłoszony w Zb. praw i rozporządzeń 12 grudnia 1898 r. № 155 poz. 2102).

1. Wszelkiego rodzaju przedmioty chrześcijańskiego kultu religijnego pod warunkiem jednak, że sprzedaż prowadzą osoby, którym handel tego rodzaju przedmiotami w myśl obowiązujących przepisów jest dozwolony.

2. Wszelkiego rodzaju wyroby galanteryjne krajowej ¹⁾ produkcji oraz drobne towary galanteryjne wyrobu zagranicznego jak guziki, haftki i t. p.

3. Towary łokciowe wyrobu krajowego ¹⁾.

4. Kapelusze, czapki, kaszkiety i wszelkie gotowe ubrania.

5. Futra jelenie, wilcze, wiewiórcze, zajęcze i ze zwierząt domowych.

6. Towary skórzane, obuwie, kalosze gumowe i ceraty.

7. Wszelkie smary do osi, kół, rzemieni i t. p., preparaty do czyszczenia metali, do skle-
niania porcelany, szkła i t. p.

8. Towary kosmetyczne wyrobu krajowego ¹⁾.

9. Korzenie, trawy i wszelkie nasiona, w tej liczbie lecznicze i farbiarskie.

10. Zegarki, z wyjątkiem oprawnych w złoto.

11. Ludowe instrumenty muzyczne.

12. Biusty, statuetki i t. p. przedmioty z gipsu, alabastru i gliny.

13. Zabawki dzieciinne.

¹⁾ Pierwotnie; rosyjskiego.

14. Materiały piśmienne.

15. Naczynia i przybory kuchenne.

16. Sznury i siecie, worki i rogózki.

17. Drobne wyroby żelazne, noże, kosy i sierpy.

18. Wszelkie wagi i przyrządy do nich.

19. Ręczne narzędzia rzemieślnicze.

20. Olów i śrut myśliwski.

21. Kosze i wszelkie wyroby z drutu i blachy; story, parawany, fotele, krzesła, stoły, altanki, podstawki do kwiatów i t. p. wyroby z trzciny i prętów.

22. Wszelkiego rodzaju narzędzia gospodarzo-rolnicze.

23. Towary kolonjalne.

24. Wody sztuczne mineralne i owocowe.

25. Wyroby tytoniowe.

26. Wszelkie nieobjęte powyższym wykazem przedmioty wymienione w wykazie dołączonym do *ust. 30* ¹⁾ art. 371 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, które pozwala się sprzedawać *bez opłaty państwowego podatku przemysłowego* ¹⁾ w handlu obnośnym i rozwozowym.

¹⁾ Odpada jak uwaga ¹⁾ do dodatku do art. 371.

Dodatek do art. 448.**Klasyfikacja przedsiębiorstw według wysokości zysku ¹⁾.****A. Przedsiębiorstwa handlowe.****I kategorii:**

jeżeli zysk jest większy od. . . . 40,000 M.

II kategorii:

w stolicy, jeżeli zysk jest

większy od. . . . 12,000 M. do 40,000 M.

w miejscowościach I kl. od 10,000 " " " "

" " II " " 8,000 " " " "

" " III " " 6,000 " " " "

" " IV " " 4,000 " " " "

III kategorii:

w stolicy, jeżeli zysk jest

większy od. . . . 2,400 M. do 12,000 M.

w miejscowościach I kl. od 2,000 " " 10,000 "

" " II " " 1,600 " " 8,000 "

" " III " " 1,200 " " 6,000 "

" " IV " " 800 " " 4,000 "

" " " " " " " "

¹⁾ Kwoty zysku, podane pierwotnie w rublach zmieniono na marki na zasadzie art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.**IV kategorii:**jeżeli zysk jest mniejszy od norm, wskazanych
podług klas miejscowości dla przedsiębiorstw III
kategorji.**B. Przedsiębiorstwa przemysłowe.****I kategorii, jeżeli zysk**

jest większy od . . 120,000 M.

II kategorii, jeżeli zysk

jest większy od . . 80,000 " do 120,000 M.

III kategorii, jeżeli zysk

jest większy od . . 40,000 " " 80,000 "

IV kategorii, jeżeli zysk

jest większy od . . 12,000 " " 40,000 "

V kategorii, jeżeli zysk

jest większy od . . 4,000 " " 12,000 "

VI kategorii:

w stolicy, jeżeli zysk jest

większy od. . . . 2,400 M. do 4,000 M.

w miejscowościach I kl. od 2,000 " " " "

" " II " " 1,600 " " " "

" " III " " 1,200 " " " "

" " IV " " 800 " " " "

VII kategorii:

w stolicy, jeżeli zysk jest

większy od. . . . 1,200 M. do 2,400 M.

w miejscowościach I kl. od	960 M. do 2,000 M.
" " II " "	800 " " 1,600 "
" " III " "	560 " " 1,200 "
" " IV " "	400 " " 800 "

VIII kategorii:

jeżeli zysk jest mniejszy od norm, wskazanych podług klas miejscowości dla przedsiębiorstw VII kategorii.

Prawo z d. 4 października 1914 r.

(№ 308 Zbioru praw i rozporządzeń rządu z r. 1914).

1) *Podwyższyć na 1915 rok o pięćdziesiąt procent stopę zasadniczego podatku przemysłowego na przedsiębiorstwa handlowe I, II i III kategorii i przemysłowe I—VI kategorii, na przedsiębiorstwa jarmarczne, oraz przemysłu złotego i platynowego, na parowce, oraz na osobiste zajęcia przemysłowe ekspedytorów, maklerów giełdowych i notariuszów giełdowych (zb. pr., t. V, ust. pod. bezp., wyd. z r. 1903, dod. do art. 368, wyk. VI i kat. II i III wyk. V¹⁾).*

¹⁾ Uchylone artykułem 8 ustawy z 6 lipca 1920 r.

2) *Pobierać na rzecz skarbu państwa za nabywane na rok 1915 stanowe świadectwa kupieckie: pierwszej gildji sto rubli i drugiej gildji czterdzieści rubli¹⁾.*

3) *Pobierać według ceny świadectw przemysłowych, nabywanych na rok 1915, podatki, ustanowione na rzecz ziemstwa i miast, oraz na gubernjalne powinności ziemskie i wszelkie inne potrzeby miejscowe, bez powiększenia tej ceny o pięćdziesiąt procent, dodatki zaś miejscowe od stanowych świadectw kupieckich pobierać według ceny tych świadectw: za pierwszą gildję w wysokości siedemdziesięciu pięciu rubli, a za drugą gildję — trzydziestu rubli²⁾.*

4) *Przedłużyć do 1 stycznia 1916³⁾ roku moc artykułów 1—5 Najwyżej zatwierdzonej 2 stycznia 1906 roku opinii rady państwa o zmianie niektórych postanowień, tyczących się państwowego podatku przemysłowego, z poniższymi zmianami:*

¹⁾ Uchylone artykułem 8 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Niema zastosowania wobec dekretów w przedmiocie skarbowości gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych z 7 lutego 1919, Dz. pr. № 14 poz. 150 i 151, oraz art. 39 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Ograniczenie, uchylone art. 2 ustawy z 6 lipca 1920 r. (porównaj także uwagę do art. 467 ust. ros.).

a) podatek od kapitału i ¹⁾ procentowy podatek od zysku przedsiębiorstw obowiązanych do składania sprawozdań publicznych pobierać w wysokości półtora raza większej, z tem jednak zastrzeżeniem, aby wysokość podatku procentowego nie przewyższała trzydziestu procent zysku przedsiębiorstwa;

b) podatek procentowy od przedsiębiorstw nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych pobierać w wysokości siedmiu i pół procent zysku, obliczonego celem nałożenia podatku repartycyjnego, z zaliczeniem na poczet podatku procentowego kwoty zasadniczego podatku przemysłowego, opłaconego za dane przedsiębiorstwa lub osobiste zajęcia przemysłowe ²⁾;

i c) od wskazanych w artykule 427 ust. o pod. bezp. pracowników przedsiębiorstw obowiązanych do składania sprawozdań publicznych podatek przemysłowy od osobistych zajęć przemysłowych pobierać w wysokości półtora raza większej ³⁾.

¹⁾ Odpada wobec części 3 art. 11 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Odpada wobec zmiany stawek podatkowych, wprowadzonej art. 17 ustawy z 6 lipca 1920 r.

³⁾ Odpada wobec uwolnienia tych osób od zasadniczego podatku przemysłowego art. 7 ustawy z 6 lipca 1920 r.

5) nie dotyczy Królestwa Polskiego.

6) Sumę podatku repartycyjnego od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, ustaloną na mocy prawa z dnia 24 czerwca 1914 roku na trzechlecie 1914—1916, podwyższyć na 1915 rok do dziewiętnastu milionów pięciuset tysięcy rubli ¹⁾.

7) Pociągnąć od 1 stycznia 1915 roku do płacenia państwowego podatku przemysłowego na zasadach powyższych wszelkiego rodzaju stałe i ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne, z wyjątkiem utrzymywanych przez instytucje rządowe, społeczne i naukowe, przez szkoły, jak również przez towarzystwa oświatowe oraz kuratorja, komitety i towarzystwa trzeźwości ludowej, jeżeli pomienione instytucje, zakłady i towarzystwa same utrzymują kinematografy, nie oddając ich w dzierżawę, choćby przytem pobierały zapłatę od widzów:

a) do przedsiębiorstw handlowych pierwszej kategorii należą stałe przedsiębiorstwa kinematograficzne, które płacą za komorne więcej niż dziesięć tysięcy marek ²⁾ rocznie lub

¹⁾ Odpada wobec uchylenia podatku repartycyjnego art. 12 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Pierwotnie: 5.000 rb.

zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest, w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, nie niżej pomienionej sumy, lub w których liczba miejsc dla widzów przewyższa pięćset;

b) do drugiej kategorii przedsiębiorstw handlowych należą stałe przedsiębiorstwa kinematograficzne, które płacą komornego więcej niż dwa tysiące marek,¹⁾ lecz nie więcej jak dziesięć tysięcy marek²⁾ rocznie, lub zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest, w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, nie wyżej pomienionej sumy, lub w których liczba miejsc dla widzów przewyższa sto pięćdziesiąt, lecz nie przewyższa pięćuset;

c) do przedsiębiorstw handlowych trzeciej kategorii należą stałe przedsiębiorstwa kinematograficzne, które płacą komornego nie więcej nad dwa tysiące marek¹⁾ rocznie, lub zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest, w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, nie wyżej pomie-

¹⁾ Pierwotnie: 1.000 rb.

²⁾ Pierwotnie: 5.000 rb.

nionej sumy, lub w których liczba miejsc dla widzów nie przywyższa stu pięćdziesięciu;

i d) ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne opłacają świadectwa przemysłowe w cenie pięćuset marek¹⁾ i nie podlegają przytem dodatkowemu podatkowi przemysłowemu.

Prawo z d. 9 stycznia 1915 r.

(№ 19 Zbioru praw i rozporządzeń rządu z r. 1915).

1. Pociągnąć od d. 1 stycznia 1915. roku do płacenia państwowego podatku przemysłowego: prywatne przedsiębiorstwa teatralne²⁾ cyrki, wrotniska (scating ringi), tudzież ogrody do zabaw i sale z zamkniętymi lub otwartymi scenami, przeznaczone do wykonywania w nich pieśni, kupletów, sztuk akrobatycznych i innych tego rodzaju widowisk, jeżeli za wejście do tych ogrodów i sal pobiera się osobną opłatę, na warunkach następujących:

¹⁾ Pierwotnie: 30 rb.; zmiana, wprowadzona częścią 1 art. 10 ustawy z 6 lipca 1920 r.

²⁾ Uzupełnienie, spowodowane nowem brzmieniem art. 371 ust. ros. (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.) oraz następem § 3 rozp. wykonawczego do art. 10 ustawy z 6 lipca 1920 r.

a) do przedsiębiorstw handlowych pierwszej kategorii należą te z pomienionych zakładów handlowych, które płać komornego (wraz ze wszystkimi ubikacjami) ponad dziewięć tysięcy marek ¹⁾ rocznie, albo zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest, w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, na sumę nie niższą od wyżej wskazanej;

b) do przedsiębiorstw handlowych drugiej kategorii należą te z pomienionych zakładów, które płać komornego (wraz ze wszystkimi ubikacjami) ponad dwa tysiące marek do dziesięciu tysięcy marek ²⁾ rocznie, albo zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest, w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, w wysokości sum wyżej wskazanych;

c) do przedsiębiorstw handlowych trzeciej kategorii należą te z pomienionych zakładów, które płać komornego nie więcej jak dwa tysiące marek ³⁾ rocznie, albo zajmują pomieszczenia, których wartość najemna obliczona jest,

¹⁾ Pierwotnie: 5.000 rb.

²⁾ Pierwotnie: 1.000 rb. do 5.000 rb.

³⁾ Pierwotnie: 1.000 rb.

w celach poboru państwowego podatku od nieruchomości miejskich, na sumę nie wyższą od wyżej wskazanej.

2. Do trzeciej kategorii przedsiębiorstw handlowych zaliczyć: wydawanie wszelkiego rodzaju utworów drukowanych: naukowych, publicystycznych, literackich, artystycznych i muzycznych, z wyjątkiem wydawania pomienionych utworów przez autorów i ich spadkobierców ¹⁾, dopóki dla nich nie wygaśnie moc praw autorskich, jak również przez instytucje państwowe, społeczne i naukowe, szkoły, towarzystwa szerzące oświatę i wiedzę, stowarzyszenia gospodarczo-rolnicze i spożywcze oraz instytucje drobnego kredytu.

3. *Utrzymywanie wszelkiego rodzaju statków na zasadach poniższych:*

1) *Na wodach wewnętrznych parowce, mające nie więcej od stu stóp kwadratowych powierzchni ogrzewalnej kottów parowych, płać zasadniczy podatek przemysłowy w wysokości siedmiu kopiejek od każdej kwadratowej stopy powierzchni ogrzewalnej.*

2) *Na wodach wewnętrznych statki z silnikami motorowymi płać zasadniczy podatek*

¹⁾ Por. ustęp 3 § 2 rozp. wykon.

przemysłowy stosownie do koni parowych silników w wysokości trzydziestu dwu kopiejek za każdą jednostkę siły.

3) Na wodach wewnętrznych, oprócz morza Kaspijskiego i wód kraju Turkiestańskiego, statki żaglowe, oraz barki, tratwy, galary, szkutty, krypy i inne tym podobne statki, posiadające znak numerowy Ministerstwa komunikacji, płacą zasadniczy podatek przemysłowy według powierzchni pokładu statków, a mianowicie:

a) statki drewniane bezpokładowe w ilości dwu kopiejek od sążnia kwadratowego powierzchni, określonej zapomocą pomnożenia długości statku przez jego szerokość;

b) statki drewniane pokładowe i półpokładowe w ilości czterech kopiejek od sążnia kwadratowego pokładu lub powierzchni, wymierzonej według wskazówek pod literą a;

i c) statki metalowe w ilości ośmiu kopiejek od sążnia kwadratowego pokładu ¹⁾.

4) Podatkowi procentowemu od zysku podlegają przedsiębiorstwa, posiadające parowce i statki motorowe, a z liczby innych statków bez silników mechanicznych statki drewniane pokła-

¹⁾ Odpada wobec odmiennego unormowania stawek podatkowych ustępem D art. 5 ustawy z 6 lipca 1920 r.

dowe i półpokładowe i statki metalowe, jeżeli ogólna suma zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconego za prawo utrzymywania wszystkich statków przedsiębiorstwa, przewyższa czterysta marek ¹⁾.

UWAGA 1. Ustanowione w punktach 1, 2 i 3 tego (3) artykułu normy zasadniczego podatku przemysłowego na rok 1915 podwyższa się o pięćdziesiąt procent.

UWAGA 2. Ustanowioną w punkcie 4 tego (3) artykułu sumę ogólnego podatku przemysłowego podwyższa się na rok 1915 do trzydziestu rubli ²⁾.

4. Wydobywanie srebra:

Zaliczyć pod względem opłaty zasadniczego podatku przemysłowego:

1) Do trzeciej kategorii przedsiębiorstw handlowych, oprócz już zaliczonych do tej kategorii:

a) instytucje kredytowe (prócz wymienionych w punktach 10 i 10 ¹⁾ artykułu 371 ³⁾ usta-

¹⁾ Pierwotnie: 20 rb.; stawce tej odpowiada obecnie z uwagi na ogólne podwyższenie norm zasadniczego podatku przemysłowego kwota 400 mk. (patrz § 199 instr.).

²⁾ Porównaj wyżej uw. ¹⁾.

³⁾ Punkty te odpadły wobec nowego brzmienia art. 371 ust. ros. (art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

wy o podatkach bezpośrednich (Zb. pr., t. V, wyd. z r. 1903 i d. c. z r. 1912) z kapitałem zakładowym do dwudziestu tysięcy marek ¹⁾;

b) łącznie: aa) z oddzielnymi kabinami w miejscowościach IV klasy; i bb) bez oddzielnych kabin (ogólne — w miejscowościach II, III i IV klasy;

c) łazienki z wannami;

d) antrepyrzy i dostawy na sumę ponad dwa tysiące do dwudziestu tysięcy marek ²⁾).

2) Do szóstej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, oprócz już zaliczonych do tej kategorii:

a) pokłady węgla kamiennego i rudy, jeżeli wydobywa się węgla nie więcej nad 32.751 ctn. m. ³⁾ rocznie, a wszelkiego rodzaju rudy — nie więcej nad 40.938·75 ctn. m. ⁴⁾).

b) przedsiębiorstwa, eksploatujące źródła naftowe i żupy solne, jeżeli nafty wydobywa się nie więcej nad 49.126·5 ctn. m. ⁵⁾ rocznie, a soli nie więcej nad 19.650·6 ctn. m. ⁶⁾).

¹⁾ Pierwotnie: 10.000 rb.

²⁾ Pierwotnie: 1.000 do 10.000 rb.

³⁾ Pierwotnie: 200.000 pudów.

⁴⁾ Pierwotnie: 250.000 pudów.

⁵⁾ Pierwotnie: 300.000 pudów.

⁶⁾ Pierwotnie: 120.000 pudów.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. № 66 poz. 437)

w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze byłego zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

Art. 1. Uchyla się obowiązujące na obszarze b. okupacji niemieckiej rozporządzenia w przedmiocie podatku od handlu i przemysłu: z dnia 5 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. № 38 rozp. № 109) i z dnia 7 sierpnia 1916 roku (Dz. Rozp. № 40 rozp. 125), oraz obowiązujące na obszarze b. okupacji austriackiej rozporządzenia b. Gener. Gubernatorstwa Wojskow. w Lublinie w przedmiocie podatku repartycyjnego z dnia 3 marca 1918 r. № 300014 wraz ze wszystkimi dodatkowymi przepisami odnoszącymi się do tych rozporządzeń.

Art. 2. Na całym obszarze b. zaboru rosyjskiego stosowana będzie rosyjska ustawa o państwowym podatku przemysłowym z roku 1898 w wydaniu z 1903 roku wraz z nowelami do tejże ustawy z dnia 4 października 1914 roku (№ 308 Zb. Praw i Rozp. z 1914 r.) i z dnia 9 stycznia 1915 roku (№ 19 Zb. Praw i Rozp.

z 1915 roku) z uchYLENIEM zawartych w tych nowelach ograniczeń co do czasu trwania ich mocy obowiązującej oraz z poniższymi zmianami i uzupełnieniami.

Art. 3. Dla celów poboru zasadniczego podatku przemysłowego ustanawia się następujący podział miejscowości na klasy:

(dalsze brzmienie tego art. patrz w dodatku do art. 368 ust. ros. „klasyfikacja I“).

Art. 4. Wszelkiego rodzaju kwoty pieniężne, określające podstawę wymiaru podatku, karę lub grzywnę, oznaczone w walucie rublowej (dod. do art. 368, dz. II i III; dod. do art. 448 i in. art.), należy przeliczać według stosunku 1 rb. = 2 mar., o ile z mocy niniejszej ustawy nie zostały w inny sposób zmienione. Miary, oznaczone w jednostkach rosyjskich, należy przeliczać na jednostki miar w Państwie Polskiem (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. Pr. № 15, poz. 211).

Art. 5. Ustanawia się następujący wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego:

(dalsze brzmienie tego art. patrz w dodatku do art. 368 ust. ros. „Wykaz IV“).

Art. 6. Ustanawia się następujący wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych:

(dalsze brzmienie tego art. patrz w dodatku do art. 368 ust. ros. „Wykaz V“).

Art. 7. Uchyla się pobór zasadniczego podatku przemysłowego od zajęć osobistych, zaliczonych według rosyjskiej klasyfikacji (art. 368 ust. wyk. V) do kategorii I, V i VII. Podatek ten, pobrany już ewentualnie za rok podatkowy 1920, będzie zaliczony na poczet państwowego podatku dochodowego, względnie zwrócony wedle instrukcji Ministra skarbu.

Art. 8. Uchyla się pobór wszelkich dodatków państwowych do zasadniczego podatku przemysłowego, w szczególności wymienionych w art. 551 i 553 ust. o podatkach bezpośrednich i w noweli z dnia 4 października 1914 r. do ustawy z dnia 8 czerwca 1898 r. (Dział III art. 1 i 2).

Art. 9. Art. 371 i dodatek do ustępu 30 tego artykułu, oraz art. 372 otrzymuje brzmienie następujące: *(dalsze brzmienie tego artykułu patrz art. 371 ust. ros).*

Art. 10. Wymienione w dz. III, art. 8, punkt d (ros. lit. g) noweli z dnia 4 października 1914 r. ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne opłacają świadectwa przemysłowe w cenie 500 mk. i nie podlegają procentowemu podatkowi od zysku.

Zakłady higieniczne i lecznicze, oraz źródła naturalnych wód mineralnych zalicza się do przedsiębiorstw handlowych II kategorii.

O ile przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, które w myśl poprzedniego brzmienia art. 371 i 372 ustawy o podatkach bezpośrednich były uwolnione od podatku przemysłowego, obecnie na mocy artykułu 9 nie weszły do spisu przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku i na podstawie przepisów, zawartych w dziale II i III dodatku do art. 368 ros. ustawy, względnie w ustawach dodatkowych, nie mogą być zaliczone co do wysokości przypadającego od nich podatku zasadniczego do żadnej z istniejących kategorii, wówczas zaliczenie to nastąpi w drodze rozporządzenia Ministerstwa skarbu ¹⁾.

Art. 11. Art. 461 ustawy o podatkach bezpośrednich i „uwaga“ do tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące: *(brzmienie części drugiej tego art. patrz art. 461 ust. ros.)*.

Art. 4, dz III punkt a) noweli z dnia 4 października 1914 r. (№. 308 Zbioru praw i roz. z r. 1914) przy wymiarze podatku od kapitału nie znajduje zastosowania.

¹⁾ Patrz § 3 rozp. wykon.

Art. 12. Znosi się ustanowiony na mocy art. 370 ust. 2 punkt a, i art. 483 ustawy o podatkach bezpośrednich podatek repartycyjny od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie obowiązanych do publicznego składania rachunków, oraz podatek od osobistych zajęć przemysłowych, zaliczonych według dodatku V do art. 368 do kategorii drugiej i trzeciej.

Art. 13. Do art. 470 ustawy o podatkach bezpośrednich wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) P. 1, lit. a wraz z „uwagą“ do tego punktu otrzymują brzmienie następujące: *(patrz art. 470, ustęp 1, lit. a)*.

2) P. 1, lit. c. (ros. w.) uzupełnia się jak następuje: *(patrz art. 470, ustęp 1, lit. c)*.

3) P. 1, lit. h. (ros. z.) otrzymuje brzmienie następujące: *(patrz art. 470, ustęp 1, lit. h)*.

4) P. 1, lit. l. uzupełnia się, jak następuje: *(patrz ust. 470, ustęp 1, lit. l)*.

5) P. 2, lit. c. (ros. w.) uzupełnia się, jak następuje: *(patrz art. 470, ustęp 2, lit. c)*.

6) P. 3, lit. b. uzupełnia się, jak następuje: *(patrz art. 470, ustęp 3 lit. b)*.

Art. 14. Działające na podstawie art. 380 do 394 ustawy o podatkach bezpośrednich urzędy gubernjalne lub obwodowe do spraw podatku

przemysłowego i urzędy okręgowe do spraw podatku repartycyjnego otrzymują nazwy: komisji okręgowych i komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego.

Organizację wewnętrzną komisji okręgowych i miejscowych określi Minister skarbu w drodze rozporządzenia przy odpowiednim zabezpieczeniu współudziału płatników tego podatku w komisjach oraz jawności rozpoznawania spraw w komisjach okręgowych ¹⁾.

Komisje okręgowe pozostają urzędami apelacyjnymi tak dla przedsiębiorstw obowiązanych, jak nieobowiązanych do publicznego składania rachunków.

Art. 15. Podatek procentowy od zysku, ustanowiony w art. 370, ust. 2 punkt b) i art. 517 ustawy o podatkach bezpośrednich, pobiera się na zasadach, wyłuszczonych poniżej w artykułach 16 do 34 ²⁾.

Art. 16. Podatek procentowy od zysku pobiera się:

1) od zysku z przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych, wymienionych w art. 483 ustawy o podatkach bezpośrednich z uwzględnie-

¹⁾ Patrz §§ 4 do 16 rozp. wykon.

²⁾ Porównaj § 21 do 29 rozp. wykon.

niem ustawy z dnia 4 października 1914 r. (Zb. pr. i rozp. № 308) i z dnia 9 stycznia 1915 r. (Zb. pr. i rozp. № 19); (*brzmienie ustępu 2 tego art. patrz w art. 483 ust. ros.*).

Ar. 17. Podatek procentowy od zysku pobiera się według norm następujących: od zysku, względnie od zarobku:

ponad 2.000 mk. — do 10.000 mk.	2 ⁰ / ₀ ,
ponad 10.000 mk. — do 20.000 mk.	3 ⁰ / ₀ ,
ponad 20.000 mk. — do 40.000 mk.	4 ⁰ / ₀ ,
ponad 40.000 mk. — do 80.000 mk.	5 ⁰ / ₀ ,
ponad 80.000 mk. — do 150.000 mk.	6 ⁰ / ₀ ,
ponad 150.000 mk. — do 200.000 mk.	7 ⁰ / ₀ ,
ponad 200.000 mk. — do 500.000 mk.	8 ⁰ / ₀ ,
ponad 500.000 mk.	10 ⁰ / ₀ .

Art. 18. Ustęp 3 art. 485 ustawy o podatkach bezpośrednich otrzymuje brzmienie następujące: (*dalsze brzmienie części pierwszej tego art. patrz w art. 485, ustęp 3 ust. ros.*).

Ustęp 4 tego artykułu uchyla się.

Art. 19. Zysk z przedsiębiorstw oraz zajęć, wymienionych wyżej w art. 16, ustala komisja miejscowa, która po określeniu obrotu oznacza w każdym poszczególnym wypadku odpowiedni procent średniego zysku, względnie zarobku, kierując się zasadami, wyłuszczonemi

w art. 491—501 ¹⁾ ustawy o podatkach bezpośrednich i w § 83 instrukcji z dnia 5-go lutego 1899 r. (Zb. pr. i rozp. Nr. 30 z dnia 9 marca 1899 r. ²⁾).

Art. 20. Ustęp 1 art. 485 ustawy o podatkach bezpośrednich uchyla się.

Wszystkie w ciągu roku podatkowego powstałe przedsiębiorstwa i rozpoczęte zajęcia, wymienione wyżej w ustępach 1 i 2 artykułu 16, podlegają podatkowi procentowemu już za pierwszy rok ich istnienia.

Co do każdego z tych przedsiębiorstw i zajęć winna być złożona deklaracja, stosownie do wymagań art. 492 ustawy o podatkach bezpośrednich, najpóźniej do 1-go kwietnia następnego roku. W deklaracji tej oprócz danych, jakich żąda art. 492, winien być także oznaczony termin powstania przedsiębiorstwa lub rozpoczęcia zajęcia.

¹⁾ W Dzienniku ustaw wydrukowano mylnie: 510; patrz sprostowanie w obwieszczeniu z dnia 9 grudnia 1920, Dz. U. R. P. № 117, poz. 778.

²⁾ Powołana w art. 19 instrukcja została uchylona § 1 rozp. wykon.; jej miejsce zajęła nowa instrukcja Ministra skarbu do ustawy z 6 lipca 1920 r. Paragrafowi 83 ros. instrukcji odpowiada w nowej instrukcji § 204, który zawiera wszystkie, obowiązujące obecnie, istotne postanowienia dawnego § 83.

Art. 21. Podstawą do wymiaru podatku procentowego dla nowo rozpoczętych przedsiębiorstw lub zajęć (art. 20) za pierwszy rok podatkowy jest zysk osiągnięty za tenże rok. Przytem, jeżeli przedsiębiorstwo lub zajęcie podlegające podatkowi trwało mniej niż 12 miesięcy, to zysk, względnie zarobek, osiągnięty w tym krótszym czasie, oblicza się w stosunku do całego roku; przypadającą zaś od tej sumy kwotę podatku pobiera się w wysokości, odpowiadającej ilości pełnych miesięcy, w ciągu których wykonywano dane przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Art. 22. Wymienione w art. 20 przedsiębiorstwa i zajęcia podlegają procentowemu podatkowi od zysku za następny rok podatkowy po ich rozpoczęciu na zasadach ogólnych według zysku, względnie zarobku z roku ubiegłego.

O ile do 1 stycznia roku podatkowego nie upłynął cały rok od czasu ich rozpoczęcia, oblicza się zysk, względnie zarobek w stosunku do całego roku i wymierza się podatek procentowy od obliczonego w ten sposób całorocznego zysku, względnie zarobku.

Art. 23. Przedsiębiorstwa i zajęcia, zaniechane w ciągu roku podatkowego, opłacają podatek procentowy za ten rok w stosunku do ilości pełnych miesięcy, które upłynęły od po-

czątku tego miesiąca, w którym zostały zaniechane.

Miejscowe komisje do spraw podatku przemysłowego wymierzają w tym wypadku podatków tylko za czas rzeczywistego wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia analogicznie do postanowień art. 21, o ile zaś podatek wymierzono już za cały rok podatkowy, to przeprowadzają odpowiednią redukcję tego podatku.

Art. 24. Ustalane przez komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego sumy zysków, względnie zarobków i przypadające kwoty podatku procentowego należy wpisać do nakazów płatniczych, które przewodniczący komisji miejscowej rozsyła płatnikom najpóźniej do 15 lipca każdego roku podatkowego ¹⁾.

W nakazach płatniczych należy wskazać termin i porządek wnoszenia reklamacji.

Art. 25. Ogłoszenia o dniu rozesłania nakazów płatniczych należy wywiesić w lokalu komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego

¹⁾ Termin ten na rok podatkowy 1920 ma przewodniczący Komisji miejscowej na zasadzie § 34 rozp. wykon., wydanego z mocy upoważnienia art. 30 ust. z 6 lipca 1920 r., wyznaczyć za pomocą publicznego obwieszczenia sposobem podanym w art. 25 tejże ustawy.

wego i w innych instytucjach i miejscach podług uznania przewodniczącego komisji miejscowej, nadto zaś zamieścić w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa skarbu.

Art. 26. Przeciw ustalonym sumom zysków, względnie zarobków, jak również wymierzonym kwotom podatku, mogą płatnicy wnosić reklamacje do właściwej komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego najpóźniej do 15 sierpnia roku podatkowego ¹⁾, jednakże z zastrzeżeniem, zawartem w uwadze do art. 506 ustawy o podatkach bezpośrednich.

Art. 27. Nieotrzymanie lub opóźnienie w doręczeniu nakazu płatniczego nie może być podstawą do przedłużenia terminu do wniesienia reklamacji, określonego w poprzednim artykule (26).

Art. 28. Co do każdej reklamacji komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego wydaje decyzję, zmieniając w razie potrzeby podstawy wymiaru i kwoty wymierzonego podatku.

O decyzji komisji zawiadamia się płatnika; w razie zaś zmiany pierwotnie wymierzonej kwoty podatku doręcza się nowy nakaz płatniczy.

¹⁾ Patrz uw. ¹⁾ na str. 220 oraz § 34 ustęp 2 rozp. wyk.

Art. 29. Podatek procentowy od zysku wnosi się do kas skarbowych najpóźniej do 1 października każdego roku ¹⁾).

Art. 30. Ministrowi skarbu przysługuje prawo przedłużania terminów, przewidzianych w art. 24, 26 i 29. Przedłużenie terminów do wnoszenia reklamacji (art. 26) i zapłaty podatku (art. 29) musi nastąpić, jeżeli nakazy płatnicze nie zostały rozesłane w terminie przepisany (art. 24). O przedłużeniu terminów podaje się do wiadomości publicznej w sposób, wskazany w art. 25.

Art. 31. Od przedsiębiorstw i zajęć, podlegających podatkowi procentowemu, lecz nie pociągniętych do opłaty tego podatku do 15 lipca (art. 24), wymierza się ten podatek po wymienionym terminie.

Reklamacje (art. 26) mogą być w tym wypadku wnoszone przez płatników w terminie miesięcznym od dnia doręczenia im nakazu płatniczego. W tym samym terminie miesięcznym, jednak nie wcześniej niż dnia 1 października roku podatkowego (art. 29), powinny być wnie-

¹⁾ Porównaj uw. ¹⁾ do art. 24 ustawy z 6 lipca 1920 r.

sione do kas skarbowych wymierzone kwoty podatku.

Art. 32. Od decyzji komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego płatnicy mogą wnosić odwołania do komisji okręgowej. Odwołanie składa się do komisji, która wydała decyzję, w ciągu miesiąca od dnia otrzymania za wiadomienia o zapadłej decyzji.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku.

Art. 33. Przewodniczący komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego może zakładać protesty przeciwko decyzjom tej komisji, co do których jego żądania lub wnioski nie były uwzględnione. Protest zakłada się do komisji okręgowej w ciągu tygodnia od dnia powzięcia decyzji.

Na decyzje komisji okręgowych mogą być wnoszone zażalenia do Ministra skarbu. Zażalenie składa się do komisji, która wydała decyzję, w terminie miesięcznym od daty ogłoszenia decyzji.

Art. 34. Minister skarbu może uwolnić od opłaty podatku przemysłowego te przedsiębiorstwa, których bezpośrednie zadanie stanowi popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub

ogólnie użytecznych, jeżeli przynoszą zysk stosunkowo nieznaczny.

Art. 35. Terminy, wyznaczone w art. 477 ustawy o podatkach bezpośrednich, a mianowicie:

a) termin sześciomiesięczny do sprawdzenia złożonych przez towarzystwa, obowiązane do publicznego składania rachunków rocznych, sprawozdań i bilansów, oraz

b) termin trzymiesięczny do powzięcia przez władzę skarbową decyzji w razie zażądania wiadomości dodatkowych od tych towarzystw, zmienia się w pierwszym wypadku na termin dwunastomiesięczny, w wypadku zaś drugim na termin sześciomiesięczny.

Art. 36. Postanowienia art. 479 ustawy o podatkach bezpośrednich zmienia się w ten sposób, że obejrzenie i sprawdzenie ksiąg handlowych i dokumentów, jak również samych załączników i przedsiębiorstw, może zarządzić Izba skarbową i dokonanie tych czynności zlecić delegowanemu urzędnikowi.

Art. 37. Uwagę do art. 526 ustawy o podatkach bezpośrednich w sprawie wymierzania kar za prowadzenie handlu lub innych zajęć bez należytego świadectwa przemysłowego zmienia się w ten sposób, że kara i zalegający podatek

mogą być wymierzone i ściągnięte za poprzednie lat pięć.

Art. 38. Upoważnia się Ministra skarbu do częściowego lub całkowitego umarzania należności podatkowych, oraz do przyznawania ulg w uiszczaniu tych należności w wypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a w szczególności w wypadkach doznanych przez płatników strat skutkiem wojny, oraz spowodowanych nią klęsk żywiołowych.

Minister skarbu wyda bliższe postanowienie w przedmiocie rozkładania na raty i odroczenia zapłaty należności podatkowych ¹⁾).

Art. 39. Opodatkowanie przemysłu i handlu oraz osobistych zajęć przemysłowych na rzecz związków komunalnych — do czasu wydania jednolitej dla całego obszaru Państwa ustawy o skarbowości związków komunalnych — może odbywać się tylko w postaci dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego (art. 5 i 6 niniejszej ustawy). Ogólna wysokość tych dodatków na rzecz związków komunalnych (gmin miejskich i wiejskich i powiatowych związków komunalnych) nie może przekraczać:

¹⁾ Porównaj § 30 rozp. wykon.

a) dla przedsiębiorstw handlowych I kategorii — 100% zasadniczego podatku przemysłowego,

b) dla przedsiębiorstw handlowych II kategorii — 75% zasadniczego podatku przemysłowego,

c) dla przedsiębiorstw handlowych III — V kategorii, dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych, handlu jarmarcznego, przedsiębiorstw żeglugi i osobistych zajęć przemysłowych — 50% zasadniczego podatku przemysłowego,

d) dla przedsiębiorstw, zajmujących się wyszynkiem alkoholu, bez względu na kategorię, do której należą — 200% zasadniczego podatku przemysłowego.

Wszelkie przepisy, sprzeczne z postanowieniem niniejszego artykułu, tracą moc obowiązującą ¹⁾.

Art. 40. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zachowując moc obowiązującą tylko na rok podatkowy 1920. Na

¹⁾ Porównaj w szczególności dekrety o skarbowości gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych z 7 lutego 1919 Dz. pr. № 14, poz. 150 i 151.

jej zasadzie wymierzają się podatki dla całego roku 1920 z zaliczeniem podatków już na ten rok pobranych.

Wszakże zasadniczy podatek przemysłowy za rok 1921 należy wymierzyć i pobrać na podstawie niniejszej ustawy, zaliczając wpłacone kwoty na poczet podatku przemysłowego, który z upływem mocy obowiązującej niniejszej ustawy będzie wprowadzony.

Art. 41. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi skarbu.

Rozporządzenie Ministra skarbu

z dnia 10 grudnia 1920 roku (Dz. u. № 3/921 poz. 14)

wydane w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych w przedmiocie ustalenia głównych i bocznych linii kolejowych do celów wymiaru podatku przemysłowego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Celem wykonania końcowego ustępu art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 66. poz. 437) w przedmiocie ujedno-

stajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym zarządza się, co następuje:

§ 1.

Pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego od ekspedytorów, nie utrzymujących oddzielnych kantorów i pomocników handlowych, lecz trudniących się osobiście na własny rachunek opłacaniem cel za towary w Urzędach celnych, położonych przy głównych lub bocznych liniach kolejowych, uważa się za główne linie kolejowe następujące linie:

- 1) Warszawa — Łódź.
- 2) Warszawa — Częstochowa (Herby).
- 3) Warszawa — Sosnowiec.
- 4) Warszawa — Mława.
- 5) Białystok — Grajewo.

Wszystkie inne linie kolejowe uważa się za boczne.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie Ministra skarbu

z dnia 10 grudnia 1920 r. (Dz. u. №1/921 poz. 1)

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

Na mocy art. 41 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 66 poz. 437) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Instrukcje, wydane przez b. rosyjskiego Ministra skarbu, w celu wykonania rosyjskiej ustawy o państwowym podatku przemysłowym z roku 1898 oraz późniejszych nowel do tejże ustawy uchyla się.

Zamiast tej instrukcji wprowadza się w życie przepisy niniejszego rozporządzenia oraz specjalną instrukcję Ministra skarbu.

§ 2.

Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, wymienione w art. 366 ust. ros., tudzież osobiście zajęcia przemysłowe, zaliczone w art. 6 usta-

wy z dnia 6 lipca 1920 r. do kategorii II i III, jak również wymienieni w ustępie 2 art. 16 tejże ustawy ajenci, zaliczeni do kategorii IV osobistych zajęć przemysłowych, opłacają podatek przemysłowy zasadniczy i dodatkowy.

Od samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, wyliczonych w ustępie 2 art. 16 ustawy z 6 lipca 1920 r. nie opłaca się zasadniczego podatku przemysłowego, lecz tylko podatek przemysłowy dodatkowy w postaci procentowego podatku od zysku.

Wydawcy pism periodycznych opłacają zasadniczy oraz dodatkowy podatek przemysłowy, o ile ich wydawnictwo nie podpada pod wyjątkowy przepis art. 2 ustawy ros. z dnia 9 stycznia 1915 r., t. j. o ile wydawca nie jest równocześnie wyłącznym autorem pisma periodycznego i w takim wypadku nie podlega w myśl ustępu 2 art. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. tylko dodatkowemu podatkowi przemysłowemu.

§ 3.

Przedsiębiorstwa, które dotychczas na zasadzie art. 371 i 372 ustawy ros. były wolne od podatku przemysłowego, a obecnie nie weszły do spisu przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku na zasadzie art. 9 ustawy z 6 lipca 1920

i nie mogą być zaliczone w celu oznaczenia wysokości przypadającego od nich zasadniczego podatku przemysłowego do jednej z kategorii, wskazanej w dziale II i III dodatku do art. 368 ustawy ros. względnie w ustawach uzupełniających, zalicza się w myśl ustępu 3 art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. w sposób następujący:

1. przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia spółdzielcze (spożywcze ¹⁾), kredytowe i t. p.) oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe zalicza się:

a) z kapitałem zakładowym ponad 400.000 Mk. do kategorii I,

b) z kapitałem zakładowym ponad 100.000 do 400.000 Mk. do kategorii II,

c) z kapitałem zakładowym ponad 20.000 do 100.000 Mk. do kategorii III,

d) z kapitałem zakładowym do 20.000 Mk. do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych;

¹⁾ Okólnikiem z dnia 4 lutego 1921 L. 230 Ministerstwo skarbu wyjaśniło, że stowarzyszenia spożywcze zaklasowuje się według ustępu 1 § 3 nin. rozp. tylko wtedy, gdy nie prowadzą takiego przedsiębiorstwa (sklepu, fabryki i t. p.), które według ogólnych zasad winno być zaliczone do jednej z kategorii wyszczególnionych w dziale II i III dodatku do art. 368.

2. utrzymywanie pokoi umeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli ilość odnajmowanych pokoi wynosi ponad dwa do sześciu, zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii;

3. domy noclegowe zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii;

4. prywatne biblioteki i czytelnie prowadzone w celach zysku zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii, jeżeli zaś obrót roczny przekracza 150.000 Mk., do przedsiębiorstw handlowych III kategorii;

5. prowadzone przez osoby prywatne zakłady naukowe wszelkiego rodzaju zalicza się do III kategorii przedsiębiorstw handlowych;

6. prowadzone przez osoby prywatne przedsiębiorstwa teatralne zalicza się do przedsiębiorstw handlowych I, II lub III kategorii, stosownie do znamion zawartych w ustępach a), b), c) art. 1 ustawy ros. z 9 stycznia 1915 r. (Zb. praw i rozp. z r. 1915);

7. przedsiębiorstwa państwowych kolei żelaznych zalicza się do I kategorii przedsiębiorstw przemysłowych;

8. przedsiębiorstwa wykonywania zdjęć fotograficznych dla kinematografów zalicza się do przedsiębiorstw przemysłowych III kategorii;

9. do kategorii VIII przedsiębiorstw przemysłowych zalicza się również te przedsiębiorstwa, wymienione w ustępie 1 tej kategorii wedle ustawy ros., które zatrudniają chociażby jednego robotnika najemnego;

10. prowadzone zawodowo ogrodnictwo i sadownictwo zalicza się do tej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, jaka odpowiada ilości zatrudnionych w przedsiębiorstwie robotników.

§ 4.

Zakres działania, organizację wewnętrzną oraz normy postępowania komisji miejscowych i okręgowych do spraw podatku przemysłowego określa się na zasadzie części drugiej artykułu 14 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr 66, poz. 437) w sposób wskazany w art. 5 — 16 niniejszego rozporządzenia.

§ 5.

Do wymiaru podatku procentowego od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, tudzież od zysków i zarobków osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych powołane są komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego (art. 14 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.).

Komisje te tworzą się przy każdym Urzę-

dzie skarbowym dla całego okręgu oznaczonego Urzędu.

Komisje składają się z przewodniczącego, którym jest Naczelnik Urzędu podatków i opłat skarbowych lub jego zastępca i z 6 członków powołanych z grona płatników procentowego podatku od zysku.

Dwóch członków wybierają Sejmiki powiatowe, dwóch reprezentacje miast w siedzibie komisji, dwóch zaś członków mianuje Dyrektor właściwej Izby skarbowej na wniosek przewodniczącego komisji.

§ 6.

W okręgach wyłącznie miejskich, z 6 członków komisji, czterech członków wybierają Rady miejskie, dwóch zaś mianuje jak wyżej Dyrektor właściwej Izby skarbowej; przyczem wybory i mianowania należy przeprowadzić o ile można w ten sposób, by w skład komisji każdego okręgu wchodził płatnicy procentowego podatku od zysku z tegoż okręgu.

§ 7.

Komisje okręgowe do spraw podatku przemysłowego tworzy się przy każdej Izbie skarbowej na okrąg tej Izby.

Komisje te są instancjami apelacyjnymi do

wszelkich spraw zasadniczego i dodatkowego podatku przemysłowego.

§ 8.

Wymienione w poprzednim paragrafie komisje składają się z przewodniczącego, którym jest Dyrektor właściwej Izby skarbowej lub jego zastępca, z trzech urzędników tejże Izby mianowanych przez Ministra skarbu na wniosek Dyrektora Izby skarbowej i z czterech członków powołanych z grona płatników podatku; po jednym z tych członków wybierają Rady wojewódzkie i miejskie w siedzibie komisji, dwóch zaś mianuje Minister skarbu na wniosek Dyrektora Izby skarbowej, przyczem jeden z członków powołanych z grona płatników podatku powinien być zastępcą lub członkiem zarządu przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych.

§ 9.

Dla każdego z członków komisji miejscowych i okręgowych należy powołać, w sposób oznaczony w poprzednich paragrafach, po jednym zastępcy.

§ 10.

Na członków komisji mogą być powołane jedynie osoby, korzystające z pełni praw cywilnych, a liczące nie mniej, niż 25 lat wieku.

Przy wyborach i mianowaniu członków komisji należy uważać, by reprezentowane były, o ile można, handel, przemysł, osobiste zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

§ 11.

Celem utworzenia komisji mają Dyrektorowie Izb skarbowych, względnie Naczelnicy Urzędów skarbowych wezwać pisemnie wymienione w poprzednich paragrafach instytucje do przeprowadzenia w oznaczonym terminie wyborów członków komisji okręgowych względnie miejscowych i ich zastępców.

Po nadesłaniu list wybranych członków komisji i ich zastępców należy uskutecznić w przepisany trybie nominację reszty członków i ich zastępców.

O ile Sejmiki powiatowe, Rady miejskie względnie wojewódzkie nie przeprowadzą w wyznaczonym terminie wyborów lub wybiorą mniejszą od przepisanej ilość członków komisji i ich zastępców, wówczas władze skarbowe powołają same brakujących członków i ich zastępców w myśl przepisów, zawartych w poprzednich paragrafach, własnem rozporządzeniem. W szczególności Minister skarbu zamianuje brakujących członków i ich zastępców do komisji okręgo-

wych na wniosek przewodniczących tych komisji — Dyrektor zaś właściwej Izby skarbowej — do komisji miejscowych na wnioski przewodniczących komisji miejscowych.

§ 12.

Przewodniczący zwołuje komisję, kieruje jej czynnościami, wykonywa jej uchwały i jest odpowiedzialny za należyte zastosowanie przepisów obowiązujących.

W razie czasowej przeszkody do pełnienia przez przewodniczącego obowiązków, przewodnictwo obejmuje jego zastępca, który jednocześnie wchodzi w prawa i obowiązki przewodniczącego.

§ 13.

O każdym posiedzeniu komisji przewodniczący zawiadamia pisemnie wszystkich członków komisji.

W miejsce członków, nie mogących przybyć na posiedzenie, należy zaprosić ich zastępców.

Zastępcy zaproszeni wstępują w prawa i obowiązki członków komisji,

§ 14.

Od członków komisji, nie będących funkcjonariuszami państwowymi, przewodniczący

odbiera na wstępie ich urzędowania przyrzeczenie, że przy rozprawach komisji będą postępować według najlepszej wiedzy i sumienia i że zachowają w ścisłej tajemnicy wszystkie przedstawiane w komisji wiadomości, dotyczące stosunków majątkowych, obrotów i zysków płatników.

Przy tej sposobności należy zwrócić uwagę członków komisji na postanowienia karne za niedotrzymanie tajemnicy, zawarte w art. 546 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze byłego zaboru rosyjskiego.

§ 15.

Uchwały komisji są ważne w obecności, prócz przewodniczącego, przynajmniej połowy członków.

Jeżeli na pierwsze posiedzenie nie stawi się zdolna do powzięcia uchwały ilość członków, wówczas wyznacza się drugie posiedzenie z zastrzeżeniem, że na tem drugim posiedzeniu zapadną prawomocne uchwały bez względu na ilość obecnych.

Gdyby na drugie posiedzenie komisji miejscowej nie przybyło przynajmniej dwóch członków lub ich zastępców, wówczas przewodniczący powołuje takąż ilość z grona płatników procentowego podatku od zysku,

§ 16.

Rozpoznawanie spraw w komisji okręgowej ma odbywać się jawnie w myśl postanowień art. 543 ros. ustawy oraz art. 14 część druga ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.

Przewodniczący komisji okręgowej zawczasu przesyła płatnikowi, za potwierdzeniem odbioru, pisemne zawiadomienie o dniu rozpoznawania jego sprawy.

Płatnik lub jego zastępca prawny może być obecnym w czasie referowania jego sprawy oraz ma prawo do składania pisemnych lub ustnych wyjaśnień.

Nieobecność płatnika lub jego zastępcy nie wstrzymuje rozpoznawania sprawy tylko w takim wypadku, gdy otrzymane pokwitowanie z odbioru świadczy, że zawiadomienie zostało doręczone w terminie wystarczającym na stawienie się płatnika w miejscu urzędowania komisji.

Jeżeli w dniu posiedzenia komisji nie otrzymano pokwitowania z odbioru i o ile sam płatnik lub jego zastępca nie stawi się na posiedzenie komisji, sprawa winna być zdjęta z porządku dziennego.

Jeżeli z otrzymanego w następstwie pokwitowania wyjaśni się, że zawiadomienie o posie-

dzeniu komisji zostało doręczone płatnikowi w właściwym czasie, to odwołanie takiego płatnika należy rozpatrzyć na najbliższem posiedzeniu komisji, nie zawiadamiając go ponownie o dniu tego posiedzenia, o ile zaś wyjaśni się, że płatnik nie otrzymał zawiadomienia o posiedzeniu w właściwym czasie, wyznacza się nowe posiedzenie komisji, o którem należy płatnika powiadomić powtórnie w przepisany porządku.

§ 17.

Do przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (sprawozdawczych) zalicza się: a) przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do towarzystw akcyjnych i udziałowych, do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i innych tego rodzaju spółek, a w tej liczbie i do towarzystw spółdzielczych; b) akcyjne banki handlowe i ziemskie, lombardy; c) towarzystwa kredytowe miejskie i ziemskie, oraz towarzystwa wzajemnego kredytu i d) samorządowe banki, lombardy, towarzystwa i kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, oraz wszystkie inne instytucje kredytowe, które na zasadzie ich statutów lub zastępujących je przepisów obowiązane są ogłaszać sprawozdania o swoich operacjach, lub też przedstawiać sprawozdania do zatwierdzenia walnemu zgromadzeniu, albo in-

nemu organowi powołanemu w myśl statutu do tego zatwierdzenia.

§ 18.

Nowo utworzone przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych opłacają po raz pierwszy podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku po przedstawieniu sprawozdania za pierwszy ubiegły rok operacyjny.

§ 19.

Przedsiębiorstwa, nie obowiązane do składania sprawozdań publicznych, które na podstawie art. 521 ust. ros. przeszły do kategorii przedsiębiorstw, opłacających podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku podług art. 460 do 482 lub odwrotnie, pociąga się w tym roku, w którym zaszła zmiana nadal jeszcze do opłaty: pierwsze — procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, drugie — podatku od kapitału i procentowego podatku od zysku podług przepisów dla przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

O ile w pierwszym wypadku rok operacyjny nie schodzi się z rokiem kalendarzowym, lub o ile nie nastąpiło zatwierdzenie sprawozdania przed rozpoczęciem wymiaru procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie obo-

wiązanych do składania sprawozdań publicznych (art. 24 ustawy z 6 lipca 1920 r.) podatek ten należy wymierzyć na podstawie art. 16 do 34 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. z tem zastrzeżeniem, że będzie on zaliczony na poczet podatków od kapitału i procentowego od zysku (art. 460 do 482 ust. ros.), które będą wymierzone po złożeniu sprawozdania.

§ 20.

Banki prywatne, które w myśl rozporządzenia b. niemieckiego Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego o poborze podatku od handlu i przemysłu podlegały na obszarze b. okupacji niemieckiej b. Królestwa Kongresowego, dodatkowemu podatkowi przemysłowemu dla przedsiębiorstw sprawozdawczych, obowiązane są począwszy od roku 1920 opłacać procentowy podatek od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych w myśl postanowień art. 15 ustawy z 6 lipca 1920 r.

Uiszczone przez te przedsiębiorstwa kwoty podatków od kapitału i procentowego od zysku należy zaliczyć na poczet należnego procentowego podatku od zysku za r. 1920 w myśl art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.

§ 21.

Procentowy podatek od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania spra-

wozdań publicznych, od osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych z reguły wymierza komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego tego okręgu, w którym zostało wykupione świadectwo przemysłowe na wykonywanie przedsiębiorstw i zajęć przemysłowych, przy samodzielnych zaś wolnych zajęciach zawodowych komisja miejscowa tego okręgu, w którym osoba, wykonywująca to zajęcie, ma stałe zamieszkanie.

Przedsiębiorstwom, które przeszły z okręgu jednego Urzędu skarbowego do innego Urzędu (art. 438 ust. ros.) wymierza się procentowy podatek od zysku przez komisję miejscową tego okręgu, do którego przedsiębiorstwo zostało przeniesione, jednak tylko w takim razie, gdy przeniesienie przedsiębiorstwa stwierdził Urząd skarbowy przed dn. 1 kwietnia.

Przedsiębiorstwom żeglugowym wymierza procentowy podatek od zysku komisja miejscowa tego okręgu, gdzie się znajduje główne biuro tych przedsiębiorstw, w braku zaś takiego — komisja tych okręgów, w których zostały wykupione świadectwa przemysłowe dla statków, należących do przedsiębiorstwa.

§ 22.

Handel jarmarczny jako taki nie opłaca

osobnego procentowego podatku od zysku, lecz obroty jarmarczne bierze się w rachubę przy obliczeniu obrotów i zysków tych stałych przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych, których właściciele prowadzą handel na jarmarkach.

§ 23.

Z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 21 i 22 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., za podstawę do wymiaru procentowego podatku od zysku dla wszystkich przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych służy ich zysk za rok, poprzedzający rok podatkowy, dla samodzielnych zaś wolnych zajęć zawodowych — zarobek.

§ 24.

Zysk, względnie zarobek wskazany w § 23 oblicza się dla każdego przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia przemysłowego przez stosowanie procentu średniej zyskowności do obrotu, ustalonego w myśl art. 495 ust. ros., dla każdego zaś samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego do zarobku brutto, który uważa się za obrót roczny.

§ 25.

Podstawą do wymiaru podatku dla nowo rozpoczętych przedsiębiorstw lub zajęć za pierwszy rok podatkowy jest zysk względnie zarobek osiągnięty za ten rok.

O ile przedsiębiorstwo lub zajęcie, podlegające podatkowi, trwało mniej niż 12 miesięcy, to zysk względnie zarobek, osiągnięty w tym krótszym czasie, oblicza się w stosunku do całego roku, przypadającą zaś od tej sumy kwotę podatku pobiera się w wysokości, odpowiadającej ilości pełnych miesięcy, w ciągu których wykonywano przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Wymiar podatku na następny rok podatkowy dla wyżej wymienionych przedsiębiorstw i zajęć uskutecznia się na zasadach ogólnych według zysku względnie zarobku z roku ubiegłego.

§ 26.

Celem uskutecznienia wymiaru procentowego podatku od zysku osoby, wymienione w art. 492 ust. ros. oraz osoby, wykonywujące samodzielne wolne zajęcia zawodowe, powinny złożyć deklarację według wzoru, załączonego do instrukcji, we właściwym Urzędzie skarbowym w terminie, wyznaczonym w tymże artykule oraz w art. 20 ustawy z 6 lipca 1930 r. Wymienione deklaracje mogą również składać wszystkie inne przedsiębiorstwa oraz osoby, obowiązane do opłacania tego podatku.

Blankiety deklaracji wydaje się bezpłatnie w Urzędach skarbowych.

§ 27.

Deklaracje mogą być składane bezpośrednio w Urzędzie skarbowym, albo też przesłane pocztą pod adresem tego Urzędu.

Jako ostateczny termin do składania deklaracji uważa się dzień 1 kwietnia, a jeżeli ten termin przypada na dzień świąteczny, to pierwszy dzień powszedni po 1 kwietnia. Dla deklaracji przesyłanych pocztą za dzień złożenia uważa się ten dzień, w którym deklaracje otrzymano w Urzędzie pocztowym tej miejscowości, w której znajduje się właściwy Urząd skarbowy.

Płatnicy nie tracą prawa podawania swoich deklaracji i po ustanowionym terminie, jednak wniesione po terminie deklaracje mogą być przez komisję miejscową rozpatrywane tylko w takim wypadku, o ile wymiar podatku jeszcze nie został uskuteczniiony.

§ 28.

Składający deklaracje powinni dać odpowiedź na wszystkie, zawarte w formularzach, pytania, wolno im również dołączać do deklaracji specjalne objaśnienia co do obrotu lub osiągniętego zysku względnie zarobku, oraz inne wiadomości zdaniem ich potrzebne do określenia obrotu i zysku względnie zarobku.

§ 29.

Płatnicy, którzy pragną opłacać podatek procentowy podług rzeczywiście osiągniętego zysku, powinni równocześnie ze złożeniem deklaracji w odnośnych jej rubrykach wykazać ten zysk i oświadczyć, iż życzą sobie dla stwierdzenia jego wysokości przedstawić przewodniczącemu komisji miejscowej księgi handlowe w oryginale lub poświadczone rejentalnie wyciągi z tych ksiąg.

§ 30.

Izbowi skarbowym przysługuje na uzasadnioną prośbę płatników, po poprzednim zabezpieczeniu, prawo do rozkładania na raty i odraczania terminu spłaty zaległych podatków i grzywien na termin sześciomiesięczny bez ograniczenia wysokości należności, oraz na termin do jednego roku, o ile zaległe sumy nie przewyższają w poszczególnym wypadku 20.000 Mk.

Odroczenie i rozłożenie na raty wyższych zaległości lub na czas dłuższy może nastąpić tylko na mocy zezwolenia Ministerstwa skarbu.

W wypadkach, w których zostanie niewątpliwie stwierdzone, że płatnik nie jest w możności uiścić przypadającej należności podatkowej z powodu poniesionych bezpośrednich strat wojennych, lub spowodowanych wojną szkód elemen-

tarnych, lub gdy ściągnięcie należności podatkowej z innych uzasadnionych przyczyn mogłoby narazić na szwank egzystencję gospodarczą płatnika, mogą być przyznane ulgi w postaci częściowego lub zupełnego umorzenia przypadającej należności podatkowej zależnie od stwierdzonego stopnia zniszczenia lub stanu ekonomicznego płatnika.

Jeżeli niemożność uiszczenia należności podatkowej jest tylko przemijająca, mogą być przyznane jedynie ulgi wspomniane w części pierwszej i drugiej niniejszego paragrafu.

Do przyznania wymienionych wyżej ulg z tytułu szkód wojennych i spowodowanych wojną klęsk elementarnych upoważnia się Izby skarbowe bez ograniczenia terminu i wysokości należności podatkowej. W innych wypadkach należy stosować się do przepisów kompetencyjnych, zawartych w części pierwszej niniejszego paragrafu, tudzież instrukcji (§ 1. nin. rozp. ust. 2).

§ 31.

Wobec wprowadzenia ustawy z 6 lipca 1920 r. w życie od początku roku podatkowego 1920 wszystkie osoby, które wykupiły już na ten rok świadectwa przemysłowe na prowadzenie handlu, przemysłu lub osobistych zajęć przemysłowych, z wyjątkiem wymienionych w art. 7

powołanej wyżej ustawy, obowiązane są dopłacić w terminie w publicznem obwieszczeniu wyznaczonym przez władze skarbowe podwyżkę zasadniczego podatku przemysłowego wynikłą wskutek podniesienia stawek podatkowych, wyszczególnionych w art. 5 powołanej wyżej ustawy.

Jeżeli płatnik wykupił na rok 1920 świadectwo przemysłowe całoroczne, a przed dniem ogłoszenia ustawy z dnia 6 lipca 1920 (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. Nr. 66, poz. 437) t. j. przed dniem 2 sierpnia 1920 r. zaniechał przedsiębiorstwa, nie należy żądać uiszczenia przypadającej dopłaty za świadectwo przemysłowe wykupione za ten rok podatkowy. W przeciwnym razie należy pobrać przypadającą dodatkową dopłatę, chociażby płatnik nie prowadził już w chwili ściągania tej dopłaty dotyczącego przedsiębiorstwa.

§ 32.

Wszystkie przedsiębiorstwa, które na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów były ustawowo wolne od opłacania podatku przemysłowego, a obecnie nie weszły do spisu przedsiębiorstw uwolnionych na zasadzie art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r., obowiązane są wykupić na rok 1920 świadectwo przemysłowe na zasadzie przepisów powołanej wyżej ustawy w ter-

minie wyznaczonym przez władze skarbowe w publicznem obwieszczeniu.

§ 33.

O ile w terminie oznaczonym przez władzę skarbową nie będą wpłacone podwyżki zasadniczego podatku przemysłowego wymienione w § 31 niniejszego rozporządzenia, lub nie zostaną wykupione świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw nowopodpadających pod obowiązek podatkowy (§ 32), władze skarbowe powinny przystąpić niezwłocznie do egzekucji należnych kwot w trybie przepisany dla ściągnięcia podatków bezpośrednich i pobrać jednocześnie odsetki za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie.

§ 34.

Celem wymiaru procentowego podatku od zysku za rok 1920 dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, terminy do składania deklaracji (art. 492 ust. ros.), do rozesłania nakazów płatniczych (art. 24 ustawy z 6 lipca 1920 r.), do wnoszenia reklamacji (art. 26), do uiszczenia procentowego podatku od zysku (art. 29) zmienia się na zasadzie art. 30 ustawy z 6 lipca 1920 r. w sposób następujący:

1) termin do składania deklaracji wyznacza Izby skarbowe i ogłaszają drogą publicznego obwieszczenia;

2) przewodniczący każdej komisji miejscowej powinien ogłosić w sposób, podany w art. 25 powołanej ustawy, dzień rozesłania nakazów płatniczych w okręgu swej komisji, wyznaczając analogicznie do postanowień art. 26 i 31 termin miesięczny do wnoszenia reklamacji i do wpłaty wymierzonych kwot procentowego podatku od zysku.

Powyższe terminy należy również uwzględnić w nakazach płatniczych.

§ 35.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na rok podatkowy 1920, a o ile chodzi o zasadniczy podatek przemysłowy również na rok podatkowy 1921.

INSTRUKCJA

Ministra skarbu z dnia 10 grudnia 1920 (Dz. Urz. Min. sk. z r. 1921 № 5—6 poz. 52), celem wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. Dz. Ust. Rz. P., № 66, poz. 437, w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

§ 1. Od roku podatkowego 1920 ma zastosowanie tylko ustawa rosyjska o państwowym

podatku przemysłowym z roku 1898 wraz z nowelami, wydanymi do tejże ustawy, wymienionymi w art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., o ile przepisy te nie zostały zmienione lub uchylone ustawą z dnia 6 lipca 1920 r.

Przepisy, zawarte w rosyjskich instrukcjach do państwowego podatku przemysłowego, mają zastosowanie w następującem brzmieniu:

DZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

(Art. 366 do 373 ust. ros.).

§ 2. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, wymienione w art. 366 ust. ros., tudzież osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone w art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., do kateg. II i III, jak również wymienieni w ustępie 2 art. 16 tejże ustawy ajenci, zaliczeni do kateg. IV osobistych zajęć przemysłowych, opłacają podatek przemysłowy zasadniczy i dodatkowy.

Samodzielne wolne zajęcia zawodowe, wymienione w ustępie 2 art. 16 ustawy z 6 lipca 1920 r. nie opłacają zasadniczego podatku przemysłowego, lecz tylko podlegają dodatkowemu

podatkowi przemysłowemu, w postaci procentowego podatku od zysku.

Wydawcy pism periodycznych opłacają zasadniczy i dodatkowy podatek przemysłowy, o ile wydawnictwo nie podpada pod wyjątkowe postanowienie art. 2 noweli z dnia 9 stycznia 1915 r. to zn. o ile wydawca nie jest równocześnie wyłącznym autorem pisma periodycznego, w którym to wypadku podlega, w myśl ustępu 2 art. 16 ustawy z 6 lipca 1920 r. tylko dodatkowemu podatkowi przemysłowemu.

§ 3. Przy zastosowaniu art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r., należy w sprawie przedsiębiorstw, uwolnionych od opłacania podatku przemysłowego, przestrzegać następujących przepisów:

§ 4. Do zakładów naukowych, podlegających uwolnieniu od podatku przemysłowego (ustęp 3 art. 9), zalicza się również wszelkie szkoły, pensjonaty, mieszkania dla uczniów i inne zakłady, utrzymywane w celach wychowawczych i naukowych; warsztaty zaś szkolne, utrzymywane przez osoby prywatne, nie jako zakłady naukowe lub szkoły, lecz w celach handlowych, podlegają podatkowi przemysłowemu na zasadach ogólnych, jak zakłady rzemieślnicze — według ilości robotników, do których zaliczają się

zarówno majstrowie, jak i uczniowie (art. 421 ros. ustawy).

Od podatku przemysłowego uwolnione są wszelkiego rodzaju wystawy, dozwolone podług ustanowionych przepisów, chociażby na tych wystawach dopuszczoną była sprzedaż wystawionych przedmiotów; urządzane zaś przez osoby prywatne na terytorjum wystawy zakłady handlowe i przemysłowe podlegają podatkowi przemysłowemu na ogólnych zasadach.

§ 5. Z ulgi, zawartej w ustępie 6 art. 9 ustawy, korzystają jedynie właściciele i dzierżawcy majątków i gruntów, albo właściciele lasów, lecz w żadnym razie nie przedsiębiorcy, skupujący produkty rolnicze i produkty surowe gospodarstwa wiejskiego, ani też przemysłowcy leśni, zajmujący się cięciem na wyręb cudzych lasów, ani handlujący bydłem oraz inne osoby, zajmujące się w celu zarobku skupem i odsprzedażą przedmiotów gospodarstwa wiejskiego lub leśnego, chociażby nie utrzymywały w tym celu oddzielnych składów, zagonów na bydło i t. p. zakładów handlowych lub przemysłowych.

§ 6. Wszelkie antreprzyzy i dostawy, o ile w każdym poszczególnym wypadku nie przekraczają sumy 1000 marek (art. 9 ustęp 11 ustawy) uwolnione są od opłacania podatku przemysłowego.

wego. Od nabywania osobnych świadectw przemysłowych uwolnione są te antreprzyzy i dostawy, które wykonywują osoby, wymienione w art. 415 ros. ustawy.

§ 7. Za pokoje umeblowane, wymienione w ustępie 13 art. 9 ustawy uważa się nie tylko takie zakłady, które charakterem swoim zbliżone są do hotelów, zajazdów, osterż, domów zajezdnych lub innych podobnych zakładów, utrzymywanych jako przedsiębiorstwa, lecz również wszelkie pokoje umeblowane, odpłatnie odnajmowane sublokatorom w celach zarobkowych.

Odnajmowanie pokoi ze stołowaniem i sprzedażą trunków podlega w każdym razie podatkowi przemysłowemu na zasadach ogólnych.

§ 8. Pomieszczenia składowe, przeznaczone do czasowego przechowywania towarów i materiałów zakupionych dla własnych zakładów handlowych i przemysłowych, aż do wysłania tych towarów i materiałów do wspomnianych zakładów, wolne są od podatku przemysłowego, o ile w tych pomieszczeniach nie odbywa się sprzedaż czasowo przechowanych towarów.

Wolne są również od podatku przemysłowego pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa przemysłowe (ustęp 14 art. 9 ustawy) wyłącznie w celu czasowego prze-

chowowania maszyn zapasowych, narzędzi, surowców, paliwa, wyrobów własnych, lub też w celu wydawania zapasów żywności i niezbędnej odzieży swoim robotnikom za ustanowioną w należyty sposób opłatą.

§ 9. Sprzedaż hurtowa towarów własnego wyrobu jest wolna od podatku przemysłowego:

a) na wszystkich giełdach,

b) z własnego zakładu przemysłowego, albo ze znajdującego się przy nim lub w obrębie tej miejscowości, gdzie zakład jest urządzony, jednego kantoru, lub jednego zakładu handlowego (ustęp 15 art. 9 ustawy); kantory zaś i inne zakłady handlowe, urządzone przez przedsiębiorstwa w innych miejscowościach, chociażby w celu sprzedaży swoich własnych wyrobów, podlegają opodatkowaniu, zgodnie z art. 419 ust. ros., na zasadach ogólnych, podług rodzaju prowadzonego handlu.

§ 10. Od podatku przemysłowego uwolnione są warsztaty, utrzymywane przez koleje żelazne, wyłącznie dla potrzeb przebudowy i eksploatacji tych kolei, tudzież pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa kolejowe, żeglugowe i przez wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przewozowe, wreszcie należące do osób prywatnych składy, utrzymywane przy

wyżej wymienionych przedsiębiorstwach w celu czasowego w nich przechowywania przewożonych ładunków. Wszystkie inne utrzymywane przez powyższe przedsiębiorstwa lub przy tych przedsiębiorstwach przez osoby prywatne zakłady handlowe i przemysłowe, jak na przykład bufety na stacjach, elewatory, prowadzenie handlu zbożem i t. p., podlegają podatkowi przemysłowemu na zasadach ogólnych.

Składy, utrzymywane przez osoby prywatną w celu czasowego przechowywania przeznaczonych do wysyłania ładunków (ustęp 18 art. 9 ustawy), wolne są od podatku przemysłowego jedynie w takim razie, jeżeli są urządzone przy przedsiębiorstwach kolei żelaznych, żeglugi i innych przedsiębiorstwach przewozowych, a nie oddzielnie od nich.

§ 11. Przy zaliczeniu przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych do pewnej kategorii celem oznaczenia wysokości zasadniczego podatku przemysłowego, ma zastosowanie klasyfikacja przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, zawarta w dziale II i III dodatku do art. 368 ros. ustawy, z uwzględnieniem noweli do tej ustawy z dnia 4 października 1914 r. (№ 308 Zbioru Praw i Rozporządzeń z roku 1914) oraz noweli z dnia 9 stycznia 1915 r. (№ 19 Zbioru

praw i rozporządzeń z roku 1915) i art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., przyczem uwzględnić należy postanowienia art. 4 tejże ustawy co do sposobu przeliczania oznaczonej w tej klasyfikacji waluty rublowej, miar i wag oraz art. 3 tejże ustawy co do podziału miejscowości na klasy.

Przepis art. 448 ust. ros., tudzież dodatku do tego artykułu należy stosować wyjątkowo w tych wypadkach, gdy na podstawie znamion zewnętrznych wysokość zasadniczego podatku przemysłowego nie może być prawidłowo określona. O ileby przy zastosowaniu powyższego przepisu kwota podatku wskutek podwyższenia stawek podatkowych ustawą z dnia 6 lipca 1920 r. była w stosunku do ustalonego zysku nadmiernie wysoka, ma Urząd skarbowy na żądanie płatnika przed ściągnięciem przypadającej należności przedstawić sprawę Izbie skarbowej do decyzji. Izba skarbową może w uzasadnionych wypadkach zaliczyć przedsiębiorstwa handlowe I do III i przemysłowe I do VII do bezpośrednio niższej kategorii.

W analogiczny sposób należy postąpić w wypadkach przeciążenia podatkowego antrepryz i dostaw wskutek zastosowania postanowień art. 4 ust. 1 d) noweli z 9 stycznia 1915 r.

§ 12. Przedsiębiorstwa, które dotychczas nie były zaliczone, względnie na zasadzie art. 371 i 372 ros. ustawy były wolne od opłacania podatku przemysłowego, a obecnie nie weszły do spisu przedsiębiorstw uwolnionych od podatku na zasadzie art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r. zalicza się w sposób następujący:

1) zakłady higieniczne i lecznicze oraz źródła naturalnych wód mineralnych zalicza się do przedsiębiorstw handlowych II kategorii,

2) instytucje kredytowe z wyjątkiem wymienionych niżej w ustępie 3 z kapitałem zakładowym do 100.000 Mk. zalicza się do przedsiębiorstw handlowych III kategorii (nowela z 9 stycznia 1915 r. Nr. 19 Zb. pr. i rozp. z roku 1915),

3) przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze (spożywcze, kredytowe i t. p.) oraz kasy pożyczkowo-oszczędnościowe zalicza się:

a) z kapitałem zakładowym ponad 400.000 Mk. do kategorii I,

b) z kapitałem zakładowym ponad 100.000 do 400.000 Mk. do kategorii II,

c) z kapitałem zakładowym ponad 20.000 do 100.000 Mk. do kategorii III,

d) z kapitałem zakładowym do 20.000 Mk. do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych,

4) utrzymywanie pokoiów umeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli ilość odnajmowanych pokoiów wynosi ponad 2 do 6 zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii,

5) domy noclegowe zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii,

6) prywatne biblioteki i czytelnie prowadzone w celach zysku zalicza się do przedsiębiorstw handlowych IV kategorii, a jeżeli obrót roczny przekracza 150.000 Mk. do przedsiębiorstw handlowych III kategorii,

7) prowadzone przez osoby prywatne zakłady naukowe wszelkiego rodzaju zalicza się do III kategorii przedsiębiorstw handlowych,

8) prowadzone przez osoby prywatne przedsiębiorstwa teatralne zalicza się do przedsiębiorstw handlowych I, II lub III kategorii stosownie do znamion zawartych w ustępach a), b), c) art. 1 noweli z dnia 9 stycznia 1915 r. (Zb. Praw i rozp. z roku 1915),

9) przedsiębiorstwa państwowych kolei żelaznych zalicza się do I kategorii przedsiębiorstw przemysłowych,

10) przedsiębiorstwa wykonywania zdjęć fotograficznych dla kinomatografów zalicza się do przedsiębiorstw przemysłowych III kategorii,

11) do kategorii VIII przedsiębiorstw przemysłowych zalicza się również te przedsiębiorstwa wymienione w ustępie 1 tej kategorii wedle ros. ustawy, które zatrudniają chociażby jednego najemnego robotnika,

12) ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne opłacają świadectwa przemysłowe w cenie 500 Mk.,

13) prowadzone zawodowo ogrodnictwo i sadownictwo zalicza się do tej kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, jaka odpowiada ilości zatrudnionych w przedsiębiorstwie robotników, dzierżawę sadów należy traktować jako skup zawodowy w celu odsprzedaży, przyczem czynsz dzierżawny stanowi cenę skupu owoców ¹⁾,

14) utrzymywane w celach handlowych maszyny i maszyny do czesania wełny jako z cha-

¹⁾ Nie podpada pod to postanowienie ogrodnictwo lub sadownictwo, prowadzone na własnych lub dzierżawionych gruntach, jeśli nie są wyłączną lub przeważającą formą gospodarstwa, względnie, jeśli w stosunku do całości gospodarstwa rolnego nie mają pod względem produkcji i zbytu wyłącznego lub przeważającego charakteru handlowego (okólnik Min. sk. z 2 marca 1921, l. 12055).

rakteru prowadzenia najwięcej zbliżone są do przedsiębiorstw wymienionych w klasyf. II kategorii IV ustęp 9, zalicza się do IV kategorii przedsiębiorstw handlowych, przyczem w myśl art. 409 ros. ust. świadectwo przemysłowe należy wykupić nie na każdą maszynę z osobna, lecz tylko na zakład, w którym się te maszyny znajdują.

15) biura porad prawnych i pisania podań zalicza się do przedsiębiorstw wymienionych w klasyfikacji II kategorii II ustęp 8.

§ 13. O ile przedsiębiorstwa, wchodzące obecnie w obowiązek podatkowy wskutek ograniczenia uwolnień, lub też nowopowstałe przedsiębiorstwa nie mogą być zaliczone do pewnej kategorii przedsiębiorstw na podstawie znamion zawartych w ustawach wymienionych w § 11 niniejszej instrukcji oraz na podstawie postanowień tejże instrukcji, mają Urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych każdy taki wypadek przedstawić szczegółowo za pośrednictwem Izby skarbowej Ministerstwu skarbu do decyzji.

§ 14. Zawarte w art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. uchylenie poboru wszelkich dodatków państwowych do zasadniczego podatku przemysłowego odnosi się w szczególności do poboru państwowego podatku kwaterunkowego

i na utrzymanie sądów gminnych (art. 551 i 553 ros. ust.) następnie dodatku państwowego drogowego, zawartego w dziale III zatwierdzonej opinii Rady Państwa do ustawy z 8 czerwca 1898, tudzież do podatków w postaci podwyżek zasadniczego podatku przemysłowego zawartych w noweli z dnia 4 października 1914 roku (№ 308 Zb. praw i rozp. z r. 1914).

DZIAŁ II.

Urzędy i Komisje do spraw podatku przemysłowego.

(Art. 374 — 408 ros. ust.).

§ 15. Z ustanowionych w dziale II ros. ustawy „o urzędach do spraw państwowego podatku przemysłowego“ specjalnych urzędów, komisji i organów do spraw państwowego podatku przemysłowego, działają obecnie na podstawie ustawy o organizacji władz i urzędów skarbowych z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. ust. № 65) oraz art. 14 ustawy z dnia 6 lipca 1920 władze i organa, wymienione w paragrafach 17 do 33 niniejszej instrukcji, a to wedle określonych w tychże paragrafach norm.

§ 16. Ogólny zarząd sprawami, dotyczącymi państwowego podatku przemysłowego, rozstrzyganie zażaleń na decyzje komisji okręgowych (art. 33 część 2 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.) oraz piecza nad ścisłym i jednolitym wykonywaniem przepisów wreszcie rozstrzyganie kwestii spornych co do stosowania tych przepisów, należy do Ministerstwa skarbu.

§ 17. Do obowiązków i kompetencji Izby skarbowych należy ogólne zawiadywanie na obszarze Izby sprawami państwowego podatku przemysłowego, a w szczególności:

1) czuwanie nad ścisłym wykonaniem wszystkich ustaw i rozporządzeń, dotyczących tego podatku;

2) stały ogólny nadzór nad prawidłowym obłożeniem płatników podatkiem przemysłowym i nad terminowym wpływem tego podatku do kas skarbowych;

3) nadzór nad celowym zaopatrzeniem podwładnych kas skarbowych w dostateczną ilość blankietów świadectw przemysłowych i bezpłatnych biletów przemysłowych;

4) określanie terminu ukończenia sprawdzania przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz osobistych zajęć przemysłowych;

5) zarządzanie wydawania duplikatów zagubionych świadectw przemysłowych¹⁾;

6) czuwanie nad prawidłowym tworzeniem komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego, oraz inicjatywa w tworzeniu komisji okręgowych, przygotowywanie spraw na ich posiedzenia, prowadzenie biurowości komisji i wykonywanie ich decyzji;

7) wzywanie przedsiębiorstw sprawozdawczych, za pośrednictwem właściwych Urzędów skarbowych, do składania bilansów i rocznych sprawozdań, sprawdzanie tychże, jak również obliczeń podatku od kapitału i od czystego zysku, dokonanych przez te przedsiębiorstwa, wreszcie nakładanie na nie grzywien za przekroczenia przepisów o dodatkowym podatku przemysłowym.

§ 18. Do Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych należy:

1) czuwanie nad terminowym i prawidłowym wykupywaniem świadectw przemysłowych;

2) prowadzenie szczegółowego rejestru przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz

¹⁾ Postępowanie przy wydawaniu duplikatów zagubionych świadectw unormowano okólnikiem Min. sk. do Izby skarbowych z 4 marca 1921 l. 11.118/20.

osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych;

3) zaznaczanie na świadectwach przemysłowych zaszyłych w przedsiębiorstwach zmian;

4) sprawdzanie na miejscu przez Naczelnika Urzędu skarbowego, względnie przez delegowanych przezeń urzędników, przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz osobistych zajęć przemysłowych;

5) sporządzanie protokółów i stwierdzanie przekroczeń przeciwko przepisom ustawy, tudzież sekwestrowanie towarów w wypadku, przewidzianym w art. 454 ustawy rosyjskiej;

6) wymierzanie za przekroczenia przepisów o zasadniczym podatku przemysłowym grzywien, przewidzianych w przepisach ustawy, sporządzanie odpowiednich karnych decyzji pisemnych i doręczanie odpisów tych decyzji płatnikom;

7) przyjmowanie skarg na decyzje Urzędu i przesyłanie ich wraz z protokołami i zaskarżeniami decyzjami, tudzież z niezbędnymi objaśnieniami za pośrednictwem Izby skarbowej, okręgowej komisji do spraw podatku przemysłowego;

8) inicjatywa w tworzeniu miejscowych komisji do spraw podatku przemysłowego;

9) z polecenia Izby skarbowej wzywanie przedsiębiorstw sprawozdawczych do składania

bilansów i rocznych sprawozdań, przesyłanie ich Izbie skarbowej, doręczanie przedsiębiorstwom sprawozdawczym nakazów płatniczych, a miejscowym kasom skarbowym rejestrów poborowych, otrzymanych od Izby skarbowej, przyjmowanie odwołań od tychże przedsiębiorstw i przesyłanie ich Izbie skarbowej.

§ 19. Do wymiaru procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, tudzież od zysków i zarobków osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych powołane są komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego (art. 14 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.).

Komisje te tworzy się przy każdym Urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych dla całego okręgu oznaczonego Urzędem.

Komisje składają się z przewodniczącego, którym jest Naczelnik Urzędu podatków i opłat skarbowych lub jego zastępca i z 6 członków powołanych z grona płatników procentowego podatku od zysku.

Dwóch członków wybierają Sejmiki powiatowe, dwóch reprezentacje miast w siedzibie komisji, dwóch zaś członków mianuje Dyrektor

właściwej Izby skarbowej na wniosek przewodniczącego komisji.

§ 20. W okręgach wyłącznie miejskich, z 6-ciu członków komisji, czterech członków wybierają Rady miejskie, dwóch zaś mianuje, jak wyżej Dyrektor właściwej Izby skarbowej; przyczem wybory i mianowania należy przeprowadzić, o ile można w ten sposób, by w skład komisji każdego okręgu wchodził płatnicy procentowego podatku od zysku z tegoż okręgu.

§ 21. Komisje okręgowe do spraw podatku przemysłowego tworzy się przy każdej Izbie skarbowej na okrąg tej Izby.

Komisje te są instancjami apelacyjnymi do wszelkich spraw zasadniczego i dodatkowego podatku przemysłowego ¹⁾.

§ 22. Wymienione w poprzednim paragrafie komisje składają się z przewodniczącego, którym jest Dyrektor właściwej Izby skarbowej lub jego zastępca, z trzech urzędników tejże Izby, mianowanych przez Ministra skarbu na wniosek

¹⁾ Komisje te są również kompetentne do darowania skutków spóźnienia terminu do wniesienia środka prawnego, o ileby rozstrzygnięcie danego środka należało do ich zakresu działania (okólnik Min. sk. z 17 czerwca 1920, l. 37174/9328).

Dyrektora Izby skarbowej i z czterech członków, powołanych z grona płatników podatku; po jednym z tych członków wybierają Rady wojewódzkie i miejskie w siedzibie komisji, dwóch zaś mianuje Minister skarbu na wniosek Dyrektora Izby skarbowej; przyczem jeden z członków powołanych z grona płatników podatku powinien być zastępcą lub członkiem zarządu przedsiębiorstwa, obowiązany do składania sprawozdań publicznych.

§ 23. Dla każdego z członków komisji miejscowych i okręgowych należy powołać w sposób oznaczony w poprzednich paragrafach po jednym zastępcy.

§ 24. Na członków komisji mogą być powołane jedynie osoby, korzystające z pełni praw cywilnych, a liczące nie mniej, niż 25 lat wieku.

Przy wyborach i mianowaniu członków komisji należy uważać, by reprezentowane były, o ile można, handel, przemysł, osobiste zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

§ 25. Celem utworzenia komisji mają Dyrektorowie Izb skarbowych, względnie Naczelnicy Urzędów skarbowych wezwać pisemnie wymienione w poprzednich paragrafach instytucje do przeprowadzenia w oznaczonym terminie

wyborów członków komisji okręgowych, względnie miejscowych i ich zastępców.

Po nadesłaniu list wybranych członków komisji i ich zastępców należy skutecznie w przepisany trybie nominację reszty członków i ich zastępców.

O ile Sejmiki powiatowe, Rady miejskie, względnie wojewódzkie nie przeprowadzą w wyznaczonym terminie wyborów lub wybiorą mniejszą od przepisanej ilość członków komisji i ich zastępców, wówczas władze skarbowe powołają same brakujących członków i ich zastępców w myśl przepisów zawartych w poprzednich paragrafach, a w szczególności Minister skarbu za mianuje brakujących członków i ich zastępców do komisji okręgowych na wniosek przewodniczących tych komisji — Dyrektor zaś właściwej Izby skarbowej do komisji miejscowych na wnioski przewodniczących komisji miejscowych.

§ 26. Przewodniczący zwołuje komisję, kieruje jej czynnościami, wykonywa jej uchwały i jest odpowiedzialny za należyte zastosowanie obowiązujących przepisów.

W razie czasowej przeszkody w pełnieniu przez przewodniczącego obowiązków, przewodnictwo obejmuje jego zastępca, który jednocześnie wchodzi w prawa i obowiązki przewodniczącego.

§ 27. O każdym posiedzeniu komisji przewodniczący zawiadamia pisemnie wszystkich członków komisji.

W miejsce członków nie mogących przybyć na posiedzenie, należy zaprosić ich zastępców.

Zastępcy zaproszeni wstępują w prawa i obowiązki członków komisji.

§ 28. Od członków komisji, nie będących urzędnikami państwowymi, przewodniczący odbiera na wstępie ich urzędowania przyrzeczenie, że przy rozprawach komisji będą postępować według najlepszej wiedzy i sumienia i że zachowają w ścisłej tajemnicy wszystkie przedstawiane w komisji wiadomości, dotyczące stosunków majątkowych, obrotów i zysków płatników.

Przy tej sposobności należy zwrócić uwagę członków komisji na postanowienia karne za niedotrzymanie tajemnicy, zawarte w art. 546 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

§ 29. Do ważności uchwał komisji potrzeba, oprócz przewodniczącego, obecności przynajmniej połowy członków.

Jeżeli na pierwsze posiedzenie nie stawi się zdolna do powzięcia uchwały ilość członków, wówczas wyznacza się drugie posiedzenie z zastrzeżeniem, że na tem drugim posiedzeniu zapa-

dną prawomocnie uchwały bez względu na ilość obecnych.

Gdyby na drugie posiedzenie komisji miejscowej nie przybyło przynajmniej dwóch członków, względnie ich zastępców, wówczas przewodniczący powołuje taką ilość z grona płatników procentowego podatku od zysku.

§ 30. Uchwały w komisjach zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków.

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów.

Jeżeli przy głosowaniu nad wysokością pewnej cyfry nie można osiągnąć bezwzględnej większości głosów, to należy głosy za cyfrą najniekorzystniejszą dla podatnika doliczać tak długo do głosów za cyfrą najbliższą dla podatnika korzystniejszą, aż się okaże większość.

§ 31. Z każdego posiedzenia komisji powinien być sporządzony protokół, który podpisują przewodniczący lub jego zastępca i przynajmniej dwóch z obecnych na posiedzeniu członków komisji lub ich zastępców.

§ 32. Przewodniczący oraz członkowie komisji lub ich zastępcy nie mogą brać udziału w posiedzeniach podczas obrad nad opodatkowaniem przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz osobistych zajęć przemysłowych

i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych wykonywanych: a) osobiście przez nich samych, b) przez ich małżonki i krewnych, albo powinowatych w linii wstępnej lub zstępnej i do trzeciego stopnia linii bocznej, c) przez osoby znajdujące się w ich opiece, d) przez towarzystwa, spółki i osoby prywatne, o ile biorą udział w administracji ich interesami lub o ile są ich pełnomocnikami sami członkowie komisji osobiście, albo ktokolwiek z wymienionych wyżej krewnych lub powinowatych.

Przewodniczący w podobnym wypadku oddaje przewodnictwo swemu zastępcy.

W razie stosowania przepisów niniejszego paragrafu okoliczność tę należy uwidocznic w protokóle posiedzenia.

§ 33. Rozpoznawanie spraw w komisji okręgowej ma odbywać się jawnie w myśl postanowień art. 543 ustawy ros. oraz art. 14 część druga ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.

Przewodniczący komisji okręgowej zawczasu przysyła płatnikowi, za pokwitowaniem odbioru pisemne zawiadomienie o dniu rozpoznawania jego sprawy.

Płatnik lub jego zastępca prawny może być obecny w czasie referowania jego sprawy oraz

ma prawo do składania pisemnych lub ustnych wyjaśnień.

Nieobecność płatnika lub jego zastępcy nie wstrzymuje rozpoznawania sprawy tylko w takim wypadku, gdy otrzymane pokwitowanie z odbioru świadczy, że zawiadomienie zostało doręczone w terminie wystarczającym na stawienie się płatnika w miejscu urzędowania komisji.

Jeżeli w dniu posiedzenia komisji nie otrzymano pokwitowania z odbioru i o ile sam płatnik lub jego zastępca nie stawi się na posiedzenie komisji, sprawa winna być zdjęta z porządku dziennego posiedzenia.

Jeżeli z otrzymanego w następstwie pokwitowania wyjaśni się, że zawiadomienie o posiedzeniu komisji zostało doręczone płatnikowi we właściwym czasie, to odwołanie takiego płatnika należy rozpatrzyć na najbliższym posiedzeniu komisji nie zawiadamiając go ponownie o dniu tego posiedzenia. O ile zaś się wyjaśni, że płatnik nie otrzymał zawiadomienia o posiedzeniu we właściwym czasie, wyznacza się nowe posiedzenie komisji, o którym płatnik winien być powtórnie powiadomiony w trybie przepisany.

DZIAŁ III.

Zasadniczy podatek przemysłowy.

(art. 368 z dodatkiem do tego artykułu i art. 409 do 459 ros. ust.).

§ 34. Zasadniczy podatek przemysłowy opłaca się przez wykupienie należytego świadectwa przemysłowego na każdy poszczególny zakład handlowy lub przemysłowy, pomieszczenie składowe, na każdy statek oraz na każdy poszczególny przemysł lub poszczególne osobiste zajęcie przemysłowe, podlegające temu podatkowi (art. 409 ust. ros.).

§ 35. Świadectwo przemysłowe daje prawo osobie lub kilku osobom posiadającym jeden i ten sam zakład lub przedsiębiorstwo (współwłaścicielom), jak również towarzystwu, spółce handlowej lub przemysłowej, albo instytucji, na których imię wykupione zostało świadectwo, utrzymywać ten tylko zakład handlowy lub przemysłowy, pomieszczenie składowe, statek, oraz prowadzić to tylko przedsiębiorstwo lub zajęcie przemysłowe, jakie wskazane są w świadectwie (art. 430 ust. ros.).

§ 36. Jeżeli w jednym i tym samym zakładzie handlowym lub przemysłowym, albo przez jedną i tę samą osobę prowadzi się kilka od-

dzielnych przedsiębiorstw, dla których ustanowione są różne znamiona i normy zasadniczego podatku przemysłowego, to na każde z tych przedsiębiorstw powinno być wykupione oddzielne świadectwo przemysłowe, chociażby zakład należał do jednej i tej samej osoby i był utrzymywany w jednym i tem samym pomieszczeniu (art. 422 ust. ros.).

§ 37. Świadectwo przemysłowe wyższej kategorii daje prawo do prowadzenia przedsiębiorstwa tego samego rodzaju niższej kategorii (art. 429 ust. ros.).

Opodatkowanie przedsiębiorstw handlowych.
(Art. 409, 411, 419 i 420 klasyf. II, kategoria I do IV, ustępy 1).

§ 38. Za handel hurtowy, podlegający opodatkowaniu podług I kategorii przedsiębiorstw handlowych uważa się sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów przeważnie partjami, głównie kupcom i przemysłowcom, tak na giełdach, jak i z zakładów handlowych, statków i innych pomieszczeń, bez względu na to, gdzie się te pomieszczenia znajdują.

§ 39. Za sprzedaż detaliczną, podlegającą opodatkowaniu podług II kategorii przedsiębiorstw handlowych uważa się sprzedaż towarów

w mniejszych ilościach, a nie partjami, tak drobnym kupcom, jak i spożywcóm. Handel ten nie może się odbywać na giełdach i wogóle znacznymi partjami.

§ 40. Za handel drobny, podlegający opodatkowaniu podług III kategorii przedsiębiorstw handlowych uważa się drobną sprzedaż tylko spożywcóm, a nie kupcom towarów z wyjątkiem wymienionych w dodatku do ustępu 1, kategorii III, klasyfikacji II, do art. 368 ust. ros.¹⁾ Oprócz tego, zakłady handlowe III kategorii nie mogą mieć więcej, jak jeden pokój, przy którym wolno utrzymywać najwyżej dwa pomieszczenia składowe (jedno — bezpłatne, drugie płatne).

W zakładach III kategorii nie można zatrudniać więcej, niż jednego dorosłego (w wieku ponad lat 17), najętego subiekta.

§ 41. W zakładach handlowych IV kategorii dozwoloną jest jedynie sprzedaż drobna,

¹⁾ Okólnikiem z dnia 19 lutego 1904 № 1356 wyjaśniło ros. Ministerstwo skarbu, że zawarte w punkcie 26. wykazu towarów, któremi nie wolno handlować na podstawie świadectw przemysłowych III kategorii, słowa „w kawałkach i skrawkach mających nie więcej jak 10 arszynów” odnoszą się tylko do perkalu, wobec czego wszystkie inne towary wyliczone w tym punkcie mogą być sprzedawane za świadectwami przemysłowemi III kategorii przedsiębiorstw handlowych w skrawkach i ponad 10 arszynów.

wyłącznie towarów, wymienionych w spisie dołączonym do art. 371 ust. ros.

Spis ten ma zastosowanie do kategorii IV przedsiębiorstw handlowych, oraz do prowadzonego w miastach handlu obnośnego, który wobec ograniczenia uwolnień ustawą z dnia 6 lipca 1920 r. podlega obecnie zasadniczemu podatkowi przemysłowemu, podług kategorii Vb.

Zakład IV kategorii może się składać tylko z niewielkich wymiarów stałego pomieszczenia, nie mającego wyglądu i przeznaczenia pokoju.

Przedsiębiorstwom handlowym IV kategorii, w myśl art. 426 ros. ust. wolno zatrudniać po jednym najemnym subjeckie; przedsiębiorstwom tejże kategorii, wymienionym w art. 424 ustawy ros. dozwala się utrzymywanie jednego pomieszczenia składowego.

§ 42. Zakłady handlowe niższych kategorii, które przekroczyły chociażby jeden z ustawowych warunków, ograniczających tę kategorię, powinny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe wyższej kategorii, odpowiednio do znamion tych zakładów.

§ 43. Zakłady handlu hurtowego, urządzone przez przedsiębiorstwa przemysłowe poza obrębem miejscowości, gdzie te przedsiębiorstwa się znajdują, jak również zakłady handlowe han-

dlu detalicznego lub drobnego tychże przedsiębiorstw, bez względu na to, gdzie się te zakłady znajdują, powinny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych, na zasadach ogólnych, podług rodzaju prowadzonego handlu, chociażby handel w tych zakładach prowadzony był wyłącznie wyrobami własnej fabrykacji.

§ 44. Jeżeli towarzystwa akcyjne, spółki udziałowe i inne przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych nie mają wcale innych zakładów handlowych lub przemysłowych, oprócz kantorów zarządów, to dla kantorów tych powinny być wykupione świadectwa przemysłowe podług odpowiedniej kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Opodatkowanie skupu towarów w celu odsprzedaży, lub wywozu zagranicę.

(Klasyf. II, kateg. I do IV, ustępy 2).

§ 45. Skup towarów bez utrzymywania w tym celu kantorów, zakładów handlowych i pomieszczeń składowych, podlega zasadniczemu podatkowi przemysłowemu tylko w tym razie, jeżeli się odbywa dla zarobku w celu odsprzeda-

ży wewnątrz Państwa, lub też w celu wywozu zagranicę; przyczem przemysł ten opodatkowuje się według miejsca skupu, a gdyby się to okazało niemożliwem — według miejsca zamieszkania skupującego.

Utrzymywanie pomieszczeń składowych dozwolone jest przy skupie przedmiotów, wymienionych w art. 426 ros. ust.

§ 46. Skup towarów, na podstawie świadectw przemysłowych I do IV kategorii przedsiębiorstw handlowych, może się odbywać wszędzie, byleby wartość skupionych w ciągu roku przedmiotów nie przewyższała sumy odpowiedniej do wykupionego świadectwa przemysłowego.

Przedsiębiorstwom, prowadzącym na podstawie świadectw II kateg., skup przedmiotów, wymienionych w ustępie 2 b) klasyf. II, kateg. II, wolno sprzedawać je również i na giełdach.

§ 47. Jeżeli działalność skupującego rozciąga się na miejscowości, zaliczone celem obliczenia zasadniczego podatku przemysłowego do różnych klas, to świadectwo przemysłowe na skup towarów podług II, III i IV kateg. powinno być wykupione podług tej miejscowości, która zaliczona jest do najwyższej klasy w myśl art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.

§ 48. Na podstawie świadectw przemysłowych I i II kategorii dozwolony jest skup towarów, tak w celu odsprzedaży wewnątrz Państwa, jak również i dla wywozu zagranicę; na podstawie zaś świadectw III kategorii skupem towarów w celu ich wywozu zagranicę mogą się zajmować tylko mieszkańcy pograniczni.

Za mieszkańców pogranicznych uważa się osoby, mające stałe zamieszkanie w 30 kilometrowym pasie pogranicznym, ciągnącym się wzdłuż polskiej granicy z obcemi państwami.

Na podstawie świadectw IV kategorii skup towarów w celu wywozu zagranicę nie jest dozwolony.

Opodatkowanie instytucji kredytowych.

(Klasyf. II kategorja I do IV, ustępy 3 i kategorja I, ustęp 4 z „uwagą“, oraz § 12, ustęp 2 niniejszej instrukcji).

§ 49. Instytucje kredytowe opłacają zasadniczy podatek przemysłowy podług sumy ich kapitału zakładowego, udziałowego, składkowego lub zastępujących je kapitałów, jak np. w towarzystwach wzajemnego kredytu — podług ich kapitału obrotowego (art. 403 i 405 ustawy ros.). W instytucjach kredytowych, nie mających po-

dobnych kapitałów, lecz wypuszczających listy zastawne lub obligacje, za kapitał zakładowy przyjmuje się dziesiątą część listów zastawnych lub obligacji, wypuszczonych w obieg przez te instytucje (art. 404 ros. ustawy).

§ 50. Oddziały, kantory, agentury i kantory komisowe instytucji kredytowych podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu podług tej kategorii przedsiębiorstw handlowych, podług której wykupione zostało świadectwo przemysłowe dla ich zakładów centralnych.

§ 51. Zawodowe zajmowanie się interesami bankierskimi i wogóle operacjami z kapitałami pieniężnymi, tak na giełdzie, jak w innych miejscach, chociażby bez utrzymywania w tym celu zakładów bankierskich, uważa się za przemysł bankierski, który podlega zasadniczemu podatkowi przemysłowemu podług I kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Opodatkowanie przedsiębiorstw ubezpieczeniowych i stowarzyszeń współdzielczych.

(Klasyf. II, katęg. I do III, ustępy 5 i § 12 ustęp 3 niniejszej instrukcji).

§ 52. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i stowarzyszenia współdzielcze opodatkowuje się

podług sumy ich kapitału zakładowego lub też innego podobnego kapitału, zastępującego kapitał zakładowy.

Oddziały, główne agentury i kantory przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, wykupujących świadectwa przemysłowe I kategorii, opłacają zasadniczy podatek przemysłowy podług II kategorii przedsiębiorstw handlowych, jeżeli mają charakter zarządów okręgowych, które zawiadują w określonych rejonach operacjami agentów przedsiębiorstw ubezpieczeniowych.

W innych zaś wypadkach ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych mają wykupić odpowiednie świadectwa na osobiste zajęcia przemysłowe, podług IV kategorii (art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.).

Oddziały i filje stowarzyszeń współdzielczych opłacają zasadniczy podatek przemysłowy podług tej kategorii przedsiębiorstw handlowych, podług której wykupione zostały świadectwa przemysłowe dla ich zakładów głównych.

Opodatkowanie przedsiębiorstw komisowych i transportowych.

(Klasyf. II, katęg. I, ustęp 6, katęg. II, ustępy 6, 7, 8).

§ 53. Zasadniczy podatek przemysłowy

opłacają zarówno domy komisowe i transportowe, oraz ich główne kantory, jak i wszelkiego rodzaju zakłady i przedsiębiorstwa komisowe i transportowe.

Domy komisowe i transportowe oraz ich główne kantory podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu podług I kategorii przedsiębiorstw handlowych, a oddziały i agentury tych domów i kantorów — podług II kategorii.

Wszystkie inne samodzielne kantory i zakłady przedsiębiorstw komisowych i transportowych opłacają zasadniczy podatek przemysłowy podług II kategorii przedsiębiorstw handlowych, a to: komisowe — jak zakłady do pośrednictwa handlowego, transportowe — jak przedsiębiorstwa przewozowe, według klasyfikacji II, kategorii II, ustępy 7 i 8.

Opodatkowanie elewatorów.

(Klasyf. II, kateg. I, ustęp 8 i kateg. II, ustęp 9).

§ 54. Elewatory podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu odpowiednio do ich objętości, podług I lub II kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Opodatkowanie przemysłu restauracyjnego.

(Klasyf. II, kateg. I, ustęp 9, kateg. II, ustęp 10, kateg. III, ustęp 7, kateg. IV, ustęp 5).

§ 55. Przy obciążeniu zasadniczym podatkiem przemysłowym zakładów restauracyjnych stosuje się to ze znamion, wskazanych w klasyfikacji II, które wymaga wykupienia świadectwa przemysłowego wyższej kategorii.

§ 56. Przy określeniu komornego lub wartości czynszowej pomieszczeń, zajętych przez zakłady przemysłu restauracyjnego, uie bierze się w rachubę wartości mieszkania, zajętego przez właściciela zakładu i jego rodzinę.

Jeżeli wartość czynszowa pomieszczenia, zajętego przez zakład restauracyjny, nie jest wiadoma, oblicza się tę wartość podług istniejących miejscowych cen najmu odpowiedniego pomieszczenia.

§ 57. Bufety na wszystkich pierwszorzędnym, czyli głównym stacjach kolei żelaznych powinny być zaopatrzone w świadectwa przemysłowe na przedsiębiorstwa handlowe II kategorii; bufety zaś na wszystkich innych stacjach kolei żelaznych wolno utrzymywać na podstawie

świadczeń przemysłowych III kategorii (klas. II, kateg. III, ustęp 7) ¹⁾.

§ 58. Zakłady restauracyjne, które prowadzą również wyszynk trunków na kieliszki, mogą być utrzymywane tylko na podstawie świadectwa przemysłowego I lub II kategorii przedsiębiorstw handlowych, stosownie do znamion ustanowionych dla zakładów restauracyjnych.

§ 59. Oberże, zajazdy, karczmy oraz pokoje umeblowane i domy zajezdne, wynajmowane ze stołowaniem, jeżeli jeden właściciel wynajmuje więcej, niż dwa pokoje, zalicza się do zakładów przemysłu restauracyjnego, a jeżeli się znajdują w miastach, podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu narówni z zakładami restauracyjnymi; oberże zaś i zajazdy poza obreębem miast bez sprzedaży napojów wysokowych, tytoniu i wyrobów tabaczknych, oraz domy noclegowe, opodatkowuje się wyłącznie podług IV kategorii przedsiębiorstw handlowych (klas. II,

¹⁾ Okólnikiem do Izby skarbowych z 2 marca 1921, l. 353 Min. sk. wyjaśniło, że za bufety na głównych stacjach kolejowych należy uważać (analogicznie jak przy patentach akcyzowych od bufetów kolejowych) bufety na następujących stacjach kolejowych: Warszawa, Skierniewice, Piotrków, Częstochowa, Granica, Sosnowiec, Aleksandrów, Praga, Łuków, Dęblin, Kozłowski, Radom, Brześć, Kielce i Lublin.

kateg. IV, ustęp 5 i § 12 ustępy 4 i 5 niniejszej instrukcji).

Opodatkowanie zakładów do sprzedaży lemoniady i innych napojów chłodzących.

(klas. II, kateg. IV, ustęp 7).

§ 60. Wszystkie tego rodzaju zakłady podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu podług IV kategorii przedsiębiorstw handlowych bez względu na to, czy sprzedaż napojów odbywa się na zewnątrz, czy też napoje spożywa się na miejscu.

Opodatkowanie sprzedaży wyrobów tytoniowych i trunków.

(Klas. II, kateg. I ustęp 10, kateg. II, ustępy 12 i 13 i kateg. III, ustępy 11 i 12).

§ 61. Ze względu na obecny ustrój monopolu tytoniowego hurtowa sprzedaż zagranicznych wyrobów tytoniowych pozamonopolowych zalicza się do I kategorii przedsiębiorstw handlowych. Sprzedaż wyłącznie wyrobów tytoniowych przydzielonych przez Zarząd monopolowy zalicza się do II, względnie III kategorii przed-

siębiorstw handlowych stosownie do tego, czy sprzedaż jest hurtowa i detaliczna, czy też tylko drobna.

Nie wymaga się wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego III kategorii na drobną sprzedaż wyrobów tytoniowych (klas. II, kateg. III. ustęp 11), jeżeli ta sprzedaż odbywa się w tem samym pomieszczeniu, w którym prowadzi się handel innemi towarami na podstawie wykupionego świadectwa przemysłowego przynajmniej III kategorii przedsiębiorstw handlowych.

§ 62. Składy hurtowe spirytusu podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu podług II-ej kategorii przedsiębiorstw handlowych niezależnie od tego, czy odbywa się w nich hurtowa sprzedaż do zakładów sprzedaży detalicznej napojów wysokowych, czy też osobom prywatnym. Handel win połączony ze sprzedażą wszelkiego rodzaju innych napojów wysokowych, jak również zakłady do wyrobu i sprzedaży wina rodzynkowego, wolno jest utrzymywać na podstawie świadectw przemysłowych przynajmniej II-ej kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Zakłady detalicznej sprzedaży wyłącznie spirytusu i wódki w zamkniętych naczyniach, jak również hurtowe składy piwa, miodu lub krajowych win, opłacają zasadniczy podatek prze-

mysłowy podług III kategorii przedsiębiorstw handlowych.

Opodatkowanie antrepryz i dostaw.

(Art. 415 i 433 ros. ust. i art. 4 ustęp 1 d) noweli z 9 stycznia 1915 r.).

§ 63. Antrepryzy i dostawy podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu niezależnie od tego, w jakiej formie i w jaki sposób zawarta została umowa; przyczem każda taka umowa (jeżeli zawiera się ją na sumę większą od 1000 mk.) uważa się za oddzielne przedsiębiorstwo, na które powinno być wykupione oddzielne świadectwo przemysłowe odpowiednio do sumy zobowiązania oprócz wypadków, wskazanych w art. 415 ros. ust.

§ 64. Jeżeli antrepryza lub dostawa trwa lat kilka i w umowie nie będzie oznaczona suma, przypadająca antreprenierowi oddzielnie za każdy rok, jak również jeżeli suma antrepryzy w umowie wcale nie jest wskazaną, lecz może być określona dopiero po ukończeniu samej operacji, to antreprenierowi, na mocy świadectwa instytucji, z którą zawarł umowę, wydaje się zamiast świadectwa przemysłowego bezpłatny bilet przemysłowy;

przypadający zaś za taką antreprzyę zasadniczy podatek przemysłowy płaci się po upływie każdego roku odpowiednio do sumy tej części zobowiązania, która w ciągu roku została wykonana (art. 433 ros. ustawy).

§ 65. Obliczenie wskazanej wyżej sumy podatku, jak również potrącenie jej z należnej antreprenerowi kwoty odpowiednio do ceny świadectwa przemysłowego, jakie należałoby wykupić na tę antreprzyę lub dostawę i wpłacenie potrąconej sumy do kasy skarbowej, jest obowiązkiem instytucji rządowych, samorządowych i publicznych, z którymi zawarte zostały umowy, wykonywane na podstawie bezpłatnych biletów przemysłowych.

O skuteczniejszej wpłacie, jak również o wysokości sumy tej części zobowiązania, która została wykonana, wzmiankowane instytucje mają niezwłocznie zawiadomić właściwy Urząd skarbowy.

§ 66. Dzierżawa różnego rodzaju opłat np. dzierżawa od Skarbu Państwa i Związków samorządnych należnego im prawa pobierania specjalnych opłat: mostowej i drogowej, za użytkowanie przystani, placów, wag targowych, miejsc do pojenia bydła i t. p. traktuje się pod względem opłaty zasadniczego podatku przemysłowego,

jak wyżej wymienione dostawy i antreprzy.

Opodatkowanie przedsiębiorstw przemysłowych.

(Art. 412, 413, 420, 421, 422, 428, klas. III).

§ 67. Do przedsiębiorstw przemysłowych, opłacających zasadniczy podatek przemysłowy podług ilości robotników, pomiędzy innemi należą: drukarnie, zakłady litograficzne, fotograficzne, pralnie i tym podobne zakłady przemysłowe i rzemieślnicze, oraz zatrudniające robotników przedsiębiorstwa rybne i zakłady przewozowe z wyjątkiem wymienionych w klasyf. II, kateg. I, ustęp 6 i kateg. II, ustępy 6 i 7.

§ 68. Przy opodatkowaniu fabryk i zakładów fabrycznych podług ilości robotników, ilość ta z wyjątkiem robotników czasowych, wskazanych w art. 421 ros. ust., powinna być określona podług imiennych list robotników, które się prowadzi w fabrykach, zakładach i przedsiębiorstwach górniczych; przyczem za podstawę do opodatkowania przyjmuje się ilość wszystkich robotników, zajętych tak przy głównej fabrykacji i wszystkich warsztatach pomocniczych,

jak również i pracujących poza obrębem zakładu lub też w domu dla tegoż zakładu niezależnie od tego, czy ci robotnicy pracują stale, czy tylko przez pewną część roku.

§ 69. Dla kantorów rozdawczych, zajmujących się rozdawaniem materiałów do obrabiania osobom trudniącym się przemysłem domowym, powinno być wykupione świadectwo przemysłowe, jak dla przedsiębiorstw przemysłowych, — podług ilości robotników, zatrudnionych tak w samym kantorze, jakoteż otrzymujących z kantoru materiały surowe w celu przerobienia ich dla kantoru w domu; majstrowie zaś pracujący dla kantorów rozdawczych podlegają zasadniczemu podatkowi przemysłowemu, albo podług ilości robotników — jeżeli utrzymują swoim kosztem oddzielne zakłady przemysłowe (klas. III), albo jeżeli takich zakładów nie utrzymują jako pośrednicy handlowi (§ 6 kat. IV ustawy z 6 lipca 1920 r.).

§ 70. W przedsiębiorstwach przemysłowych opłacających zasadniczy podatek przemysłowy podług ilości wyprodukowanych wytworów, podlegających akcyzie, wytwory te oblicza się podług ksiąg skarbowych kontroli fabrycznej, a w przedsiębiorstwach przemysłowo-górnicznych — podług ksiąg prowadzonych przez te przed-

siębiorstwa na podstawie obowiązujących przepisów.

§ 71. Utrzymujący przedsiębiorstwa przemysłowe obowiązani są wykupywać świadectwa przemysłowe albo podług największej ilości robotników, jaką zamierzają w ciągu roku trzymać w zakładzie, albo też w tych wypadkach, gdy świadectwa wykupuje się podług ilości wydobywanego materiału surowego, albo wyprodukowanych wytworów, podług największej ilości spodziewanej w ciągu roku produkcji; w razie zaś powiększenia w ciągu roku ilości robotników albo ilości produkcji powinno być wykupione świadectwo przemysłowe wyższej kategorii z zaliczeniem uiszczonej już kwoty za poprzednie świadectwo przemysłowe zgodnie z art. 428 ros. ustawy.

W ten sam sposób należy postąpić przy niespodziewanem powiększeniu produkcji materiału surowego w ciągu roku.

§ 72. Gdy w jednym zakładzie przemysłowym jest połączonych kilka znajdujących się w bezpośrednim związku fabrykacji, to dla takiego zakładu powinno być wydane jedno świadectwo przemysłowe z zachowaniem przepisów, wyluszczonych w art. 422 ros. ust.

Za bezpośrednio związane z sobą fabryka-

cje uznaje się oddzielne stopnie obróbki jednego i tego samego materiału jak np. przędzenie bawełny, tkanie i farbowanie tkanin, albo wyrób stali i walcowanie szyn, oraz fabrykacje pomocnicze przy głównej fabrykacji, jak np. zakład gazowy przy fabryce, urządzone specjalnie do jej oświetlenia, warsztaty remontowe i t. p. Podobne zakłady winny być opodatkowane według najwyższej normy, jaka wypadnie podług ogólnej ilości robotników w zakładzie lub też podług którejkolwiek z pojedynczych jego fabrykacji. Tak np.: jeżeli w oddziale przędzalnianym jest 200 robotników, w tkackim 800, w farbiarskim 100 i w fabryce gazowej 10, ogółem 1110 robotników, to świadectwo przemysłowe powinno być wykupione podług ogólnej liczby robotników I kategorii za 25000 Mk., ponieważ dla każdej poszczególniej fabrykacji normy podatku byłyby niższe od tej sumy.

§ 73. Za przedsiębiorstwa wodociągowe i oświetlenia gazowego, wymienione w ustępie 19 kateg. III klas. III uważa się zakłady do zaopatrywania w wodę i w gaz miast lub innych miejscowości; za zakłady zaś gazowe i wodociągowe wspomniane w ustępie 18 kateg. IV i w ustępie 17 kateg. V klas. III uważa się zakłady przemysłowe (fabryki lub warsztaty rzemieślni-

cze), zajmujące się układaniem rur i ustawianiem urządzeń do zaopatrzenia w wodę i gaz.

§ 74. Funkcjonujący przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie miejscowości, gdzie zakład taki się znajduje, jeden kantor lub jeden zakład handlowy do sprzedaży hurtowej wyrobów własnej fabrykacji (ustęp 15 artykułu 9 ustawy z 6 lipca 1920) nie podlega zasadniczemu podatkowi przemysłowemu, jednak w celach rejestracji na wzmiankowane zakłady i kantory powinny być wybrane bezpłatne bilety przemysłowe. Jeżeli zaś ze wspomnianego kantoru lub zakładu handlowego odbywa się sprzedaż nie tylko swoich, lecz i cudzych wyrobów, to w tym wypadku powinno być wykupione należne świadectwo przemysłowe, zgodnie z art. 420 ros. ust.

Opodatkowanie pomieszczeń składowych.

(Art. 410 i uwaga do tego artykułu i art. 414, 423 i 424).

§ 75. W pomieszczeniach składowych przeznaczonych wyłącznie do przechowywania, suszenia, oczyszczania, sortowania, rozsypywania, brakowania, przeładowywania i pakowania towa-

rów, nie może odbywać się sprzedaż, lecz tylko wysyłanie towarów.

W razie zaś bezpośredniej sprzedaży towarów z pomieszczeń składowych, pomieszczenia te uważa się narówni z zakładami handlowymi, a zatem podlegają one opłacie zasadniczego podatku przemysłowego na zasadach ogólnych.

§ 76. Zakładom handlowym I i II kategorii dozwala się utrzymywać niezależnie od pomieszczeń składowych wolnych od zasadniczego podatku przemysłowego (w I kategorii — trzech, a w II kategorii — dwóch) — nieograniczoną liczbę pomieszczeń składowych płatnych z obowiązkiem wykupienia na każde z nich odpowiedniego świadectwa przemysłowego.

Przy zakładach handlowych III kategorii nie mogą być utrzymywane więcej, jak dwa pomieszczenia składowe, z których jedno, wolne od zasadniczego podatku przemysłowego, może być utrzymywane za biletem przemysłowym bezpłatnym, a drugie powinno być zaopatrzone w ustanowione świadectwo przemysłowe na pomieszczenie składowe III kategorii.

Zakładom handlowym IV kategorii utrzymywanie pomieszczeń składowych jest niedozwolone; wyjątki od tych zasad zawiera art. 424

ust. ros., jednak tylko dla przedsiębiorstw w tym artykule wymienionych.

§ 77. Jednej piwnicy lub lodowni utrzymywanej przy zakładzie handlowym do przechowywania przedmiotów, podlegających szybkiemu zepsuciu nie uważa się za oddzielne pomieszczenie składowe bez względu na kategorię tego zakładu.

§ 78. Przy zakładzie przemysłowym może być utrzymywana bez opłacania zasadniczego podatku przemysłowego nieograniczona liczba wskazanych w ustępie 14 artykułu 9 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. pomieszczeń składowych z obowiązkiem wzięcia na każde z nich jedynie oddzielnego bezpłatnego biletu przemysłowego. W takie same bilety bezpłatne powinny być również zaopatrzone pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa żeglugi i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przewozowe podlegające zasadniczemu podatkowi przemysłowemu (art. 9 ustęp 18 ust. z dnia 6 lipca 1920 r.).

§ 79. Utrzymywanie pomieszczeń składowych przez dostawców i antreprenierów podlega przy obłożeniu tych pomieszczeń zasadniczym podatkiem przemysłowym ogólnym przepisom ustanowionym dla przedsiębiorstw handlowych (art. 410 i 423 ros. ust.).

Opodatkowanie handlu na jarmarkach.

(art. 417).

§ 80. Na każde przedsiębiorstwo handlu hurtowego lub detalicznego na jarmarkach, trwających dłużej, niż 1 dzień, powinno być wykupione świadectwo przemysłowe, odpowiednio do rodzaju handlu jarmarcznego — hurtowego lub detalicznego.

Za oddzielne przedsiębiorstwa handlowe na jarmarkach uważa się magazyn, sklep, spichlerz, stragan lub inne otwarte dla kupujących pomieszczenia do sprzedaży towarów.

Pomieszczenie handlowe, składające się z kilku połączonych ze sobą wewnątrz ubikacji, jeżeli handel prowadzi się w niem towarami jednego i tego samego rodzaju, należącemi do jednego i tego samego właściciela, uważa się za jeden zakład handlowy.

§ 81. Pomieszczenie składowe na jarmarkach, urządzonych przez kupców i przemysłowców w celu sprzedaży w nich przywiezionych towarów, uważa się za zakłady handlowe, dla których należy wykupić świadectwa przemysłowe odpowiednio do rodzaju prowadzonego w nich handlu.

Oddziały instytucji kredytowych, otwierane

na czas jarmarków, podlegają opodatkowaniu, jak przedsiębiorstwa handlu hurtowego.

Osoby, które prowadzą nadal w czasie jarmarków swój stały handel na podstawie ustanowionych świadectw przemysłowych w zakładach, znajdujących się na terytorjum jarmarcznem, nie są obowiązane do wykupywania dla tego handlu oddzielnych świadectw, jeżeli sprzedaż odbywa się w tych samych pomieszczeniach.

Opodatkowanie handlu obnośnego i rozwozowego.

§ 82. Wobec uchylenia uwolnienia z ustępu 30 art. 371 ust. ros. handel obnośny w miastach towarami, wymienionemi w dodatku do tego artykułu, zaś poza obrębem miast towarami, wymienionemi w dodatku do art. 416 ust. ros. podlega opłacie zasadniczego podatku przemysłowego według kategorii V b).

Handel obnośny towarami, nie wymienionemi w powyższych dodatkach nie jest dozwolony.

Handel rozwozowy, który dozwolony jest tylko poza obrębem miast towarami, wymienionemi w dodatku do art. 416 ust. ros. podlega

opłacie zasadniczego podatku przemysłowego według kategorii V a) (por. § 132 niniejszej instrukcji).

Opodatkowanie przedsiębiorstw żeglugi.

(Art. 5 ustęp d) ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.).

§ 83. Statki i żaglowce opłacają zasadniczy podatek przemysłowy oddzielnie za każdy statek w miejscu znajdowania się ich kantorów.

Opodatkowanie ekspedytorów, maklerów giełdowych i notariuszów giełdowych.

(Art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 roku kategoria II i III).

§ 84. Ekspedytorów opodatkowuje się podług II kategorii osobistych zajęć przemysłowych tylko wtedy, gdy nie utrzymują oddzielnych kantorów ekspedytorskich i subjektów najętych, lecz zajmują się sami osobiście opłatą ceł w Urzędach celnych od towarów otrzymywanych z zagranicy na imię innych osób. Jeżeli zaś ekspedytorzy w tym celu utrzymują jakiekolwiek zakłady albo zatrudniają najętych subjektów, lub też sprowadzają na swoje imię z zagranicy to-

wary, to podlegają opodatkowaniu podług I kategorii przedsiębiorstw handlowych (klas. II, kategoria I, ust. 7).

§ 85. Do wykupienia świadectwa przemysłowego w cenie 7500 Mk. obowiązani są ekspedytorzy, zatrudnieni przy Urzędach celnych znajdujących się przy głównych liniach kolei żelaznych, za które uważa się na obszarze obowiązywania ustawy następujące linie:

Warszawa — Łódź.

Warszawa — Częstochowa (Herby).

Warszawa — Sosnowiec.

Warszawa — Mława.

Białystok — Grajewo.

Ekspedytorzy zatrudnieni przy Urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych liniach kolei żelaznych, za które uważa się wszystkie inne linie prócz wyżej wymienionych, opłacają zasadniczy podatek przemysłowy w kwocie 5250 Mk.

Ekspedytorzy zatrudnieni przy Urzędach celnych, znajdujących się przy pozostałych liniach celnych, opłacają powyższy podatek w kwocie 4250 Mk.

§ 86. Maklerzy giełdowi opłacają zasadniczy podatek przemysłowy podług III kategorii osobistych zajęć przemysłowych.

Opodatkowanie inspektorów, agentów i innych pośredników handlowych.

(Art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. kat. IV)

§ 87. Do osób, które podlegają opłacie zasadniczego podatku przemysłowego podług IV kategorii osobistych zajęć przemysłowych pomiedzy innemi należą:

a) inspektorowie i agenci towarzystw ubezpieczeń, przedsiębiorstw żeglugi i innych zakładów przewozowych i komisowych oraz instytucji kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania oddzielnych kantorów lub filji głównego przedsiębiorstwa, wskazanych w §§ 50, 52 część druga i 53 część druga niniejszej instrukcji, chociażby przy tych osobach znajdowali się do pomocy w zajęciach architekci, kanceliści, oraz woźni i robotnicy;

b) wszelkiego rodzaju pośrednicy handlowi, jak np.: agenci, komisjonerzy i faktorzy, zajmujący się zawodowo pośrednictwem osobiście, bez utrzymywania specjalnych zakładów pośrednictwa i płatnych subjektów;

c) majstrowie nie utrzymujący oddzielnych zakładów, lecz zajmujący się w domu rozdawaniem otrzymanych od fabrykantów materiałów osobom trudniącym się przemysłem domowym,

w celu przerobienia tychże na wyroby oraz przyjmowaniem tych wyrobów i oddawaniem ich fabrykantom.

§ 88. Inspektorowie, agenci i komisjonerzy, którzy wykupili na swoje imię świadectwa przemysłowe podług IV kategorii osobistych zajęć przemysłowych, mogą się zajmować swoim przemysłem w różnych przedsiębiorstwach bez wykupywania na zajęcie w każdym przedsiębiorstwie oddzielnego świadectwa.

Opodatkowanie subjektów podróżujących (komiwojażerów).

(Art. 426 ros. ust. kateg. VI i art. 6 ustawy z dnia 6-go lipca 1920 r.).

§ 89. Utrzymywanie podróżujących subjektów dozwolone jest tylko przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym, opłacającym zasadniczy podatek przemysłowy przy przedsiębiorstwach handlowych conajmniej w kwocie 6250 Mk., a przy przedsiębiorstwach przemysłowych 2500 Mk. ¹⁾

¹⁾ Okólnikiem z 22 stycznia 1920 l. 791/772 (Dz. u. Min. sk. Nr. 5, poz. 100) wyjaśniło Min. sk., iż wydanie patentu dla podróżujących subjektów uzależnione jest od posiadania odpowiednich patentów przez odnośne fir-

Opodatkowanie przedsiębiorstw kinematograficznych.

(Art. 7 noweli z dnia 4 października 1914 r. № 308 Zb. Praw i Rozp. z 1914 r.).

§ 90. Przy obciążeniu zasadniczym podatkiem przemysłowym przedsiębiorstw kinematograficznych stosuje się to znamię, które wymaga wykupienia świadectwa wyższej kategorii.

Przykład: Przedsiębiorstwo kinematograficzne opłacające komornego 6000 Mk. rocznie, a posiadające 550 miejsc dla widzów, zaliczyć należy do I kategorii przedsiębiorstw handlowych ze względu na ilość miejsc dla widzów, jakkolwiek na podstawie wysokości komornego mogłoby być zaliczone do kategorii II.

Przeniesienie przedsiębiorstw do innych miejscowości lub odstąpienie ich innym właścicielom.

(Art. 428 i 438 ust. ros.).

§ 91. Jeżeli przedsiębiorstwo przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego

my tak krajowe jak i zagraniczne. Subjekci podróżujący firm znajdujących się na obszarach b. zaboru austriackiego i niemieckiego nie opłacają zasadniczego podatku przemysłowego, gdyż firmy te opłacają podatek innej kategorii.

wego będzie przeniesione do innej miejscowości, albo do innego pomieszczenia znajdującego się w tej samej klasie miejscowości, to właściciel przedsiębiorstwa winien o tem zawiadomić w terminie miesięcznym od dnia przeniesienia tak właściwy Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych dotychczasowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa, jakoteż właściwy Urząd skarbowy miejsca przeniesienia przedsiębiorstwa, przyczem pierwszy Urząd ma stwierdzić na odwrotnej stronie świadectwa przeniesienie przedsiębiorstwa, jak również okoliczność, czy przeniesione przedsiębiorstwo było w roku bieżącym pociągnięte do opłaty procentowego podatku od zysku.

Po zaznaczeniu na świadectwie przemysłowym przeniesienia przedsiębiorstwa do innego okręgu, pierwszy Urząd skarbowy przesyła niezwłocznie do właściwego Urzędu skarbowego miejsca przeniesienia zakładu, deklarację złożoną w myśl art. 435 ust. ros.

§ 92. Wskazane wyżej doniesienie o przeniesieniu przedsiębiorstwa do innej miejscowości nie jest wymagane, jeżeli świadectwo przemysłowe zostało wykupione, zgodnie z należytą deklaracją (art. 435 ust. ros.) dla zakładu handlowego na bazarach (tygodniowych targach) o ile

ten zakład przenosi się stale z jednego bazaru na drugi.

§ 93. Jeżeli przedsiębiorstwo przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego będzie sprzedane lub w inny sposób przejdzie na innego właściciela, to o tem należy zawiadomić najpóźniej w terminie miesięcznym od dnia przejścia właściwy Urząd skarbowy, który okoliczność tę ma stwierdzić na odwrotnej stronie świadectwa przemysłowego, po otrzymaniu dokładnych wiadomości od właściwej kasy skarbowej, że wszystkie zaległości państwowego podatku przemysłowego ciążyące na poprzednim właścicielu z tytułu tego przedsiębiorstwa zostały uiszczone.

§ 94. Bez uiszczenia zaległości, wymienionych w poprzednim paragrafie, Urząd skarbowy nie może stwierdzać na świadectwie przemysłowym przejścia przedsiębiorstwa na innego właściciela; świadectwo zaś przemysłowe odstąpione nowemu właścicielowi, bez potwierdzenia Urzędu skarbowego uważa się za nieważne, a osoba utrzymująca na mocy takiego świadectwa zakład ulega takiej karze, jak za nieposiadanie właściwego świadectwa.

O szyldach na zakładach.

(Art. 439 ust. ros.).

§ 95. Szyld, w który powinien być zaopatrzonej każdy zakład handlowy lub przemysłowy i pomieszczenie składowe, może być różnej formy i z odpowiedniami, podług miejscowych obyczajów napisami, byleby tylko wskazywał istnienie zakładu lub pomieszczenia składowego. Szyld nie jest konieczny w tych wypadkach, gdy już sam wygląd zewnętrzny zakładu świadczy należyście o istnieniu przedsiębiorstwa, np. przy młynach i t. p.

Sposób wydawania świadectw i bezpłatnych biletów przemysłowych.

(Art. 430 do 439 ust. ros.).

§ 96. Świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych i na osobiste zajęcia przemysłowe, tudzież bezpłatne bilety przemysłowe wydają miejscowe Kasy skarbowe podług bliższych wskazówek właściwych Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych.

Wydawanie świadectw przemysłowych Izba skarbowa może według własnego uznania poru-

czyć w poszczególnych miejscowościach także kasom związków samorządowych, wydając w tym celu stosowne wskazówki.

§ 97. Izby skarbowe mają czuwać, by podwładne im Kasy skarbowe były w odpowiednim czasie zaopatrzone w dostateczną ilość blankietów świadectw przemysłowych i bezpłatnych biletów przemysłowych.

§ 98. Świadectwa i bezpłatne bilety przemysłowe wydaje się z góry na rok i odnawia się przed 1-ym stycznia każdego roku w ciągu ostatnich dwóch miesięcy (listopada i grudnia) roku poprzedniego.

Dla nowo powstających przedsiębiorstw, albo na nowo rozpoczęte osobiste zajęcia przemysłowe można wykupywać świadectwa i bilety w ciągu całego roku, przyczem dla przedsiębiorstw i zajęć rozpoczętych przed 1-ym lipca wydaje się tylko świadectwa roczne, dla przedsiębiorstw zaś i zajęć rozpoczętych w drugim półroczu świadectwa półroczne. Świadectwa półroczne mogą być wydawane na drugie półrocze nie wcześniej jak pierwszego czerwca. Świadectwa półroczne na prowadzenie wszelkiego rodzaju robót budowlanych, ziemnych i innych, trwających nie dłużej jak pół roku, mogą być wydawane w ciągu całego roku.

Narówni z prowadzeniem robót budowlanych, ziemnych i innych należy traktować przedsiębiorstwa o charakterze sezonowym działające nie dłużej niż pół roku, jak np. ślizgawki, kioski do sprzedaży napojów chłodzących, zakłady do wypieku i sprzedaży macy. Dla tych przedsiębiorstw mogą być wydawane świadectwa półroczne i w pierwszej połowie roku.

§ 99. Na antreprzyzy i dostawy mogą być wydawane tylko roczne świadectwa przemysłowe niezależnie od czasu wykupienia świadectwa i czasu trwania w danym roku antreprzyzy lub dostawy.

§ 100. Świadectwa przemysłowe na handel jarmarczny mogą być wydawane w ciągu roku, lecz tylko w czasie trwania tych jarmarków, na które świadectwa się wykupuje, lub najprędzej na miesiąc przed terminem otwarcia jarmarku.

101. Świadectwa przemysłowe i bezpłatne bilety przemysłowe powinny być podejmowane w Kasie skarbowej tego okręgu, w którym ma być wykonywane przedsiębiorstwo, lub w którym znajduje się pomieszczenie składowe.

102. Świadectwa przemysłowe na handel rozwozowy lub obnośny należy wykupić w Kasie skarbowej tego okręgu, w którym prowadzący ten handel ma swoje miejsce zamieszkania lub stałego pobytu.

§ 103. Subjekci podróżujący (komiwojażerowie) powinni wykupić świadectwa przemysłowe w Kasie skarbowej tego okręgu, w którym znajduje się zatrudniające ich przedsiębiorstwo, lub w którym rozpoczynają swą działalność.

§ 104. Świadectwa przemysłowe na antreprzy i dostawy wybiera się przy zawieraniu umów—podług miejsca ich wykonania, a w tych wypadkach, gdy wykonanie antreprzy lub dostawy odbywa się w kilku powiatach — podług miejsca przyjęcia zobowiązania.

§ 105. Jeżeli przedsiębiorstwo ma być prowadzone w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas (naprzykład skup towarów, utrzymywanie bufetów na statkach, sklepy — wagony i t. p.), to świadectwo przemysłowe powinno być wykupione podług najwyższej klasy miejscowości.

§ 106. Ważność tak rocznych, jak i półrocznych świadectw dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz na osobiste zajęcia przemysłowe, jak również bezpłatnych biletów przemysłowych, kończy się 31 grudnia tego roku, na który świadectwa i bilety zostały wykupione.

Świadectwa półroczne, wykupione w ciągu roku na prowadzenie różnego rodzaju robót bu-

dowlanych, ziemnych i innych, trwających nie dłużej jak pół roku, oraz dla przedsiębiorstw o charakterze sezonowym są ważne tylko na przeciąg sześciu miesięcy od daty ich wydania. (Część druga § 98 niniejszej instrukcji).

§ 107. Świadectwa przemysłowe i bezpłatne bilety przemysłowe wydaje się tak na imię pojedynczych osób i współwłaścicieli przedsiębiorstw jak również na imię osób prawnych np. wszelkiego rodzaju towarzystw, spółek i instytucji handlowych, do których zalicza się również zarządy konkursowe, komisje likwidacyjne, administracje, oraz instytucje państwowe, samorządowe i publiczne.

§ 108. Na świadectwach i bezpłatnych biletach przemysłowych, wydawanych dla przedsiębiorstw należących do domów handlowych oznacza się tylko firmę bez wymienienia członków należących do spółki.

§ 109. Osoby, pragnące otrzymać świadectwa i bezpłatne bilety przemysłowe, obowiązane są dokładnie wypełnić deklarację podług załączonych do niniejszej instrukcji wzorów o każdym poszczególnym zakładzie handlowym lub przemysłowym albo pomieszczeniu składowym o każdej antreprzy, lub dostawie, o każdym

statku lub osobistem zajęciu przemysłowem, na które wybiera się dokument przemysłowy.

§ 110. We wszystkich Urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych, jak również i w Kasach skarbowych powinny się zawsze znajdować w dostatecznej ilości blankiety wyż wymienionych deklaracji w celu bezpłatnego ich wydawania osobom, wybierającym dokumenty przemysłowe.

§ 111. Osoby, wykupujące dokumenty przemysłowe powinny powyższą deklarację złożyć we właściwej Kasie skarbowej, która po obliczeniu i pobraniu łącznej sumy należności zasadniczego podatku przemysłowego i przypadających od niego dodatków, wydaje odpowiednie świadectwo przemysłowe; złożone zaś przez płatników deklaracje po uwidocznieniu na nich kategorii i ceny wydanych świadectw przemysłowych Kasa przesyła właściwemu Urzędowi skarbowemu stale po upływie każdego tygodnia.

Kasy skarbowe prowadzą według załączonego wzoru księgę świadectw i bezpłatnych biletów przemysłowych, do której wpisuje się każde wydane świadectwo i bezpłatny bilet przemysłowy.

Numer bieżący księgi i datę wydania notuje się na wydanych dokumentach przemysłowych i na odnośnych deklaracjach płatników.

Oprócz tego o otrzymanym zapasie i ilości wydanych dokumentów przemysłowych Kasy skarbowe prowadzą według załączonego wzoru pamiętnik, który winien być zamknięty z końcem każdego miesiąca celem wykazania pozostałego zapasu.

Zamówienia na wymienione wyżej dokumenty przemysłowe Kasy skarbowe uskuteczniają według załączonego wzoru przez właściwe Izby skarbowe.

§ 112. Od wykupujących dokumenty przemysłowe, z wyjątkiem wypadków, wskazanych niżej w paragrafach 113 do 119 niniejszej instrukcji, nie żąda się przedstawienia świadectw tożsamości osoby lub istnienia towarzystw, spółek i instytucji, ani żadnych innych dokumentów na prawo otrzymywania świadectw lub bezpłatnych biletów przemysłowych.

§ 113. Dokumenty przemysłowe mogą być wydawane tak bezpośrednio tym, na których imię zostały wystawione, jak również z polecenia tych ostatnich innym osobom po okazaniu przez nie ogólnego lub specjalnego pełnomocnictwa, albo pisemnego do tego upoważnienia na deklaracji, złożonej w myśl art. 435 ros. ust.

§ 114. Dokumenty przemysłowe na imię towarzystw akcyjnych, oraz wszelkiego rodzaju

spółek udziałowych, wydaje się albo jednemu z dyrektorów albo osobie, która będzie do tego upoważniona w sposób wskazany w poprzednim paragrafie.

Dokumenty przemysłowe na imię spółek firmowych lub firmowo-komandytowych wydaje się kierownikowi spółki lub też osobie, której to będzie powierzone.

§ 115. Małoletni i osoby, pozostające pod opieką, mogą otrzymywać na swoje imię dokumenty przemysłowe tylko za pośrednictwem swoich opiekunów.

§ 116. Subjekci podróżujący (komiwojażerowie) wykupujący dla siebie świadectwa przemysłowe obowiązani są przedstawić w oryginałach lub w należyście uwierzytelnionych odpisach, świadectwa przemysłowe, dające prawo ich mocodawcom do utrzymywania subjektów podróżujących.

§ 117. Wykupienie świadectwa przemysłowego nie daje jeszcze prawa do prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego w następujących wypadkach:

1) jeżeli świadectwo przemysłowe wykupiła osoba ograniczona w prawach (np. niewypłacalny dłużnik i t. p.)

2) jeżeli świadectwo przemysłowe wykupiono dla takiego przedsiębiorstwa lub zajęcia, którego w myśl obowiązujących przepisów wcale nie wolno wykonywać;

3) jeżeli bez posiadania specjalnego pozwolenia lub koncesji, wykupiono świadectwo przemysłowe dla takiego przedsiębiorstwa lub zajęcia, które na podstawie obowiązujących przepisów prowadzić można tylko po uzyskaniu takiego pozwolenia lub koncesji.

W razie wykupienia świadectwa przemysłowego wbrew powyższym przepisom, płatnik nie może żądać zwrotu kwot pieniężnych wpłaconych za to świadectwo.

§ 118. Świadectwa przemysłowe na pomieszczenia składowe płatne i bezpłatne, tudzież na istniejące przy przedsiębiorstwach przemysłowych wolne od podatku kantory lub zakłady handlowe do sprzedaży hurtowej swoich wyrobów, wydaje się tylko po okazaniu w oryginale lub w uwierzytelnionych odpisach świadectw przemysłowych dla samych przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych, do których należą wyżej wymienione pomieszczenia składowe, kantory lub składy handlowe.

§ 119. Na antreprzyzy i dostawy, których suma zobowiązania nie może być z góry okre-

ślona, wydaje się bilety przemysłowe bezpłatne, jednak tylko po przedstawieniu świadectwa od właściwych instytucji rządowych, samorządowych i publicznych o przyjęciu antreprzy lub dostawy na sumę nieokreśloną wogóle, lub na dany rok podatkowy.

Instytucje te we wskazanych wyżej wypadkach są obowiązane z wypłat, przypadających dostawcom lub antreprenierom, zatrzymać sumę, odpowiadającą wartości ustanowionego świadectwa przemysłowego łącznie z dodatkami samorządowymi, zakomunikować o tem właściwemu Urzędowi skarbowemu, a zatrzymaną sumę wpłacić do tej Kasy skarbowej, która wydała bezpłatny bilet przemysłowy na antreprzyę lub dostawę.

§ 120. Wydawanie dokumentów przemysłowych należy uskuteczniać bez względu na zaległości w innych podatkach.

§ 121. Świadectwa przemysłowe roczne i półroczne w czasie ich ważności, mogą być wymieniane na tego samego rodzaju świadectwa przemysłowe wyższej kategorii, lub wyższej klasy miejscowości z odpowiednią dopłatą zasadniczego podatku przemysłowego oraz wszystkich dodatków samorządowych z zachowaniem warunków następujących:

a) świadectwa przemysłowe dla przedsię-

biorstw handlowych II, III i IV kategorii oraz na należące do nich pomieszczenia składowe mogą być wymieniane na świadectwa dla tego samego rodzaju przedsiębiorstw podług wyższej kategorii lub klasy miejscowości;

b) świadectwa dla przedsiębiorstw przemysłowych od II do VIII kategorii pozwala się wymienić na świadectwa dla tego samego rodzaju przedsiębiorstw podług wyższej kategorii lub klasy miejscowości;

c) świadectwa na handel obnośny mogą być wymieniane na świadectwa na handel rozwozowy;

d) świadectwa jarmarczne na handel detaliczny pozwala się wymienić na świadectwa jarmarczne na handel hurtowy;

e) świadectwa na osobiste zajęcia przemysłowe, na świadectwa do prowadzenia zajęć tego samego rodzaju lecz wyższej ceny i wyższej klasy miejscowości.

Żądanie wymiany świadectw przemysłowych należy zgłosić w tej Kasie skarbowej, w której pierwotne świadectwo zostało wykupione.

§ 122. W razie przeniesienia przedsiębiorstwa z niższej klasy miejscowości do wyższej, należy postąpić w myśl § 91 niniejszej instrukcji z tem, że ewentualna dopłata ma być usku-

teczniona w Kasie skarbowej tego okręgu, do którego przedsiębiorstwo się przenosi.

Kontrola świadectw przemysłowych.

(Art. 440 do 459 ros. ust.).

§ 123. Kontrola handlu, przemysłu i osobistych zajęć przemysłowych ma na celu:

- 1) sprawdzenie, czy zasadniczy podatek przemysłowy został opłacony w należytej wysokości stosownie do obowiązujących przepisów;
- 2) zebranie wszystkich wiadomości, potrzebnych do wymiaru procentowego podatku od zysku.

§ 124. Przeprowadzenie wyżej wymienionej kontroli należy do obowiązku naczelnika Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych. W tym celu może on również delegować w razie potrzeby, swego zastępcę lub innych podwładnych mu urzędników.

§ 125. Urzędnicy przeprowadzający kontrolę mają być zaopatrzeni przez Urząd skarbowy w odpowiednie legitymacje i korzystają z prawa do szczegółowych oględzin wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych, pomieszczeń składowych i innych miejsc gdzie prowadzi się handel lub przemysł.

W razie niedopuszczenia urzędnika do przeprowadzenia wymienionych wyżej oględzin należy sporządzić o tem protokół i przedłożyć go Urzędowi skarbowemu, który przesyła sprawę właściwemu Sądowi celem ukarania winnych na zasadzie art. 143 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

§ 126. Za podstawę do sprawdzania handlu, przemysłu i osobistych zajęć przemysłowych służą przedewszystkiem deklaracje samych płatników zasadniczego podatku przemysłowego, złożone w myśl art. 435 ros. ust.

W celu zaś prawidłowego obciążenia przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych państwowym podatkiem przemysłowym ustanawia się obowiązkowe dostarczenie następujących wiadomości:

A) od wszystkich miejscowych rządowych, samorządowych i publicznych instytucji i urzędów — o antrepryzach i dostawach.

Wiadomości o antrepryzach i dostawach powinny zawierać:

- 1) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania antreprenera lub dostawcy;
- 2) przedmiot i termin antrepryzy lub dostawy;
- 3) sumę antrepryzy lub dostawy;

- 4) miejsce jej wykonania;
- 5) czas zawarcia kontraktu lub umowy;
- 6) na podstawie jakiego świadectwa przemysłowego, gdzie i kiedy wykupionego, została antrepyza lub dostawa przyjęta.

Wiadomości tych dostarczają wyżej wymienione instytucje bezzwłocznie po zawarciu umów właściwym Izdom skarbowym lub Urzędowi skarbowym podatków i opłat skarbowych.

B) Od Urzędów celnych — o eksporterach i ekspedytorach przy komorach i osobach, sprowadzających towary z zagranicy.

Wiadomości o eksporterach powinny zawierać następujące szczegóły:

- 1) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania wywoźącego towary;
- 2) rodzaj i ilość wywożonych towarów;
- 3) wartość tych towarów.

Wiadomości o ekspedytorach powinny zawierać następujące dane:

- 1) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania ekspedytora;
- 2) czy utrzymują kantory i subiektów, czy też zajmują się przemysłem ekspedytorskim osobiście;
- 3) na podstawie jakiego świadectwa prze-

mysłowego, gdzie i kiedy wykupionego, prowadzą przedsiębiorstwo ekspedytorskie.

Oprócz tego Urzędy celne powinny również komunikować wiadomości o osobach, sprowadzających z zagranicy towary w znacznej ilości.

Wiadomości o ekspedytorach dostarczają Urzędy celne właściwym Urzędowi skarbowym za każde półrocze (1-go lutego i 1-go sierpnia) a o osobach, wysyłających i sprowadzających towary po upływie każdego miesiąca.

§ 127. Naczelnicy Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych, ich zastępcy i delegowani przez nich urzędnicy mają prawo, celem przeprowadzenia prawidłowej kontroli handlu i przemysłu:

a) robić wszelkie niezbędne wyciągi z aktów i ksiąg oprócz podlegających tajemnicy, w instytucjach rządowych, samorządowych i publicznych,

b) przy pomocy administracji kolei żelaznych i funkcjonariuszów żeglugi przedsiębiorstw transportowych i ubezpieczeniowych, sporządzać wyciągi z ksiąg kolei żelaznych i wyżej wymienionych przedsiębiorstw o wysyłanych, odbieranych i ubezpieczanych ładunkach.

Sporządzanie tych wyciągów ma nastąpić po porozumieniu się wyżej wymienionych urzęd-

ników z instytucjami rządowymi, publicznymi i samorządowymi, oraz z administracją kolei żelaznych, przedsiębiorstw żegluga, transportowych i ubezpieczeniowych.

Jeżeli funkcjonariusze kolei żelaznych prywatnych i wymienionych w poprzednim paragrafie przedsiębiorstw odmówią urzędnikom, sprawującym handel i przemysł, przedstawienia ksiąg dla poczynienia z nich niezbędnych wyciągów, urzędnicy ci powinni o tem złożyć szczegółowe pisemne sprawozdanie swojej najbliższej władzy przełożonej, która skierowuje sprawę do właściwego Sądu celem skazania winnych na zasadzie art. 143 kodeksu karnego obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

§ 128. Sprawdzanie handlu i przemysłu odbywa się w ciągu całego roku, lecz Izba skarbo- wa stosownie do obszaru okręgów i ilości przedsiębiorstw określa dla okręgu każdego podwładnego Urzędu skarbowego termin, do którego powyższa kontrola ma być ukończona.

§ 129. Sprawdzenie powinno odbywać się w obecności właścicieli zakładów lub zastępujących właścicieli członków ich rodziny, albo w obecności osób zarządzających zakładami. W razie nieobecności wyżej wymienionych osób, należy dokonać kontroli powołując dwóch świadków.

§ 130. Przy kontroli należy w szczególności sprawdzić:

1) czy przedsiębiorstwo jest wykonywane przez te same osoby, na których imię wydane zostały dokumenty przemysłowe;

2) czy zakład znajduje się w tem samem miejscu, które jest wskazane w świadectwie lub bezpłatnym bilecie przemysłowym;

3) czy świadectwo przemysłowe stosownie do obowiązujących przepisów zostało wykupione odpowiednio do stwierdzonych przy kontroli znamion przedsiębiorstwa;

4) czy dokumenty przemysłowe są wystawione w zakładzie na miejscu widocznem;

5) czy znajduje się odpowiedni szyld na zakładzie handlowym lub przemysłowym albo na pomieszczeniu składowem.

§ 131. Przy sprawdzaniu zakładów handlowych trzeciej i czwartej kategorii należy zwrócić szczególną uwagę na to, czy w zakładzie nie prowadzi się handlu towarami, których sprzedaż z zakładów III i IV kategorii nie jest dozwolona i czy w przedsiębiorstwach III kategorii nie jest zatrudniony więcej niż jeden dorosły subjekt.

§ 132. Przy sprawdzaniu handlu rozwozowego i obnośnego należy zwrócić szczególną uwagę na to:

a) czy targ prowadzi się w obrębie miast, czy też osad wiejskich;

b) jeżeli towary roznosi się w celu sprzedaży w obrębie miast, czy handel ten jest prowadzony towarami, wymienionymi w spisie dołączonym do art. 371 ros. ust.

c) jeżeli zaś handel obnośny lub rozwozowy prowadzi się w osadach wiejskich, czy sprzedawane są tylko towary wymienione w spisie, dołączonym do art. 416 ros. ust.

§ 133. Przy wywozie towarów zagranicę bez wykupywania świadectw przemysłowych, należy sprawdzić:

a) czy wywożone są tylko towary, wymienione w art. 9 ustęp 12 pod a) i b) ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.;

b) czy w tym celu nie utrzymuje się specjalnych kantorów lub zakładów i składów handlowych.

§ 134. Sprawdzanie nie powinno przeszkadzać prowadzeniu handlu i przemysłu w kontrolowanych zakładach przytem właściciele przedsiębiorstw albo osoby zarządzające niemi dopuszczając kontrolujących urzędników do obejrzenia i sprawdzenia znamion, na zasadzie których wykupione zostały świadectwa przemysłowe.

nie są obowiązani do wyjawiania tajemnic technicznych fabrykacji, długów przedsiębiorstwa lub też innych tajemnic handlowych.

§ 135. O każdym wykrytem przy sprawdzaniu handlu i przemysłu przekroczeniu przepisów zagrożonem grzywnami w myśl art. 526 do 532 ros. ust., powinien być sporządzony specjalny protokół w trybie, określonym w artykułach 451 do 458 tejże ustawy.

§ 136. W razie wykrycia w jednym i tym samym zakładzie kilku przekroczeń, protokół sporządza się jeden, lecz z takimi szczegółami, by w zupełności sądzić było można o każdym wykroczeniu z osobna, celem wymierzenia oddzielnej kary pieniężnej za każde poszczególne przekroczenie (art. 536 ros. ust.).

Przy spisywaniu protokołu o prowadzeniu bez należytego świadectwa przemysłowego handlu z ruchomych pomieszczeń, jak również handlu rozwozowego lub obnośnego, albo handlu prowadzonego przez komiwojażerów podług próbek towarów, — należy zażądać od obwinionego odpowiedniej kaucji na zabezpieczenie grzywny (art. 454 ust. ros.), zaznaczając tę okoliczność w protokole. Kaucja powinna być złożona bezzwłocznie do właściwej kasy skarbowej jako depozyt skarbowy, a kwit łącznie z proto-

kółem przedstawiony do właściwego Urzędu skarbowego.

W razie meżłożenia przez obwinionego kaucji w sumie odpowiadającej najwyższej normie grzywny, może być nałożony areszt na znalezione przy obwinionym towary, które po sporządzeniu ich spisu i szacunku oraz po ich opieczętowaniu (uwaga do art. 454 ros. ust.) należy oddać w przechowanie do właściwego Urzędu skarbowego.

§ 137. Protokół ma być sporządzony z taką dokładnością, ażeby można było bez zbierania dodatkowych wiadomości sądzić tak o samem wykroczeniu jak i o okolicznościach zwiększających lub zmniejszających winę oskarżonego.

§ 138. Jeżeli obwiniony w uzupełnieniu objaśnienia ustnego, zapisanego do protokołu przedstawi jeszcze wyjaśnienia na piśmie, to te ostatnie powinny być dołączone do protokołu.

§ 139. W należyty sposób sporządzone, odczytane obecnym i podpisane przez nich protokoły powinny być bezzwłocznie złożone do Urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych.

§ 140. O dokonaniem sprawdzeniu każdego świadectwa przemysłowego, lub bezpłatnego biletu przemysłowego, należy zrobić na niem

adnotację przez zamieszczenie słów „sprawdzono dnia“ i podpisu sprawdzającego.

§ 141. O zakończeniu w swoim okręgu kontroli wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych, oraz osobistych zajęć przemysłowych, ma Urząd skarbowy donieść właściwej Izbie skarbowej.

O zamknięciu zakładów.

§ 142. Zamknięcie zakładu handlowego lub przemysłowego, podlegającego opłacie zasadniczego podatku przemysłowego jest dopuszczalne tylko w takim razie, jeżeli na utrzymanie zakładu nie zostanie wcale wykupione świadectwo przemysłowe.

§ 143. W protokołach, spisywanych w przedsiębiorstwach, utrzymywanych bez świadectw przemysłowych, należy zaznaczyć, że jeżeli należyte świadectwo przemysłowe nie będzie wykupione najpóźniej w terminie dwutygodniowym od dnia sporządzenia protokołu, to zakład na podstawie art. 456 ust. ros. będzie niezwłocznie po tym terminie zamknięty.

§ 144. Zamknięcie przedsiębiorstwa zarządza Urząd skarbowy przez delegowanego w tym celu urzędnika.

Zamknięcie skutecznia się przez nałożenie pieczęci urzędowych na wejścia do zakładu lub w inny sposób, jaki podług miejscowych warunków uznany będzie za najdogodniejszy dla wstrzymania w zakładzie prowadzenia handlu lub przemysłu.

Ponowne otwarcie zamkniętego przedsiębiorstwa powinno być dokonane przez ten sam Urząd skarbowy niezwłocznie po okazaniu świadectwa przemysłowego.

Tak z czynności zamknięcia, jak i ponownego otwarcia przedsiębiorstwa należy spisać krótki protokół.

DZIAŁ IV.

Dodatkowy podatek przemysłowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

(art. 460 do 482 ust. ros.).

Obowiązek podatkowy.

§ 145. Podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku opłacają: a) przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych, wymienione w art. 460 ust. ros. i b) przed-

siębiorstwa wymienione w art. 521 ust. ros., jeżeli ich właściciele wykażą wysokość swoich kapitałów zakładowych i wyrażą chęć opłacania dodatkowego podatku przemysłowego w sposób ustanowiony dla przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

§ 146. Do przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (sprawozdawczych) zalicza się: a) przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do towarzystw akcyjnych i udziałowych, do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i innych tego rodzaju spółek, a w tej liczbie i do towarzystw spółdzielczych; b) akcyjne banki handlowe i ziemskie, lombardy; c) towarzystwa kredytowe miejskie i ziemskie, oraz towarzystwa wzajemnego kredytu i d) samorządowe banki, lombardy, towarzystwa i kasy pożyczkowo-oszczędnościowe oraz wszystkie inne instytucje kredytowe, które na zasadzie ich statutów lub zastępujących je przepisów obowiązane są ogłaszać sprawozdania o swoich operacjach lub też przedstawiać sprawozdania do zatwierdzania walnemu zgromadzeniu albo innemu organowi, powołanemu w myśl statutu do tego zatwierdzenia.

§ 147. Nowo utworzone przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych,

opłacają po raz pierwszy podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku po przedstawieniu sprawozdania za pierwszy ubiegły rok operacyjny.

§ 148. Przedsiębiorstwa, nie obowiązane do składania sprawozdań publicznych, które na podstawie art. 521 ust. ros. przeszły do kategorii przedsiębiorstw, opłacających podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku podług art. 460 do 482, lub odwrotnie, pociąga się w tym roku, w którym zaszła zmiana, nadal jeszcze do opłaty: pierwsze — procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, drugie — podatku od kapitału i procentowego podatku od zysku podług przepisów dla przedsiębiorstw, obowiązanych do składania publicznych sprawozdań.

O ile w pierwszym wypadku rok operacyjny nie schodzi się z rokiem kalendarzowym, lub o ile nie nastąpiło zatwierdzenie sprawozdania przed rozpoczęciem wymiaru procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (art. 24 ustawy z 6 lipca 1920 r.), należy wymierzyć ten podatek na podstawie art. 16 — 34 ustawy z 6 lipca 1920 r., z tem zastrzeżeniem,

że podatek ten będzie zaliczony na poczet podatków od kapitału i procentowego od zysku (art. 460 do 482 ust. ros.), które będą wymierzone po złożeniu sprawozdania.

§ 149. Banki prywatne, które w myśl rozporządzenia b. Generał-Gubernatorstwa Warszawskiego o poborze podatku od handlu i przemysłu podlegały na obszarze b. okupacji niemieckiej, b. Kr. Kongr., dodatkowemu podatkowi przemysłowemu dla przedsiębiorstw sprawozdawczych, podlegają, poczynwszy od roku 1920, procentowemu podatkowi od zysku dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych w myśl postanowień art. 15 ustawy z 6 lipca 1920 r.

Uiszczone przez te przedsiębiorstwa kwoty podatków od kapitału i procentowego od zysku należy zaliczyć na poczet należnego procentowego podatku od zysku za r. 1920 w myśl art. 17 ustawy z 6 lipca 1920 r.

§ 150. Przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych, które się znajdują w administracji przymusowej, lub też w likwidacji, prowadząc w dalszym ciągu swe operacje, opłacają podatek przemysłowy na zasadach ogólnych.

Obowiązki zarządu przedsiębiorstwa, doty-

czące podatku przemysłowego przechodzą na administrację względnie komisję likwidacyjną.

Sporządzanie sprawozdań i bilansów.

§ 151. Sprawozdania i bilanse przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, powinny być sporządzone za każdy ubiegły rok operacyjny. Rok ten liczy się od 1 stycznia do 31 grudnia włącznie, jeżeli w statucie przedsiębiorstwa nie wskazano ściśle innego czasokresu do obliczania roku operacyjnego.

§ 152. Bilansowi zamknięcia rachunków za ubiegły rok operacyjny powinny odpowiadać w sprawozdaniu oddzielne rachunki (konta), układane z taką dokładnością i tak szczegółowo, ażeby z nich było widoczne: a) jakie mianowicie operacje i w jakim rozmiarze każdą z nich dokonywano w ciągu roku operacyjnego; b) jakie rezultaty (zysk czy stratę) otrzymano z każdej operacji i c) jakie pozycje zamknięcia każdego rachunku przeniesiono do aktywów i pasywów bilansu, który powinien ściśle wyrażać stan przedsiębiorstwa w dniu zamknięcia jego sprawozdawczego roku operacyjnego.

§ 153. Niespłacone wierzytelności przedsiębiorstwa (dłużników) wykazuje się w aktywach

na ten dzień, w którym bilans został sporządzony podług nominalnej sumy zobowiązań; co do wątpliwych wierzytelności, w bilansie należy wskazać ich cenę prawdopodobną, a wierzytelności nieściągalne powinny być umorzone.

§ 154. Wartość pozostających papierów procentowych wykazuje się w bilansie w aktywach podług ceny ich kupna, a jeżeli ta cena jest wyższa od ceny giełdowej, to podług ceny giełdowej tego dnia, w którym zamyka się rok operacyjny przedsiębiorstwa.

§ 155. Towary, wyroby i wogóle wszystkie inne przedmioty, przeznaczone do zbytu, jak również materiały fabrykacji wykazuje się, jako pozostałość w aktywach bilansu podług ostatnich kosztów ich fabrykacji, lub cen ich nabycia; w razie zaś przeszacowania tych remanentów z powodu zmniejszenia się ich wartości, ta ostatnia okoliczność winna być należycie udowodnioną.

§ 156. Grunta, lasy i inne nieruchomości, jak również urządzenia, inwentarz, narzędzia i wszelkie wogóle przedmioty nie przeznaczone do zbytu, wykazuje się w aktywach bilansu podług kosztów ich nabycia, albo urządzenia, poniesionych przez przedsiębiorstwo, włączając do tych kwot również kosztu takiego remontu, który po większą wartość tych majątków podług bilansu.

§ 157. Kapitał zakładowy (akcyjny, składkowy, udziałowy i t. p.), zapasowy i rezerwowy, kapitał amortyzacyjny i wszelkie inne kapitały specjalne, należące do przedsiębiorstwa, albo znajdujące się w jego rozporządzeniu, tudzież kapitał obligacyjny — wykazuje się w pasywach bilansu podług sumy nominalnej tych kapitałów.

Wszelkiego rodzaju zobowiązania przedsiębiorstwa wykazuje się również w pasywach bilansu podług nominalnej sumy zobowiązań.

Bilans zamyka się wykazaną oddzielnie różnicą pomiędzy ogólną sumą aktywów i pasywów, jako zysk lub strata ubiegłego roku operacyjnego.

Podatek od kapitału.

§ 158. Do podlegającego podatkowi kapitału zakładowego, zalicza się składkowy, udziałowy i inne tym podobne zastępujące go kapitały. W towarzystwach wzajemnego kredytu za kapitał zakładowy uważa się rzeczywiście wpłacony przez członków tych towarzystw kapitał obrotowy.

Za kapitał zakładowy przyjmuje się sumę nominalną tegoż, figurującą w bilansie zamknięcia rachunków za ubiegły rok operacyjny.

W przedsiębiorstwach, które na zasadzie swoich statutów amortyzują częściowo swój kapitał zakładowy (art. 470 ustęp 1 punkt i, ust. ros.) dla obliczenia podatku od kapitału przyjmuje się nieumorzoną część tego kapitału, figurującą w bilansie zamknięcia rachunków przedsiębiorstwa.

§ 159. Jeżeli w przedsiębiorstwach, należących do towarzystw i spółek, których siedziba znajduje się poza obszarem obowiązywania ustawy, kapitał zakładowy dla operacji na obszarze obowiązywania ustawy nie został wydzielony, to Izba skarbową sprawdzająca sprawozdanie tych przedsiębiorstw, przedstawia do Ministerstwa skarbu sprawę celem określenia wysokości kapitału zakładowego dla tych operacji (art. 465 ust. ros.).

§ 160. Przy obliczaniu podatku od kapitału zarachowuje się na poczet tego podatku ogólna suma zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconą za ten sam rok podatkowy za wszystkie należące do przedsiębiorstwa zakłady i pomieszczenia składowe.

Procentowy podatek od zysku.

§ 161. Za podstawę do wymiaru procentowego podatku od zysku służy czysty zysk

przedsiębiorstwa, za który uważa się różnicę obliczoną podług sprawozdania za ubiegły rok operacyjny pomiędzy sumą dochodu brutto, a rzeczywistymi wydatkami i potrąceniami za tenże rok.

Podatkowi procentowemu od zysku przedsiębiorstw wspomnianych w art. 465 ros. ustawy podlega jedynie czysty zysk, osiągnięty z operacji, prowadzonych przez te przedsiębiorstwa na obszarze obowiązywania ustawy.

§ 162. Do dochodu brutto zalicza się następujące wpływy w ciągu roku operacyjnego:

1) sumy otrzymane ze sprzedaży wszelkiego rodzaju wyrobów, materiałów surowych, towarów i innych przedmiotów zbytu handlowego, oraz sumy należne za te przedmioty, sprzedane na kredyt;

2) sumy otrzymane z eksploatacji należących do przedsiębiorstwa albo dzierżawionych przez nie gruntów, budowli, środków przewozowych i innych urządzeń, jak również sumy doliczane podług rachunków kontrahentów i klientów przedsiębiorstwa za korzystanie ze wspomnianego wyżej majątku ruchomego i nieruchomości;

3) suma otrzymanych i przypadających za rok sprawozdawczy procentów i dywidend od

należących do przedsiębiorstwa kapitałów (w papierach procentowych i na rachunkach bieżących);

4) suma wpłat terminowych (rat), przypadających za rok sprawozdawczy w instytucjach kredytu długoterminowego;

5) suma procentów, przypadających za rok operacyjny od wszystkich aktywnych operacji instytucji kredytowych, niezależnie od czasu otrzymania tych procentów;

6) nadwyżka sumy, otrzymanej z losowania ponad wartość według bilansu wylosowanych papierów procentowych, należących do przedsiębiorstwa;

7) suma wygranych, otrzymanych z losowania papierów procentowych, stanowiących własność przedsiębiorstwa;

8) nadwyżka sumy, otrzymanej przy sprzedaży wypuszczonych przez przedsiębiorstwo akcji, udziałów i obligacji ponad sumę ich wartości emisyjnej;

9) nadwyżka sumy wynagrodzenia, otrzymanego od towarzystwa ubezpieczeń ponad wartość według bilansu należącego do przedsiębiorstwa majątku, który uległ pożarowi, gradobiciu i t. p. klęskom elementarnym;

10) nadwyżka, jaka pozostanie z sumy, otrzymanej ze sprzedaży należącego do przedsiębior-

stwa majątku ruchomego i nieruchomego, nie stanowiącego przedmiotów zbytu handlowego, po potrąceniu od tej sumy niezamortyzowanej jeszcze części kwot, użytych na nabycie tego majątku;

11) suma, która wpłynęła na spłatę zapisanych na stratę w ciągu poprzednich lat niepewnych długów;

12) suma ustępstw, dokonanych na korzyść przedsiębiorstwa przez jego wierzycieli i kontrahentów przy obrachunkach z nimi;

13) suma, otrzymana przez przedsiębiorstwo, jako subsydjum, oraz inne formy zapomóg bezwrotnych, otrzymanych przez przedsiębiorstwo;

14) sumy wszelkich wynagrodzeń komisyjnych, otrzymanych, jak również należnych;

15) wszelkiego rodzaju nie wymienione wyżej nadzwyczajne wpływy na dochód przedsiębiorstwa.

§ 163. Przy potrąceniu z dochodu brutto rzeczywistych wydatków, potrąceń i odliczeń za sprawozdawczy operacyjny rok przestrzega się między innymi przepisów, zawartych w następujących paragrafach:

§ 164. Za potrącalne z dochodu brutto wynagrodzenie osób wymienionych w art. 470 ustęp 1 a) ustawy ros. (z uwzględnieniem ustępu 1 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.) uważa się

wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzu, otrzymane w ciągu roku jednorazowo lub periodycznie za służbę i zajęcia w przedsiębiorstwie, chociażby to wynagrodzenie było wydawane z czystego zysku po zamknięciu rachunków pod warunkiem jednak, że ogólna suma wynagrodzenia, otrzymanego przez wszystkie wyżej wymienione osoby, nie może przenosić 5% kapitału zakładowego przedsiębiorstwa.

§ 165. Do osób wyższej administracji przedsiębiorstwa w myśl ustępu 1 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 zalicza się w centralnych zarządach osoby, należące z wyboru lub z najmu do składu zarządów, rad, komitetów dyskontowych i nadzorczych i komisji rewizyjnych, jak również zarządzających dyrektorów, kierujących przedsiębiorstwem i pełnomocników, a z innych funkcjonariuszów takich, którzy korzystają z prawa samodzielnego zastępstwa wyżej wymienionych osób w granicach, przyznanych tym osobom pełnomocnictw.

Oprócz tego w przedsiębiorstwach asekuracyjnych do osób wyższej administracji w centralach zalicza się również osoby, stojące na czele poszczególnych działów asekuracyjnych, jak np. asekuracji od ognia i od nieszczęśliwych wypadków, tudzież asekuracji życia, transportów,

statków i t. p., po jednej osobie na każdy dział, oraz pomocników wyżej wymienionych osób, posiadających prawo samodzielnego zastępstwa swych szefów w granicach przyznanych im pełnomocnictw.

§ 166. Za osoby, wymienione w ustępie 1 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920, uważa się następujące między innymi:

a) w przedsiębiorstwach miejskich kolei żelaznych, zarządzających siecią kolejową całego miasta; w przedsiębiorstwach zaś podmiejskich kolei żelaznych, zarządzających oddzielnymi liniami, jeżeli tym osobom powierzono oprócz administracyjnego również i dział handlowy;

b) w przedsiębiorstwach żeglugi, zarządzających głównymi oddziałami przedsiębiorstw pod względem administracyjnym i handlowym;

c) w przedsiębiorstwach transportowych, zarządzających oddziałami, kantorami i agenturami przedsiębiorstwa w Warszawie i w miejscowościach I klasy oraz w znacniejszych punktach handlowo-przemysłowych;

d) w ekspedytorskich przedsiębiorstwach, zarządzających oddziałami, kantorami i agenturami przedsiębiorstwa przy Urzędach celnych, znajdujących się przy liniach kolejowych;

e) w cukrowniach, fabrykach i innych przedsiębiorstwach przemysłowych, zarządzających działem technicznym, jak również i handlowym przedsiębiorstwa, chociażby osoby te nie były odpowiedzialne za przedsiębiorstwa przed nadzorem fabryczno-przemysłowym, górniczym i akcyzowym; za zarząd działem handlowym przedsiębiorstwa uważa się prowadzenie chociażby w granicach, określonych przez zarząd zakupu materiałów, niezbędnych do fabrykacji lub prowadzenia sprzedaży przedmiotów produkcji;

f) w przedsiębiorstwach handlowych, zarządzających oddziałami i kantorami, w których zespołkowuje się zarząd zakładów handlowych pewnego rejonu oraz przyjmuje się obstalunki i prowadzi się sprzedaż hurtowa;

g) w instytucjach kredytowych, zarządzających oddziałami.

Zastępców, wymienionych w ustępach a) do g) osób oraz ich pomocników i prokurentów, zalicza się do wyższej administracji (ustęp 1 art. 13 ustawy z dn. 6 lipca 1920), w takim tylko razie, gdy każdy z nich samodzielnie, a nie wspólnie z innymi osobami ma prawo zastępstwa w całej pełni zarządzających dyrektorów i t. p., wyszczególnionych w powołanych wyżej ustępach niniejszego paragrafu.

Do osób wyższej administracji w towarzystwach asekuracyjnych nie zalicza się agentów i inspektorów, chociażby posługujących się mianem głównych, generalnych, pełnomocnych i t. p.

§ 167. Za podstawę do sprawdzenia funkcji i obowiązków osób, pracujących w przedsiębiorstwach, mogą służyć nie tylko pełnomocnictwa wydawane przez zarząd, lecz również instrukcje i akta, które przedstawiają przedsiębiorstwa władzy skarbowej, powołanej do sprawdzania bilansów i sprawozdań.

§ 168. Na rachunek płacy zarobkowej i uposażenia urzędników i robotników najemnych w zakładach i pomieszczeniach składowych przedsiębiorstwa (art. 470 ustęp b) zalicza się również pensje dodatkowe i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia tych osób, bez względu na to, czy zostały im wydane periodycznie, czy jednorazowo, czy przed zamknięciem rachunków, czy też po ich zamknięciu z zysków przedsiębiorstwa.

§ 169. Do wydatków, wyszczególnionych w art. 470 ustęp 1 c) nie wlicza się wydatków na kupno książek i prenumeraty gazet, pism periodycznych; natomiast można potrącić np. wydatki, połączone z udziałem w zjazdach zawodowych.

§ 170. Do wydatków na uprawę użytków rolnych (art. 470 ust. 1 d) nie wlicza się znacznych nakładów na melioracje gruntów, powiększających ich wartość według bilansu.

Do wydatków na opał, światło i zaopatrzenie w wodę (art. 470 ustęp 1 g) nie wlicza się znacznych w tym celu nakładów, wskutek których zwiększa się wartość majątku przedsiębiorstwa według bilansu.

§ 171. Przy stratach wskutek pożaru, grabieżi i innych klęsk elementarnych (art. 470 ustęp 1 h) potrąca się tylko tę sumę, która przewyższa wynagrodzenie, otrzymane lub należne od towarzystwa ubezpieczeń.

Majątek wycofany z użycia z powodu niezdatności, może być zapisany do strat w tej części jego pierwotnej wartości, która jeszcze nie została zamortyzowana; przy sprzedaży zaś majątku do strat zapisuje się różnicę pomiędzy niezamortyzowaną częścią jego pierwotnej wartości, a sumą, otrzymaną przy sprzedaży.

§ 172. Straty na dłużnikach, jak również na kursie przy zobowiązaniach w walucie obcej (ustęp 3 część 2 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.), które albo już nastąpiły, albo których się należy spodziewać, jako prawdopodobnego wyniku stosunków przedsiębiorstwa, są potrącalne z dochodu

brutto, pod warunkiem jednak, że odpisania na te cele zostały przelane do specjalnych funduszków rezerwowych. Fundusze te mają być przeznaczone na pokrycie ubytków i strat ściśle oznaczonego rodzaju, a to: w pierwszym wypadku jako „rezerwa strat na dłużnikach“, w drugim zaś wypadku, jako „rezerwa różnic kursowych przy zobowiązaniach w obecnej walucie“.

§ 173. Przedsiębiorstwa, które utworzyły specjalne fundusze rezerwowe, wymienione w poprzednim paragrafie, mają zawiadomić o tem właściwą władzę skarbową i przedłożyć specyfikację wątpliwych wierzytelności, oraz zobowiązań, opiewających na obcą walutę.

Stosowność wysokości uskuteczionych odpisów względnie rezerw ma władza skarbową w razie wątpliwości ustalić w drodze odpowiednich dochodzeń, przy pomocy rzeczoznawców.

Władza skarbową ma prowadzić dla każdego przedsiębiorstwa, które utworzyło wyżej wymienione specjalne fundusze rezerwowe, zapisek, w którym należy dokładnie uwidocznić sumy zarezerwowane lub odpisane.

§ 174. W razie użycia na inne cele specjalnych funduszków rezerwowych, wymienionych w poprzednim paragrafie, lub też ściągnięcia wątpliwych wierzytelności, albo w razie ustalenia

kursu, wedle którego zobowiązania, opiewające na obcą walutę, zostaną uregulowane, należy zwolnione rezerwy opodatkować przez doliczenie ich do zysku podatkowego, ustalonego już za ten rok operacyjny, z którego one pochodzą.

W tym wypadku należy wyprowadzić procentowy stosunek całego na nowo ustalonego zysku podatkowego od kapitału zakładowego za odnośny rok podatkowy i zastosować tę stopę procentową podatku, jaka przypada w stosunku od kapitału zakładowego całego zysku podatkowego, a nie tylko sumy dodatkowej, pochodzącej z odnośnego funduszu rezerwowego.

§ 175. Na nowy całkowity wymiar procentowego podatku od zysku należy płatnikowi doręczyć nowy nakaz płatniczy, z wezwaniem wyrównania wynikłej nadwyżki podatkowej.

Przeciw dodatkowemu wymiarowi podatku może płatnik wnieść skargę do komisji okręgowej, za pośrednictwem Izby skarbowej, w terminie, oznaczonym w art. 481 ros. ust. Skarga ta jednak nie może odnosić się do pierwotnego już prawomocnie wymierzonego podatku.

§ 176. Za bezpośrednie straty wojenne (część trzecia ustępu 3 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920), uważa się straty nie w dochodzie, lecz w przedmiotach majątkowych, bezpośrednio zwią-

zanych z przedsiębiorstwem, wynikłe z tytułu zniszczeń wojennych majątku nieruchomego lub ruchomego przedsiębiorstwa, z rekwizycji, wywłaszczeń, sprzedaży przymusowych tych przedmiotów majątkowych i t. p.

Ogólna suma nie umorzonych odrazu strat, dopuszczalna do amortyzacji w równych ratach przez lat dziesięć, nie może w żadnym poszczególnym wypadku przewyższać rzeczywiście poniesionych kosztów nabycia lub odbudowy straconych przedmiotów majątkowych.

Straty te winny być szczegółowo wykazane wobec władz skarbowych, które mają dołącznie zbadać, czy straty wojenne rzeczywiście zostały poniesione w majątku przedsiębiorstwa i czy majątek ten jest ściśle związany z prowadzeniem danego przedsiębiorstwa, jak również, czy przedsiębiorstwo nie otrzymało całkowitego lub częściowego odszkodowania za straty wojenne, wreszcie czy podana wysokość tych strat odpowiada rzeczywistości, a w każdym razie, czy nie przewyższa kosztów, potrzebnych na odbudowę w czasie rozpoczęcia amortyzacji strat, lub też kosztów wcześniejszej faktycznej odbudowy.

O ile w swoim czasie otrzymano całkowite odszkodowanie za poniesione straty wojenne, nie

można sumy tych strat amortyzować, chociażby ceny przedmiotów majątkowych, za które już wypłacono odszkodowanie, później wzrosły.

W razie wypłacenia częściowego odszkodowania potrąca się kwotę otrzymaną od ogólnej sumy strat, podlegającej amortyzacji.

Z chwilą uzyskania odszkodowania, należy zwolnione rezerwy opodatkować w sposób, wskazany w § 174 niniejszego rozporządzenia.

§ 177. Do wydatków na opłatę procentów z rachunków bieżących przedsiębiorstwa (art. 470 ustęp 1 l) wchodzi między innymi w instytucjach kredytowych procenty od przyjętych przez te instytucje wszelkiego rodzaju wkładów.

Wydatki na spłatę procentów, przenoszące 8%, rocznie, są potrącalne tylko wraz z ich szczegółowego udowodnienia (ustęp 4 art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

§ 178. Odliczenia na własny kapitał ubezpieczeniowy przedsiębiorstwa nie należą do potrącalnych wydatków na ubezpieczenie należącego do przedsiębiorstwa majątku ruchomego i nieruchomego (art. 470 ustęp 2-a).

§ 179. Do wydatków na remont majątku przedsiębiorstwa (art. 470 ustęp 2 b) zalicza się sumy, uiszczone lub należne za rzeczywiście dokonany w roku sprawozdawczym remont; nato-

miast nie mogą być uwzględnione kwoty, przeznaczone lub zarezerwowane na dokonanie remontu w przyszłości.

Również może być uwzględniony tylko remont rzeczywiście niezbędny do utrzymania majątku w stanie koniecznym do prowadzenia przedsiębiorstwa, a nie taki kapitalny (znaczny) remont, który ma na celu zwiększenie wartości majątku lub rozszerzenie przedsiębiorstwa.

Wydatki na remont należy w każdym poszczególnym wypadku szczegółowo zbadać, celem ustalenia potrącalności tych wydatków.

§ 180. Odpisanie na amortyzację majątku w granicach norm, wskazanych w art. 470, ustęp 2 c. ust. ros., z uwzględnieniem art. 13, ustęp 5 ustawy z 6 lipca 1920 r., może być dokonany jedynie od sumy pierwotnej wartości poszczególnego majątku i kapitalnego remontu tegoż, zawartej w aktywach bilansu zamknięcia za dany rok operacyjny.

Amortyzacja powinna być przeprowadzana dla każdego przedmiotu majątkowego oddzielnie tylko do chwili zupełnego zamortyzowania pierwotnej jego wartości.

Odpisanie na amortyzację wyższą ponad ustawową normę, mogą być uwzględnione tylko w razie szczegółowego ich umotywowania i udo-

wodnienia, oraz po należytem w każdym wypadku zbadaniu, że odpisanie te, wywołane specjalnymi wypadkami lokalnymi, są bezwzględnie konieczne i odpowiadają rzeczywistości (ustęp 5, art. 13 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

Niedopuszczalne są odpisanie na amortyzację majątku, którego wartość już została całkowicie zamortyzowana nawet w wypadkach późniejszego przeszacowania tego majątku, jak również liczenie kwot amortyzacyjnych powtórnie w postaci wydatków na reperacje przedmiotów.

§ 181. Nie potrąca się odpisań na amortyzację wartości: a) gruntów, z wyjątkiem wskazanych w art. 470, ustęp 2 c. ust. ros., i b) materiałów fabrykacji, wyrobów, towarów i innych przedmiotów obrotu handlowego.

Jeżeli od wartości jednego przedmiotu majątkowego odpisano na amortyzację sumę, przeznaczącą ustawową normę, a odpisanie na amortyzację drugiego przedmiotu majątkowego nie dosięga tej sumy, to z dochodu brutto w pierwszym wypadku potrąca się amortyzację w kwocie ustawowo najwyższej dopuszczalnej, w drugim zaś wypadku w kwocie, w bilansie wykazanej.

§ 182. Z dochodu brutto mogą być potrącane ofiary na takiego rodzaju cele dobroczynne, które są przewidziane w statutach przed-

siębiorstw (art. 470, ustęp 3 b. ust. ros.), jak również na cele ogólnie państwowe i na złączenie kłesk żywiołowych (art. 13, ustęp 6 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

§ 183. Z dochodu brutto przedsiębiorstw, należących do towarzystw i spółek, które posiadają przedsiębiorstwa również i poza obszarem obowiązywania ustawy, nie mogą być potrącane wydatki lub odpisania na straty, odnoszące się do operacji, prowadzonych przez te towarzystwa i spółki w przedsiębiorstwach, znajdujących się poza obszarem obowiązywania ustawy.

§ 184. Przy określeniu zysku, podlegającego procentowemu podatkowi, dolicza się:

a) do sumy dochodu brutto przedsiębiorstwa, wartość w końcu sprawozdawczego roku operacyjnego tych remanentów materiałów, towarów i wyrobów, które wykazano w bilansie zamknięcia;

b) do sumy wydatków, potrącanych z dochodu, wartość tychże remanentów z początkiem roku sprawozdawczego.

§ 185. Po obliczeniu w sposób, wskazany w poprzednich paragrafach zysku za ubiegły rok operacyjny, podlegającego procentowemu podatkowi za bieżący rok podatkowy, określa się stosunek procentowy tego zysku do sumy kapitału zakładowego (§ 158 niniejszej instrukcji).

§ 186. O ile zysk nie przewyższa 3⁰/₀ kapitału zakładowego, nie wymierza się wcale procentowego podatku od zysku.

O ile zysk przenosi 3⁰/₀ kapitału zakładowego, w całości podlega procentowemu podatkowi od zysku podług następującej skali (art. 467 ust. ros. z uwagą do tego artykułu i z uwzględnieniem noweli z 4 października 1914 r.).

Przy zysku w wysokości większej, niż

3 ⁰ / ₀ — 4 ⁰ / ₀	kapitału zakł.	stopa podat.	4·5 ⁰ / ₀ ,
4 ⁰ / ₀ — 5 ⁰ / ₀	"	"	6 ⁰ / ₀ ,
5 ⁰ / ₀ — 6 ⁰ / ₀	"	"	7·5 ⁰ / ₀ ,
6 ⁰ / ₀ — 7 ⁰ / ₀	"	"	8·25 ⁰ / ₀ ,
7 ⁰ / ₀ — 8 ⁰ / ₀	"	"	9 ⁰ / ₀ ,
8 ⁰ / ₀ — 9 ⁰ / ₀	"	"	9·75 ⁰ / ₀ ,
9 ⁰ / ₀ — 10 ⁰ / ₀	"	"	10·5 ⁰ / ₀ ,
10 ⁰ / ₀ — 11 ⁰ / ₀	"	"	11·25 ⁰ / ₀ ,
11 ⁰ / ₀ — 12 ⁰ / ₀	"	"	12 ⁰ / ₀ ,
12 ⁰ / ₀ — 13 ⁰ / ₀	"	"	12·75 ⁰ / ₀ ,
13 ⁰ / ₀ — 14 ⁰ / ₀	"	"	13·5 ⁰ / ₀ ,
14 ⁰ / ₀ — 15 ⁰ / ₀	"	"	14·25 ⁰ / ₀ ,
15 ⁰ / ₀ — 16 ⁰ / ₀	"	"	15 ⁰ / ₀ ,
16 ⁰ / ₀ — 17 ⁰ / ₀	"	"	16·5 ⁰ / ₀ ,
17 ⁰ / ₀ — 18 ⁰ / ₀	"	"	18 ⁰ / ₀ ,
18 ⁰ / ₀ — 19 ⁰ / ₀	"	"	19·5 ⁰ / ₀ ,
19 ⁰ / ₀ — 20 ⁰ / ₀	"	"	21 ⁰ / ₀ .

Te przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk ponad 20% swego kapitału zakładowego, opłacają procentowy podatek w wysokości 21% całej sumy osiągniętego zysku i oprócz tego 15% tej części zysku, która przewyższa 20% kapitału zakładowego, z tem jednak zastrzeżeniem, że podatek nie może wynosić więcej, jak 30% całego zysku przedsiębiorstwa.

Terminy płatności.

§ 187. Dodatkowy podatek przemysłowy, przypadający od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, t. j. podatek do kapitału i procentowy podatek od zysku należy wpłacić do kasy skarbowej najpóźniej w terminie miesięcznym od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez ogólne zebranie lub odpowiedni organ zastępczy.

Przy towarzystwach i spółkach zagranicznych powyższy termin wynosi 2 miesiące od dnia zatwierdzenia sprawozdania.

§ 188. Przedsiębiorstwa, których sprawozdania nie będą zatwierdzone w terminie, wskazanym w ich statutach, są obowiązane najpóźniej w dwa miesiące po upływie tego terminu wpłacić do Kasy skarbowej procentowy podatek od

zysku w sumie, jaka przypadła od nich za poprzedzający rok operacyjny, z którego sprawozdanie było zatwierdzone, a następnie po upływie miesiąca od zatwierdzenia sprawozdania mają dopłacić różnicę, względnie, w razie wpłacenia podatku w kwocie wyższej, mogą prosić o zwrot nadpłaconej sumy lub o zaliczenie jej na poczet przyszłych należności podatkowych.

Sprawdzanie rocznych sprawozdań i bilansów.

§ 189. Przedstawione do Izby skarbowej sprawozdania, bilanse, odpisy protokółów, oraz dodatkowe wiadomości, wyjaśnienia i załączniki do nich, powinny być podpisane przez zarząd w takim składzie, jakiego wymaga statut przedsiębiorstwa do podpisywania zobowiązań, wydawanych w jego imieniu i prócz tego kontrasygowane przez buchaltera przedsiębiorstwa. Sprawozdania i wyżej wymienione dokumenty przedsiębiorstw, należących do towarzystw i spółek, których zarządy mają swoją siedzibę poza obszarem obowiązywania ustawy, podpisuje główny ich agent, albo odpowiedzialny przedstawiciel na obszarze obowiązywania ustawy, a kontrasyguje buchalter oddziału (filji, agentury).

§ 190. Do przedstawionych Izbie skarbowej sprawozdań należy dołączyć:

1) obrachunek, podług którego zapłacony został przez przedsiębiorstwo podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku za sprawozdawczy rok operacyjny wraz z odnośniami kwitami Kasy skarbowej;

2) wykaz świadectw przemysłowych, wykupionych w ciągu roku sprawozdawczego dla wszystkich, należących do przedsiębiorstwa zakładów i pomieszczeń składowych.

Wykaz ten ma zawierać następujące wiadomości: a) rodzaj i miejsce, gdzie się znajduje każdy zakład lub pomieszczenie składowe, dla którego wykupione zostało świadectwo, suma zapłaconego za nie zasadniczego podatku przemysłowego, b) urzędy, które wydały świadectwa i c) data i numer świadectw;

3) lista osób, wchodzących w skład zarządu, rady nadzorczej, komitetu dyskontowego, komisji szacunkowych i rewizyjnych, oraz zarządzających przedsiębiorstwem, ich zastępców i pełnomocników, ze wskazaniem wypłaconej każdemu z nich w ciągu roku pensji, nagród i wszelkiego rodzaju innego wynagrodzenia pieniężnego;

4) zawiadomienie, w którym numerze Dziennika urzędowego Ministerstwa skarbu ogłoszony został bilans zamknięcia rachunków przedsiębior-

stwa i wyciąg z przedłożonego Izbie skarbowej sprawozdania rocznego.

§ 191. Izba skarbowa ma prowadzić podług załączonego wzoru rejestr przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych i czuwać przy współudziale właściwych Urzędów skarbowych: a) nad terminowem składaniem przez te przedsiębiorstwa należytych sprawozdań, bilansów i wszystkich wymaganych do nich załączników; b) nad terminowem wpłacaniem przez te przedsiębiorstwa dodatkowego podatku przemysłowego (podatku od kapitału i procentowego podatku od zysku); c) nad ogłoszeniem we właściwym czasie w Dzienniku urzędowym Ministerstwa skarbu bilansów zamknięcia i ustanowionych w art. 473 ust. ros. wyciągów ze sprawozdań rocznych.

§ 192. Izba skarbowa może w razie potrzeby zażądać niezbędnych do sprawdzenia sprawozdania dodatkowych wiadomości i wyjaśnień, lub też uzupełnienia formalnych braków w przedłożonych sprawozdaniach.

W razie nie przedstawienia w ustanowionym terminie sprawozdań z załącznikami lub żądanych wiadomości dodatkowych, Izba skarbowa zwraca się do właściwych zarządów odpo-

wiedzialnych lub głównych przedstawicieli tych przedsiębiorstw z wezwaniem dostarczenia sprawozdań, względnie wyjaśnień, oraz podania powodu zaszłej zwłoki, celem ewentualnego nałożenia grzywien, zgodnie z art. 533 ust. ros.

§ 193. Jeżeli bilans zamknięcia i wyciąg ze sprawozdania rocznego przedsiębiorstwa nie będą w ustanowionym terminie (art. 471 ust. ros.) ogłoszone w Dzienniku urzędowym Ministerstwa skarbu, to Izba skarbową przesyła do administracji tego Dziennika bilans zamknięcia i całkowite sprawozdanie roczne przedsiębiorstwa w celu opublikowania ich na koszt przedsiębiorstwa.

Rachunek za ogłoszenie Izba skarbową przesyła przedsiębiorstwu do zapłacenia.

§ 194. Izba skarbową może w razie potrzeby zarządzić przez delegowanego urzędnika obejrzenie i sprawdzenie na miejscu ksiąg handlowych, jak również samych zakładów i przedsiębiorstw.

Rewizja zakładów i sprawdzanie na miejscu ksiąg handlowych mogą być dokonywane:

a) w razie nie przedstawienia sprawozdania w ciągu sześciu miesięcy po upływie terminu, oznaczonego w art. 471 ust. ros.;

b) w wypadkach, gdy zachodzi wątpliwość co do prawidłowości złożonych sprawozdań lub załączników do nich;

c) w razie niejasności i niedokładności dostarczonych dodatkowo wiadomości i wyjaśnień;

d) jeżeli zysk przedsiębiorstwa nie może być w inny sposób ustalony.

§ 195. Gdy podlegające rewizji zakłady znajdują się poza obrębem kompetencji Izby skarbowej, sprawdzającej sprawozdanie, ta ostatnia ma się zwrócić o przeprowadzenie potrzebnej rewizji do tej Izby skarbowej, w okręgu której znajduje się zakład, podlegający rewizji.

§ 196. O dokonanej rewizji przedsiębiorstwa, którą należy przeprowadzić w obecności członków zarządu, agentury odpowiedzialnej, albo głównego przedstawiciela przedsiębiorstwa, sporządza się szczegółowy protokół, zawierający wszelkie dane, niezbędne do obliczenia przypadającego od przedsiębiorstwa podatku od kapitału i procentowego podatku od zysku. Protokół ten po podpisaniu przez sprawdzającego i obecnych, przesyła się niezwłocznie Izbie skarbowej, powołanej do sprawdzania sprawozdań tego przedsiębiorstwa.

§ 197. Przedstawione Izbie skarbowej roczne sprawozdania i bilanse sprawdza się na podstawie wszystkich posiadanych i zebranych wiadomości i dokumentów.

O ile Izba skarbową w terminie dwunastomiesięcznym od dnia złożenia sprawozdania nie zażąda dodatkowych wiadomości lub wyjaśnień albo nie poczyni zarzutów przeciwko rachunkom, zawartym w złożonych sprawozdaniach i bilansach, uważa się wykazane w tych sprawozdaniach czysty zysk i kapitał zakładowy za zatwierdzone, jako podstawa do obliczenia dodatkowego podatku przemysłowego (art. 35, ustęp a) ustawy z 6 lipca 1920 r.).

W razie zażądania dodatkowych wiadomości lub wyjaśnień, ma Izba skarbową powziąć ostateczną co do nich decyzję najdalej w ciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia dostarczenia tych wiadomości lub wyjaśnień (art. 35, ustęp 6 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

§ 198. Po należytem sprawdzeniu sprawozdania i bilansu przedsiębiorstwa, jak również obrachunku, podług którego wpłacony został do Kasy skarbowej podatek od kapitału i procentowy podatek od zysku, Izba skarbową, albo zatwierdza wyżej wymieniony obrachunek, albo w wypadkach uiszczenia dodatkowego podatku przemysłowego w kwocie mniejszej lub większej, niż należało, wydaje odpowiednią decyzję i wzywa, za pomocą nakazu płatniczego, według dołączonego wzoru do uiszczenia różnicy podatku w ter-

minie miesięcznym, od dnia doręczenia płatnikowi zawiadomienia o tem, względnie zarządza zaliczenie nadwyżki podatku na poczet przyszłych należności podatkowych, lub zwrot tej nadwyżki płatnikowi w gotówce w razie wyrażonego przezeń żądania w tym względzie.

DZIAŁ V.

Procentowy podatek od zysku, od przedsiębiorstw nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

(art. 16—33 ustawy z dn. 6 lipca 1920 r.).

Obowiązek podatkowy.

§ 199. Procentowemu podatkowi od zysku podlegają, o ile ich roczny zysk, względnie zarobek przekracza 2000 Mk. rocznie (art. 18 ust. z dnia 6 lipca 1920 r.):

1) wszystkie nie obowiązane do składania sprawozdań publicznych przedsiębiorstwa:

a) handlowe, zaliczone do kategorii I do III,

b) przemysłowe, zaliczone do kategorii I do VI,

c) żeglugowe posiadające parowce i statki motorowe, a z liczby innych statków bez silników mechanicznych statki drewniane, pokładowe i półpokładowe i statki metalowe, jeżeli ogólna suma zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconego za prawo utrzymywania wszystkich statków przedsiębiorstwa, przewyższa 400 Mk. (ustęp 4 art. 3 noweli z 9 stycznia 1915 r. i uwaga druga do tego artykułu);

2) osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone w art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. do kategorii II, III i IV;

3) samodzielne wolne zajęcia zawodowe wyliczone w ustępie drugim art. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r.

Miejsce opodatkowania.

§ 200. Procentowy podatek od zysku z reguły wymierza komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego tego okręgu, w którym zostało wykupione świadectwo przemysłowe na wykonywanie przedsiębiorstw i zajęć przemysłowych, względnie przy samodzielnych wolnych zajęciach zawodowych komisja miejscowa tego okręgu, w którym osoba wykonywująca to zajęcie ma stałe miejsce zamieszkania.

Przedsiębiorstwom, które przeszły z okręgu jednego Urzędu skarbowego do drugiego Urzędu (art. 438 ros. ust.) wymierza się procentowy podatek od zysku przez komisję miejscową tego okręgu, do którego przedsiębiorstwo zostało przeniesione, jednak tylko w takim razie, gdy przeniesienie przedsiębiorstwa stwierdził Urząd skarbowy przed 1 kwietnia.

Przedsiębiorstwom żeglugowym wymierza się procentowy podatek od zysku przez komisję miejscową tego okręgu, gdzie się znajduje główny kantor tych przedsiębiorstw, a w braku tegoż przez komisje tych okręgów, w których zostały wykupione świadectwa przemysłowe dla należących do przedsiębiorstwa statków.

§ 201. Handel jarmarczny samodzielnie nie opłaca procentowego podatku od zysku, lecz obroty jarmarczne biorą się w rachubę przy obliczaniu obrotów i zysków tych stałych przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych, których właściciele prowadzą handel na jarmarkach.

Podstawy wymiaru podatku.

§ 202. Z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 21 i 22 ustawy z 6 lipca 1920 r. za podstawę do wymiaru procentowego podatku od

zysku dla wszystkich przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych służy ich zysk za rok poprzedzający rok podatkowy, względnie dla samodzielnych wolnych zajęć zawodowych zarobek.

§ 203. Zysk ten, względnie zarobek oblicza się dla każdego przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia przemysłowego przez stosowanie procentu średniej zyskowności do obrotu, ustalonego w myśl art. 495 ros. ust., dla każdego zaś samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego do zarobku brutto, który uważa się za obrót roczny.

§ 204. Z powołanego w art. 19 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. § 83 instrukcji rosyjskiej do podatku przemysłowego, pozostają obecnie w mocy przepisy zawarte w niniejszym paragrafie.

Dla przedsiębiorstw, których właściciele wyrazili chęć opłacania podatku podług zysku rzeczywiście osiągniętego, a stwierdzonego księgami handlowymi w oryginałach lub wyciągami z tych ksiąg poświadczonemi rejentalnie, zysk oblicza się w sposób ustanowiony do obliczania zysku przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych z następującymi uzupełnieniami:

a) jeżeli zakładem zarządza sam właściciel osobiście, albo przy współudziale członków ro-

dziny, wymienionych w uwadze do art. 425 ust. ros., to suma odliczona na pensje lub wynagrodzenia tych osób, nie potrąca się z dochodu brutto;

b) wątpliwe i niepewne wierzytelności potrąca się z dochodu brutto tylko w tej sumie, na którą będą przedstawione dostateczne dowody niemożności jej otrzymania.

O ile przedstawione księgi handlowe lub rejentalne z nich wyciągi uznane będą przez komisję miejscową do spraw podatku przemysłowego za niedostateczne dla określenia rzeczywiście osiągniętego zysku, wówczas zysk oblicza się w sposób podany w § 203 niniejszej instrukcji przez stosowanie do obrotu za rok ubiegły procentu średniej zyskowności, określonego przez komisję miejscową dla tego przedsiębiorstwa lub zajęcia.

Właściciele przedsiębiorstw, pragnący opłacać procentowy podatek od zysku w myśl art. 501 ros. ust. na podstawie ogólnej sumy zysków osiągniętych ze wszystkich należących do nich przedsiębiorstw, znajdujących się w okręgu jednego Urzędu skarbowego, powinni wnieść w tym przedmiocie najpóźniej do 1 kwietnia roku podatkowego podanie do właściwego Urzędu skarbowego. W danym razie miejscowa ko-

misja wymierza podatek na podstawie ogólnej wysokości zysku, osiągniętego we wszystkich zakładach.

O ile zaś przedsiębiorstwa, należące do jednego płatnika, znajdują się wprawdzie w obrębie jednego miasta, lecz w okręgach kilku Urzędów skarbowych, wymienione podanie składa się do tego Urzędu skarbowego, w okręgu którego są prowadzone księgi handlowe i cała rachunkowość dotycząca tych wszystkich zakładów. Urząd skarbowy przesyła bezzwłocznie podanie ze swym wnioskiem do właściwej Izby skarbowej, która sprawę tę rozstrzyga ostatecznie.

W wypadkach, gdy do opodatkowania przyjmuje się rzeczywiście osiągnięty zysk podług ksiąg handlowych lub rejestralnych z nich wyciągów, albo gdy opodatkowanie przeprowadza się na podstawie ogólnej sumy zysków ze wszystkich należących do płatnika zakładów, okoliczność ta ma być uwidoczniiona na deklaracjach w rubryce „uwaga“.

§ 205. Podstawą do wymiaru podatku dla noworozpoczętych przedsiębiorstw lub zajęć za pierwszy rok podatkowy jest zysk, względnie zarobek osiągnięty za tenże rok.

O ile przedsiębiorstwo lub zajęcie, podlegające podatkowi, trwało mniej, niż 12 miesięcy,

to zysk, względnie zarobek osiągnięty w tym krótszym czasie, oblicza się w stosunku do całego roku, przypadającą zaś od tej sumy kwotę podatku pobiera się w wysokości odpowiadającej ilości pełnych miesięcy, w ciągu których wykonywano przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Wymiar podatku na następny rok podatkowy dla wyżej wymienionych przedsiębiorstw i zajęć uskutecznia się na zasadach ogólnych według zysku względnie zarobku z roku ubiegłego.

§ 206. Jeżeli do 1 stycznia roku podatkowego nie upłynął cały rok od czasu rozpoczęcia przedsiębiorstwa lub zajęcia, to zysk, względnie zarobek oblicza się w stosunku do całego roku, a podatek wymierza się od obliczonego w ten sposób całorocznego zysku, względnie zarobku.

P r z y k ł a d:

Jeżeli obrót przedsiębiorstwa lub zajęcia rozpoczętego 15 maja 1920 r. do 31 grudnia 1920 wynosił 600.000 Mk., a zysk za ten czas stanowił 25% obrotu, czyli 150.000, to zysk roczny wyniesie:

$$\frac{150.000 \times 12}{7 \cdot 5} = 240.000 \text{ Mk.}$$

Od tej sumy zysku w myśl art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. przypada podatku 8%, czyli 19.200 Mk.

Z uwagi, że przedsiębiorstwo lub zajęcie trwało w 1920 r. tylko 7 pełnych miesięcy, procentowy podatek od zysku za rok 1920, należy wymierzyć w kwocie

$$\frac{19.200 \times 7}{12} = 11.200 \text{ Mk.}$$

Za następny rok podatkowy wymiar podatku dla tego samego przedsiębiorstwa należy uskutecznić podług zysku obliczonego w stosunku do całego roku, czyli roczny zysk wynosi, jak wyżej

$$\frac{150.000 \times 12}{7 \cdot 5} = 240.000 \text{ Mk.}$$

a podatek (art. 17) 8% od tej sumy t. j. 19.200 Mk.

Wyżej przytoczony sposób obliczania kwot procentowego podatku od zysku należy stosować również i do przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, a pociąganych do opłaty tego podatku podług rzeczywiście osiągniętego zysku (art. 499 ros. ust.).

Postępowanie wymiarowe.

§ 207. Celem uskutecznienia wymiaru procentowego podatku od zysku osoby, wymienio-

ne w art. 492 ros. ust. oraz osoby wykonywujące samodzielne wolne zajęcia zawodowe powinny złożyć deklarację według wzoru, załączonego do niniejszej instrukcji we właściwym Urzędzie skarbowym w terminie, wyznaczonym w tymże artykule oraz w art. 20 ustawy z 6 lipca 1920 r. Wymienione deklaracje mogą również składać wszystkie inne przedsiębiorstwa oraz osoby obowiązane do opłacania tego podatku.

Blankiety deklaracji wydaje się bezpłatnie w Urzędach skarbowych.

§ 208. Deklaracje mogą być składane bezpośrednio w Urzędzie skarbowym, albo też przesyłane pocztą pod adresem tego Urzędu.

Jako ostateczny termin do składania deklaracji uważa się dzień 1 kwietnia, a jeżeli ten termin przypada na dzień świąteczny, to pierwszy dzień powszedni po 1 kwietnia. Dla deklaracji przesyłanych pocztą, za dzień złożenia uważa się ten dzień, w którym deklaracje otrzymano w Urzędzie pocztowym tej miejscowości, w której znajduje się właściwy Urząd skarbowy.

Płatnicy nie tracą prawa podawania swoich deklaracji i po ustanowionym terminie, jednak wniesione po terminie deklaracje mogą być przez komisję miejscową rozpatrywane tylko w takim

wypadku, o ile wymiar podatku jeszcze nie został uskuteczniiony.

Urząd skarbowy prowadzi oddzielny zapissek na złożone deklaracje i w razie żądania płatnika potwierdza mu odbiór złożonej deklaracji.

§ 209. Składający deklaracje powinni odpowiedzieć na wszystkie zawarte w formularzach pytania, wolno im również dołączać do deklaracji specjalne objaśnienia co do obrotu lub osiągniętego zysku, względnie zarobku, oraz inne wiadomości zdaniem ich potrzebne do określenia obrotu i zysku, względnie zarobku.

§ 210. Płatnicy, którzy chcą opłacać podatek procentowy podług rzeczywiście osiągniętego zysku powinni równocześnie ze złożeniem deklaracji w odnośnych jej rubrykach wykazać ten zysk i oświadczyć, iż życzą sobie dla stwierdzenia jego wysokości przedstawić przewodniczącemu komisji miejscowej księgi handlowe w oryginale lub poświadczone rejentalnie wyciągi z tych ksiąg.

§ 211. Złożone deklaracje przewodniczący komisji miejscowej porównywa z deklaracjami złożonymi na podstawie art. 435 ust. ros. przy wykupieniu świadectw przemysłowych oraz ze spisem przedsiębiorstw, osobistych zajęć prze-

mysłowych oraz samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, wykonywanych w okręgu komisji, ustalając, jakie mianowicie przedsiębiorstwa i osoby, obowiązane do złożenia deklaracji w myśl art. 492 ros. ust. i § 207 niniejszej instrukcji wcale nie dopełniły tego obowiązku lub złożyły wzmiankowane deklaracje po ustawowym terminie.

§ 212. Celem wymierzenia grzywien z art. 534 ros. ust. przewodniczący komisji sporządza podług załączonego wzoru listę osób, które nie złożyły deklaracji lub złożyły je po terminie, albo nie podały w nich wiadomości, niezbędnych do określenia obrotu i zysku należących do nich przedsiębiorstw, względnie zarobku z wykonywanych przez nie zajęć.

§ 213. Tym płatnikom, którzy wyrazili chęć przedstawienia ksiąg handlowych w oryginałach lub poświadczonych rejentalnie wyciągów z nich przewodniczący komisji miejscowej wyznacza pisemnem zawiadomieniem termin do przedstawienia tych ksiąg lub wyciągów.

§ 214. Wszelkie inne deklaracje, w których nie wyrażono chęci przedstawienia ksiąg handlowych, przewodniczący komisji miejscowej sprawdza przy pomocy wszelkich znajdujących się w Urzędzie skarbowym materiałów.

§ 215. W razie potrzeby przewodniczą-

cemu komisji miejscowej przysługuje prawo żądania od płatników wyjaśnień.

W tym wypadku należy zawczasu zawiadomić płatnika pisemnie z oznaczeniem terminu, do którego podatnik może złożyć żądane wyjaśnienia pisemnie lub ustnie.

§ 216. Gdy przewodniczący komisji miejscowej po wyczerpaniu wszystkich środków w poprzednich paragrafach wymienionych nie dojdzie do należytego wniosku o obrocie przedsiębiorstwa, wówczas przystępuje do sprawdzenia tego obrotu na miejscu.

Sprawdzenie odbywa się: a) za pomocą kontroli zakładów i pomieszczeń składowych a w razie zgody płatnika na przedstawienie ksiąg handlowych, — za pomocą przejrzenia zapisów dotyczących wpływów i sprzedaży w dzienniku, w księgach kasowej i towarowej tub też w księgach operacji czynnych zakładów bankierskich, kas zaliczkowych (lombardów) i kantorów wymiary; b) za pomocą badania znawców (biegłych), co do obrotu i przypuszczalnego zysku sprawdzanych przedsiębiorstw.

§ 217. Jeżeli płatnik lub osoba w przedsiębiorstwie go zastępująca nie zgodzi się na przedstawienie ksiąg handlowych wskazanych w ust. 5 art. 496 ustawy ros., to przewodniczą-

cy po sporządzeniu krótkiego o tem protokołu uprzedza, że w myśl uwagi do art. 506 tejże ustawy płatnik traci prawo do wnoszenia reklamacji i odwołań co do wysokości obrotu i zysku, względnie zarobku określonego przez komisję miejscową dla wymiaru procentowego podatku od zysku.

Przy sprawdzaniu obrotów przedsiębiorstw handlowych (ustępy 2, 3 i 5 art. 495 ust. ros.) należy zwrócić uwagę na znamiona, wymienione w art. 494 ust. ros., a przy sprawdzaniu obrotów przedsiębiorstw przemysłowych (ustęp 4 art. 495 ust. ros.) na znamiona w myśl ustępu 2 art. 494 ust. ros.

Za podstawę do określenia obrotu samodzielnych wolnych zajęć zawodowych służy rocznie zarobek brutto.

§ 218. O rezultatach sprawdzenia deklaracji zapomocą kontroli ksiąg handlowych, przewodniczący komisji miejscowej zaznacza na czwartej stronie deklaracji; tamże należy wymienić również wszelkie inne dane i uwagi, służące do określenia obrotu i zysku przedsiębiorstwa.

§ 219. Jeżeli celem sprawdzenia deklaracji zachodzi potrzeba otrzymania wiadomości z innych Urzędów skarbowych lub instytucji rządowych, samorządowych i publicznych, przewodni-

czący po porozumieniu się z temi urzędami i instytucjami zbiera wszelkie dane potrzebne do określenia obrotu i zysku, względnie zarobku.

Dla wszystkich przedsiębiorstw i osób obowiązanych do opłacania procentowego podatku od zysku, które nie złożyły deklaracji lub nie były obowiązane do ich składania, ma przewodniczący komisji miejscowej sam lub przez podwładnych mu urzędników sporządzić deklaracje po zebraniu wszystkich niezbędnych do tego danych w trybie wskazanym w poprzednich paragrafach. Sporządzone w ten sposób deklaracje podpisują te osoby, które zbierały wiadomości w nich zawarte.

§ 220. Deklaracje należyście sprawdzone i sporządzone w sposób wskazany w poprzednich paragrafach przewodniczący komisji miejscowej wnosi pod obrady komisji w takim czasie, by wszelkie czynności, połączone z wymiarem procentowego podatku od zysku, oraz rozestanie nakazów płatniczych, było zakończone do 15 lipca każdego roku podatkowego.

Obroty przedsiębiorstw, względnie zarobki zajęć ustalają komisje miejscowe w tym porządku, jaki podług miejscowych warunków uznany będzie za najdogodniejszy t. j. albo podług rodzaju

handlu i przemysłu albo podług grup przedsiębiorstw i zajęć.

Równocześnie przewodniczący przedkłada komisji listę osób sporządzoną w myśl § 212 niniejszej instrukcji, celem nałożenia przez komisję grzywien z art. 534 ust. ros.

§ 221. Sumy obrotu względnie zarobku określone przez komisję wpisuje się do odpowiedniej rubryki na czwartej stronie deklaracji.

Wszystkie zaś deklaracje, w których obroty ostatecznie zostały ustalone numeruje się w porządku kolejnym. Numery porządkowe wpisuje się do ustanowionych rubryk na czwartej stronie deklaracji w krótkich zaś protokołach posiedzeń, bez wymienienia przedsiębiorstw zaznacza się tylko numery porządkowe.

§ 222. Przy określeniu obrotów komisja miejscowa opiera swój wniosek na wszystkich wiadomościach i danych zawartych w deklaracjach płatników oraz zebranych przez przewodniczącego, członków komisji, jak również zakomunikowanych przez znawców (biegłych).

§ 223. Po ostatecznem określeniu przez komisję miejscową obrotów i zysków względnie zarobków oraz przypadających w myśl art. 17 ustawy z 6 lipca 1920 kwot procentowego podatku od zysku dla wszystkich przedsiębiorstw

i zajęć, podlegających temu podatkowi, deklaracje grupuje się w ścisłym porządku alfabetycznym nazwisk płatników i numeruje się na pierwszej stronie.

Zgrupowane i ponumerowane w ten sposób deklaracje stanowią księgę przedsiębiorstw i zajęć.

§ 224. Z księgi przedsiębiorstw sporządza się podług załączonych do niniejszej instrukcji wzorów nakazy płatnicze, oraz rejestr wymiaru podatku w ścisłym alfabetycznym porządku nazwisk płatników.

Rejestr ten, który jest zarazem rejestrem poboru podatku, należy równocześnie z rozesłaniem nakazów płatniczych przelać do właściwej Kasy skarbowej.

Nakazy płatnicze doręcza się zapieczętowane np. w formie używanej przy telegramach.

Po rozesłaniu nakazów płatniczych przewodniczący komisji miejscowej ma czuwać nad ściśłem wykonaniem przepisów art. 25 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. co do sposobu ogłoszenia o dniu rozesłania tych nakazów.

Równocześnie z rozesłaniem nakazów płatniczych doręcza się płatnikom odrębne decyzje o nałożeniu grzywien z art. 534 ust. ros., w których należy wyraźnie zaznaczyć, że na te decyzje

mogą być wniesione skargi, za pośrednictwem komisji miejscowej, do komisji okręgowej w terminie miesięcznym, licząc od dnia doręczenia decyzji karnej.

§ 225. Reklamacje, wniesione w terminie wskazanym w art. 26 ustawy z dnia 6 lipca 1920 rozpatrują komisje miejscowe.

Wniesienie reklamacji nie uchyla obowiązku uiszczenia podatku.

O powziętych decyzjach co do każdej reklamacji przewodniczący komisji zawiadamia pisemnie płatnika z podaniem podstaw decyzji, terminu i porządku wnoszenia odwołań (art. 32 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

§ 226. Reklamacje, dotyczące dodatkowych wymiarów uskuteczniionych w myśl art. 31 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. mogą być wnoszone przez płatników w terminie miesięcznym od dnia doręczenia im nakazów płatniczych.

W wypadkach takich wymierzone kwoty podatku powinny być uiszczone w tym samym miesięcznym terminie z tem jednak zastrzeżeniem, że termin ten dla przedsiębiorstw i zajęć, dodatkowo pociągniętych do opłaty procentowego podatku, nie może być wcześniejszy, niż dla płatników, którym wymierzono podatek za ten

sam rok i rozesłano nakazy płatnicze w myśl art. 24 ustawy z 6 lipca 1920 r.

§ 227. Jeżeli wskutek wniesionej reklamacji wymierzona pierwotnie kwota podatku ulegnie zmianie, płatnikowi doręcza się nowy nakaz płatniczy i równocześnie zawiadamia się Kasę skarbową, celem poczynienia odpowiednich zmian w rejestrze poboru podatku.

§ 228. W ten sam sposób, jak o decyzjach na reklamacje, przewodniczący komisji miejscowej zawiadamia płatników o założonych przezeń protestach w myśl art. 33 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. z zaznaczeniem, że płatnikowi przysługuje prawo wniesienia za pośrednictwem komisji miejscowej, do komisji okręgowej odpowiedzi w terminie miesięcznym od dnia doręczenia zawiadomienia o proteście.

Jeżeli przeciw wymiarowi podatku przez komisję miejscową wpłynie oprócz protestu przewodniczącego także reklamacja płatnika, należy ją wraz z protestem i ewentualną odpowiedzią płatnika na ten protest przedłożyć do decyzji komisji okręgowej, która sprawę rozstrzyga ostatecznie.

§ 229. Odwołania od decyzji komisji miejscowej, jak również protesty przewodniczących z ewentualnie wniesionymi odpowiedziami na te

protesty przez płatników, przesyła się do właściwych komisji okręgowych. Wniesienie odwołania nie uchyla obowiązku uiszczenia podatku.

§ 230. O decyzjach komisji okręgowej jej przewodniczący zawiadamia, za pośrednictwem przewodniczącego komisji miejscowej, płatników, jak również w razie ewentualnych zmian w kwotach wymierzonego podatku i Kasy skarbowe.

DZIAŁ VI.

Zaległości i grzywny.

(art. 522—548 ustawy ros.).

§ 231. Za zaległość zasadniczego podatku przemysłowego uważa się kwoty, podlegające egzekucji za świadectwa przemysłowe wcale nie wykupione lub wykupione lecz mniejszej wartości, niż te świadectwa, które wykupić należało na podstawie obowiązujących przepisów.

Należne kwoty zasadniczego podatku przemysłowego zalicza się na poczet zaległości po upływie terminu miesięcznego od dnia wręczenia obwinionemu decyzji Urzędu skarbowego.

Jeżeli zaś przeciw tej decyzji wniesiono skargę w terminie prawnym, wówczas należność powyższa przechodzi w zaległość po upływie terminu dwutygodniowego, licząc od dnia doręczenia obwinionemu orzeczenia na wniesioną skargę.

§ 232. Za zaległość dodatkowego podatku przemysłowego uważa się:

a) kwoty podatku od kapitału i procentowego podatku od zysku, obliczone przez przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych, a nie wpłacone do Kas skarbowych w terminach, przewidzianych w art. 466, 471 i 475 ust. ros.

b) niedopłacone kwoty podatków wymienionych w powyższym ustępie, powstałe wskutek różnicy pomiędzy obliczeniem tych podatków przez same przedsiębiorstwa, a obrachunkiem, dokonany przez Izbę skarbową po upływie miesiąca od dnia doręczenia przedsiębiorstwu zawiadomienia o decyzji Izby skarbowej w tym przedmiocie.

Jeżeli przeciwko tej decyzji wniesiono w terminie prawnym skargę, wówczas niedopłacone kwoty dodatkowego podatku przemysłowego przechodzą w zaległość po upływie terminu dwutygodniowego, licząc od dnia doręczenia przedsiębiorstwu orzeczenia na wniesioną skargę.

c) kwoty procentowego podatku od zysku, wymierzone przedsiębiorstwom, nie obowiązany do składania sprawozdań publicznych, a nie uiszczone przez te przedsiębiorstwa w terminach przewidzianych w art. 29 i 31 część druga ustawy z 6 lipca 1920 r., chociażby przeciw wymiarowi podatku wniesiono w terminie prawnym reklamację względnie odwołanie.

W wypadkach, gdy na protest przewodniczącego komisja okręgowa ustali procentowy podatek od zysku w kwocie wyższej od pierwotnie wymierzonej przez komisję miejscową, wówczas powstała z tego tytułu różnica przechodzi w zaległość po upływie miesiąca od dnia doręczenia płatnikowi zawiadomienia w tym przedmiocie.

§ 233. Grzywny, nałożone za przekroczenia przepisów o podatku przemysłowym, uważa się za zaległość po upływie terminu miesięcznego od dnia doręczenia obwinionemu decyzji o nałożeniu grzywny.

Jeżeli przeciw tej decyzji wniesiono w terminie prawnym skargę, wówczas nałożona grzywna przechodzi w zaległość po upływie terminu dwutygodniowego, licząc od dnia doręczenia obwinionemu orzeczenia na wniesioną skargę.

Odsetki za zwłokę.

§ 234. Odsetki za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie pobiera się przy wpłacie sumy zaległej do Kasy skarbowej lub przy przymusowej egzekucji zaległości.

Przy obrachunku odsetków za zwłokę, miesiąc zaczęty liczy się za cały; kwoty zaległości, wynoszące 50 fen. i wyższe, zaokrągla się do 1 Mk., mniejszych zaś należności nie uwzględnia się.

Od zaległych grzywien, wymierzonych za przekroczenia przepisów ustawy o podatku przemysłowym, nie pobiera się odsetków za zwłokę.

Rozkładanie na raty i odraczanie terminu spłaty podatków.

§ 235. Izbowi skarbowi przysługuje na uzasadnioną prośbę płatników, po poprzednim zabezpieczeniu, prawo rozkładania na raty i odroczenie terminu spłaty zaległych podatków i grzywien na termin sześciomiesięczny bez ograniczenia wysokości i należności, zaś na termin do jednego roku, o ile zaległe sumy nie przewyższają w poszczególnym wypadku 20.000 mk.

Odroczenie i rozłożenie na raty wyższych zaległości lub na czas dłuższy, może nastą-

pić tylko na mocy zezwolenia Ministerstwa skarbu.

W wypadkach, w których zostanie niewątpliwie stwierdzone, że płatnik nie jest w możliwości uiścić przypadającej należności podatkowej z powodu poniesionych bezpośrednich strat wojennych, lub spowodowanych wojną szkód elementarnych, lub też ściągnięcie należności podatkowej z innych uzasadnionych przyczyn mogłoby narazić na szwank egzystencję gospodarczą płatnika, mogą być przyznane ulgi w postaci częściowego lub zupełnego umorzenia przypadającej należności podatkowej, zależnie od stwierdzonego stopnia zniszczenia lub stanu ekonomicznego płatnika.

Jeżeli niemożność uiszczenia należności podatkowej jest tylko przemijająca, mogą być przyznane jedynie ulgi wspomniane w części pierwszej i drugiej tego paragrafu.

Do przyznawania wymienionych wyżej ulg z tytułu szkód wojennych i spowodowanych wojną klęsk elementarnych, upoważnia się Izby skarbowe bez ograniczenia terminu i wysokości należności podatkowej. W innych wypadkach należy się trzymać przepisów kompetencyjnych, zawartych w części pierwszej i drugiej tego paragrafu, tudzież § 238 niniejszej instrukcji.

§ 236. W razie przychylenia się do prośby płatnika o rozłożenie na raty lub odroczenie spłaty zaległości, nie pobiera się odsetków za zwłokę od dnia złożenia w Izbie skarbowej podania płatnika w tym przedmiocie.

§ 237. Zaległości podatku przemysłowego mają być ściągnięte w drodze egzekucji po upływie terminu miesięcznego, licząc od dnia przejścia należności podatkowej w zaległość, a przy zaległościach odroczonech lub rozłożonych na raty, natychmiast po upływie pierwszego niedotrzymanego terminu spłaty, od którego to terminu liczą się także w danym razie odsetki za zwłokę.

§ 238. Wszelkie, dowodnie niemożliwe do ściągnięcia zaległości podatku przemysłowego (np. z powodu ubóstwa, niewiadomego miejsca pobytu lub śmierci płatnika bez pozostawienia jakiegokolwiek majątku i t. p.), umarza właściwa Izba skarbowa we własnym zakresie do 1,500 marek należności podatkowej.

Zaległości w kwotach wyższych mogą być umorzone tylko za zezwoleniem Ministerstwa skarbu.

Niewłaściwie lub nadmiernie wpłacone kwoty podatku przemysłowego, niezależnie od ich wysokości, zalicza się z rozporządzenia Izby skarbowej na spłatę innych państwowych na-

leżności płatnika, względnie zwraca się mu w gotówce w razie złożonego przez niego w tym przedmiocie podania.

Grzywny za przekroczenia przepisów ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

§ 239. Przy nakładaniu grzywien za przekroczenia przepisów o podatku przemysłowym bierze się pod uwagę okoliczności, zwiększające lub zmniejszające winę osoby, która dopuściła się przekroczenia.

Za okoliczności, zwiększające winę uważa się między innymi powtórzenie się przekroczeń, ich długotrwałość, stopień wykształcenia, rozwoju umysłowego, oraz stan zamożności obwinionego, jak również użycie przez niego sposobów przeszkadzających lub utrudniających wykrycie przekroczenia, którego się dopuścił.

Za okoliczności łagodzące winę uważa się: krótkotrwałość popełnionego przekroczenia, nieumiejętność czytania i pisanie, nierozwinięcie umysłowe, niezamożność obwinionego lub też zbieg nieszczęśliwych okoliczności, które przeszkodziły spełnieniu obowiązujących przepisów ustawowych.

§ 240. Ustanowiona w uwadze do art. 526 ustawy ros. z uwzględnieniem zmiany w myśl art. 37 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. grzywna i dopłata zasadniczego podatku przemysłowego za lata ubiegłe wymierza się tylko najwyżej za lat pięć bezpośrednio poprzedzających rok, w którym wykryto przekroczenie przepisów.

§ 241. Prowadzenie handlu rozwozowego lub obnośnego: a) poza obrębem miast towarami nie wymienionymi w wykazie dołączonym do art. 416 ros. ust., b) w obrębie miast towarami nie wymienionymi w wykazie dołączonym do art. 371 ust. ros. podlega grzywnie nie przekraczającej dwukrotnej wartości świadectwa przemysłowego, które należało wykupić na prowadzenie handlu detalicznego lub drobnego podług klasy tej miejscowości, gdzie przekroczenie zostało ujawnione i podług rodzaju sprzedanych towarów.

§ 242. Jeżeli przekroczenie przepisów o podatku przemysłowym będzie ujawnione w przedsiębiorstwach, prowadzonych przez instytucje państwowe lub samorządowe, to Urząd skarbowy po ustaleniu należnych kwot podatku przemysłowego łącznie z dodatkami wydaje decyzję o obowiązku uiszczenia podatku i sumie łącznej należności podatkowej, przedkładając ją przełożonej Izbie skarbowej.

Izba skarbowa przesyła tę decyzję władzy przełożonej tych osób, które dopuściły się przekroczenia przepisów celem nałożenia na nich kary w trybie przewidzianym dla wykroczeń służbowych.

Powyższa decyzja może być zaskarżona przez władzę przełożoną tych osób, które się dopuściły przekroczenia w terminach i w trybie ustawą o podatku przemysłowym przewidzianych.

Obowiązek uiszczenia należnych kwot ciąży na tej instytucji, pod zarządem której znajduje się przedsiębiorstwo, w którym przekroczenie zostało ujawnione.

Postępowanie przy wymiarze grzywien za przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym.

(Art. 537 do 548 ustawy ros.).

§ 243. Do kompetencji Urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych należy wytaczanie spraw o przekroczenia przepisów ustawy o zasadniczym podatku przemysłowym, sporządzanie protokółów, przeprowadzanie wszelkich dalszych uzupełniających dochodzeń, oraz wydawanie orzeczeń karnych.

§ 244. Wytaczanie spraw, w poprzednim paragrafie wymienionych, rozpoczyna się od sporządzenia protokołu w sposób wskazany w art. 451 do 458 ust. ros. i §§ 135 do 138 niniejszej instrukcji.

Odpis protokołu może być wydany obwinionemu lub jego zastępcy (pełnomocnikowi) na jego żądanie, po uiszczeniu przepisanej opłaty stemplowej.

§ 245. Urząd skarbowy prowadzi wedle dołączonego wzoru rejestr spraw karnych zasadniczego podatku przemysłowego, do którego wciąga każdy sporządzony w tych sprawach protokół i wszelkie dalsze dotyczące zarządzenia.

§ 246. Urząd skarbowy przeprowadza w formie protokołów, z zachowaniem formalności zawartych w art. 455 ust. ros., wszelkie dalsze uzupełnienia i dochodzenia potrzebne do dokładnego ustalenia stanu faktycznego i wydania orzeczenia karnego.

§ 247. Urząd skarbowy ma wydać decyzję w każdej sprawie przekroczenia przepisów o zasadniczym podatku przemysłowym, najdalej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania protokołu lub dodatkowych dochodzeń i wyjaśnień.

§ 248. Decyzje, wymienione w poprzednim paragrafie, powinny zawierać:

- 1) nazwisko i imię obwinionego;
 - 2) jego miejsce zamieszkania, jak również dokładne oznaczenie handlowego, albo przemysłowego przedsiębiorstwa lub zakładu, w którym ujawniono przekroczenie przepisów;
 - 3) dokładne określenie istoty przekroczenia z powołaniem się na odnośne postanowienia ustawy;
 - 4) wymiar należności podatkowej oraz przypadających od niej dodatków samorządowych, jak również wysokość grzywny za przekroczenie przepisów, z powołaniem się na odnośne artykuły ustawy, z przytoczeniem okoliczności zwiększających lub zmniejszających winę osoby, która dopuściła się tego przekroczenia;
 - 5) wezwanie obwinionego do uiszczenia w terminie miesięcznym należności podatkowej, dodatków samorządowych i grzywny pod rygorem egzekucji (art. 547 ust. ros.);
 - 6) oznaczenie terminów i porządku wniesienia ewentualnej skargi przeciwko tej decyzji (art. 541 ust. ros.).
- Odpis decyzji doręcza się obwinionemu za potwierdzeniem odbioru, w sposób, wskazany w art. 400 ust. ros., jak również przesyła się właściwej Kasie skarbowej celem wciągnięcia zawartych w decyzji danych do rejestru poboru

grzywien i należności zasadniczego podatku przemysłowego, który to rejestr ma prowadzić Kasa skarbową według załączonego wzoru.

§ 249. W razie śmierci obwinionego przed wydaniem decyzji, nie nakłada się grzywiny, lecz tylko skutecznia się wymiar należności zasadniczego podatku przemysłowego, oraz przypadających od niej kwot dodatków samorządowych.

§ 250. Skargi na decyzje Urzędów skarbowych w sprawach zasadniczego podatku przemysłowego, wnoszą się za pośrednictwem tychże Urzędów, do właściwej komisji okręgowej, w terminie miesięcznym od dnia doręczenia wyżej wymienionych decyzji.

Przy obliczeniu terminu miesięcznego wyznaczonego do wnoszenia skarg, dzień nadania skargi na pocztę uważa się za dzień złożenia jej we właściwym Urzędzie skarbowym.

O orzeczeniach komisji Izby skarbowe zawiadamiają płatników za pośrednictwem właściwych Urzędów skarbowych.

Skargi, wniesione po upływie terminu przewidzianego ustawą, Urząd skarbowy odrzuca we własnym zakresie działania, zawiadamiając o tem skarżących.

§ 251. Ze względu na postanowienie §§ 231 i 233 niniejszej instrukcji, co do terminu

płatności zasadniczego podatku przemysłowego i grzywien, Urzędy skarbowe mają zawiadomić właściwą Kasę skarbową o dniu doręczenia obwinionym odpisów swoich decyzji karnych, jak również o dniu wniesienia skarg na te decyzje i doręczenia zawiadomień o orzeczeniach komisji okręgowych na wniesione skargi.

Kasy skarbowe uwidaczniają wyżej wymienione daty w odnośnych rubrykach księgi wymiaru i poboru należności zasadniczego podatku przemysłowego i grzywien (§ 248 niniejszej instrukcji).

§ 252. Wytaczanie spraw o przekroczenia przepisów o dodatkowym podatku przemysłowym należy, o ile chodzi o przedsiębiorstwa, obowiązane do składania sprawozdań publicznych, do kompetencji właściwej Izby skarbowej, o ile zaś chodzi o przedsiębiorstwa, nie obowiązane do składania sprawozdań publicznych, do kompetencji komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego.

Grzywiny za wyżej wymienione przekroczenia nakładają Izby skarbowe, względnie komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego, przy sposobności sprawdzenia sprawozdań i bilansów, względnie przy wymiarze procentowego podatku od zysku dla przedsiębiorstw, nie

obowiązanych do składania sprawozdań publicznych.

Przedsiębiorstwa zawiadamia się za potwierdzeniem odbioru o decyzjach Izby skarbowej natychmiast po ich powzięciu, zaś o decyzjach karnych komisji miejscowych, równocześnie z rozesłaniem nakazów płatniczych na wymierzony procentowy podatek od zysku.

§ 253. Skargi na powyższe decyzje karne wnosi się za pośrednictwem tej władzy, która wymierzyła karę do komisji okręgowej do spraw podatku przemysłowego w terminie miesięcznym od dnia doręczenia zawiadomienia o zapadłej decyzji.

§ 254. W wypadkach ujawnienia przez komisję miejscową do spraw podatku przemysłowego świadomie fałszywych wiadomości w deklaracjach płatników procentowego podatku od zysku o obrotach i dochodach przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych i osobistych zajęć w celu zmniejszenia tego podatku lub zwolnienia od niego, jak również w razie wykrycia przez Izbę skarbową świadomie fałszywych wiadomości w sprawozdaniach, bilansach lub dodatkowych wyjaśnieniach przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, w celu zmniejszenia przypadającego podatku lub zwolnienia

od niego, ma komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego, względnie Izba skarbową, całą sprawę z dowodami po należytem jej wyświeceniu, skierować do właściwego Sądu, celem osądzenia jej na podstawie art. 327 lub 328 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

DZIAŁ VII.

Przepisy przejściowe.

§ 255. Wobec obowiązywania ustawy z 6 lipca 1920 r., od początku roku podatkowego 1920 wszystkie osoby, które wykupiły już na ten rok świadectwa przemysłowe na prowadzenie handlu, przemysłu lub osobistych zajęć przemysłowych, z wyjątkiem wymienionych w art. 7 powołanej wyżej ustawy, mają dopłacić w terminie w publicznem obwieszczeniu wyznaczonym przez władzę skarbową, podwyżkę zasadniczego podatku przemysłowego, wynikłą wskutek podniesienia stawek podatkowych, wyszczególnionych w art. 5 powołanej wyżej ustawy.

Jeżeli płatnik wykupił na rok 1920 świadectwo przemysłowe całoroczne, a przed dniem

ogłoszenia ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., Dz. Ust. № 66, poz. 437, t. j. przed dniem 2 sierpnia 1920 r. zaniechał przedsięwzięcie, nie należy żądać uiszczenia przypadającej dopłaty za świadectwo przemysłowe, wykupione za ten rok podatkowy.

W przeciwnym razie należy pobrać przypadającą dodatkową dopłatę, chociażby płatnik nie prowadził już w chwili ściągania tej dopłaty dotyczącego przedsiębiorstwa.

§ 256. Przy obliczaniu podwyżki zasadniczego podatku przemysłowego za rok 1920, należy uwzględnić nowy podział miejscowości na klasy (art. 3 ustawy 6 lipca 1920 r.), jak również tę okoliczność, by przedsiębiorstwa były zaliczone do właściwej kategorii na podstawie odnosnych przepisów ustawy rosyjskiej, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 6 lipca 1920 r., niezależnie od poprzedniego zaliczenia do pewnej kategorii przedsiębiorstw, na podstawie przedtem obowiązujących przepisów b. władz okupacyjnych.

§ 257. Jednocześnie z podwyżką zasadniczego podatku przemysłowego, należy również obliczyć i pobrać przypadające od niej dodatki niepaństwowe, w wysokości uchwalonej i zatwierdzonej na rok 1920.

W myśl postanowień art. 39 powołanej wyżej ustawy, łączne obciążenie świadectw przemysłowych wszelkiego rodzaju dodatkami niepaństwowymi, w żadnym razie nie może przekraczać norm w tym artykule wymienionych.

W wypadkach, gdy suma dodatków niepaństwowych, przy stosowaniu stopy procentowej, uchwalonej i zatwierdzonej na rok 1920, przekracza normy, wskazane w art. 39, należy pobrać te dodatki tylko podług najwyższej normy, wskazanej w tym artykule (39), dla każdej kategorii przedsiębiorstw.

PRZYKŁAD

obliczenia dodatków niepaństwowych w wyżej wymienionym wypadku.

Płatnik wykupił świadectwo przemysłowe III kategorii dla przedsiębiorstwa handlowego w miejscowości I klasy, wedle rozporządzenia Gen. Gub. Warszawskiego i wpłacił tytułem podatku zasadniczego od handlu, kwotę 90 Mk., a tytułem dodatków niepaństwowych (wedle dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych związków komunalnych z dnia 7/2 1919 r., Dz. Pr. № 14, poz. 151) — 150% od podatku, t. j. 135 Mk., razem 225 Mk.

Obliczenie podwyżki:

Stawka zasadniczego podatku przemysłowego III kategorii w miejscowości I klasy wynosi obecnie . . . 1500 Mk.
zapłacono już tytułem tego podatku . . . 90 Mk.
zatem podwyżka wynosi . . . 1410 Mk.

Dodatki niepaństwowe wynosiłyby (150% od podwyższonej stawki 1500 Mk.) kwotę 2250 Mk.

Ponieważ, w myśl ustępu c) art. 39 ustawy, ogólna wysokość dodatków niepaństwowych dla przedsiębiorstw handlowych od III do V kategorii, nie może przekraczać 50% zasadniczego podatku przemysłowego od podwyższonej stawki (t. j. 750 Mk.), przeto, jako sumę, przypadającą do zapłaty tytułem tych dodatków, należy przyjąć tylko tę kwotę, t. j. 750 Mk.

Zatem dodatkowa dopłata wynosi:

w państwowym podatku przemysłowym . . . 1410 Mk.
w dodatkach (750 Mk. po potrąceniu już wpłaconej kwoty 135 Mk.). . . 615 Mk.
Razem . 2025 Mk.

Rozdział kwoty pobranej tytułem dopłaty w dodatkach niepaństwowych (w wypadku niniejszym 615 Mk.) pomiędzy uprawnione do poboru zwiazki, ma nastąpić w stosunku proporcjo-

nalnym do stóp procentowych dodatków, uchwalonych i zatwierdzonych na rok 1920.

§ 258. Wszystkie przedsiębiorstwa, które na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów były ustawowo wolne od opłacania podatku przemysłowego, a obecnie nie weszły do spisu przedsiębiorstw uwolnionych na zasadzie art. 9 ustawy z 6 lipca 1920 r., mają wykupić na rok 1920 świadectwo przemysłowe na zasadzie przepisów powołanej wyżej ustawy, w terminie, wyznaczonym przez władze skarbowe w publicznem obwieszczeniu.

§ 259. O ile w terminie oznaczonym przez władzę skarbową nie będą wpłacone podwyżki zasadniczego podatku przemysłowego, wymienione w § 255 niniejszej instrukcji, lub nie zostaną wykupione świadectwa przemysłowe dla przedsiębiorstw nowowstępujących w obowiązek podatkowy (§ 258), mają władze skarbowe przystąpić niezwłocznie do egzekucji należnych kwot w trybie przepisany dla ściągania podatków bezpośrednich i pobrać jednocześnie odsetki za zwłokę, w wysokości 1% miesięcznie.

§ 260. Celem wymiaru procentowego podatku od zysku za rok 1920, dla przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, terminy do składania deklaracji (art.

492 ust. ros.), do rozesłania nakazów płatniczych (art. 24 ustawy 6 lipca 1920 r.), do wnoszenia reklamacji (art. 26), do uiszczenia procentowego podatku od zysku (art. 29), zmienia się na zasadzie art. 30 ustawy z 6 lipca 1920 r. w sposób następujący:

1) termin do składania deklaracji wyznaczą Izby skarbowe za pomocą publicznego obwieszczenia;

2) przewodniczący każdej komisji miejscowej ma ogłosić w sposób, podany w art. 25 powołanej wyżej ustawy, dzień rozesłania nakazów płatniczych w okręgu swej komisji, wyznaczając analogicznie do postanowień art. 26 i 31 termin miesięczny do wnoszenia reklamacji i do wpłaty wymierzonych kwot procentowego podatku od zysku.

Powyższe terminy należy również uwidocznnić w nakazach płatniczych.

§ 261. Instrukcja niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

WZORY.

Wzór 1. do § 109 instrukcji.

Do Kasy skarbowej w

Nazwisko i imię, tudzież miejsce zamieszkania wykupującego świadectwo przemysłowe . .

Upraszam o wydanie świadectwa przemysłowego kategorii na rok 192. . .
za cenę . . . Mk. odpowiednio do niżej złożonej deklaracji.

Podpis

Świadectwo przemysłowe dla przedsiębiorstwa (na osobiste zajęcie przemysłowe) . . .
kategorji za cenę:

W zasadniczym podatku przemysłowym
. . . Mk. . f.

W dodatkach niepaństwowych
. . . Mk. . f.

Razem . . . Mk. . f.
wydano dnia 192. . za № . .

Podpis skarbnika:

Do Kasy skarbowej w

Nazwisko i imię, miejsce zamieszkania, wykupującego świadectwo przemysłowe

DEKLARACJA.

W myśl art. 435 ust. ros. o podat. bezpośrednich zeznają następujące dane o przedsiębiorstwie (osobistem zajęciu przemysłowem), dla którego wykupuję świadectwo przemysłowe . . . kategorii na rok 192. . .

1. Na czyje nazwisko i imię wykupuje się świadectwo przemysłowe.

Nazwisko, imię i miejsce zamieszkania osoby, nazwa towarzystwa, spółki lub instytucji.

2. Na jakie przedsiębiorstwo lub osobiste zajęcie przemysłowe wykupuje się świadectwo przemysłowe:

a) handlowe, przemysłowe lub osobiste zajęcie przemysłowe,

b) miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia przemysłowego.

3. Na jakie pomieszczenie składowe:

a) gdzie ono się znajduje,

b) rodzaj i miejsce wykonywania przedsiębiorstwa, do którego należy pomieszczenie składowe, tudzież kiedy, gdzie i za jakim № wykupiono świadectwo przemysłowe na to przedsiębiorstwo.

4. a) Na jaką antrepryzę lub dostawę,

b) gdzie zawarto umowę o antrepryzę lub

dostawę, tudzież gdzie i w jakim czasie ma być wykonaną,

c) na jaką sumę przyjęto zobowiązanie.

5. a) Na jaki statek (nazwa jego),

b) gdzie znajduje się główne przedsiębiorstwo żeglugi.

6. Dla handlu jarmarcznego:

a) bliższe określenie jarmarku,

b) czas trwania jarmarku,

c) czy dla handlu hurtowego, czy detalicznego i jakimi towarami.

7. a) Czy dla handlu rozwozowego czy obnośnego,

b) gdzie handel ten wykonuje się i jakimi towarami.

8. Cena świadectwa przemysłowego.

. dnia 192. . .

Podpis:

Wzór 2. do § 109 instrukcji.

Do Kasy skarbowej w

Nazwisko i imię, tudzież miejsce zamieszkania wybierającego bezpłatny bilet przemysłowy . .

Uprasza się o wydanie bezpłatnego biletu przemysłowego dla

na rok 192. . . na podstawie dołączonych dokumentów:

Podpis

BEZPŁATNY BILET PRZEMYSŁOWY

wydano dnia . . . 192. . . r.

za № . . .

Podpis skarbnika

Do Kasy skarbowej w

Nazwisko i imię, tudzież miejsce zamieszkania, wybierającego bezpłatny bilet przemysłowy:

DEKLARACJA.

W myśl art. 435 ust. ros. o podatkach pośrednich zeznają następujące dane o . . . , na którego prowadzenie wybieram bezpłatny bilet przemysłowy na rok 192. . .

1. Na czyje nazwisko i imię wybiera się bezpłatny bilet przemysłowy.

Nazwisko, imię i miejsce zamieszkania osoby, nazwa towarzystwa, spółki lub instytucji.

2. Na jaki zakład lub kantor wybiera się bezpłatny bilet przemysłowy i gdzie się ten zakład lub kantor znajduje.

a) Bliższe określenie przedsiębiorstwa, do którego należy powyższy zakład lub kantor,

b) Miejsce wykonywania przedsiębiorstwa.

3. Na jaką antreprzyzę lub dostawę.

a) Gdzie zawarto umowę o antreprzyzę lub dostawę.

b) Na jaką sumę przyjęto zobowiązanie.

c) Gdzie i w jakim czasie ma być wykonana.

4. Na jakie pomieszczenie składowe.

a) Jakie towary przechowuje się w pomieszczeniu składowym.

b) Gdzie ono znajduje się.

c) Bliższe określenie i miejsce wykonywania przedsiębiorstwa, do którego należy pomieszczenie składowe.

d) Kiedy, gdzie i za jakim numerem wykupiono świadectwo przemysłowe na to przedsiębiorstwo.

dnia 192. . . r.

Podpis

Wzór do § 207 instrukcji.

(strona pierwsza)

№ kolejny księgi przedsiębiorstw

Wniesiono dnia 192. . . r.

DO KOMISJI MIEJSCOWEJ

do spraw podatku przemysłowego okręgu Urzędu skarbowego w

DEKLARACJA

do wymiaru procentowego podatku od zysku na rok podatkowy 192. . r.

(art. 492 ust. ros. i art. 20 ustawy z 6 lipca 1920 roku Dz. ust. № 66 poz. 437).

1. Blankiet niniejszy wydaje bezpłatnie właściwy Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych.

2. Płatnik ma w rubryce „Odpowiedź“ wpisać wszystkie wiadomości na podstawie pytania

3. Deklaracje należy złożyć najpóźniej 1 kwietnia każdego roku podatkowego, a gdy ten termin przypada na dzień świąteczny, to pierwszego dnia powszedniego po dniu 1 kwietnia — zaś dla przedsiębiorstw i zajęć osobistych rozpoczętych w ciągu roku podatkowego, najpóźniej do 1 kwietnia następnego roku. Deklaracje mają być złożone osobiście lub przesłane pocztą w liście poleconym, do właściwej komisji miejscowej.

4. Obowiązek złożenia deklaracji dotyczy:
a) przedsiębiorstw handlowych I i II kategorii — wszędzie, III kategorii w Warszawie oraz w miejscowościach pierwszych trzech klas, b) przedsiębiorstw przemysłowych I, II, III, IV i V kategorii wszędzie, VI kategorii w Warszawie oraz w miejscowościach pierwszych trzech klas, c)

osobistych zajęć przemysłowych zaliczonych w art. 6 ustawy 6 lipca 1920 r. do kategorii II, III i IV, d) wszystkich samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, wymienionych w ustępie 2 art. 16 ustawy z 6 lipca 1920 r.

5. Deklaracja ma być złożona oddzielnie co do każdego przedsiębiorstwa, lub osobistego zajęcia.

6. Płatnicy, którzy nie złożyli deklaracji w oznaczonym terminie bez powodów uwzględnienia godnych, jakoteż ci, którzy nie zamieścili w deklaracjach wiadomości niezbędnych do określenia obrotów i zysków z przedsiębiorstw i osobistych zajęć, podlegają grzywnie 200 Mk. (art. 534 ust. ros. i art. 4 ustawy z 6 lipca 1920 r.).

7. Świadome zeznanie nieprawdziwych obrotów i zysków w celu zmniejszenia dodatkowego podatku przemysłowego lub uwolnienia od niego, podlega karze z art. 327 kodeksu karnego, obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

8. Za obrót uważa się: a) dla przedsiębiorstw handlowych sprzedających towary, — sumę rocznego wpływu brutto ze sprzedaży towarów tak za gotówkę jak na kredyt, wliczając w to sumy otrzymane z antrepryz i dostaw oraz handlu jarmarcznego; b) dla oddzielnych antre-

przez i dostaw, — sumę brutto, otrzymaną przez antreprenera lub dostawcę albo przypadającą mu w ciągu roku za wykonanie zobowiązania; c) dla zakładów bankierskich, kas zaliczkowych, pod zastaw ruchomości (lombard) i kantorów wymiany, — sumę rocznego wpływu brutto z operacji czynnych prowadzonych zarówno własnym kapitałem jak i puszczeniem w obieg depozytów i wszelkiego rodzaju środków obrotowych (według kasy, rachunków oraz operacji komisowych); d) dla łaźni, pokoiów umeblowanych i hotelów, — sumę rocznego wpływu brutto; e) dla osobistych zajęć przemysłowych, samodzielnych zajęć zawodowych, — roczny zarobek brutto; f) 1. dla przedsiębiorstw przemysłowych zajmujących się wydobywaniem lub przetwarzaniem surowców lub materiałów, — wartość brutto sprzedanych surowców, 2. dla przedsiębiorstw zajmujących się produkcją towarów, — wartość brutto wytworzonych w ciągu roku wyrobów, sprzedanych zarówno z głównego zakładu przemysłowego jak i ze wszystkich należących doń składów, 3. dla przedsiębiorstw przerabiających cudze materiały, — roczny zarobek brutto, 4. dla przedsiębiorstw przewozowych (ustęp 1 wszystkich kategorii dodatku do art. 368 ustawy ros.) roczny zarobek brutto.

Nazwisko i imię właściciela przedsiębiorstwa, osoby wykonywującej zajęcia osobiste albo nazwa firmy lub towarzystwa

Jeżeli jest kilku właścicieli przedsiębiorstwa, to wszystkich należy wymienić

Dokładny adres płatnika

Miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia osobistego

(strona druga)

Pytania:

1. Dla wszystkich przedsiębiorstw.

a) Rodzaj przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, osobistego zajęcia przemysłowego lub samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego (sklep, kantor, magazyn, łaźnia, dostawa, fabryka, młyn, żegluga, adwokatura i t. p.).

b) Miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia.

c) Termin rozpoczęcia przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia (tylko dla nowo rozpoczętych, art. 20 ustawy z 6 lipca 1920 roku).

d) Ilość pomieszczeń składowych tak przy samym zakładzie jak i oddzielnie od niego zaopatrzonych w płatne świadectwa lub bezpłatne bi-

lety przemysłowe, tudzież oznaczenie, gdzie się one znajdują.

e) Obrót względnie zarobek brutto za rok ubiegły (patrz ustęp 8 na stronie pierwszej).

f) Czy płatnik zgadza się potwierdzić wskazany w ustępie 1 e) obrót ewentualnie zarobek brutto księgami handlowymi i przedstawić te księgi przewodniczącemu komisji? Niezgłoszenie się właściciela lub jego zastępcy uważa się za odmowę przedstawienia wymienionych dowodów, która w myśl uwagi do art. 506 ustawy ros. pozbawia płatnika prawa do składania reklamacji.

g) Czy płatnik życzy sobie, aby zysk względnie zarobek przedsiębiorstwa był przyjęty w wysokości rzeczywiście osiągniętej i czy zgadza się przedstawić Komisji miejscowej swe księgi handlowe lub inne niewątpliwe dokumenty?

h) Jaki zysk względnie zarobek osiągnął płatnik w roku ubiegłym? Podanie odpowiedzi na to pytanie pozostawia się do uznania płatnika.

2. Dla przedsiębiorstw handlowych:

a) Ile pokoiów lub izb, ile wejść dla kupujących jest w zakładzie handlowym?

b) Roczne komorne za rok ubiegły za najem zakładu i każdego pomieszczenia składowego (jeżeli zakład handlowy wynajęto razem

z mieszkaniem za ogólną kwotę, to należy podając tę kwotę nadmienić, że podano ją łącznie z mieszkaniem, jeżeli zaś zakładu handlowego nie najęto, to podać „nie najmowane“).

c) Nazwisko i imię zarządzającego zakładem handlowym (czy sam właściciel, czy członek rodziny, i jaki, czy najęty subjekt do tego upoważniony).

d) Ilość osób zatrudnionych w handlu w roku ubiegłym.

e) Kwota wypłaconych w roku ubiegłym pensji gotówką.

f) Koszta utrzymania w naturze, pracowników zakładu prócz członków rodziny właściciela zakładu za rok ubiegły.

3. Dla przedsiębiorstw przemysłowych:

a) Ilość, rodzaj i rozmiar maszyn lub innych narzędzi fabrykacji (warsztatów tkackich, wrzecion, walców, żaren, pras i t. p.) będących w użyciu w roku ubiegłym.

b) Jakość siły, którą są poruszane maszyny lub narzędzia fabrykacji (ludzie, woda, konie, para, gaz, elektryczność, benzyna i t. p.) oraz oznaczenie motorów.

c) Ilość robotników zatrudnionych w zakładzie w roku ubiegłym?

Do liczby robotników należy zaliczyć zarówno robotników przy fabrykacji głównej i we wszystkich warsztatach pomocniczych jak i zajętych robotami z ramienia zakładu zewnątrz, jak również majstrów i niższą służbę—niezależnie od sposobu najmowania tych robotników (dziennie, miesięcznie, rocznie i t. d.). Robotnicy młodsi od lat 17 i starsi od lat 55 liczą się dwóch za jednego. Jeżeli w zakładzie liczba robotników w ciągu roku nie jest jednakowa, to wykazać najmniejszą ich liczbę, największą liczbę i średnią ilość, przy której zakład pracuje zwykle.

d) Ilość zarządzających, subjektów, kantowych innych pracowników należących do administracji zakładu a nie będących robotnikami.

e) Kwota wypłaconego w roku ubiegłym wynagrodzenia robotnikom i innym pracownikom zakładu (uposażenie w naturze, mieszkanie, stół, odzież — po cenie właściciela).

f) Ilość i rodzaj wydobytych w roku ubiegłym surowców, ilość i rodzaj wyrobionych w roku ubiegłym towarów według miar obecnie obowiązujących.

g) Ilość sprzedanych w roku ubiegłym surowców i towarów tak z samej fabryki lub za-

kładu jakoteż z pomieszczeń składowych według miar i wag obecnie obowiązujących.

4. Dla osobistych zajęć:

a) Ilość pomocniczych pracowników i rodzaj wykonywanego przez nich zajęcia w roku ubiegłym.

b) Kwota wypłaconego pracownikom pomocniczym w roku ubiegłym wynagrodzenia w gotówce i w naturze.

(strona trzecia)

O d p o w i e d z i:

Do ustępu 1 e) Ogólny obrót. . . w tem z jarmarków. . . z antrepryz i dostaw. . .

Do ustępu 2 d) Członków rodziny. . . osób, subjektów najętych. . . innych pracowników. . .

Do ustępu 2 e) Dla pełnomocnika. . . dla wszystkich pozostałych subjektów. . . innych pracowników. . . Razem . . .

Rozporządzenie Rady Ministrów.

z dnia 23 marca 1921 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na ziemię, przyłączone do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie w Rydze dnia 12 października 1920, ustaw o państwowym podatku dochodowym i majątkowym, o podatku od kapitałów i rent i ustawy o podatku przemysłowym w części, dotyczącej zasadniczego podatku przemysłowego oraz w sprawie uchylecia pobieranego w powiatach wołyńskich na rzecz Skarbu podatku od widowisk.

Na zasadzie art. 6. ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. (Dz. U. R. P. № 16 z r. 1921 poz. 93) o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Na ziemię wskazane art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r.

(Dz. U. R. P. № 16 z 1921 poz. 93) rozciąga się:

Ustępy 1) i 2) *dotyczą innych podatków.*

3) Zaczynając od dnia 1 stycznia 1921 r. moc obowiązującą art. 2, 4—10 i 38—41 ustawy z dnia 6 lipca r. 1920, w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. № 66 z 1920 r. poz. 437), przy czem dla celów poboru zasadniczego podatku przemysłowego ustanawia się następujący podział miejscowości na klasy:

a) miejscowości klasy II, miasta: Grodno, Lida, Brześć, Pińsk, Łuck i Równe,

b) miejscowości klasy III, miasta: Wilejka, Dzisna, Wołkowysk, Prużana, Kobryń, Słonim, Łuniniec, Nieśwież, Nowogródek, Włodzimierz Wołyński, Kowel, Dubno, Krzemieniec, Ostróg i Sarny,

c) miejscowości klasy IV: wszystkie inne miejscowości.

§ 2. Podatek przemysłowy i procentowy za r. 1920 w powiatach wołyńskich winien być pobrany na zasadzie rozporządzeń Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 24 i 29 października r. 1919 (Dz. Urzęd. Zarz. Cyw.

Z. Wsch. № № 26 i 32 za r. 1919 poz. 274 i 343).

§§ 3, 4, 5, dotyczą innych podatków.

§ 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi skarbu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Postanowienie z ustawy o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym z 16. lipca 1920 r. Dz. U. R. P. № 82 poz. 550, dotyczące podatku przemysłowego dla przedsiębiorstw sprawozdawczych.

Art. 159. Z dniem rozciągnięcia mocy zawartych w niniejszej ustawie przepisów o podatku dochodowym na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej na inne podmioty podatkowe, prócz wymienionych w art. 156 ustęp 1¹⁾, postanowienia art. 467 o podatku procentowym od zysku przed-

¹⁾ Art. 156 ustęp 1 ustawy o państw. pod. dochodowym dotyczy osób fizycznych i spadków wakujących. Rozciągnięcie tej ustawy na wskazane w art. 159 inne podmioty podatkowe jeszcze nie nastąpiło.

siębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków (ustawa rosyjska o państwowym podatku przemysłowym wraz z rozporządzeniami b. władz okupacyjnych), otrzymują nowe brzmienie następujące.

Wymienione w art. 460 przedsiębiorstwa, których czysty zysk nie przewyższa trzech procentów ich kapitału zakładowego (art. 463—465), nie podlegają opłacie podatku procentowego od zysku. Wszystkie pozostałe, wymienione w art. 460 przedsiębiorstwa, oprócz zasadniczego podatku przemysłowego i podatku od kapitału, płacą podatek procentowy od zysku w następującej wysokości:

1. Przedsiębiorstwa, które osiągnęły czysty zysk ponad:

3°/o	do	3·5°/o	3·75°/o	8·5°/o	do	9°/o	6·5°/o
3·5°/o	"	4°/o	4°/o	9°/o	"	9·5°/o	6·75°/o
4°/o	"	4·5°/o	4·25°/o	9·5°/o	"	10°/o	7°/o
4·5°/o	"	5°/o	4·5°/o	10°/o	"	10·5°/o	7·25°/o
5°/o	"	5·5°/o	4·75°/o	10·5°/o	"	11°/o	7·5°/o
5·5°/o	"	6°/o	5°/o	11°/o	"	11·5°/o	7·75°/o
6°/o	"	6·5°/o	5·25°/o	11·5°/o	"	12°/o	8°/o
6·5°/o	"	7°/o	5·5°/o	12°/o	"	12·5°/o	8·25°/o
7°/o	"	7·5°/o	5·75°/o	12·5°/o	"	13°/o	8·5°/o
7·5°/o	"	8°/o	6°/o	13°/o	"	13·5°/o	8·75°/o
8°/o	"	8·5°/o	6·25°/o	13·5°/o	"	14°/o	9°/o

14%	do 14·5%	9·25%	17%	do 17·5%	10·75%
14·5%	„ 15%	9·5%	17·5%	„ 18%	11%
15%	„ 15·5%	9·75%	18%	„ 18·5%	11·25%
15·5%	„ 16%	10%	18·5%	„ 19%	11·5%
16%	„ 16·5%	10·25%	19%	„ 19·5%	11·75%
16·5%	„ 17%	10·5%	19·5%	„ 20%	12%

2. Przedsiębiorstwa, które osiągnęły ponad 20% od całego zysku — 12%, i oprócz tego 0·5% od przewyżki zysku ponad 20% kapitału zakładowego.

Sprostowanie ważniejszych omyłek druku.

Str.:	Wiersz:	Zamiast:	Powinno być:
8	10 z góry	w wysokości 5%	w wysokości do 5%
31	8 „	*Art. 374	Art. 374
43	2 „	kontrybuenta	kontrybuentowi
43	4 „	gospodarza	gospodarzowi
48	8 z dołu	na zasadzie 14.	na zasadzie p. 14.
70	12 z góry	w obecności	w obecności

Str.:	Wiersz:	Zamiast:	Powinno być:
83	4 z dołu	października 1914.	października 1914. (Patrz również art. 4 a) tej noweli na str. 202).
95	3 „	sprawozdaniu,	sprawozdaniu zyskowi,
112	7 „	wskazany w art. 491.	wskazanym w art. 491.
113	12 z góry	miejscowa	miejscowa ¹⁾
127	6 z dołu	uw. ²⁾	uw. ¹⁾
151	3 z góry	c) Łazienki z wannami ¹⁾ .	c) Łazienki z wannami ¹⁾ .
151	13 „	sto tysięcy	sto pięćdziesiąt tysięcy
155	11 z dołu	14.	15.
157	13 z góry	wynosi	przenosi
159	7 z dołu	16.375·5	19.650·6
159	2 „	100.000	120.000
161	5 z góry	2,129.155	2,128.815
161	6 z dołu	20.	21.
164	7 „	uwaga ²⁾	uwaga ²⁾
189	1 z góry	Kategoria IV.	Kategoria VI.
194	2 z dołu	po podstawie	na podstawie
200	3 „	wyk. VI.	wyk. IV.
205	2 „	ustępem § 3	ustępem 6 § 3
206	4 z góry	dziewięć tysięcy	dziesięć tysięcy

S P I S.

Wstęp	Strona:	
Objaśnienia rodzajów druku	3 do 13	
USTAWA O PAŃSTWOWYM PODATKU PRZEMYSŁOWYM (art. 366 do 559)	14	
DZIAŁ I (art. 366 do 550)	15 do 138	
ROZDZIAŁ I. Przepisy ogólne (art. 366 do 373)	15 „ 135	
ROZDZIAŁ II. O urządach do spraw państwowego podatku przemysłowego (art. 374 do 408)	15 „ 31	
ROZDZIAŁ III. O zasadniczym podatku przemysłowym (art. 409 do 459)	31 „ 46	
O świadectwach przemysłowych i prawach z nich wynikających (art. 409 do 429)	46 „ 76	
O sposobie wydawania świadectw przemysłowych (art. 430 do 439)	46 „ 61	
O kontroli opłacania świadectw przemysłowych (art. 440 do 459)	61 „ 67	
ROZDZIAŁ IV. O podatku dodatkowym od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (art. 460 do 482)	67 „ 76	
	77 „ 98	

O podatku od kapitału (art. 460 do 466)	Strona:	77 do 79
O podatku procentowym od zysku (art. 467 do 482)	80 „ 98	
ROZDZIAŁ V. O dodatkowym podatku od przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (art. 483 do 521)	98 „ 121	
O procentowym podatku od zysku (dawny repartycyjny) (art. 483 do 516)	98 „ 119	
O podatku procentowym od zysku (art. 517 do 521)	119 „ 121	
ROZDZIAŁ VI. O zaległościach i karach (art. 522 do 548)	122 „ 134	
O zaległościach (art. 522 do 525)	122 „ 124	
O karach za przekroczenie przepisów o państwowym podatku przemysłowym (art. 526 do 536).	124 „ 128	
O postępowaniu w sprawach co do wymiaru kar za przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym (art. 537 do 548)	129 „ 134	
ROZDZIAŁ VII. O stosowaniu przepisów niniejszej ustawy (art. 549)	134 i 135	
DZIAŁ II. O opłatach specjalnych od handlu i przemysłu (art. 551 do 559)	136 do 138	
DODATEK do art. 368.	138 „ 189	
I) Klasyfikacja miejscowości pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego	138 „ 140	
II) Klasyfikacja przedsiębiorstw handlowych pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego	140 „ 154	

Strona:

Kategoria pierwsza	140 do 143
„ druga	143 „ 147
„ trzecia	147 „ 151
„ czwarta	151 „ 154
„ piąta	154

III) Klasyfikacja przedsiębiorstw przemysłowych dla celów poboru zasadniczego podatku przemysłowego. 155 „ 178

Kategoria pierwsza	155 „ 158
„ druga	158 „ 161
„ trzecia	161 „ 165
„ czwarta	165 „ 169
„ piąta	170 „ 173
„ szósta	173 „ 175
„ siódma	175 i 176
„ ósma	176 do 178

IV) Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego, ustanowionych dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych. 178 „ 185

V) Wykaz kwot zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych 186 „ 189

DODATEK do p. 1, kategorii 3, klasyfikacji II dodatku do art. 368. Wykaz towarów, którymi nie wolno handlować na podstawie świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe trzeciej kategorii 189 „ 192

DODATEK do art. 371. Wykaz towarów, które dozwala się sprzedawać w handlu obnośnym, oraz z wszelkiego rodzaju ru-

Strona:

chomych i przenośnych pomieszczeń,— a na podstawie świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe czwartej kategorii — również ze stałych niewielkich pomieszczeń. 193 do 195

DODATEK do art. 416. Wykaz towarów, które dozwala się sprzedawać na podstawie świadectw przemysłowych dla handlu obnośnego i rozwozowego poza obrębem osad miejskich. 195 „ 197

DODATEK do art. 448. Klasyfikacja przedsiębiorstw według wysokości zysku:

a) Przedsiębiorstwa handlowe 198 i 199

b) Przedsiębiorstwa przemysłowe 199 i 200

PRAWO z dnia 4 października 1914 r. (№ 308 Zb. pr. i rozp. z r. 1914) 200 do 205

PRAWO z dnia 9 stycznia 1915 r. (№ 19 Zb. pr. i rozp. z r. 1915). 205 „ 210

USTAWA z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 66, poz. 437), w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym 211 „ 227

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU wydane w porozumieniu z Ministrem kolei żelaznych z dnia 10 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z r. 1921 № 3, poz. 14), w przedmiocie ustalenia głównych i bocznych linii kolejowych do celów wymiaru podatku przemysłowego na obszarze b. zaboru rosyjskiego 227 i 228

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU z d.

10 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. z r. 1921 № 1 poz. 1) w przedmiocie wykonania ustawy z 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym

229 do 251

INSTRUKCJA MINISTRA SKARBU z dnia 10

grudnia 1920 r. (Dz. Urz. Min. skarbu z r. 1921 № 5—6 poz. 52) celem wykonania ustawy z 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym

251 „ 409

DZIAŁ I. Postanowienia ogólne (§ 2 do 14).

252 „ 263

DZIAŁ II. Urzędy i Komisje do spraw podatku przemysłowego (§ 15 do 33).

263 „ 274

DZIAŁ III. Zasadniczy podatek przemysłowy (§ 34 do 144).

275 „ 328

Opodatkowanie przedsiębiorstw handlowych (§ 38 do 44).

276 „ 279

Opodatkowanie skupu towarów w celu odsprzedaży lub wywozu zagranicę (§ 45 do 48).

279 „ 281

Opodatkowanie instytucji kredytowych (§ 49 do 51).

281 i 282

Opodatkowanie przedsiębiorstw ubezpieczeniowych i stowarzyszeń współdzielczych (§ 52).

282 „ 283

Opodatkowanie przedsiębiorstw komisyjnych i transportowych (§ 53).

283 i 284

Opodatkowanie elewatorów (§ 54).

284

Opodatkowanie przemysłu restauracyjnego (§ 55 do 59)

285 do 287

Opodatkowanie zakładów do sprzedaży lemoniady i innych napojów chłodzących (§ 60)

287

Opodatkowanie sprzedaży wyrobów tytoniowych i trunków (§ 61 i 62).

287 do 289

Opodatkowanie antrepryz i dostaw (§ 63 do 66)

289 „ 291

Opodatkowanie przedsiębiorstw przemysłowych (§ 67 do 74)

291 „ 295

Opodatkowanie pomieszczeń składowych (§ 75 do 79)

295 „ 297

Opodatkowanie handlu na jarmarkach (§ 80 i 81)

298 „ 299

Opodatkowanie handlu obnośnego i rozwozowego (§ 82)

299 i 300

Opodatkowanie przedsiębiorstw żeglugi (§ 83)

300

Opodatkowanie ekspedytorów, maklerów giełdowych i notariuszów giełdowych (§ 84 do 86)

300 i 301

Opodatkowanie inspektorów, agentów i innych pośredników handlowych (§ 87 i 88)

302 „ 303

Opodatkowanie subjektów podróżujących (komiwojażerów) (§ 89)

303

Opodatkowanie przedsiębiorstw kinematograficznych (§ 90)

304

Przeniesienie przedsiębiorstw do innych miejscowości lub odstąpienie ich innym właścicielom (§ 91 do 94)

304 do 306

O szyldach na zakładach (§ 95)	307
Sposób wydawania świadectw i bezpłatnych biletów przemysłowych (§ 96 do 122)	307 do 318
Kontrola świadectw przemysłowych (§ 123 do 141)	318 „ 327
O zamknięciu zakładów (§ 142 do 144)	327 i 328
DZIAŁ IV. Dodatkowy podatek przemysłowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do składania sprawozdań publicznych (§ 145 do 198)	328 do 359
Obowiązek podatkowy (§ 145 do 150)	328 „ 332
Sporządzanie sprawozdań i bilansów (§ 151 do 157)	332 „ 334
Podatek od kapitału (158 do 160)	334 i 335
Procentowy podatek od zysku (§ 161 do 186)	335 do 352
Terminy płatności (§ 187 i 188)	352 i 353
Sprawdzanie rocznych sprawozdań i bilansów (§ 189 do 198)	353 do 359
DZIAŁ V. Procentowy podatek od zysku od przedsiębiorstw, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych (§ 199 do 230)	359 „ 377
Obowiązek podatkowy (§ 199)	359 „ 361
Miejsce opodatkowania (§ 200 i 201)	360
Podstawy wymiaru podatku (§ 202 do 206)	361 do 366
Postępowanie wymiarowe (§ 207 do 230)	366 „ 377

Strona:
307

DZIAŁ VI. Zaległości i grzywny (§ 231 do 233)	377 „ 380
Odsetki za zwłokę (§ 234)	380
Rozkładanie na raty i odraczanie terminu spłaty podatków (§ 235 do 238)	380 do 383
Grzywny za przekroczenia przepisów ustawy o państwowym podatku przemysłowym (§ 239 do 242)	383 „ 385
Postępowanie przy wymiarze grzywien za przekroczenia przepisów o państwowym podatku przemysłowym (§ 243 do 254)	385 „ 391
DZIAŁ VII. Przepisy przejściowe (§ 255 do 261)	391 „ 396
Wzór deklaracji do wydania świadectwa przemysłowego	397
Wzór deklaracji do wydania bezpłatnego biletu przemysłowego.	398 i 399
Wzór deklaracji do wymiaru procentowego podatku od zysku.	400 do 409
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 marca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia na ziemie przyłączone do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarzyjnym pokoju i rozejmie w Rydze z dnia 12 października 1920 r. ustaw o państwowym podatku dochodowym i majątkowym, o podatku od kapitałów i rent i ustawy o podatku przemysłowym w części, dotyczącej zasadniczego podatku przemysłowego, oraz w sprawie uchylenia pobieranego w po-	

Strona:

wiatach wołyńskich na rzecz Skarbu podatku od widowisk.	410 do 412
Postanowienie z ustawy o państwowym podatku dochodowym i majątkowym z 16 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. № 82, poz. 550, dotyczące podatku przemy- słowego dla przedsiębiorstw sprawo- zdawczych	412 i 414
Sprostowanie ważniejszych omyłek druku	414 i 415

246433

